

PL Sāmī, Muṣṭafā
248 Divān
S255A17
1838

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

سماوی مصطفیٰ

۱۶۲

Sāmī, Muṣṭafā
Dīvān

PL
248
S255A17
1838

دیوان سامی

* بسم الله الرحمن الرحيم *

او نجپرده برانداز نظره حشم شهود	کورندے آینه دله چره مقصود
دل اولدی غرفه نور مشاهدات جمال	نموج ایلدیکی دمده بحر عشق و دود
نه عشق باعث هستی آفریده غیب	نه عشق علت ایجاد عالم مشهود
نه عشق نشوه اول نهو روزالت	نه عشق مبد اخلاقت معاد سرو وجود
نه عشق ناطق پیرای روح انسانی	نه عشق سرہیولای آدم سجود
نه عشق مصلل آینه دل حاشق	نه عشق ماسی زنگ ھوای نفسم عنود
نه عشق امتعه چار سوے چرانے	زیان کاری رسولای آکه مای سود
نه عشق موجب کستانی زلخانی	نه عشق عصمت دامان یوسف مودود
نه عشق آفت ایمان شیخ صنعا	نه عشق دین شکن و قبل بند کفر افزود
نه عشق ماشله حمله کاه بیدارے	نه عشق پرده در بزم کاه حشم رقد
نه عشق سوزش تا ثیر حالتند ندر	شر رفشار نهماتنی و تراناء عود
نه عشق در بو که سر ما یه حقیقت در	بونکله فهم او نور مر غامض مقصود
افاضم خشنی حالات عشقدارای دل	هزار باعده خوین ترنات و سرود

عینیق

(۲)

بوا ب و تاب سخن اولدی عشقدن موجود	عقيق پاره مجزو ط زبانده
تعادن غم عقیلے اولدے چهره نمود	سرادقات سخندن عرایس معنی
درونه عشقله اولدی شرفیز رورود	علی الحصوصه الهم وارد است نعمت
کا و در شفیع جمع کندم موعد	نه نعمت نست شرف حیب بزادان
خدیومک بنوت ش فرشته جنود	خدایکانه خلوت شرای قربیت

امین و حے الله محمد عزیز
فروع جسم دو عالم خلاصه موجود

علو شاشه مختص شمون نظرت بود	گال ذاته منضم حقایق اشیا
بد این عرض همکنایندن مقصود	نخور جوهر فرد وجودیدر بالذات
وجودید رسیدب د و رچخ نا آسود	چونقطه کار نخستین حلقة پر کار
عدم عدم دو محاب لایسر بس جمود	یاز تجربه حمله نیستی شبین اولور
نه آسمانی کچوب لاسکانه ایتدی صعود	مثال ادعیه مسجحاب او جسم الطیف
حیینی صاقوره جسم مردن مذبود	سرمبار کنه ابری سایبان ایتدی
او شمع اینجن فربی ایسم کر مشهود	صحاب او لسه فانوس شعله احنتی
ایدرو دے سوزل پرداز کیبی محو وجود	تذر و میسر مرصع پر و ملحظ بال
سواد اعظم خودنده الرزام حدود	زست کریمکه یوقدر کمال اطهافدن
کشند کا کلے کر دیانه دام قیود	شکار شیوه شهباز جشمی طائر قدس
محاسب فک اول مزینه رقم کن جود	نقاطه متر اید او لور سه کر انجم
عدا دفضل و کالاتن ایده مرز محدود	اولور بدایست صفرانهای هر اصفار
او لور اشعه خورشید سایه کبی نمود	کشاده او لسه نقاب جمال بر فوری
او لور دی حلقه زنجیر پایی موجه رود	شیم نهی اکراو لسه مانع جریان
مشام جانه ویر دود آه نکبت عود	تخیل ایاسه دل رویا خاکن
شو اساط نار حیین فسرده تاب جمود	کیسنه قطره آب شفا عنی ایلر

نبی مسیح شاه هاشمی نسبا
ایا شفیع کنه بیشکان یوم خود

سن او مسکنی اگر ای خلاصه موجود او دمده کیم نظر پاکت کبر یا یدن کاد لندی تعبیه حلقه حقیقت بود ایا بهین کهر بحر بے نهایت جود زمین سپهر برینه زمینه برج کبود یقلدی طاق بلند آستان طرفمنود چمانه سایه معدود مک او لسه کرم موجود اصافت بد نگاه او بخوبی نابود ایا حیب معلاس تیر فرب و دود دو کفه بیر سی سیمین و بیری زراندود ایور دی فرس قرطام سپهره صود سواد حشمکه مازاغ محل دیده کشود چونون والعلم اول ابروان هلال نمود شققلم قان دره غرق اولدی وی برج کبود زبان توی کدار او سه موبموی وجود قرن منفرت او مزن من او لس سک نشود زبان کلکی سم آغوش معدزت قیل زود ند کلوچا پاکت بجست او لس کاک منک آلو بعید نور نوایم متال شمل دود کایدر می عکس وی زشی آینه مردود مدیکه سنج کاکت او لنج رب و دود	قالور دی کتم عدمده جمیع مخلوقات او دمده کیم نظر پاکت کبر یا یدن چکیده قطر اتسن آفرینشده بورگن صوینه برادر دی بحمله موجودات اید وجود کی ایله دعوئے مباهاش تحمل ایلمدے هیبت ولاد تک بسیط اسفل خاکر فتاوه او مژایدی سواد دیده خورشید او لور دی اعلاده اگرا او لور سه ترازوی بیشایده کونشن ملاحتک حسن پاک یوسف مه او لور دی منزل خورشید او لین فنک بجمال پاکنه نامویس اکبر آینه دار نوشته مصحف بیشانی الطیفکده او دکل او لدی ره خدمکده کرم شتاب نجوم دان او لوب رسما نشواب فنک مخالفک که اوله سبجه کرد استغفار یز جبارت مدحنه وضع کشانی طريق نعمتله لغزیده پایی نقساندر سیهار دی خطایم چو خامه مشکین طريز در کهکش ایمه و عبد رو سیمی کمال ذاتکی وصف ایلمک نه خدمدر
---	--

(۵)

سوزمه و ارایه عفوایت خطای نامعده جهیز علمت همچین بوریای سجود که جنس مغفرتیم اشک اولدی نقود نیازمند اولم کریه جوش و ناگران	ایا شفیع ام حذر مے قبول ایله کل مے کو کل ایده لم در که الہیده بمحق اش محمد ان لا الہ الا اللہ
--	---

بصدق اکمل توحید قلب اهل شہود

بپیض باغ علیم د نور ا اسم و دود بموسى ارنی کوی ان ترانی کوش بنحو استکاری رؤیت با نظارت شہود بنور این طور تجلیا ت نمود با حسن القصص یوسفی و سوره ہود بهشت باغ نعیم و بعثارات الطرف بپر ط صبر خلیل و خطاب کونی برد بهرست کایم و به افتراق خضر با آیت کرم ان ربنا لغفور بشعاع حیرانی آه کلوکداز درون با شنایک نجوم منور است فلک بد ذات پاک رسول و به چاریار کریم باشد ایت سوریعنی سطربسم اللہ بس رجا رکتاب و نزول جرائیل	با اسم ذات که صحیح جمیع صفات بموسى ارنی کوی ان ترانی کوش بنسله ید بیضا و معجزات عصا بمحق سدره طه و سدره پس بهشت باغ نعیم و بعثارات الطرف بپر ط صبر خلیل و خطاب کونی برد بهرست کایم و به افتراق خضر با آیت کرم ان ربنا لغفور بشعاع حیرانی آه کلوکداز درون با شنایک نجوم منور است فلک بد ذات پاک رسول و به چاریار کریم باشد ایت سوریعنی سطربسم اللہ بس رجا رکتاب و نزول جرائیل
--	--

ہدایت ایله مد دسامی کنگاره
بنی کریمہ عصیان قلدے پا فرسود

که موج یا اس اولو انجق بکانوارہ سود مددوس اول مدد ای دستکسر جملہ عباد همیشه خامد می رطب اللسان نعمت ایله	بنم او غو طه خور قلزم کنگارے مددوس اول مدد ای دستکسر جملہ عباد
--	---

(۶)

(۶)

نایشم نشو عشقیله عاشق و معشوق | ایده میانده تا کیم نیاز ناز افزود

نیاز عشق دل عاشقاندن افزون

روان پاک رسوله اوله سلام و درود

﴿ نعت حضرت سرور کائنات علیه افضل الصلوات ﴾

ک کرد خاطر عشاقد ریکت یه بانی	دل اولدی کسر راغ دشکاه عشق و حیران
ایدر بیدار صوت پایی هوران چشم دزدانی	کوکل بار ایکن غفلت دار اول وادیده کم آنده
متاع نار و ای کفر محل زیب صغان	در ای کار و ای صوت منصور انا ایحق کو
اور تبهیکر اندر رینه سنک شعله افشاری	ایدر هرز خم بایی آتشن کرد اباب بر عشق
فلک چون نقطه نایز هم دور میدانی	خطر پر کار و شرکشته کرد سطح به ناسی
سرایار عشه خیز بیهوده ای ره نور دانی	ایدر چون قظره امواج سیاب آبله با ده
مثال خار و خس اتسه و ایک باد دامان	سبزه نه قیابی شعله جوش اضطراب ایلد
ایدوب پادن کنوز سردن چهر خار مغیلانی	کباب آساد و نر سرکشته لر سچ مجتبه
صباحی تو ده خا کسر کنگره راهانی	شبی همراهی آه اشت نکان العطش کویان
سری چون شعله شمع ایلم پایی بر ق جولانی	او دشت جانکه دازه پانه با ده او لق ایست ریک
کوکل قطعی ایکون مفتر اضه شمع شبستان	فتیل شعله تاب پایی راه استقامه
ک رسنک سرمه دن تریق ایلمنش طرح بنیانی	آیرشدی برسواد اعظم نادیده اطواره
خوش سری بیکب یزرت ویدار سکانی	مثال صحبت ایشرا قیابی کفکوله هب
متاع در دی بازار ایتمده کاله فرو شانی	خریدار اولمده سود اگر ای نهد جان در کف
کایدرب نوباده چین باغ هیرت سیر رضوانی	رسیده اولدی ناکه چشمی بر کلزار رعنای
در خست آوده خون جکر چون شاخ مرجان	کلی داغ درون و سنبل دود دل عاشق
رکن بوی کلی موچ نگاه ماه گنعانی	نیم جانزه اسی قیض اتفاق مسحیان
چین جو باری چین فردش آب حیوانی	سینه هاکی سو ادیشم هستا ب تجلای
بین فهرست قرآن بین اوراق اغصانی	او باغ قیض بخشک با غبانی جو هر ادل

<p>دل حیرت زده کلکش است ایدر کن اوں کلستانی غایق نور وحدت یکسره مجلس نشستانی در مقتوی کو یا عاشق شاکر یا بیانی هنا نایا هماسے نزد بانی چین پیشانی پر جریل دیسا پردہ دهلیز ایوانی طوف اتمگه صف صفع شو ڈوبان کبی ارواح حیب کبر یار ایش اور نک نورانی ک نقش خاتم خمینید رخص قرآنی ک تیر حکمید راماج زیب عرش رحمانی ش رف ف سوار و یکتاز قرب بیزانی ک مد سطر بسم الله و رطغای فرمانی ک مرأت دل جریل در لوح دستانی جمال پاکید مرأت حسن صحن بیزانی درندہ حضرت موسی عصما در دست دربانی دوشق ایتدی سراخشت الطینی ماہ رخشانی بنانیل دو نیم ایسند کرد قرص ماہ تابانی گ بام چرخایندی عقل کل آویخته آنی خرمال می یولندہ نیم بسم اولدی قربانی او شب چاک ایله دی سودا عشقیل کریبانی ان بخون اول مدی خال رتی مهد رخشانی ک جریل امیسند چون مکس سر کشته خوانی او لور کیسی عین بکشم بوسفت کسرانی ک نزار ایش کو کلدن فکر نور و جه تابانی</p>	<p>او لوب سر کرم صدمهای حقیقت بای بیشنده غایان اولدے بزرگان معلادیده جانه کشاده روزنی اعلی بسم ریز و لداری عروج اتمگه صف صفع شو ڈوبان کبی ارواح قلم نای حصیری لوح محفوظ ازال سقنه کروه اینیا او لیا صاف بسته اخدت تعالی است زهی قصر غنک اکم در ونده ش کشور کشای لی مع استاد حمد مرسل او سلطان سریر آرامی مکث قاب قوسینی مربع ساز او رنک رسالت مظہر لو لاک او صاحب نتنی و رتنی مصلحت کشور افلاک رموز آموز اقر اخواج چه جده ہزار عالم وجودی کو ہر نایاب کنج کنت کنہ اولدی حیات جاؤ دلی بولدی عیش فیض لطفندن بیوت دعوی بیغمبری یا ایکی شاہد در د جود پاکی اولدی حرفا الایم استشا شکاف مسدک صرف رخنده ایکی مصر عور شقق صندہ و کلبدی خونی طرف دامن چرخ کور دب ناکاه حسن آن تابا فزو زنی کردون سودا عنبرین موج عد مرد سای پاکی نخستین چاشنی یا بضیا ذنکاہ قربیت نام آغوش پل خواب اولس کر جشم خدا یعنی او لور ظاہر حواس باطنی چون بچو خور شید</p>
--	--

یاض کردن خورشید او لور دی لیل ظلمانی	ضمیر ندان اید ردی ما نو در یوزه انوار
اید ره هر شبنم افتاده جذب مهر نورانی	او لور سه خاکسارانست عده فیض اطافی
دیر آسمان اتمگه بیت خط پیشانی	اید و ب مشق کدایی لوح فرش آستانه
پد یهید و جمع انبیادن فضل ور جانی	بومعنای اید ر استاج شکل او ل معراج
ترف ویر دی اکامغای نعل سیم یکرانی	نو لور بوش او لور سه چرخ اطلس جمله افالاک
او لور او ریس عالی رتبه شاکر د سبق خوانی	حضریض آستان ر فعت کرد ون جنابنده
او لور دی مو شکاف نقطه موچ و سه مرکان	خیال آتسیدی کل آستانک اعمی نظری
حریر بوی کل در جامه پوش جسم عربانی	قلم کم دیده و وزمعنی رنگین نعیمید
جناب چار بار محترم در چار ارکانی	شرامت کاخ کرد ون طاهر سلطان کوینه
که تاییده هر خصمک غروش سیل هداوی	مؤسسه در بنای شرع و دینی او لیل سخنگم
اید ر آناده زیر پاده صد شمشیر برانی	او کم راه خلاف حکمه و ضع قدم ایله
صوریان قیاس ایتدی شکسته اولدی دنلی	خدایستی بهشتی او ل در یکتا ایله اقام
کاوله بربویله محبو ب خداونک بنده فرمانی	یع ازا او لمق مکنید او ل کس دوز خدن
در ولی گز لایعنی سر و حی سجانی	سو زی بحر محیط علم حقدن منتخب کوه هر
در و دیواری پرنفس تجلیات ربانی	سعاد تکانه سی آل عبا یه مطلع الا نوار
او لان هر زیره سنتک پایالی ره کنکار نزد	چان

شفیع، هر گز کار ارسول با کش کرد ارا
کره ا انبیا و ایشانک شاه ذیشانی

که بشکده خدا خدمکزار ایتدی سر و شانی	سن او ل دیم غرت بر تخت رسالت سن
ایدن انبیا و جو دک او ل دینی وحد تله حقانی	شب اسراده در مرقاپ قوسین او ادنی در
نه شب کل جلا بخش عیون تخم نورانی	نه شب ابروی باریک هلاله و سمه زیبا
او شبد ر بحر سیمین ما هک عنبر افشاری	عزیمت ایلدکره آسمان پیشکاره کده
هلال بیرق سیمین طشت زر هراب نخسار ک	هلال بیرق سیمین طشت زر هراب نخسار ک

<p>که دیردی عرش رحمان عز و جگ اکه عنوانی اید و ب پر خبر ارق بر ق ناز ک پای جنابی زمینک ظل مخوا طیبی او لدی قلب نور ان ایرشد ک لامکا نظره العین ای چه جسمانی بو اقبال ایم کنام ایلدک تخت سلمانی کچور دی سده دن طی ایلدی صحرای امکانی چکوب برآه حسرت یاندی شمع بال سورانی کاد بزم مه حضر تکدن غیری یوقدر محظ ثانی نام و رسم پیدا اند نه هستی امکانی مقدس شش جسدن اول جملکاه نور انی ینه سنن سنی سیر ایدن ای عالم رک جانی بو سر ک قالب الفاظ ناکنیده تیسانی بو حالت در اولان اندیشه سوز عقل انسانی خد اسلب ایلدی بومعنی پنهانه اذ عانی خوش ناشناسی فهم اولوب مختوم حیرانی همان اعلاسی انمار ایم کدد عجز و نقصانی که حق و صفت جملک ایده ای عالم رک جانی حقیقته سنک و صندر ایات ای چه پنهانی رخ طبعی کاوله سیل خود صدد است نادانی ایرد ک رفق و قطیب ایم سلطان جهان آنی ایرد و ک نقدر حرم و شفقت ایله اکه احسانی بن او لدم بر که ای احقر آشته سامانی عمل چسب نادرست ایتم خطا و جرم عصیانی</p>	<p>تعالی اللہ ذہنی شام سعادت نام خالیقدر کے ایں ایں بر اور در او کم سوی اقصادان فروع کردش جسم و شرار نعل سمندن پر ارق اولدی نسیم روح پاگک بوی ورد خلد کلوب رف ف نیکاه جسم پاگک اولد تده وجود ناز زینک چکدی آغوشہ محبت صدای لاحرق ت آسمان سوزی مجر جر ایں ایرشد ک اور ای منتها ای سدره عرضه زهای بزم ہویت رنک و حدت جوش مشوقی زمان معدوم و تعین مکان مکن دکل اصلا بو بزم قرب جمع الجمیع کیم و حدت دیدی مولا بلاصوت حروف افکار معنی ایلدک صحبت ہمان برصغیر ای عشق ایدی بو کفسکو ناز ن انسان عقل و نافلک و املاک و ساطدن سی اندہ زبان ایکم قلم تعبیره نا محروم سنک ذات شریفک میح شاعر دن معلاد در نه قادر نعمتی انشاده کلک بند ناچیز ہب احکام قصاص و عدو و عید و ناسخ و مسوخ نیجہ مدحکدہ شاعر خامہ جنیان سخن اول سون تھی دست او لے کر رکا یکہ خسودہ برسانی ایدہ ما خود کر الردن بری بر بر ک سبز اہدی سیمکار و تھی دست عمل در کاہنک تسمدی ہو اتفی سے جست و طاعت باری خداده است</p>
---	---

(۱۰)

<p>ذقیرنا تو انم حسب حالمدر بریشان ای قلندر مدد تقد شفا عتل بونالانه دل نادیده کامه غالب اینمه حکم نادانی تاسا در هتل رباب جا به کن خود غایانی نه میشه اهل حاجات شعاری چین بیشان که فرق اینمه محال ایلا صحاب عرفانی ایا اهل نیاز کن مجبا به فکشانی المآل دو شمش شاد ایلمطفکله بوکریانی دلی استغرق شرم ایلدی آوده دمانی بو عبد یسکن ناچاره لطف ایله مروت قیل نه حاجت اینمه مانی الضمیری خاکپای عرض ستن پایان سیده اولدی غیری جکغم ای دل توقف اینمه اشاره صلوه بیحاب ایله</p>	<p>دوا تم کامه در بیوزه در الده عصا خامم کمال احتیاج فقر ایله در کاه کله کلام تحمل اینز اولدم بارا و ضاعینه نادانک بهمانده دولت یکروزه ایله امده نخوت نه علم و معرفت نه اهل طبع در وی دل انمار نه نکت تحتنده در حمل قیل و ضعفی جملک دلی بوناشناسان زمانه ایلمه مغلوب معلا در کمکرد دل بنا هم یار رسول اتد غزین بحر مو جاموج پر کرد ادب عصیانم بو عبد یسکن ناچاره لطف ایله مروت قیل نه حاجت اینمه مانی الضمیری خاکپای عرض ستن پایان سیده اولدی غیری جکغم ای دل توقف اینمه اشاره صلوه بیحاب ایله</p>
---	--

روان باکنه سامی پچ بیوز یسکن سلام او اسون
دنه آینه کانه در روسوکن همنشینان

﴿نعت شریف﴾

<p>ای با دشنه تخت سرا برده دولاک جریل امین شمشک بردا نه جالاک سن من صدف بحر حقیقته در پاک کور دکره جمالک فکش ایتدی یقه من جاک رفعت ایلم خلق اولدی ایکجون بونه افلانک اول عاشق سرباز کلور محشره بی باک</p>	<p>ای با دشنه تخت سرا برده دولاک اے نور حرمکاه نهان خانه ای قدس اولدم مه شق ایلمکه ایلمکه ایجا تقدیر ده تحقیق ایدی معراج شریفک بردکله اوله جلوه که عشق جمالک</p>
---	--

سامی بی خلاص ایلم ایمقر عالم
قریم عصیانه قالدی او المذاک

نعمت

(۱۱)

﴿ نعمت شریف ﴾

نیایند رو زنده پر تو نور تجلیا است	جمال اللهم اولمی و جبارک مصطفی مرأت
نهوره کلمدن علم الیمن بوموجودات	ائمه نوری جمال با کمال خلق و نہشدر
ولی اول نظر عالم قلوب بالرؤی مشهودات	ندای لئن ترا نی پرده چشم کایم اولمی
او نور دیده سیغم بران مظہر الایات	زمیندن لمحۃ الابصار ده سیر استدی انداکی

امیدی سامی پیخاره قطع المرض فاعمدن
اور رکاه کرم پیراده حاشار داول حاجات

﴿ ترجیح بندبرای نظریه روحے ﴾

بزدا نه شمار کبر عهد است	صوفی کبی طنایتمه برزی سجده بدست
پمانه امر شارعے عشقه مست	ارباب ریانک سرمه جر عذر شارع
خاکش قدم اهل ملامتہ که پست	کھلابصر سای کبے دیده همہ
بز خانقہ دله که اندہ بست	کعیله صنم خاندہ یکرناک سجود ز
اول آیینہ بز کیم کف زنگیده شکست	بیلز سه نوام تدریزی زاہر خودین
سیلا ب صحاری کبی بیجا فشر	سرکشته لرز دور اوله می منبعز دن
حضر ابله او دیده که بز دست بدست	لکرده سراغ ره حیرانے عشق

ساغر بکف میکده عشق خدا یز
فرق فلکه جر عرشان طرف کدا یز

بے ذائقه لب کلاس افضل	ای زاہر قشری سخن دعوی باطل
انکار سافله ایده ب ایراد دلائل	تاک او له سن منکرا باب حقیقت
که زندقہ و کفرنہ که فشقہ قائل	عالم کچنوب اولمده سن اهل کمال
ظاہر ده قویوب ایتمیه سن باطنی زائل	تاویله توقف ایدن اوال کباری
لا یتم او لان خیل غران متavail	خرمده انکار بینے آرایش ایدن مش
دنیا له رو طبکت او له برخیه جاہل	لایقی او لو ب معتقد جاده تصدیق

(۱۲)

حقیقت اینکه ایله جریزه فلسفیات است		ظن اینکه که اد لذک ره تجربه عاقل
بیلکه کنندگان مبداء ایله سمت معادی		
علم اکلمه ای تیره درون نقش سوادی		
ارباب شهود کنندگان کشف حکم در	مقبول صنادید سخنند ان احمد	مفتاح طاسه های قدر مدار
آن داشت هجابت نهانخانه اس مرار	زنگ اثیست اثری محض عدم در	آیینه قلبکده اور و شنکه اینکه
صورت دکه ایان نمای پوش ملامت	یکتا کرد و حدت طالب او لوب اندر	انهار کنی و اصل سر منزل یمدر
انعا ملرے بخشش فیض از لیدر	صوناده سلاطین ملک خیل و حشم در	اندر خلقا رے رسیل پاک شیدر
ما د تماری هسب بذل لائی حقیقت	احسان رئی کنجیه اتفاق اس سه مدر	
کور دکلمه اثار شنونات الی		
سیر ایلدیلر حقیقی مظاہر دکامت		
کوش ایله هر آبده ندر علم حقیقت	ارباب شهود ایلدیلر بوله روایت	اطلاق نقاب حرم غیبت هوت
او لشیدی او محبو سر اپرده لاریب	آیینه نما اولدے جمال اعدیت	بالذ است ایدوب شیوه آغاز تعین
اسما و صفات ایلم خوار ایلدی اعیان	چون ایتدی دوم مرتبه ده جلوه محبت	ارواح با یطده که اولدے محلی
دو شد کده هر ایامی مشا ایمه عکسی	تعیین ایده هر آنی سر انششت اشارت	صرای تخلیله کومندی پنجه صورت
بوم به دن صکره سمو ات غناصر	ایندی سه مو اید ایله تریق شهادت	
انسان اولوب امروز جک ذات و صفات		
پس مظہر نام اولدی بوجمل حضرات		
اولدی خط مجموعه پیشانی انسان	حکم خلق اسد علی صورت رحمان	
باق دیده عبر تلم او آیینه با ک	اولون در ایشک بر تو تحقیق نایان	

کنجینه مجفه یه محمد ر دل ویران	عارف ایسک ای طالب حق من منی اکله
سی ایت اوله من بادش کشور عرفان	بیل کلده یکلی مکن وجوده نایخوندر
اول ملقنه زانوزدہ صحبت پیران	مفتون در ابواب کرم استه خدادان
دیوانه کبی او لم صقین سخره صیان	صرف ایلمه او قاعکی بازی بجهه لمه
بوماده ده مشترک اولدی سکا جیوان	انجمنی بوهه واده دس نفس ایسه مقصود

رفع ایلمه کوکلدن حجب ظلمت و نوری
انتظاره دیداره دکشن جنت و حوری

تایا کم اوله من محروم خلو تک معنا	عارف ایسک اول برده براند از خفایا
استاد صور باز او لور اول دمده چویرا	برگره نگاه ایلمه من برده رازه
چکه غم امر و زایل اند ایشنه فردا	چون کار نهایی مشیدت او لم معلوم
ویره خلجان قلیک تدبیر ایلمه اصلا	صدق ایلد رضا داده تقدیر خدا اول
بجنون روشن اول عاقل ایسکلای دل شیدا	سکن آتسه وه کودک مذشان او لم شکسته
تاسا که که ر ویره بینیک و بد دنیا	آینه کبی نصفیه لوح درون ایست
تو بیچ عدو دوست نوازے اجها	یکر نکن و مساوات کر که ر نظر کده

ستانا سر باز طرب خانه جان اول
مستغنى عشر تکمه هر ده جهان اول

بر جام ایلمه قیل دفع خمار دل غناشک	ساقی صون ادمیدن که اوله نشنه ده تاک
مینا کسی صباون کف موجی اید ر پاک	اول باده که ناشسته رخ کرد ریا بی
پامال کن زهود و برع جون خس و غاششک	اول آتش سیالا ناموس خرد سوز
تجز عزه سی خاک اولدی جباری بونه افلک	اول باده پر فیض که کلده کده خروش
بر قطه سید ر مصلق آینه ادر اک	شمع عزم افزود دل تیره نهادان
قالدر برای ایغ ایلمه بیا پش دسته بی باک	رفع ایلمه بزی خاکه نا ای بیر خرابات
بوییتن ایدوب و روزبان دل صدچاک	لب تشنه لرز جام می عشقه کلیکت

* (۱۴) *

دلبسته سازیم دا سرمه نایم	که مون شر ایم و که تار ربا یم
مطلب ال آن نای پسندیده مقالی	مطلب ال آن نای پسندیده مقالی
فیض نعم سامعه مو زالمه زبانک	فیض نعم سامعه مو زالمه زبانک
آتشله یاق سینه عشاچ جمالی	دفع ایله مدد چو چوک سلطور ایله دلدن
ضرب ایله اصولیله سر شخص ملای	تائیرین انکار ایده هم نعم سازک
لف ایله ایکن جان و دله جذبه حمالی	نای شکرین نهمه ایده حلقة کوشی
قند قصب سکر حالات نای	پر در کهر فیض ایله صند و ده طنبور
میل دل عشاچ دکدر را کاخالی	مضرا بدہ می چوده می موده می تائیر
زرا ہبونی فهم ایست قویتر قیل ایله تعالی	
چالدم طاشه بن شیده ناموس ایله شنکی	
مطلب کرم ایست سندنی چال بر بطچنکی	
دلبسته کیسوے خم اندر خم عشقم	دیوانه زنجیر به پای غم عشقم
بر ورد و آغوش مو ایله ثلاشه	خر اخلاف ساره آدم عشقم
که وادی این کهی بوسی تجلی	که عیسی میز نفس مریم عشقم
ک پیر سپه ک الله سبجه پروین	ک سازکف زهر ده زیر و بم عشقم
بیک صورت ایله زیب بحالی ششونم	ک حسن و کمی عاشق و که عالم عشقم
کاهی کره مصممت معنا ده نهانم	ک جلوه که ساح کیف و کم عشقم
معنا ی بسط اثر کاف ایله نونم	ترکیب رموز کیات فم عشقم
مرسوم جهول و که مدعو ظلوم	
محل کش ترباز امانات علوم	
یار ب قنی اوں دمک نهان ایدی بونخانه	نور افکن او لان و صلت ایدی چشم بجهانه
اغیار نهان یار نهان دل دسته نابود	ز دسم نایان ایدی نه نام و نشانه
عشاچ نهان ایدی بزم صفا کم بونخانه	بر زرم ایدی اوں بزم صفا کم بونخانه

(۱۰)

هسب باده وحدت صنولوردی دل و جان اشباست وجود اینکه یز یوق دکران معدوم ایده اعیانده تغیر نمیانه صد حیف کار لذکر نس برخواب قسانه	پرنوہ ایدی جمله سی برجام صفادن کثرت یو خیدی وحدت محض ایدی بو عالم هسب غرق نور احادیث ایدی اشیا معلوم ایکن نکته الا ان کا کان
--	---

دل شیفته حسن ازل چشم شهود ز	حیرت زده آیده رنگ وجود ز
-----------------------------	--------------------------

فیاض وجود ضور از انس مظاہر ینشده اسرار خایای انس فناور عقل حکما و حلماء متبصر چکمکده اضافات نسب پرده ساز هر ذرده پنهان یشه هر ذرده ظاهر در که ایمه ده دل اولور البت تمحیر حیرت اید و کن هال دله منزل آفر	اے نور ده هستی افلک غنامر دانده هنر مشکل سربسته ایجاد بلمکده کلا لانکه پادر کل حیرت پیش نظر عقله تعالی شه جمال اے مهر عما بر ق اطلاق جملک ذاتکه اول اطلاق حقیقی ایله مطلق بو مطلع رنگیسله سیلد روی خیالی
--	--

ای تیر غمت را دل عاشق نشان	خلقی تو مشغول دتو غائب زیمان
----------------------------	------------------------------

جان سالمه ذر کرد نکیسوسے محمد از یار حقا یقده نهان بوئے محمد طوف دله آینه نه ردنے محمد اشیا ایمه هب زاده یکموزے محمد دو شدم یوله کو شر نیزه در کوئے محمد جسم ایده یم فرش ره کوئے محمد بر بنده ناچز ننا کوئے محمد	دل معنکف کوشش ابر و نے محمد کلبر که رفی منصیخ تصفه رحمان تو حید اید را نطا ق الله ایله تعالی فرد وس حقیقته اب آدم دخوا ای عشق یهایت دمیدر عاشق زاده و اصل اوله یم منزل مقصوده مدد و قیل صد عجزه اوله دل مهجر سیه کار
--	--

سامی پنجه یوز بیک صلوات اول حواله

اول روح شریفه دخی اصحاب ایله‌آلہ	
هستی مجازی بینے نہمان ایله‌اللی	اسرار خفایا بینے عیان ایله‌اللی
مستخرق از ارشاد و دایت دل زاری	کشف حجب و دیده جان ایله‌اللی
محوا ایله کو کلد ن از نتشن سوای	غیریتی بنه نام و نیشان ایله‌اللی
بر بیرون ایله بنتے کم ظل خدادور	رفع ترقی ریب و کان ایله‌اللی
اول مظہر ذات دلے ایله مقابل	مخدومی اول صاحب شان ایله‌اللی
موج نظر لطفی ایله اول یم جود ک	بر ذره ایکن هر جهان ایله‌اللی
اطف ایت بنی محجوب وجود ایله بارب	
ناجموم آثار شمود ایله بارب	

✿ مناجات بتعاضی الحاجات ✿

قال مسون دله خیال ماسوا	یا‌اللی عشق با کلکه سنک
اول مسون اندیشم و صمالک دانما	یا‌اللی عشق با کلکه سنک
جمله اشیاده تجلیک نوری وار	بو مظاہرده تھور کن آنکار
رؤیتہ جان و دله و سرافندار	یا‌اللی عشق با کلکه سنک
جمله سی فانی و دچک لایزال	کل شنی ہاکن در بوکه دال
ایله‌ی ہرشیده دل سیر جمال	یا‌اللی عشق با کلکه سنک
یاندے جان زار ناز فرقہ	بزده یشه یوق تحمل حسرة
و قدم فرقنده ایرشد و وصلتہ	یا‌اللی عشق با کلکه سنک
و ابرانیی جمله نابود ایلمدم	دار انغم بو فلقدہ موجود ایلمدم
ما سادون قطع مقصود ایلمدم	یا‌اللی عشق با کلکه سنک
سامی دخسته اول شد غرب	در ده درمان ایتمک سفین طیب
ایله‌کا شربت و صلک نصیب	

|| یا الی عشق پا کلکه سنگ ||

✿ قصيدة بهاریہ در مدحت سلطان احمد ثالث ✿

ایلدی شوره زمین غی فرد و سس آباد رشته بازار کسل اولدی بهم بیچ کساد آنکار اولدی یه معنی حشر اجساد جانی دار می کاید تصور آن کلک بیزاد داور نامیه چادر چکی ایتدی کشاد کل رنگین اولور اخکریر یه زیب رماد خاص و عاصه کهر عشقی اینگکه مراد صحمد فاخته و بلبل اید نجف فریاد غنچه اول لشکن ما یه کلخند مراد ایلبو ب تار طوبنی دشت چمنه ایجاد باشد لدی نهمه لره مرغ ترنم مسنا د دست بر دست و فاق اولدی چنار و شمشاد کلشک روز برو ز او لمده حسنه مرزاد او لسه خوشیده همان جویه اکر پر تقاد بویی ایلدم عیسی کی تفریح فواد کاشنی تا اقدار ایتدی چه اینض آباد زپر خشک ایلم مکر ساحه قلب زهاد بوی خضر ای بزم غبغده مشک وزیاد حلقة بر حلقة اسواج اید و ب جولی بیاد کوندر روا ای نوروزه شه فرخ زاد نیجه شه ما حصل مملکت دانش و داد	نو بهار ایردی یه اولدی جهان خرم دشاد زور رو دی دکان اولدی متاع شادی قاب افسرده ایکن ایردی نباتات حیات او ایله نقش ایلدی لوح کله استاد ازل قله دی صحن چمنه ضرب خیام عشرت طبع یا بس او قدر اولدی ر طوبت ایکن چار سوی اه چمنستا نده دلال هزار خوابدن دیده کشای اولدی چمنه نرکس سرف و بردہ عزنا و لسے نفشه نجحب بیش سرمایه هجوم ایلدی سلطان ربیع بزمی کلشنده قردو ب نخل کلی چمنک اید بک اینگکه کشت خیا بان سپهار خضا قلم ماشظه صنع ایله چون باغ نیعم قوت نامیده او ایله تقاضا و ارکم هیئت عکسی اولوب سرزده چون نیلوفر عکس ورد ترا اولوب آینه دن نکمیت ساز شوره بیلد دخنه بود مده غایافته در اثر کامله نامیده دن و لسه سزا لوح سیم او زره همان نقش قلم کارید ورق سوسن ایله لاله قلچ خفتاندر نیجه شه مهر جهانتاب سپهار اقبال
--	--

جهره پرداز کرم آب رخ رشد و مداد	ش فرخنده شیم معدالت افزون هم
کاولدی یار امریمه شاهان زمانه مقاد	قهرمان پیشه خداوند تهمت صولت
لوح تعظیمه بو تعبیر ایله ایله ایله ایله ایله	و صفت پاکن قلم نادره سخ منف
نمایم دین و دول داور با یکریه نهاد	مظہر لطف ازل سایه حق عزو جل

آسمان مرتبه خان احمد در یاد کلم
رشک ایدر کوکه باهنه جمیع و قیاد

پادشاه فلک اور نیک عدالت کسر	رونق سلطنت آرایش اقليم و بلاد
او شاهزاده قدر رأی خرد فسکم	ذاتیدر عالمه محض کرم رب عباد
برده دو اتهه اطاس کردن اذیال	خیمه رفعته نور کو اکب او تاد
بو لذی عویدنده مبانی صلاح استحکام	لائے بوم فراغ اولدی خرابات فاد
تیج او موزل زدنی اول بیوی ملیسیه کاسه ایکن	اہل عرفانه ساعد فلک سفل نهاد
علمت خانیه امد او شاهزاده ایدر	یوخس لطف اینتمک قادر می سبیریداد
منت اللهم زیانده جهان آسوده	با خصوص ایل دلک راحی بر ورق مراد
کهر حمد و سپاسی شرف ذاتی ایله	قد سیان ایله دی بیر ایه سلک اور اد
او رضاد اوه تقدیر خدا کم اعد ا	صفه سینه ده او اسر قم آرای فساد
افی المثل سال هزار او اسد مقدر عمری	منعکس ز الداد لور صفر الوف اعداد
شصتی بر مرتبه کم و قس هنایدندن	ویرس بر کزا او خدنک قدر اند ازه کشاد
طرفة العیشه او بیره فرا کے او لور	مرغ خور شید ملع پر چرخ بیداد
مومدن او لسه ده بیکان قضانا تیری	تن خرباله دو نر شکل نشان فولاد
چاک او لور صفحه و همانند و مضرع علمی	و صفت شمشیری بر شاعر اکر ایله بیاد
کور سه اول تن قضابو هری برام فلک	د هشتندن او لور افتاده بگان مقاد
بر ق صمام جلا داده روشنکرے	اولدی آتش زن خرمکده اهل عناد
او سه طبعندن اکروای پدر ادر ایک	قابل حکمت انسان اولور طبع حماد

نامیه ایمه اطنیند ان اگر استنداد خارون دامن کافنچه او لور دستے آزاد پر عشقای شکست ایلرایدی پای جزاد چنچه خودان ایدر شبمی کل سترداد بجری تنو پر آتش کبرین فخم سواد کو ستر ر بچه سیر غ و هابای صنده حاد او لسه شو گتله سوار فرس شوخ نژاد دشمنه هر شمر د نعل او لور صاعقه زاد دیده ر اکبی سرعت دمنی ملس بیاد پیک اند نیشه د گل سای سین ایلر ابعاد ایته لرن فلکی حقه یدی بجری مداد	کل خود شیده ایدر طعنه کیا ه خود رو او لسه پر و رده ابر قلک انصنانه هستی او لسه اکر تقویه بخشای طفر صحن کلشنده وزان او لسه نسیم عدلی صر صرقه ری وزان او لسه ایدر برد مده دیده تر بیتی او لسه نگه ساز بجهان بهمن د خسر د او لور غایسه برد و شان او سیک سر ز مین کرد قلک بیا کم ماوراء فلکی سبقت ایدر نور نگاه او لسه سر عتله اکر جلوه کنان رفتار سرعت و صفائ تحریره ایر شمز خامه
--	--

داور اداد کرا حسره دعا لیکه را
ای شهنشاه عمر عدل و علی استعداد

ایده یم مرتبه طبع البندم ایراد او لور او ازه نظم کبر کوش بشاد زندگی بخش معانی فرموده اجساد خال رخسار سخن داغ درون حساد ایتدی هر یهت و مهراعم ایل استشاد اییر شور کوش دل ز مرند تحسین باد تلخی هنخل او لور غیرت شهادت نداد عقل کل بست کف عجزنی ایدر بیش نهاد تابکی لاف و تمد حلم بو شکیس سواد	بر اکی بیت ایله در کا چمکه کسته تاخان دو لشکده بنم او ل شاعر سحر آد رکم آب حیوان کبی او لدی بسحات قلم آتشین ناطقیم کا ولدی سواد نظم قوه طبعی دیوان سخنده خامه دسته لوح و قلم آلس ملا اعلادن فیضیاب او لسه اکر لذت کفتار مدن فن اشعار و صاحب بد طولایم کم کلامی هنکام دعا ایمه اطناب سخن
--	---

ایل شهد نگرو صدقیله و عابی سامی

* (۲۰) *

ستحاب ایلیه اطفیله ای رب عباد

ایمیوب فیض عیم ابر بہاری تاکم	او لکوندن کون کلزار جهان غرم و شاد
کور مید روے خزان باخچه اقبالی	غار نعمدن او لکنچه ذا ن آزاد
طول عمر مله حمنصفه و لشته مدام	
هر شبی قدر اوله هر روزی مثال اعیاد	

✿ قصيدة نویس برای سلطان احمدخان از افاقت علت سب ✿

کشاده ایتدی دل زار مستند ای	شکر خدای که فیض عیم احسانی
جهان و مردی ینه برشاط رو جانی	هزار حمد و شاکم خدا سے عنزو جل
آجلدی تنگ متاع دکان شاد ای	اولوب کساد ایلم در بسته چار سوی کسل
زمین سر تلم رشک با غرضوانی	زمان سرایت فیض شاطله خرم
اولور شاطی دخی اسب کرای چیرانی	هنجومی دار او قدر اپس اطک عالم کم
بود مده عاصم راین رسنم خندانی	جهان کشاده و حالم شکفتہ خلق بسیم
ظهور صحت جسم اطیف سلطانی	که اولدی علت غایی سی سرو زو نشاط
سکندر ای زمان در کشند در بانی	او بادشاه عدالت پناه کم او لدمی
وجود ناز کیلر محض اطف ربانی	خدای کان فلک بار کاه کم دهره
جهانی دلو لکونس شوکت و شانی	سپه ار یک شه جم جناب کم طوتدی
فروع اجمن غنیمه که عنانی	روان کالبد دوات جهانگیرے

شعاع نیر اقبال خان احمد کم

مسلم او لدمی اکامکت جهان بانی

قول ایتدی در کنه خسروان دورانی	او بادشاه تهمتن شکوه یکتا کم
کنه سوری ایدر دعوی سلمانی	خصیض خاک در رفت آستانه
سکون کردش افلاک ایش فرمانی	او لور ثوابه محق نجوم سیار است
جراغ بزم غزالان جسم شیرانی	سرایت ایلس که سار حلی ایلر ایدی

(۲۱)

بنات نعش دوزر حالت پریشانی اید رکد اختر تاب قهری سندانی طوتش در رشیر نعل سیم یکرانی اید بجه و صفت تحریره خامه چیانی خدابو مطلع رنگین کوهرا فشانی	جلالی تفریق فرماد لور سه پرویزه بجه تحمل اید رو شمنان سخت دلان نهور بر ق دکل ینبه سحابی چونمع او دمکه طبع خوش آینده مدد که طراز کمال فیض ایله ایستادی درونه الهام
سکفته اوله ایلما فتله ورد خندانی چیک چقار دی صانور خلق او شاه ذیشانی	
بنان صنعته استاد پیره دست ازل سبه سلطنتک انجم در خشانی تعوچ ایلچک موچ چین پیشانی سر مبارکه صاحدی در خشنانی چیک احاطه اید بجه او روی تابانی آچله غنچه صحبت شیم رو حانی سپاس و منست بیحمد خدا ای لم یزد	احاطه ایلدے ماہ رخن سعا دتل جباب آب حیات اوله ای عارضه بید چیک دکل ید قدر تلم امزد متعال کورن صانور کل آن وزره شنم ترور خران رسیده او بجه شکوفه عمله دعا یه باشد اضرع کنان ای سامی
که جوش بحر سخن بوله ای حد و پایانی	
کمال صدقه شکرانه برد عايمه همیشه تا که هجوم سرور و شادیدن وجود پاکی اول تخت عافیته مکین	بود ر امید که مولا قبول ایده آن جوان تازه اوله پیر عالم فان معمر ایله باری او شاه دورانه
او له جهانده سر و رو شاطله دانم صباحی عید و شب تاری قدرون رانی	
✿ قصيدة بهایی بتفاہیه رائمه ✿	
بها رکلده کوز للندی سوبو کلزار	آچله غنچه کبے عقده دول افکار

(۷)

<p>فلک زمین ایلم رنگ آشنای نقش و نکار شال صفره قم قطره مرست که هزار زمینه سندس خضرایکرده ماه بهمار تلاوت ایلمده صوکی اب انها سفید و سرخ دکبود آل دشیر رنگ ازهار فسرده جسم باتاتاولدی روح شار چمنده خنده دندان خاید رانهار اچمنده راه چوشیر بهشت فیض آثار کرد غم رخ جانه ویر شاط بهار کناده جسم عاشای لاله که ساز پرشاده قمری چوساز مویقار کشايش پر قمری چوشکل مویقار که موج عنبر اوله انده سایه اشجار که عکس رنگ کله بوی ویر دی فیض بهار کاوله نظاره کنان غرق مو ج اوar شکفته لعل بد خشاندن کل بخار صارندی شوخ بهار اتون او جلی بروستار فران خنل کل سرخدن تجی نار کیاقدی آتش کلدن چراغی بدل زار چکر سه کلشنه خار ایلم با غبان دیوار تمام شو قلم از قالده کایله رفتار نیمه روح دیر دمجز سیحه اور نخوش بر اشدی رخ لاله زاره زاف نکار</p>	<p>هو! نفشه وکل مهد و یا سمین همتاب طرادت کل صد برگی بر تراستی هنوز اید نجہ برد عجوز کنگان بر فنی محوج اولوب مسیج کان مراجعا کافور شکفته اولدی سیه خاکدن شقدر تدر ا فاضه و من الما، کل شیه د هنکای شاط و طرب اولوب غنچه کل سفید مثال یا ض کاسه چین ندر بو جلوه پر بجهت والم فرسا مثال دیده ترکس کرک بود ملد نوای بلبل دساز او لور بو فصل ایچره چمنده پیرو اولور بلکل تر نه کنار جوده، محضده لرد کلمنی طیف شامه جاده و یک آجلدی باصره دن خوش اصفای نواون گای جوش اجوش اولور سفال نکین ایچره کندی آبندن صنور کورن صاری قردی یانشه قار طبیکنک کلیم طبع اولور یا هچوداده این دغان شعله آوازی اولدے عنبر بو دو نر طیعت عوده ولی بشر طغنا فضای باعده تمیر ساق ایدوب هر سرد شمیم چکدم عیسی بخود مریم ایلم کف صباوه چن شانه زمزد اولور</p>
--	--

شناورانه طور کوی هری دست چنار تباہ کاسه ایکن زاہد و سیلم شمار زمین شوره طبعن حدیقه افوار بسان رو غنی بادام رنگ و بوی بهار کیم ایشہ نکوت و روی صباد ماغشار مشخصا کور شور لون حال استقرار خیال مدحت مدد وح و فکر لطف بهار د و نوک شق قلدن شقایق اشعار سحاب کیم مفیض حدیقه ایکار دیز لدمی صفحه ی هریت د لشیں نکار	او حده ایردی تقاضای جوش نامیه کیم هر شک شور نفاقی ملد ز به خشکندن ایدرینه اثر اعتدال آب و هوا قلدن او شه حکیمه نوله بجای مداد بلا مفارقت او کلونه رنگ و بود و کلور دم ر حاف مثلی گنار بامندن او لوب معانی رنگین و تازه لحظه سبب آجلدی شاخ اتمله چون کل رعنای او لوب او قلزم جود کش سواد منقیتی شکوفه شیشه ریدر که بزم آصفه
---	---

او بحر جود دهیم کیم کینه قطره اولور
کف عطا سنه نسبت سرایت امطار

* قصيدة رائیه *

ای دل اننم ای آصف عالمقدار سنسن اول منع سرشار سماحتک او لور مقسم رزق جهان در که اقبالک در مرحمت سنه کرم سنه مرؤت سنه رشحه ابر کهر بار کف جود کدر هر نفسمه لب جان بخنک یار دیض حیات او لس هر کیم مرض فاد ای ملیسنه نکار و سمعت جیب کبار ایلم کف تکنگ صغار قدم هم تکنگ کف ترازو سنه خانث اولم سئی افلا که شبیه ای تسمده رک بر کش باغ غزان یافته آقاد	ای بھین سفره کش کرسنکان ادبار کمرتین قطره جود کش پنج بجز خار خاکپایکده در اکسیر حصول هر کار ایلمش سنه خد الطف عین اطماد سوندرین سوز درون فقرایی هربار او لس هر کیم مرض فاد ای ملیسنه نکار و سمعت جیب کبار ایلم کف تکنگ صغار باص برابر ج در الماس قدر سنک عیار زیر پایکده مدو هر و نو ابست سیار سائل ادلدمی کر مکن تمحو سحاب امطار
--	--

<p>سر بر سر عالی مستقر احسان یستد ک آنستا نک کسی میراب معلادار ایکن چشم سار کر مکنین بیخ او لور می خروم العطش العطش ای منیع سر چشم بجود</p> <p>تشنگی غم ایله دشت المده خاطر برای چم صود یلم عین عنای یامکدن المد المد دا اے خضریا بان کرم منزل کام بعید و در مقصد فراز</p> <p>قامت طبعم او لور خشنده بار اصل کتدی هسب ایکر صانی و صفا صبر و سکون بی صدا اے جرس غافل پنهانی حضر و شهنشاک او لمون سه اگر راه همدون</p> <p>دستگر اوی یتش ای شاه سوار اقبال دا و فریاد ایاصاحب رحم و شفقت کر چه معلوم شیر یکم رایا کان کرم غفو قیل در دو فلا کت بتی کستان یستدی</p> <p>استناد اکرم وجود که کستان خان بانه رق با قدر رق رهند رجود کده آه کیم بو فنک حیله کر داشت باز نا که مان یا یوب اشغال حریق جانوز</p> <p>جد بجد کوشہ مور و نمی سوزان یستدی چی یکم کره نا کسر ته دوندر دی دلی</p>	<p>شوره میرارده دخی قالمه بی بر خنک غبار مالطفک جریان ایمک ای پکون لیل و نهار بست و بالاده اولان تشنه دلان ادرار آنش یا سلمه چاکن اولدی لم خواه شکار</p> <p>روز و شب اتمده بیتاب و توان کشت و گذار کیم ایده کوزه ایمید می فیض سرشار قالمشم با دیه یا اسده بی دار و دیار ضعفله قالمه طالعده مجال رفتار</p> <p>ینه خویا ده فر و مانده هیرست دل زار ره خواییده افلا سده قالدم ناچار دیده اختر بختم نیجه او سون بیدار پایمال سپه غصه او لور جسم نزار</p> <p>اولده بای طلب آیله ریز ادبار او لدی بورنج و مشقت ایله حالم دشوار نیلدی شلدی با کافک نا هنجار نوله تصدیع ایل او لد سه پرسان کستان</p> <p>عرض احوال پریشان ایده یم بر مقدار رقمه رقمه ایده رم چون ورق شاخ خبار اولده غرمسکده طالعه شعلم شمار ایتدے غم خانه تاریکی پرا گفر و نار</p> <p>او لدی کل او کوزی بوطفل دل غم آزار عاقبت وضع شتر کره بچرخ غدار تار و مار ایلدی سباب ایمید نکد وار</p>
--	--

(۲۰)

لاد مرغ دل و قفس هواست ادبار ایلدی باعث ایقاو مشاعل خوار ایلدی سقف کهن چوب ذله و ضخ شرار بیر هن قالدی فقط سیمه و مانند فشار اولدی اسب هوسنم باسی عقال آکار لاله و شکر سیمه سوزدم ایتم اهمار کریکت هگری دیرینه سلی هربار پنج کریان اولیم غفره چوا بر مدرار سکا قالدی ایشام ای اصف عالیقدار اسے ولی نعم عالم و اسے فریکار زیب دلال مرزاد اولدی قبا دستار ایلمه بنده که گرم عظامی بستیار یاقشور خود ناره عطاء دینار چارت سودا زده ناره اصول دینار باب احسانک کلام چونکه ای بزار الم سوزشش ایله تابکی اولی مکار حکم تقدیره کرک تو لذه رضای بیار	روز کار ایلدی آواره کبوتر که به آه آشیانده ادلان خار و خس ناجیزی ایدوب افکنده فلک طالع بخت شوم جمله اولدی تلف شعله ناگر رس ایلم نعل در آتش اندوه فلاکت اولدم داغ بر داغ درون اولدم اکچه بوقدار آتش محنت خانه خراب او لمیشکن بر سلک کبی افندم و ار ایکن عالمه سن بیلور سن بنم احوالی بخشی و عیان کرم او لو رسیه سندن دلو ر سلطانم مامک کندی تم قالدی نبون و عزیان حاصلی لطفک هر و جمله محتاج اولدم افظد شارد نار او لمی بیک ظاهر در ای طیب ول و جان بحقی و لور لطفکن هر که لطفک اولور کن قباصه ساده بگا ابسم اول ب ادبانه و نظویل کلام سرنوشت ازی بوله ایمش چاره ندر
---	---

کاری شلیم قضا و قدر ایلم سامی

ایلمه شکوه ایلم طعن سپرد وار

بعد این صدقه اول سمجھ شمار اذکار خوان نهای الله چکلو ب آفاقت خاند ایکت اوله معمور و مرتب دائم	سوزنام اولدی یترسوزش ایلم ایلد و حا تاکه دوز ایده بونه کاسته فروزه بهار
---	--

ستند صد روز ارتده خدای متعال

می *(۷)*

مشنوی

بها نکش اندزه هی طبیعت پاک	پر نیان باف کار کاه سخن
نو طراز قماش طرز کهن	مرز بان رو داخل تقریر
زهناه قاچ و افل تعییر	مو شکاف دقیقه اذکار
طبع بارگی چون میانه یار	شاعر نکته سخ پاک منش
صندی زیب مسند انش	سوزی مقبول طبع سلطانی
بدله کوینده غر لخوانه	طوطی سکرین زبان بیان
بلبل شوخ لجی عرقان	منقبت خوان بادشا هیدر
حزم با تخت جا هیدر	اندر ونی خزینه آغا سی
شاه دهر ک قفسه بسغاسی	دانه چین سقا طه کرم
دمکش خان پرورد هرمه	یک تاز فضای داشن و دید
نیزه باز بر اعدی یعنی و حید	صفدر طبی آجدی سرتاسر
یکیدن بر زمین تازه اثر	بو هنر لشاه جم سره سنگ
فرقت لایق ایش وضع جلنک	بویله سبره سنگ لی نظره مزا
صور غوغ اولق سر زده پر هما	الده چوکان سیمی شکل هلال
بلده زرین نطاقي ہالمثال	خامه سینک و حید ایرانه
اولمده کترین سبق خوانه	بوے کلنج در سوز نده مآل
لغظ ریکینی باده نشمہ خیال	شاہان نکات رنکینی
صور کار خانه چیمنی	اولدی ترتیب اید نجده دیوانی
فوج معنی صوف دیوانی	نظم و تنیق اید و آلاتی نکات
یوریدی جفت و همعنان ایسات	نظم چمیس لمل اونا دره فن
بسنی یازدی خمیس معنادن	

عشر معاشرین ایده مزانشاد	زور دستیلک خسرو استاد
بر مخس لطفی از نیکر	صاحب خسیه ایسه خسرو اکر
آفرین کوی او لور عقول عشر	کر معشرده ایسته عرض هنر
قتوات مجارے الهام	اولدی دستنده دسته اقلام
جانینی نفشه زار بهشت	مطلع باسکه جو بار بهشت
شخدان غریب و مستنا	ناشنیده نشیده غرا
جولانه کلور روان کیست	کلکلی اولد تچه نهمه ریزد و بیت
ایکی تملی کیهه ترم ساز	اولدی هر بیت خوشرین آغاز
خلد معناده قاصرات الطرف	پوشش تو ریه ایله هر بر حرف
مزده یار دن نهفته کلام	نصر عنده کنایه دایه ام
آنده یکان وار سه معنادر	آشنا لعلی شوخ و رعنادر
استعار است آخر اعیدر	مفرد و قطعه گر ر با عیدر
قطره بوق نظم آبدارند	غیر کش اشعار است عارند
چار بالش نشین است مداد	اوله کلکلی سر آمدانشاد
چرخ معناده همسه عیسی	روح بخش سخن ربا عیسی
چیقدرت قشی دلربا عیده	قلی بکزد دے ربا عیده
قوندے ونقی مریع اعجاز	نظم ریکینی جمله دن ممتاز
صالدی درت چشم زور ق موزون	بچرا شعاره خسرو مضمون
نطق ریکینی فلقلے آل	طبع موزونے چار باغ کمال
شهمد شخانه زیب یوسوبی	ذوق نظم سدس خوبی
بولنور آنده کون کونه لباس	نظمیدر چار سوی جنس جناس
وصفت اهیده منظم کبری	آب روی سخن قصیده لری
قدر دان سخنوار ان زمان	پچش تاجدار ملک جهان

(۲۸)

حضرت پادشاه کسری داد پادشاه یکانه ظل الله صاحب تاج و تخت و تیغ و قلم زبده و ددمان عنانه شهریار زمانه خان محمد بندکان حريم اقبال آستانده اولدی پاپر جا کمی خطاط و کمی شاعر قنق دولته و اربکون شرف کامل و خوده بین و موسی شکاف کلمه بولمه شاه عدل آین ایده حق ذاتی چویت قصیده خار و خس و لوب عدو سی ذلیل ناظم شاه بیت لوح علوم ذوق دن بردم اولیه خا با خصوص اولدی شهرتی بره خاص حق بود کیم نظری اولدی عدیم شرازے زمانه دن ها	روزن آرای تخت رشد و سداد جانشین نبی عرش بناء بیز ابرزم و گیقا د علم مغز خاندان و رخانه رأیت افزاشوکت سه مد کهر علم و فضل ایله مائے فوج فوج معاشر فشتا حاصلی مرفتزے نادر اشتہ تاریخ اشته وضع سلف عاقل نکته دان و پرانه صاف جمله معلوم قصه پیشین مطلع شاہنامه تائید اوله امواج عمرے بحر طبل ایده دیوان دولت منظوم سرت اداده تنظم اقبال در کهنده و حید پر اخلاص کاوله بربولمه سلکت در تنظیم طبع باکش سروده اقبال
---	--

ذاتی با صدر دنی شهرت و نامی
اکا و هبی بور ته اسامی

علم اسد قسم نظم قدیم	ایلمم آکر کرنس و تسلیم
دینجک غیری قالمه باتے	چجدی ہب شاعر ان آناتی

در حق سلطان محمد خان

کلدی

(۲۹)

<p>عقده لر آجلده غمگیر پریشان اولمده کهنه نیان ستم خاکیله بکسان اولمده هر بردن شمدی روی لطف تابان اولمده بر برین تعقیب اید کن خلق پنهان اولمده رو دهن پنهان اید کسر در کریبان اولمده کیم زیان گتری سرمایه جان اولمده سایه سن جاسوس ظنیله هر اسان اولمده یاد او لند تجھیزیل عقل اشان اولمده من لایسل قوز بوسی پرسان اولمده کار حالم انکاس س فعل یزدان اولمده یعنی دینی اقتصادی استدی پریشان اولمده کیم همیشه جلب دعوات عزیزان اولمده مر هم تدبیر ایچون سی فرادان اولمده مؤمنیک سیل اشک چشمی طوفان اولمده هر علاج در ده بر در ده درمان اولمده سر چشم اول غیری بذل خوان احسان اولمده هر کیا ه خشکدن کلکنایان اولمده جود و هست زرفشان کیس و همیان اولمده سکرین جلب در دیاس و هرمان اولمده بهجهت و شادی متع رهی دکان اولمده کردش نابر صوابدن بشیان اولمده سر بسر آسا یش دنیا یه فرمان اولمده بویلم بزدات مکث خصلت نکوبان اولمده</p>	<p>کلدی اول دملک ک عالم شاد و خندان اولمده ظلمه دیران اولان دلرا ولوب معهوره هزار کرچ یوز بیک پاره او مشهدی مرأت قلب مش محل اولر قدس سدیم جان استدی ظهور بیم جاندن کس کوسه مردی باش هر کارده سود منداو ملق نیجه همکندر اول بازارده کچه لرده بیچراغ ایلر دی مظلومان دعا بویلم برهنکام نام سبروق اید کم هر نفس اول خوش ای ایل بوده برشیوه تقدیر ایدی چاره یوق تسلیمیدن غیر بیچر نکاهده کرچ بوسال تشتت فالده امر خدا بعد ازین مامول در دشمندن اخذ انتقام حق بود کم ز جمهه مجروح اولان خاطر لر مشه کینی غرق آب ایلربودم امیدمز چون تقابل اوزره در داد و مكافات الله غم یمه ای ایل ظهور استدی هنوز الطاف حق کاستان دولتی آجدی نسم عدل و داد هر تهی دست امل اولقه کلچین مرام شاہراه سالان مطلب بشانی جواب چار سوی غم اولوب درسته تغل نشاط چرخ کچ فتارا ولوب برونق خاطر جلوه ساز اسد اسد بو نه توفیق و عنایت در که هسب بو نه الطاف الیسر ک دین و دولت</p>
--	--

(۸)

می

ر و نق آرای معلم صمد رو دیوان اول لطف وجودی و سکر خاکساران اول مده نگری خیر محض و کاری لطف احسان اول مده حیرت افزایی عقول مو شکافان اول مده ذاست پاکی مطلع غرای دیوان اول مده طوری ممدوح شهنشاه جهانگران اول مده چاک چاک عقل افلاطون یونان اول مده دورین ما در ای پرخ کردان اول مده کاسه لیس مطبخی فنور و خاقان اول مده شکرتاتاره بر کمر قولی خان اول مده غبطه بخش ملکت ایران و توران اول مده سرمه چشم شه ملک صفاها اول مده ماه اکاسیمین نعل سم یکران اول مده ذالی طالی در رهیں شبجه و اقران اول مده	صله هزاران شکر بزدایی که اول صاحب تمام عدل و انصافیله خلقه دلو از مرحمت بروزیر پاکت کو هر در که دهر عالم آعف رسطو خود کم دقت اند بزرسی طبعی بیست مفرد مجموعه رشد و سداد جمله او صادقه تو قدر حدو غایت با خصوص اول شهنشاه عواتی بین و کارا کا هکم داور صاحب بصیرت کم ضمیر اوری اول دلی نعمت خود و کلان دهر کم خسرد سلطان نشان هفت کشور کم ایک افتخار د و ده عنای نیان کم دولتی شسوار ساخت اقبال کم گرد رهای پیشکا هسنه جنیت کش شه خاورستان مثلثی کوشش و کلد پر برجخ کهنه سال
---	--

حضرت سلطان احمد خان خازیکم ایک

آستانی بو شه جای پادشاهان اول مده

فطری سرمایه بخش عقل و اذعان اول مده عرصه یکتا سواریده فرسران اول مده هر سطل و ماه نوزین بر قریحان اول مده صحن معنای کیست خاص بران اول مده غائیه بر دو شی خیل تاجداران اول مده شاہ باز تیز پر طی ساز ازمان اول مده کوییا بر دلبر کا کل پریشان اول مده	بور ذطر تدریسیه ولاسته صورت بند اولان یعنیان اول زان کا چاپکروان سلطنت جیز اخنک سحر بیشان وزرین قطاس و صفن ایلر کن بور فتار او زره سرخیل بیان حشمت و اجلال ایلم بند کوکر خش دولت آسمان کردش زمین یکمین و میلادی خروش پر جم شکن ایلم اولد فوج جنیده عنان
--	---

<p>بیک اندیشه قالود یولرده بیان او لمده نقش پایی کردش جشم غزالان او لمده شعله جواله دینسه کرم جوان او لمده پی د وان او اسنه کا اند از امعان او لمده ظرفه العین ایچره شکل و قفسیان او لمده بر هوا قصر ملاعے سلیمان او لمده بنده خاصی رکابنده شتابان او لمده بویلم بر آصف یاندہ بای جنیان او لمده بر و زیره معابر کم فخر افران او لمده مستشاری بویلم بر صدر سخنان او لمده عقل کل در آکنه مفتون و حیران او لمده مد خبر بر کوهر پا گیزه کان او لمده اعتبا رور غبی حقنده هر آن او لمده شمشی خودشی هزاران در هزاران او لمده عدل و دادی بر طباق حکم قرآن او لمده رأیی با جمله صواب نیکخواهان او لمده انحصار عقده سربسته آسان او لمده کاری تونیق قلوب مستمندان او لمده دارالیسه سنک رکابی کهرباسان او لمده چشمیه سار لطفه حسر تلم عطشان او لمده کشت امید ابرانه امیله ریان او لمده تار و پود جامه همتا بگتان او لمده کرک و رنده شبان کوسفندان او لمده</p>	<p>اول سمند با دپنادر که هنگام شتاب جلوه ریز اولد قچه نجج او زده حسن شیوه ده اعلی آتشکه صاحب حب سرعت دمی شایسته در اویلم چاکسای خوش فتار در کم سرایدن کورمیوب گردون و خی بیک خیال تیرزو تجخت زینی جلوه کاه ایست که سلطان جهان رشک اسب شه قشنه کم ایدوب قائم مقام بر بونک کبی دزیره مه او لبدر زیران بر شهنشاه جهان آرا که بی شبه و ناظر بارک اند طبع پاک پادشاه دهره کم سلطان اقبال دوست ارشد جمله خرد کوشنه کنجنه طبع نده شاه عالمک رتبه والای استعدادی فهم ایمیوب نچه سیل اول بلور دی صاد قان خدمتن بدل مقدور ایمیوب نظم امور دین ایچون و صمت اغراض فاسد دن بری الساحور ناخن انگشت انصافیلم کار خلقدن حیر خواهید روی نهمه اندیشه سی منجدب در کاپنه هب بیکسان روز کار دارمی آیا کس غرق بحر جودی او لمیوب حاشه تدقیلی عومنده بر نادیده کام ویرمه ده بینزنت اضداده عدلی اتحاد ظامی و مظلوم او لوی عصربه بکرنک و فاق</p>
---	--

* (۳۲) *

آه و آن غوش در آغوش شیران اولمده	حمل و لطفی عالمه تا اویله تأثیر ایستاد کم
جوش امواج سلاست آب حیوان اولمده	جان با غشته حسن تعبیری دم کفتارده
فیلسوف طبعی ایادن زباند ان اولمده	نمجه سیدادن استدلال ایدر قصد ولی
نظقه حاجت یوق فویم راز پنهان اولمده	نظره اولاده اکلر هر ککت ما هیتن
انظام عالمه بر چیده دامان اولمده	ایلیوب جبل مین شر عده ائم استاد
کیک طالبد رجهان پر نظم و سامان اولمده	مقضای جفر حکمت بویله در بی اشتباه
خیره سعی ایلر قرین لطف یزدان اولمده	پیش خالص ایده ب اول مرضاه ال
شگر ایزد کم بودسته دلکشان اولمده	منظمه تامی نویسکه کار محمد و حکم هنوز
شبده یو قدر دست برد کافرستان اولمده	مزده لر آفاق شدم نصرکه اصناف ائم

آصفا صاف ضمیر اصدر عالی کوهرا

ایکه ذاتک نجهه صف و زیران اولمده

غیر ردن جود نکت ممتاز و رجحان اولمده	سنسن ادل پیرای سر صفحه اجلال کم
هر تکاه کنک کیمیا که کاجویان اولمده	سنده ذر خاصیت اکسیر همیت سنده در
فیض مدحک اب جوش ابوجوش هرفان اولمده	اے خدیو کامبخش مستعدان زمان
کوستم اعجاز مضمون غزل خوان اولمده	طبع اسر کم سخنده ایلیم سحر جلال

خط دکل مرأت روینه غایان اولمده

چشم عاشقدن سوا عکس مرکان اولمده

زلف کم بر کردن کافر جنان اولمده	آه برد مدن او لور پوشیده سهور ناز
کیمش آقی خاره کلور جانش او لوب عشقانه	زلف کم بر کردن کافر جنان اولمده
مو جخر آب حیوان در خر امان اولمده	مو جخر آب حیوان در خر امان اولمده
حال صمکت در بن جاه زندان اولمده	دوشدی قالدی مردم جشم رواق عشقان
کرمی تظاره دن روی خوی اشنان اولمده	عکس حسینلر پرسی در شیشه در بر قظره سی
سک رفتار سخن چرمله دندان اولمده	کفکوی عشقه لغزیده در بای بیان

سامیا اولدی قصیده و غزل غیری تمام

(۳۳)

تم باخیر سخن در درود شان اولده

بعد ازین خلاص امتعنی فشار دعوستادل	کم فلکه قد سیان آمین کویان اولده
یا الی بادشاه دینی متصور ایله و ب	قیل عنایت غائب ارباب طفیان اولده
ایله و بذاتن تریع ساز او رنگ نظر	دشمنی مقصود اوله و زند خذلان اولده
دیده حسادون حفظ ایله یارب الفلق	کم وجود پاکی دهره ظلیزدان اولده
آصف با گزنه کرد ارن دخی اقبال ایله	ایله دامن خیر خواه شاه دوران اولده
ایله تقدیره موافق دانند بیر نه	کم خیالی روز و شب اصلاح دوران اولده

مرکزنه طول عمر ایله اوله ثابت قدم
شو dalle تاکم بو هفت اجرام کردان اولده

نمونه *

تموز ایشی جهان غرق توفیتاب اولده	زمین حرارت و قفقچ و تاب اولده
ایدوب کمال ایله کرمیست ہوا تائیر	چکیده عرق کلرخان کلاب اولده
دوشنبه پر تو خوشید قدر ریایه	درون بده اولان ماہیان کباب اولده
او دکلوشدت تاب تموز کم ذرات	جهانده هر بری بر قرص آفتتاب اولده
بود مده قطره باران دکل حرارت دن	او دکلوپوتا کردون بر التیاب اولده
سیمه غمامی کدازنگی خورشیدی	مثال کچه فولاد اردی آب اولده
بو فرط خر ہوا استنداد کرمادان	طیوره باعثت هم رنگی غراب اولده
عرق فشندر او ده صنه روی دریاده	خردش موج ایله جا بجا جباب اولده
او دمکه زیبسن تحریر و صفحی تموز کن	مراد مشط طبع ست طباب اولده
ایدوب کلامه دو شیره خیاله اثر	چورنک سرخ علی خود بخود خضاب اولده
ایدوب که اخته سیمین قرص ماه تموز	دکل هلال فلک حلقة ساز باب اولده
ن باب دائره حلقة فلک سای	محيط مرکز نکش فراسیماب اولده
ن باب ذره ناپیر خاک شهر اهی	یکانه کوه هر سرتاج آفتتاب اولده

(۹)

<p>قمراد باید ر خسوده تراب اولدی ملاذ سستند و جانی انتساب اولدی غلام حلقة بکوش فلک جناب اولدی کلوب اوباب سعادتده کامیاب اولدی کپاد شمشیره ده مرجع و مباب اولدی محراسب شهشتادمه رکاب اولدی که رأی آینه چهره صواب اولدی قدم نهنده اجرام ن قباب اولدی خیام دولته ذرفشان طناب اولدی نه آسمان یم لطفده پر جناب اولدی میان صوتنه تین شعله تاب اولدی جنو و قشنگ بزیر حکاف خواب اولدی مکر که نالیبیهوده ذباب اولدی کمال زور ایلم ناخن عتاب اولدی غزال پنج شیر ان سریر خواب اولدی کدست جودی خجالت س محاب اولدی کیست حشمتنه ماه نور کاب اولدی که نمچو صاعقه اولدی مکر پر شتاب اولدی صعد داید و ب قلکه شعله شهاب اولدی دم ساخته بسماهه جناب اولدی</p>	<p>دنی علامت ناشته رویی با قید ر تباب پادشاه مان جما نکره آنه او بار کا بهد کیوان هفتین پایه ملوک عالمات ایچیلدری یوزین سوره رک بو باید ه سوزم انباته قادرم دیر سرم نه بادر که آنکه سیده ملاسی سپهبد کوکبه شاه سکندر استعداد او بر کزیده عنان یانکم اقباے قضای او جده خطیط الشعاع خورشیدی محیط کوزه جود نه و قطره نا جیز او تدی بیضه ماهی هلال اید نجف فلک او لوپ وزنه نیم بهار انصافی فغان اید ر غم عالمه وق زمانه حرمسرای سکو چنده گسترین کنجه ک او لنج ساده که ساره منتشر عدلی دم بمارده باران و کل خوی افشار او شمسوار صفت ار ای کامرانیم زهی سمند خریا قطاس س جا پکنی کمن شتراده نعلی هلال رسمیده او نمک باهره جولا نکبیک اندیشه</p>
--	---

خد ایگانه ده را شه فلک قدر
معارف ایانه اه گفت که بحساب اولدی

قصیده نظرایست عاطفلو نیکادم || بو عرض حالمه ففظ شفقتکه جواب اولدی

(۳۰)

فَكَفَ دِيدَ كَلْرِي نَابِرَ قَارُونَ فَرِياد بُوتَكَنَايِ فَلاَكَنَهِ قَلْبَ نَاشَادَه	كَدَلِ لَنَدَه سَمَّ خُورَدَه عَقَابَ اولَدِي تَهْيَشَه كَارِي لَكَنَهِ رَجَشَ عَذَابَ اولَدِي
دَرُونِي آَتَشَ مَحْنَلَه اِيلِيوبَ پَرَوَاغَ فَلاَخَنَه سَكَارَ ضَبَرَتَ اِيدَه وَبَ	تَنَورَسِيَه دَجَتَ جَلَرَ كَبَابَ اولَدِي مَثَالَ خَاطِرَعَاشَقَه كَوكَلَ خَرَابَ اولَدِي
سَهْرَ كَيَنه وَرَبَدَ مَنَشَه خَيَا لَنَدَه كَرَوَه نَادَرَه سَخَانَه كَنَكَه فَهَاهَهَه	اَذِيَتَه اَهَلَه دَلَه مَوْجَبَ ثَوَابَ اولَدِي عَدَاوَيِه تَلَدِي شَكَه وَارَتِيَابَ اولَدِي
مَدَدَ رَسَه اَولَه مَدَادَه يَسَابَه ذَيَشَامَه پَنَاهَه كَاهَه اِيدَه لَيِه درَ كَه مَعَلَه كَه	كَاطَفَه وَرَحِيَشَه دَهَرَه يَسَابَه اولَدِي سَهْرَه عَرَضَه نَيَازَه يَنَكَه اَرَكَابَه اولَدِي
فَنَادَ كَاهَه اَوَنَه دَسَكَيَه سَنَنَه سَنَنَه كَيَوزَ سَورَه دَرَوَه الَّا كَه كَامِيَابَه اولَدِي	

نَكَاهَه مَرْجَتَه اِيتَه سَامِيَه غَرِيَبَه كَه
كَه درَ كَه كَهه اوَه يَسَدَه تَرَابَه اولَدِي

عَنَاهِيَتَه دَكَرَه مَظَهَرَه الْبَهْرَه كَيمَه دَيرَه اَمِيدَه مَرْتَهه خَواهَه كَيَنه دَيَوانَه	تَلَانِي سَمَّ جَرَحَ نَاصَوَابَه اولَدِي دَرَوَنَاهَه تَشَوَيَشَه وَاضَطَراَبَه اولَدِي
بَحَقَ نَورَه تَبَهْه نَائِلَه مَرَامَه اِيلَه يَلَندَه مَقْصَدَه مَانَه الضَّمَيرَه خَامَوشَه اَولَه	دَرَسَاعَادَه تَكَلَه كَاهَه بَرَشَتِيَابَه اولَدِي سَخَنَه رَسِيدَه مَرْفَقَه تَصَابَه اولَدِي
سَوَزَآخَرَادَه لَحَوصَه اِيلَه بَرَدَه عَالِيَه كَمَه يَاهِيشَه سَوَزَشَه تَابَه تَمَوزَه اِيلَه تَامَه	سَرَدَشَه غَيَبَه دَيَه مَزَدَه سَتَحَابَه اولَدِي زَمَنَه بَرَآتَشَه وَعَالِمَه بَرَاضَطَراَبَه اولَدِي
سَهْرَيِه ذَاهَكَه حَقَه سَايَانَه رَاحَتَه اِيدَه اَولَه وَجَودَه مَنَعَه تَاهَه بَرَخَابَه اولَدِي	كَشَكَلَه فَلَكَه زَرَينَه آفَتَابَه اولَدِي بَنَاهَه عَزَرَه دَهَه تَاهَه بَرَخَابَه اولَدِي

✿ در حَقِيَّادَشَاهِ اَسَلامَ ✿

مَعِينَه دَيَادَرَكَه بَهْ حَالَه دَه بَهْ مَجِيدَه اوَسَونَه يَاهِيشَه طَنَه يَاهَكَه مَظَهَرَه شَوقَه جَديَدَه اوَسَونَه	سَهْرَه كَيَنه سَاكَكَه دَورَه بَهْ دَفَقَه اَمِيدَه اوَسَونَه كَونَكَه كَونَدَه يَكَه اوَسَونَه عَهْدَه تَاهَكَه دَيدَه اوَسَونَه
---	---

اَولَه عَيَدَه كَه بَارَكَه دَولَتَه وَعَمَرَكَه مَزِيزَادَه اوَسَونَه

کیجہ کن قدر سعادت ہر کونک عید سعید اوسون	
فروع آفتا ب اولوب فیض بر قب خش قرص ماہ	شب روز او لذات کنک نور پاش برج دو تکاه
چمان افزوج اجلال ول نجم طابعک هر کاه	مشرف ایلیه امثال و امثالی لمد اسد
او لو ب عید کن مبارک دولت و عمر کن مرید اوسون	کیجہ کن قدر سعادت ہر کونک عید سعید اوسون
وجود کن محض خیر ایم ش جمانت حضرت مولا	دل انہست عالمیں ای سلطان ملک ارا
چکلدمی خوان لطف بر وجود کن دپڑہ سرتبا	نولہ خلق اوس بوبیتی ہزار ان محمد کو بنا
او لو ب عید کن مبارک دولت و عمر کن مرید اوسون	کیجہ کن قدر سعادت ہر کونک عید سعید اوسون
خدا کلکلک کو سر تمسون تخت معلادون	عدوی ملک اوسون مصلح اطراف انخادون
بود ر صح و سا انحق ر جامز حق تعالادون	تصون اسون سنی از ارز خشم دنسادون
او لو ب عید کن مبارک دولت و عمر کن سعید اوسون	کیجہ کن قدر سعادت ہر کونک عید سعید اوسون
ایشاہ نشہ صاحب قران سلطان ہفت اقایم	سر اقا لک شایستہ انحق افسر و دیم
اید و ب شمول نہادہ آستا نکده سری تسلیم	سرابو نوز عتیک نسے عید کن ایلو ب نظم
او لو ب عید کن مبارک دولت و عمر کن مرید اوسون	کیجہ کن قدر سعادت ہر کونک عید سعید اوسون
طلوع ماہتاب دو لئک خلقی اید و ب سرور	منار است و جو ایم کبی ایلر شو قلم پر فور
صفادن فرق اولمز روز و شمل شب دیجور	ہمیشہ کشور اقا لک حق ملسوں معمور
او لو ب عید کن مبارک دولت و عمر کن مرید اوسون	کیجہ کن قدر سعادت ہر کونک عید سعید اوسون
کردن صاف او لو ب آینہ طبع منورہ	کور اسون روی بھجت دانما حسن مکرله
عومن بکنک اوسون جلوہ کسر زیب فیورہ	رسیدہ اولہ سون عمر طیبی یہ صفالہ

(۳۷)

او لوپ عید ک مبارک دواست و عمر ک مرزید او لسون کیچه ک قدر سعادت هر کونک عیند عید سعید او لسون	او لوپ عید ک مبارک دواست و عمر ک مرزید او لسون کیچه ک قدر سعادت هر کونک عیند عید سعید او لسون
وجود کله شرفیاب او لم هردم مسند عالی عالی او لسون دامانک بو ز سور مدن خالی بلال آسام شار باینان قیل عبد دمالي آجلسون در کوکده قولار نیک باب آمالی	او لوپ عید ک مبارک دواست و عمر ک مرزید او لسون کیچه ک قدر سعادت هر کونک عیند عید سعید او لسون
محمد اندز مانکده جهانک خلقی راحتده کل تاثیر یعن هم تکله کیمس محنته کمال پیرايد و ب حق تختکاه دین و دلته ایده و قنک کز رشید اگانیله مسرته	او لوپ عید ک مبارک دواست و عمر ک مرزید او لسون کیچه ک قدر سعادت هر کونک عیند عید سعید او لسون
او لوپ سامي توکت تبریک عید ایلم تناخ ایک اولور در دی دعا ای متداد شوکت دشانک ایدر فرش طلس گزدنی بوس ای تد کجه دامانک باندا ایتدی عبود سلک قدرین فرط احسانک	او لوپ عید ک مبارک دواست و عمر ک مرزید او لسون کیچه ک قدر سعادت هر کونک عیند عید سعید او لسون

قصيدة فارسی *

رنک پنهانی بود کیفیست صحبای من شونجی رفتارم از مکان خشت جاده داشت میخورد کشت من آب از جشم سار که بیا چون بر در نکم ز پیشان شود موج فنا	از خرس بوی کل باشد کل یستا ای من چیز کس آ که بنوی از خوش رفق جای من گزباد از گردش بیک است در صحرای من آشیان سازد نقش بو ریاغنی من
مانمچوی در شیشه از جامه کلکون لفظ منت حشک ز آب جشم خورشید نیست آسمان سیرم بزیر سایه مژ کان خویش مسطروح ییام از رکنیا قوت کشت	خوبش رایبر ون زند رنکینی معنای من چشم تزوید بجا ای نر کس از صحرای من سرمه شد مفرغ همادر دیده بینای من معنی رنکین جلد از کلک کوه رزا ای من

(۱۰)

<p>چون کل رعناست امروز من و فردای من کردم از خویشتن غالی نگرد جای من میشود رنگ شکست من صدای پای من ور در عناب کند از پنهانی من شد حباب موج صلب بالش دیباي من از صدای ایش رم کند آهی مظلومهاي من سایه مرکان جشم سور خار پای من بس کشید روز بر سرک غم دو تالای من حلقه شد چون حلقة زیر بخیر دست و پای من خنک شد آب حضر از جوش استغناي من تار مو چو مست از ضعف بدن رکھايم من جو هر شمشرشد کج یعنی اعدای من چشم آب کبر هر زخم خون بالای من زان بود کوته بقدش جام طول اهل</p>	<p>باده کام دو عالم ایک ساغر کشم پخودی بخت چون نقش نکین گرده است جلوه پنهانیم رنگین ترازوی کلاست رنگ عیشم در دم بیری دو بالا میشود خوابکاهم از سکرده حیر نشمه بود چون کفا فوس من برسم زند ہیکام پاس ان سبک فتار نازک خلاقت ضعفم که هست حاقیه خلقال پای خاکساری کشته است از فراز عقل تا دشت چون غلطیده ام آب رویم بیک در هر قظره دارد زند کی بر قد نظاره چون موج چو ای بجهده است میکند در هر نگاه تیز قطع دوستی مینماید رک برک لب تشکان عشقرا همتر ابرد بالاد وشن استغناي من</p>
--	---

طینتم تجیر از شیر لطفت یافته است
صادر از پر تو مهتاب باشد لای من

ترکیب بند

<p>سجاده صحیفه و تدقیقات الصلات نور سیاهه غرق اوله خلو تکه دواست سلک سیانه نظم ایده تسبیح واردات سر گرم ذکر اوله چوبیان ستوده ذات شرح ایده ماجرای دلی او بهین سمات اشکیله دست شوی وضوی نیاز اولوب</p>	<p>دمدر که ایله قلم راستین صفات دمدر که ایده محفل سر لوحه سجود دمدر که دانه نقط غنیمین دن اسدا اکبر ایله منار بنان ده دمدر گچاک ایده بیقاسن کریه ناک ایکن</p>
---	---

از لر قچه دور مین بکاف نظره شهود پیشیده پای لیقنه خشک دوات او لووب شاهین کبی دو مصرع بیتی او لووب جناح	نژد گیک اوله نکاهه سنت مغیبات با غلمنیه او چا گکت صحرارو نکات بو یلم ایده معراج دعواه التفات
یار تب بحق ماصدق نون و الهم منصور او له او شاه جهان ظفر عالم	
بر شب که دیده دن آچلوب پرده رفود تشمیر ساق همت ایدوب شاهه خیال اقبال ایدوب مبشر الهام از زدی ناکاه بر فضای دسیج او لدی آشکار بو جیش بیدا یلم بو دادی ندر دیدم جمع توحیات قلوب رجال غیب تصدیق ایدوب مقانی شکرانه ایلدم سوردم یوزم زمین عبودیته اددم نشابه دعاء بنور بی سیف	مرأت دله او لدی عیان پرده شهود صحرای قلبی کردی سر اسر بلا حدود ایستردی جانی ذرمه تحقیقه دک صعود کورد مکم صف کشیده طور بر پیچه جنود دیدی که اے خبیر مرایا ی هر نمود دشت عنایت ایده امداد آیه چون ورود بیسانی نیاز کی فربوده شجود فریاد ایدوب دیدمکم ایا و اجب الوجود ایلم رسیده هرف طارم کبود
اعداي دین و دولت او لووب منزه مدام یحش موحدین او له نصر تله شاد کام	
ای ناظم مرائب صف در صف نجوم مر بوطدر سپهبد اعیان علمه سنین ایدن بو عربده کاه خیاله شرین و تینه آتش و آب و ظلام و نور بو گهنه کار خانه نا بر قرار ده هر دمده اتفاک ایده در مین اصبعین ای سه بی زوال و قدری بلا مثال	رونق فرازی حالم هستی علی المحمد بو تیه بیکرانده او لان شکر علوم اضد ادکاتانه تبر و آور هجوم جنک اوزره در جهانده پوشادانی و غنوم هه ب بو یلم در ویره دیر یمه در سوم سکان خطه غرب و مردمان روم دستکده در تصرف هر گک مرز بوم

* (٤٠) *

ملک عدو خراب اول چون آشیان بوم ایلد مراد دوزخ ادبار چون سهوم	سندن نیاز مربود رای فاطر السماء دود سیاه طب و توفیک ایلد شمنی
---	--

غالب ایدوب عدو سنه سلطان احمدی ارتر نهیش شوکت دین محمدی
--

سلطان کامکار و خداوندی تظیر دادار جم شان و شمه آسمان سریر شاہنشه مؤید و لشکر کش دلبر جون کر به در و قادیه فسبتل نزه شیر ظل خمسه خلیفه سلطان بنیا اجرای آیت و کلم فی القصاص ایدوب میر اباب عدل داد بری بری جوی لطف تنخ و فلمه ایلیوب احشانی گیز عهد نده اول سکنه رمک عدالت بولهی تمام روضه دین دودول صون دریاکبی جیوشی انک پر خروش ایدوب	شاہنشه مؤید و لشکر کش دلبر جون کر به در و قادیه فسبتل نزه شیر سلطان کامکار و خداوندی تظیر آب حیات تنخ ویراغیله ناکر زیر تنخ و فلمه ایلیوب احشانی گیز هر سال او لور خضر کبی فورسته جرج بیر حکام او لدی با غشیر یعت ناپذیر باد وزان نصر ملقا در و نصیر
---	---

نیچون غایش خس و خار و حباب و کف اعدا سی مض محل اول دام طرف طرف

پوقدرتظیری پادشاه کا هعنان او لور شمشیر اسلاطنته اکا هعنان او لور ما لشکر فواهمی کردن کشان او لور کیم هبری شهنشه سلطان شان او لور خاقان چین و خان خطاشاه هندو سند اوی یک تا ذشت جلا و تکر خشک نزد خردوران عواقبت شناسده	شمشیر اسلاطنته اکا هعنان او لور پیر ایه بخش تجنت اصالک در گهی موره نهاد خلا فته اجداد پاکدن خاقان چین و خان خطاشاه هندو سند تاروز حشره مظیر تو فیق حق عام افغانیان میری او باغی بی شرف
---	---

* (۴۱) *

قهر ایمیو ب وجود نی اسد و اطلال || بُنیٰ سند کیکی ایچون ایشی آه و فغان ادولر

بکسون کشف مثال سرین جیب خردیه
قارشمنون صکارے قنایاش فرقه یه

با غی و طاغی ولدین گاز او ب الفضول	کشیدین ن ظن اید راوی سایبان نشین غول
بول غلم قدم طلبه بر ایکے کون وصول	اطراف قند هارده مور و مکس کی
ایتمکله اصفها نه فقط مر بط حیول	خانے ایکن قلر و ایران نفا ذلم
شهر اه مستقیمین ایتمش ایکن عدول	اول صورت او غریمی متقول دروغ کو
دانم مصل دصال ادولر کن مثال غول	تغلیط ایله کر یوه بُنیٰ دفنا دده
کاولدی شعار شرذمه رفض بی صول	حلق میان دیش ذقن جمع اختنین
سمموع ایکن تو از ایله ایستد کیکی قبول	فرط تشیع ایله او کار شنیده بی
او ضاع خود مثایه این با لی سلول	بیود وه ادعاه تنن چ فائدہ
حق صور تنده ایله کیکی شیوه چو ل	باطل اول جلال خدا سے علم ایله

استنه کور رته کونه ایمش شمدی جنک و حرب
ارسال شکر ایتدی شهنشاہ شرق و غرب

جوشن ایملکده موج یم ب کران کی	هر سود ان اقدی لشکری سیل روان کی
چو ق بلده لر مسخر اولو را صهان کی	ما مولن بود که اسوب باد لطف حق
قرزون و مشهد و فرم و ری و رو وان کی	او لسه کر کن صنیبہ مکث شه جهان
بی شک هجوم ایده سپه سنجان کی	فوج جنود پاک سرداران پود فعد ده
در کار در تو بھی صاحب قرآن کی	زیر اک قیع رفضه شهنشاہ عالمک
منع بغا ته همیشہ زیان کی	بر مقضا می ذنوی شرع بیهبری
داماد بے غدیلی خدو جهان کی	اول مخدہ درشار کن تبدیری با خصوص
دستور عاقل آصف دور زمان کی	اول صدر بی معادل باشای صاحفل
رسطوان یله سکندر کشورستان کی	بینه و کیل مطلق صدر مو فرق

* (۱۱) *

(٤٢)

تمبیر نه موافق تقدیر ایده خدا
رشد و سداد و صدق و طیلند و اثنا

یار ب رب پچار یار کزین محمد	یار ب سور پاکت جسین محمد
یار ب نقش نص نکین محمد	یار ب باسم اعظم ذات و برزی
یار ب بشر ملطنت مفتر الرسل	یار ب بشر ملطنت مفتر الرسل
یار ب بقدر رفع بتوں دبابیل بیت	یار ب بخوب ایله مراج سب ره تاج
یار ب بسر عرش برین محمد	یار ب بخیض حکمت آیات یعنایت
یار ب بکم شروع میں محمد	یار ب بکم شروع میں محمد
یار ب بد رس خانہ والا قرب حق	یار ب بد رس خانہ والا قرب حق
کاو لور گینه عبد حزین محمد	کاو لور گینه عبد حزین محمد

سلطان خادم الحرمین مظفر ایت
هر قنده وارسه خصمی مذول و ابریت

مدحت محمد پاشا *

بارکت اسد زمی عطفت ستاری	بارکت اسد زمی عطفت ستاری
اولدی متواری عدم آثاری	قالمه دے آینہ دله کدو رتمان انر
اولدی صیقل زده دست صفا زنگاری	با غ و هر ک بو سر تله کل مستبعد
اولدی استکو ذنان ب محل اشجاری	مخفی ایدی عروس سق آرای امل
اولدی چشم دل آینه نار خساری	اویلد سر کرم نشاط اولدی جهانگم زیاد
فلکی جام صنور م شق خونباری	نوله اویلد سه بو ہنکام سرور افزاده
بردنی قاعده کریم محنت جاری	دارسنه صور تکمده چینہ بود ملرده صبا
شو قله رقصه کلاو ده ره صور دیواری	دست برہمن اولوب شو قله اهل دوجهان
چشم بخت سیمه کردی دم بیداری	ایتدی آو بخت زہا در ع پیش بودم
کردن زیوره جمالیں کبے موسیقاری	بزم عالم او قد رپر نعم بجهت کیم
ایته فر ہاد بوايامدہ ناخن کاری	

صورت

بیکش مضراب و زک سنگ او لور او تاری بیقرار ایلدی شادی فلک دواری مضمحل اولدی ظلام شب محنتکاری بعدازین قالمدی کالای فلک مقداری بوسرت ندر آباد یو استخباری دیده صدمزده ایا غمزده ناجاری او لری بلردست بد لمان عطای باری او جهان داور دستور یمک کرداری کوشش دامنی فرق فلک دستاری برگی در گهشت کاسه بکاف جراری لوح تعظیمه بو تعییر ایلدکو هر باری نجفه دولتیان مظہر لطف باری مسند افزون حشم مصدر نیکوکاری	صورت کاسه ظبوره دونوب کوه کران ثابتات اولدی مثال قطرات سهاب تیره بختان طلوع ایلدے هر آمید زور روی دکان اولدی متاع شادی ایلدم سر بکر یبان تحریر دلن پای جبان صفار قص کنان تبییر ینه افتاده لره رفت و شان ایل ویردی ایستدی تو ذیق خدا نائل هر دامت ایلس سای خداوند معظم کم او لور بندۀ حقه بکوش در جوده خاتم وصف باکنده اید رکله بع الارقام آصف دور زمان ما حصل کون و مکان چهره پرداز کرم دست ببالای هنم
---	--

ر انضاد هم اقبال محمد پاشا
کرمانک علم افزای سپه سالاری

صد ف جاده جلاک کبر شه واری کاشن مکر منکت تازه کل بخادری بارگاه کده کربسته او لان تاتاری دریزه چیان سه اطاع نعم بیماری او لسه طرحدن سه اسخان خرد مهاری ذاتی در قبله حاجات هم زواری غرض دندن نقطه سی قطبین فلک پر کاری ایستدی پرشیمه صفا قدم شیر نکاری	مشرق عاطفکش هر جل شعنجه سئی سرد مو زون خیابان رفع الشان سرفرو ایلمز اقبال ایلم جنکسرا او لسه کاسه ایس ایلدی فففور ایلم شاه چینی فلکی زیر اساسنده بولور در گهشت دست ب جونده قلم اتون او لوقدر کویا او لسه کوینی نوله دا زه جودی محیط لذت قند مکر کبی کام دهری
---	---

اینه احوال کبی مرأت نظون انتاری
 سند صدر روز ازده انک تکراری
 سویلدر قوت بازویی لب سوواری
 رشک آینه اسکندر ایدر انتاری
 پای انک ایله مزبردنی که رفتاری
 بازه غال براید رمود جطیارے
 دانه العل کران قیمت ایدر گلناری
 پشت شهبازده کلکتایلر ایس رفتاری
 کوسر رحلقه کرداب یم زخاری
 اویدر صو کیه بین کم که ساری
 سنبل زلف شکن در شکن دلداری
 اولدی کله ستة جمعیت عالم عاری
 چشم خوشیده بصر اسب صبار فتاری
 کمترین کردیه سبقت ایدر افکاری
 خوب رش بسته پر جم مشکین تاری
 اولدی مطبوع بسندیده انک اطراری
 بردخی یاد ایده مزکر دش چشم یاری
 کمترین جنبش ایمه اطلس چرخ ساری
 ماورای فلکی را کنک انتاری
 و اصنی ایله ال کلک سبک فتاری
 نه فلک حقیده بحمد ادباری

کندیده رینه نظری واریسه دنیاده
 ایتدے بو منه تحقیق نمای تاکید
 خصمی دهسته ایدر سرمه تو ز قوسی
 او ایله رو شکر انتاره غبار قدی
 شفقتی بی سرمه ایله آیقلند رسه
 همی ایله اکر تقویه بخش ضعفا
 نامیه و ایه پذیر ایله اکر جودمن
 عدلی تائیر بینه ایلدے آفاد نول
 دشمنی جهر شمشیری ایدر سرکشته
 دهشت شعله اشمشیر کف تکینی
 تار و مار ایده مکر ضربت دست شانه
 دور عدل شده کی اسباب پریشانیدن
 ایله دل تکر ارخای عنان اقبالی
 جید ایس سبک سر فلک پیاکم
 آهوان دشده عشه جسم شوئی
 حاصلی همچو تسان متناسب اعضا
 کور سه تکمیله طرز جو لانک عشق
 نعلنک او ایله اکر پر شر رنا چری
 زیر خربالدن آغوش ناشای آور
 کاغذ باد که صفحه او برد ستندن
 سرعنینه قلم وصف ایده مزا ایله اکر

آ صفا صاف دلاجر مرؤت کهرا

ای بین در کر ایله فیض بارے

(۴۰)

<p>سکا مخصوص ظایسم کر مک انجمازی کور مدی جشم جهان سنه اولان آثاری زیب وست اینستک آیینه پر انواری در کر رفعتک تا اوله خدمتکاری بجز البت بجز کند وسته انماری عزم ایدوب سوی یم المفکر قطه واری صف فیض شارایتدی در شهواری یعنی بو مطلع رنگین کهر مقد ارسی</p>	<p>سنن اول بردہ برند از نهان نخانه جود کلمه سخنمن دیره و زیراعظم عدم شبهک حکم ایله ایم کامنه اکر کوزی قالدی فلکت جلق دکلدر کورین هبت اقوب کلمه در کاهکه اهل حاجات پندخی کوزه استکشنه اسیدیدست اولدی دریای دل آغوش کشای امواج ایلدم زیور سرتاج مضامین و نکات</p>
---	---

تاب می ایله خیکرده او کلار خساری
موج میستای پر نکاهه ایدر انتشارے

<p>نکاهی اولدی چو بادام دو مز شسرین یاد لعلیله ا دلوب دیده ترشیش اقند ایلدی غوطه خور حیرت او چار ابرونک کور سه پیهان بکف اول منی ایلرزا به دل غمیده یی چرخ ایلدی محروم دصال داد کر دون سیه کاسه دون پروردون اولدی خم فامست بالای امل و قت شباب او لدی بر عکس اصول حرکات دوران کرد خاطرا دلور اهل سخنه کل کلو و صلکی بولمه ایلردم ایامه کمال ایتمه بیو ده شکایت بو سلمد رکم آصفا طبعه ایدوب فیض مده بکاشنازیر چاره یون شیوه تقدیره رضادن غیری فهم او لمز حکم سر خفیه بارے</p>
--

(۱۲)

می

فرق شرای سرمه ای اشعاری چکرم نظم بیار شته در کفتاری اوله زیست حرم ناطقه مک زواری قلمدن او لور آب که آس اباری طلمه با قوت کمی هر نقطه همو ارسی مده برج شرف مطلعک اتو ازی عرفه ناوزده صندلی بنداری اشتہ سرمان قلم اشته سخن معیاری بر سنگ کی دزیر که اوله مدحتکاری	ایلدم، همت او صافک ایلم بیدسته فیض مده حکله بن اول شاعر عتمازم کم صف بصف لشکر و اح معالی الطیف او قدر نظم سلیمان خنده لطافت وارکم نظم ریکمک امکشت مصارعه اوله انوری سخن آرایی اید راغ بدل پاے تخت سخنده اوله مژ جمله الصلانا و ره سخنان سخن فهانه یخجه فخر ایلسون طبع بلند اقیا لم
---	--

قبایا ته خلوصیه ترای سامی
بر دعا ایلم کاوله زرق و بادن عاری

دو زده دست قضاۓ فلک دوازی دانه آینه طبع صفا گرد ارے ایده اقیا لئی کومن کونه افزون باری	تاکه آثاری نهود ایلیه سیار اتک اولی رنگ و که رزیور زانوی شاط عمرد ولبله اولوب صدد وزارتہ مقیم
--	---

قصیده بهاریه *

چند یار خنده کنان روی زینه از هار کوی شور فص نمرد کمی شکل که سار سیم تکدن کا آدیزه مرایندی امداد پر تو سایه رنگین ایلم و رد کنوار بانک ناکر سی بلندن او لور آلم و ار دیده ترکه هرض ایتمدہ میل زرکار مصحف ایلدی آفریزه میخ سر خار قریده صفحه لرین آچش اینک با د بهار	می کنی ایله می مختار شجاع باران بهار جویلر طلاقه خاتم ادلو سب اطرافندہ تلقی بر قی عروہ س کلی یخجه سرو پوش آل سایه چوددن خاکه دسر فرش الطیف طفل کل غجر بک اعزیزندہ د کلدار شبنم سیمین سکل د رغچه زینق کویا کل دکن بلیل ایدوب و دسر کهای نام راله دن او لزی چو مجوعه کل آیت زده
--	--

<p>نفعنا ت جگر آندان قلم صنعت کنار آتشین بر کلک سجده ایده هند وار کوییا نخل کل اولدی شیر اخضنا ر سویلدی خاک در جمع ایده جگن آغز کار عیش یکروزه ایجون بچمده یالدر جه خمار ساده خاطر بر غمدن اید رفع غبار نقد کار نده بو لوب نشو غای هر بار دیر دی سر رای اسرای خل ناب بخار بادی نفمه او لوب آک نیم ا سجوار راسدن ایلدی برش بدم ایلم آقمه قرار طیران ا تنس او لور شکل بری موسیقاز حسن صوت ایلم او لوب واحد کالاف هزار قامت حور ایله همسایه نهال کلزار موج عجیز کیسر صانکه ظلال ا شجار اولدی عال سیمه خال لب فخط یار زیب سریشنه چشم او لسه اکر عکس بهار آبه عکس ایلچک هر سپرد وار سر زده او لسه چونیلو فرجوی کلزار اور ته ده موی میان کیبی کور سور شب تار نقطه ایلی ایده ب مر کر خط پر کار لیسل مانند شفشه کوئی نور بی عدار موی باریک دش اولدی شب تاریک بدید بکزدی ایلی ملاں یاق سنه در بیاده</p>	<p>غنج در حقه الماس تراش لعلینی سر فرد برد ب نفشه برایخ او زره طور و ب منظیر نور تجلی ورق سبز ید ر سر بکون بید اکلوب کوش کله و پر دی خبر سا غرین طرسته نوله لاله ایکی دستی ایلم ی شهر سرد می دستنے چار دب اش با غبان او لدی یمه خواجه اصحاب دلاب نقد بر فی کف جو صور یمه خرج ایده رک ساز در هر کینه تازه کنار جوده سر و دن تا که قویوب فاخته ایست کده مقام بلبلک لانه سید رکاست ه طبیوره بدل غیری مرغان ایده هر نفمه سکت بیکده بیزن کوثر جنتک اتهاری ملاحتی جاری دیر مده قلب فرح کوکه صو خیابان شده هر جهن صفت پر زاله لسب جوی او زره آچلور باصره دن سمت شمامه ره نو قوت نامیه و دشیله تقاضا وار کم هیئت پر تو رنگینی د کلی مر بعد ذوق ا مردی ایلم شوق سحر فراد دن ایستی ر سام محل داله روزی د سیع رود ز جون و رو سفید او لدی تمام اشکفتة موی باریک دش اولدی شب تاریک بدید</p>
--	--

<p>دو نهستے زبا غصه چرخ زمین کلزار لاله مانند شفق نجم در خشان از یار اوله برک سخنم رنگت پذیر تکرار ایته دن تخته اسکو ذه باغ اشعار ایته در شف قلدن جو شفایت آن طمار قلی شاخ بر و مند عطا می بسیار دقی رشته کله ستة جمع افکار نفس با کنیم سحر فیض آثار نهنجه چار فصول ایجره شون فصل بهار اولدی هر برکی آنک شیر عشقی و قار جبل تاف سر اندر شکم استخار موج در موج او لبیق بحر مطهور اشعار هر سی فن حکم صد ر فلاطون کردار رونق صد نکین زیده اشرف کبار</p>	<p>کردش جام می دوازه عشره تمه او لدی کل هر دهه و استنبه متاب سمن کل رعنای کی اوصاف بهار یده نوله غرض مفعه زنکین ایلمه هر بریتی کل صد برک مدد بخن او نهال جود ک او نهال چن آرای وزارت کم او لور سر و منوز دن جنیز اراصابت رأی نظم فردوس حکومتہ زلال شیم شمه در نفحه معنا می کل خلقدن فی مثل سمعت بر محل ملا در کم د امن کوه و قادر نه کشف بجه مثال شجران کبر و صفت اید بو طهور د ریکتای هم زیور سرتاج کرم ماکت و دین اصف صاحب نکین</p>
--	---

داور هر علم یعنی دزیر اعظم
کم ایکت بخی فرماید ر افلک مدار

<p>شعل امریمه پر وانه بو چرخ دوار دشت هنوار عدلی و قدر در هموار الدین صافلیه کیسه اصداف بخار او محیط کر ماس کفته وقت ایشار یشروب کسب نایل برایدی هر خس فخار اور در عناد خی یکر نک اچیلور دی بخار اوله کر پر و دش آموز عطا می کنار</p>	<p>شیخ تدبیریه تقدیر الهی فانوس شر قدن غرب دکین بیضه حکمی کویر نور کنج با د آوز ابر که افساندن اکر خامه صد شرم و حجاب ایلمه ایدردی قشیه تریعت بوله نم ابر کف جود من نامیه مشیر ب صافندن آییدی فیضی طمکن باقت قدر وانه می ذی قیمت او لور</p>
---	---

<p>کلے مفتاح نهانگانه افیض ستار اولدن دلهاب آلای تکلم اسرار قداقرازی گان ایشده بار انگار دامدن دل ترکندوست فرآکر شکار کرزه رنگه اولور آکر چورگ حلقه مار زیر با یه آلم حزنها لم مظلوم آزار ایلسه فیل کران دیده مو راوزه کذار استزه اولدین عالمده نعوم اکدار لوح مرأت خواطر ده غبار زنگار عرصه صلده بر قصر صتن و بهوار قضی زده عالم رأیت دیگان سمار اولدی بیکار او قدر آلت جنگ و بیکار خواب راحتده نیام ایجه هم آغوش قرار تیرکشده کو بین تیر هربت سو فار اختلافاتی رقیب ایله ایده عاشق زار نکته سخنان معارفلو سپور خدار ایلدے ماشنه همی خال رخسار آحدی صحراء توانقه طرق بهوار رآست طبعان یلم شهدی فلک کج فتار هژار باینه باب کرمی ناسد و د رفعت استرسک اگر پاینه دوش دارای دل</p>	<p>نکره بردہ براند از خبایای امور نقش ایدر لوح نگاهه قلم مزکان بیش علمده او لور تر مخن البست راست ایشہ صیاد اگر طالع فیروز نی باشد دشمن دلنشک راحتی یوقدر مثلث صفا بی اثر حفظ و کافا تے ایله اولور آز روپا مزه موهه هوست هار ککت ذوق و رفا یتید ر مطلوبی ذره دکلو قدم مصلمه انصافی خلقه آسایش ایجون یا بدی حکیم رأی قبسقف اولدی سپر نیزه ستون تیخ کمر دور لطفنده که رزم اولدی مبدل بزم تیخ شب تاب مثال بک جشم بستان بکزدی بخنه مطر بدہ کی مو سیقاره عهدی سرمایه تو فیق قلوب اولدی مکر اتفاق او زره زمانده قللہ الحمد شا به بخشش نجم سیمه اهل دلی رائیکم بدرقه ایست مصافت اول لی عدر لشک ایله مزشق عصما ایتد یکنه هژار باینه باب کرمی ناسد و د</p>
---	---

آصفا کامور اصد و سماحت کهرا
ای کین رشح بخشایشی بجز خار

<p>از نک او لور سه اکر کاکت بریشان گفتار بهم آمیخته قلدم بے قدر و گنار ماجراء دلی سویلیه بیم بر مقدار قره طاغدن جریان ی تسد و منج انبار ایتمد مزمع آماله بر قظره شار طفل دل کورمه دی چنگام ثبور آغاز دو حلقلم ایدر شعله صفت آتش بار آشیانندن او لور بابل طبعم بیزار ظرفه العین ایده هم زیور دست انتظار ساقی پرخ الیه ویر سنه ایاغ سرشار بولمی صالح مقصود و برجای قرار روز کار ایمده ک محو و تلف جبه می دار دشته اسرط غم او لش ایکن جسم نزار احتیاج اطمینی غیره مدد ایمه خوار گرم و لطفک اولو رانجی او لور سه مهار پزاده دلم پر افتاده خاکت او بار اینراشکت به یقل دیده و نم تکرار عرضه خانه در اننم ایده ب داده نهار جسم بحتم تجیید اوله قالم بیزار خونک باس گرمه خنده کله د کله د بویار وقدمی تحریکت زبان امکه قید اکدار بای اندیشه ده او لسیدی جمال رفتار ضعف طالعه اکر او لسه طبعم بیمار</p>	<p>ع رضحال ایمک اسرت عقب مد حکمه باد آنجله بر از جو بے مدادی ایده بیم یعنی اوضاعی تحریر ایده بیم طالعه کت دی بر هر آنیه سه کاسه دون بر و دون دا د بوچرخ سیه کاسه دون بر و دون چیکم قالدی در خسته اعلم خشکنا کاکه اندیشه یه کلچینی انجل امید زانع و سه ناچهل فوج ایده بخت سیاه دور جام طر ب شعله جواله مثال باعث افزش او لور گردی طائع دون دوشدی کرد ابا کوکل داژه هیر ته بر ک ساما نی هب خرم حرمان ایتدی قالدی مسوده خلیاده بیاض اولمی کام قیل شریاب صدق خاطر می یاب یاکن کن ن تعمیر ایده هر قلب خراب آبادم بر توچر اتفاکت ایمه معور ایست بیلورم فرط قبول گرم و احسانک کوکب سوختم ایتد مهدی برگون راحبت دو داہ ایمه کوز آجد رمده کرد آلام سد شکویی حساز تلموز ل باز اتسه عنوقیل وصف جیلکده قصودم داریمه تیچ نکابوی مده حکمه کلور میدی قتور بولمی جنبش ایده دی رکن پنض قلم</p>
---	---

(۵۱)

بحکم جل ثقل غم دهارے هر بار پنج نظمیک افسرده سی روح عطای فوج فوج اولده ارواح مجرد زوار ناوک خامم ایدر طاڑ اعجازی شکار سلم قصر هزار بو سلطو راشعار دلزیکم منقبت ذکر ایله بورش هوار اولدے خلو تک نظم مده معانی ایکار جفت اید و ب مجرع ایمانی کاکه سخوار جمع اولغز بوقدار لفظ مدعی بسیار استمارات و کنایات دمصح کفتار بکره هن ناطق غیره بو شعر هموار ایندین برده اغلانی نقاب رخسار نقطه جو هر فداوزه ایدر نقش و نکار ذیل معنای مکر طقنه خاطر و غبار نابجا و خلنه امزمی خسود استغفار اشرشقیر اعدمه د و خاصیت دار نامنی ملم غیب ایتدی ریس الاشعار	سست او لور میدی بنم قوه استعدادم یونخه اول شاعر زور آور عصریکه ادار بیت مهور فلک مرتبه در هر یتم قوس و شن بخرا اوله قده کتابنده بنان چیقر خامه بغلکه اوله رق عرش سوزم پر اشور منظم سلک میها ت او لسه کرمدی بیتشه بر فرد ک ادولب طبعه زوج تو آنان طغی چسب اطفال معانی آندن ده هرده او لسه مجموعه باقی دیرایدم تو ربه صفت تشبیه و جناس و ایهام بر سه قتلکل زیبا ایله و رو ساده نظم رنگی کشاد ایله هنر کو ستردم کلکم استاد صور کار تجیله د کم ذکر بار یکم تو ز قدریه هر سیچ کم کور سه بوججه لولیه مشابه سخنم زهر اولور دشمنه باز هر دل اجیاه بو قصیده م نوله سرد فریدیان او لسه
--	--

سیستا بکی اطناب تمدن کلام

بعد ازین ایله دعاور دینی زیب دستار

نوبهار ایله ایده غرفه بتو رازه هار قدر تن ظاهر ایده صنع جالیل وجیار چن دلتنی حق ایده همواره بهار قو نیمه کوشنه دانانه کرد ایکار	تا که فیاض ازل سا هرمه غرب ای حشر اجساد بنا تات ایله تا کم هرسال کور میده رو سه غزان با خچه اقبالی سر دذاتی او لمیچ ایکن ذوق جاوید
--	---

حشره دک کلشن دولته مقالرده او لو ب | ایده ایقاد براغان کشی الانوار

قصیده بهاریه در مدح ابراهیم پاشا

اول بهار ایری سناولدی جمان پرنیض کام	هر لالا قوت کون او مقده در ساغر نون
مانند سر مکون دو نون صراحت مردام	کلدر آجلدی رو بر و اینگه بلبلر غلو
مستانه جولرسوبو کلشنده جاری صح و شام	سبلر من چوزدی صبا زلف مثل در بیا
تفریج جان غرمی با ایتد کچ تعطیله شام	طوشش المنه کل ایاغ صحن بزم فرغ
رند اونه کلکشت باغ بی یار و می او لتو حرام	ساقی ایاغ ال دستکار حسان نام ایست سک
باقمه فراز و سک طول در شراب لعل فام	بود مدر عشرت دمی کور وقت فیض خرمی
کل او زره سپریت شنبنی و یگده کو زدن بیام	می دیدی کمدر عنق پاک پیمان قلب در دنک
سا قیسید ربی اتفاک قیض خدای لای نام	نخانه سی بونه فلک مستانه سی انس دلک
حلنه و یقدربی شکچ حن نرم بیت الحرام	بوباده در جوش ایلین حر طلم بیوه ش ایلین
برقطه سینوش شا بیمین ستادلدی تاروز قیام	غمدن دلی یلخ للاص کیفیتی ب اختصاص
پیرا یه بزم خواص آر ایش طبع عوام	سازه و سر روز صد اخر بجازی یه صفا
عثاده ایغ ابتلاء معشوقة خال مشکنام	عنقی آتشید متصل هستی که از آب و کل
مشکنکه شمع جان ددل اندن فروزاندر نام	عنقی دلده سیر غ آشیان ظل های لاسکان
ترک کلاهه تار کان تاج سلاطین عظام	عنقی آیت کبرای حق سر نامه زیب هر ورق
عقل کله لوح سبق اول صفحه و می ار تسام	اول شنیدن توید اید لوح خیال دل مکر
الهام حقی بر تربی خاص و حرف و کلام	صکره او لو ب دلن عیان صد معنی راز نهان
خاهم پدر طلب اللسان و صاف صدر بیک نام	صدر صدو رسی بدل غیر بخش دین دodel
نظم اور مکت و ممل دستور صاحب اقتسام	اول صدر مددوح السیر ادل او رو شکر
اول مستشار پر هزاول آصف های عقام	لطف خدار رعایه انعامی غالب حاتمه
واجیب و در هر آدم ایمک شناسن الرزام	سیر ایت کف احسانی هر ک دو کشید کانی
کمتر در خلطا نتی شرایده همز بخود غمام	

(۵۳)

سلطان دهر ک محمدی داماد صدر اعظمی | دستور صاحب خاتم اکنونی خاص و عام

سر جوش عنان کرم در کاپیسیدر کان کرم

ینه کن خوان کرم باشای برآیم نام

لکچ جهانه کلمدی مانند ذات او حدى
جود و سخاوه بی ریا شبه و تقیر او ملک اکا
تو فیق حقدریا وری دفع ایلدی شور و شری
فرمانبری تیغ و قلم چگومی اصناف ام
لطفی کر عدل و داداید رفاقتی کسر شاد ایدر
بر فردی چون قته کار اینزدم عدل نده زار
رفع ایتدی عدلی بی ستم یعنوت اضدادی هم
عهد نده آشوب و محکم کشته در افاده دن
دیسیا فیض شاملی راجعت رساند رحاصی
عط ناسن ناگهان یاد ایتسه اولوی بی کان
ای زور صدر کریزی ای داور مسند نشین
سننس ملاذ سکسان که دل الامان رام جان
در کاپی اهل هرسناید و ب ملاذ و مستقر
بو عبد خاصک سعاد رکا همک اید و ب طحا
بیظهر او لوب الطائف احسان طبع صانک
طبع ملایتدم بعد ازین بو جمله عهد متنین
ایستد که فیض حق نهور اولد تج طبع غرق نور

شایسته در او صانک اینجو کی ویرسه نظام
کم خامه فیض آفرین اید و ب شناکی الرزام
تعج اینهیه اندن نهور او صانک غیری کلام

سامی بونیتا وزره کل انجهار اید و ب حسن عمل

ویر نظم پاک ما حصل دعوا تخت ریا لم ختام

فصل بهاری ملجمان تاکم اوله رشک جنان | اقبالک اوله بی خزان چون موصد دار السلام

(۱۴) می

اتمال عمرک دانگا افزودن اید و بباری خدا | حساد کن او لم مبتلا درد و نعمتی انفصالام

دروحت شمشید علی باش

بهمار ایردی ینه صحن جهن پر زینست و فردر	بهمار ایردی ینه صحن جهن پر زینست و فردر
بلور حشم حقیقت نهاشا الیمین عارف	بلور حشم حقیقت نهاشا الیمین عارف
جمال حق هر برکت چمن بر کونه مظہر در	جمال حق هر برکت چمن بر کونه مظہر در
فلکلک در خم فیروزه قام صبغة اللهي	فلکلک در خم فیروزه قام صبغة اللهي
نباتاتک انکچون هر لباسی لون دیکبر در	نباتاتک انکچون هر لباسی لون دیکبر در
لب جو صوکبی تقریر اید رطف چمزاری	لب جو صوکبی تقریر اید رطف چمزاری
سر و لغاسه در کف نقش پرداز کل تر در	سر و لغاسه در کف نقش پرداز کل تر در
دکل اشکو ذلر اشجار دن ریزان او لان خاک	دکل اشکو ذلر اشجار دن ریزان او لان خاک
اطافلک ز میکن سایه رکمین از ہاری	اطافلک ز میکن سایه رکمین از ہاری

لطا فتل ز میکن سایه رکمین از ہاری
داماغ جانہ مانند نفشه نکوت آور در

بریشم رشتہ کلہستہ ایتس با غبان مکن	بریشم رشتہ کلہستہ ایتس با غبان مکن
او لو رکل جو ب خشکت لانہ بلبلدن اشکفتہ	او لو رکل جو ب خشکت لانہ بلبلدن اشکفتہ
بهمار ستانی یازدی لوح با غن کاتب قدرت	بهمار ستانی یازدی لوح با غن کاتب قدرت
زمرد کون ور قلم شاخ بچا پچده غچہ	زمرد کون ور قلم شاخ بچا پچده غچہ
نسیم نوبه ماری فتح اید و ب کوہ شار ایلر	نسیم نوبه ماری فتح اید و ب کوہ شار ایلر
نسیم چرد دست آئی صار و سرو خرامانہ	نسیم چرد دست آئی صار و سرو خرامانہ
یشن بیادوں بخوی جستک برک شبنم پوش	یشن بیادوں بخوی جستک برک شبنم پوش
مقام اوچ شاخ کلده تقسیم شاط ایلر	مقام اوچ شاخ کلده تقسیم شاط ایلر
دم صحی بیاض کردن حورای علیین	دم صحی بیاض کردن حورای علیین
شب مهتابده سر لب جونظر کلاشن	شب مهتابده سر لب جونظر کلاشن
دو شنج بیاده پر تو خور شمشید عالتاب	دو شنج بیاده پر تو خور شمشید عالتاب
سچ آسا شسمی مای بخش زند کانیدر	سچ آسا شسمی مای بخش زند کانیدر
چمن تاوا ملہ جوش اجوش اسواج طراو تکم	چمن تاوا ملہ جوش اجوش اسواج طراو تکم
سفایندر درختان باد بان آجیش سفید و سرخ	سفایندر درختان باد بان آجیش سفید و سرخ

انجون ما هستابان کاه فربه کاه لاغر در ترازوی قیاس دله جنت برابر در تماشیل صور عکس افغان حسن مکر در حضیض خاک او دکل غرق نوزیب فیزور در کاخهارایندیکی هسبکنخ الماس دروز رور صباتر یتب ساز مجلس شاهانه کسر در عجیبی تخته است کو ذده اوس منع ساز بهار ک وصف تکینی المهریت مطبوع مزین شیشه شیشه لاله لرل ورد احمد در چمن بیرای خامم کلپشان بزم داور در کذات بینظری معتمدی هفت کشور در فلک جاه سماحت مستشار پیک اختر در پناه پیر و برنا صدر دیشان هژود رور مشار باستان روزگار وجود کسر در	شراب زاله کلشندن اوله مهروش سیراب بجهنمکام صفاوه نظره سنج کلسته تان ولق نه خالید رنطاره صفوست آینه جویه کو بمحه هراید بام فلکدن کندوسن پرتا حکم نامیه بی شبهه شق الارضه قادر در خیابانه دو شندی بجهنمکی محل سبزی عجیبی تخته است کو ذده اوس منع ساز بهار ک وصف تکینی المهریت مطبوع دیرزوب اشکو فدان صفوی سیمین نکار او زره نه داور آصف صاحب خرد انانی بجهنم مشیر بوعلی حکمت خدیو مشتری فظلت حقایق دان اشیانا فاضل نجیر مستثنا سمعی حیدر کرا ردسته رویی کردار
--	---

و جید عذر داد شهنشاهی علی پاشا
که هر زرائی ایدرسه امریمه عالم سبزه در

و کیل مطلق شاه جهانیان بظفر در ارسطوی زمان در که عده انده خاکر در نوامیس خداوه نکته و این هر سخنور در عریم قلبی عرش قدسیان شیخ ایور در وجودی عطر شاهانی کرامه محمد در سه نو حلقة باب رفیعیه برا بر در بنان کلکی حل و عقده ناخنکار آسانی حواس باطنی جون بچو خورشید او لوب ظاهر	اورونق بخش دیوانخانه اصدر و از نکم فلاطون پیش اور اکنده شاگرد سبقتوانی و این حکمده رسک طالیس دخایق سنج ضمیر پاکی برج آفتات حکمة الاشراف سرشت ناز یعنی وجطا نوار استعداد غبار در کمیله هر کرام افیت بنان کلکی حل و عقده ناخنکار آسانی
--	--

عجب جموعاً سر خدار عنصر با کی
دل کجنه الهم در وقت خوشیده
تکلمده زبانی نادان آب کو شر در
کلام امنه لطافت جان شیرین کی مضر در
شای دل اتسدھ جمله سی مجبور و مضطر در
بوفضل و قابلیت غیره بی شک نایسر در
عیت نام رشوت تھی دین بی هر در
مدبر در سخنیده متقدیر اهل برادر
ذکون و صفة آغاز اندن ذاتی برتر در

ستوده منقبت صدر اخداوند فلک قدر ا
غبار آستانه افتخار زیب افسر در

سن اول عادل وزیر یز غرض صاحب مر و تن
که عهد کده احبا خوش دل و اعد احقر در
زمانکده بجهان او یلد مرذ کم غریبانه
جز باليين بنه خاک کلخن پوبله سر زدر
تسون دنيا یا يسد ک خلعت آسیانی الباس
تلوندن بریدر جمله او صاف محمد و حک
قیام ذات با کله عرض هر نک بجهر در
مریای زمین همچال مرأت سکندر در
دم عدل لنده مظلومان ایله ظالم بر ابر در
بود مده سک میانا بر بر یلد آشنا لدر
تیج کلمسدر دهر سلطانم کمی مددوح
تواریخ سلف منتظر جسم عبد احقر در
نه خصم طالع و نه دشمن جرح سکندر در
مقدم زیور دیوانچه نیسان ایدی اشعار
هنوز آرایش جموع عزیزی بای سرور در
مرز کش اطلس کرد و نه، همقدر و همسر در
متع نظم داش ا نقش تغای قبو لکله
محمد اند کان چار سوی اعتبار نده
پی اندر بی خاور غبیکله شاعران خوشحال

اوشاعر کم سخن ساز او میه و صفت پر نفکده یاخود ادل سوز کسلاک دلخوا نظم اینمی که هر چله و صفت ده بوعبد شاخو ایانک کبی او لماز که رپاش کر بیان هزرو صاف ناز که طبع زبان تازیده حسان شیرین ایجای ایمام دو اندیه مدادی خال روی شاهد الیام سود اشعری شعر پر حم خوبان معیندر زبانی ترجمان سر غیب النسب اندیشه اکرچ طبی هر وادیده رکبان بلا غدر	اکر شیر او اسد ده قوتده طبی کندوسی خرد در یکتاده او اسد قدری چون خرمده کتر در لیسب نکته پیرا شاعر پا گیره کوه هر در غزل پرداز معنی فمشی فضمون پرورد قصیده کوی لقاده خیلی استاد هزرو در بنانده قلم صور تکر صد کو شپیکر در مضامین معقد آند ه بچیده که هتل در ضمیری فاصرات الطرف باغ خلد منظر در تفزیله ولیکن جلوه ساز طرز آخز در
نکاحم رشته کلده ستمه رخسار دلبر در صف مرکاندرم خودشان زلف معیندر	نکاحم رشته کلده ستمه رخسار دلبر در صف مرکاندرم خودشان زلف معیندر
خیال لذت کلبوسه العلیله جانا نکت ایدوب چاک کر بیان سینه پرداخی کو سردم نخوشندر مست شکر خوب ایکن بادام جشم یار	صنوبر شکل دلان دل کوییا بر کله شکر در او شاه مک حسن شهر دلن عرض محضر در جیسن پر موج چین عشو چون پا لوده تردار
یترسامی اوز اندیه زلف هر ویان کبی تنسی که زیر اقا فیه خال دهان شک دلبر در	خلوص قابل ایلد عاشمن کرو جو نکم یبا بیح شونات تجلیات باریدن نمیشه کلاشن اقبالی پر شوونا ایلوون
بهار دولت و عمری خزاندن اوله آسوده که بوی ورد لطفیلد دماغ جان معطر در	قصیده آخرا ولقده و عا امر مقر ردر که رشح شبم لطفیله عالم تازه و ترور سحاب نو بهاری باختنکم قیض کسردر
هلال عید کم پیرای بخش چرخ میستادر عود صجمل طاق بنای عیشیں بر بادار	عیدیه در صدح ابراهیم باشا *

سواد لیل ایسے مانند زلف عنبر آسادر صارمش ناز کانه حق بود رکم طرز زیبادر دم و صلت چوز لش تکمه جیب دلار اور نول نور آقر آمن جشم خود آی هجر اور کر آغوش میان کبوس اهل شوخ رعنادر مقعم لقطع عید ک عینی چشم آنده پیدا در ک حل ناخن مه اول شبدن هیبادر آچوب تار سخون بند صومی عقد فرسادر هلال آسمان مفتاح سیمین مجلادر چنان بذل نهمای عظامی خوان یغمادر مه نوسوی عشر تکا هم کم انگشت ایمادر کنار نده مه نوجام بلورین صعبادر صد فشاره مه تو برج خیسته خضرادر که مه نعلیم دامن بو سده نگاشته بالادر هلال عید و ش صد شکل محسن چو ایدور چقان هبر بر شرار فعلی داع افزو ز شرار در غباره هکدار سه کوه تاج شریادر صباح عید دلیره در نده فرش دیبا در هلال اول ملغاه طاق نده جفت اوی داع ادر جواهر کمل جسم آنتاب عالم آر اور یانده من حاتم ایکی جاروبکش غلام سیده تھی ساز کوز مخفی کان در دیبا در نه کاند رذره سی طوفان هیبت در	زهی صح طربکم کردن جانان کبی مرغوب سزندہ شاپد عید کن هلالی اولدی ستاری قیاس ستم کرو ب شبکن بلان بجت افزای قرم کم ناب دان سیده با م سپهرا وزده هلاکت کوشة ابرو مله یخاسی عشاذه فلک عینیل بر شمسیه سا عتد رسشوال او لوپ امسا کله پر عقده خطیب ایضی فیک سر انگشت شعاعی . نجف مهر در خشائک کشاده اینکه قفل دهان روزه دارانی تھی بر کاسه دن صد آفرین ماہ تو عیده ای قلنون جکلسون سا غصه با کبی ندان شفقله آسمان کو یاخم سخیانه اعشرت چقدری صالح مغربه میشه بر در خور شید مکر بر کیک عید آصف عالی جناب ایلز جناب آصف دور انگریقش سه رخشنده بکان شرسوار صحن همکم سمشند ندان حضیض آستان اوج انلاک لوزه مستعلی شعاع مهراور آنده زر تار سر اپرده اکریک طریسه ترک انتقام ایسے اور کاہک سر جار و ب میدان در نده ذره ناجیز در نده من حاتم ایکی جاروبکش غلام سیده دزیر اعظم ذینا که دست کوه راشان نه در باد رکه کسر قظره سی طوفان هیبت در
--	--

کف انعام وجودی بر بخط پیر اندر کیم
 دل دست و مدادی فیض کای مشرب صانی
 یدی درینات قادر عشر مشماری قدر فیضه
 زمان دلتنده هر کرد اصحاب نصاب والعلی
 دیمش وقت طفده نفعی آسامش مدی عالمده
 مذهب در کتاب مستطاب لطف احسان
 ایدن پرسا غر کوشن می حسن خطابندن
 بزر سکا چنده ماہ بالدار انجمله اطرافی
 قلم بر کار تونیق ایله ده هر ک نقش تدبیری
 نهاد پا کے عطر قابلسته تمدن
 ایدوب دور صفا بخشندہ تحصیل فاهیت
 عدالت بی شمار و مرحمت یحیی کرم بسذل
 عجب لطف الهیدر وجود پا کی آغا خ
 طک محنوں خیراتی بشر خرق عطیاتی
 مهم پرداز قانون عدالت در که احکامی
 هر اطواری مسلم هر ایشی ممدوح عالمدر
 سخاوه بر مکنی تدبیر عالمده ارسطودر
 شادی اوزره در میران جشم اعتبا مده

خدو اصفا صدر او زیر آسمان قدر
 غبار در کهکش کیم بر خستاج مهیا در

سن اول دستور عالیشان صاحب جود و متمدک
 که در بان در لطفکت یا استکندر یا در اور
 کشاوه باب لطفکت نهل داوکنی نهاده
 اهالی سخن یکسر مر فهد رز ماکمده
 خصوص ایهی طبعه اذنکت بیرون احصادر
 متاع آرزو ز جنس خواه شلر همیا در

(٦٠)

ترازوی جواهر سخن قدر شر و اشادر نگاه موشکانک فهم طرز و طور سیاده اکرچ خاکپای قصدم آن عرض و انها در ند کلو مظلوم ستر ای مسمنده آشکار ادر برات منصب اخلاقی تجدید اعتقاد ر	دو چشم خرد بینک چار سوی شاعر یسته بلور س هر کنک آمانی تعریف حاجت بوق بنده مقصد مانی الضمیر وار عیان یتم مقرر در بلینک مقتضای وقت حال وزره عام اولدی سخن تکمیل دعا آیمه مقصودم
خوش اول سامیا غیری بلندی غایت مامول مناسب بعد ازین ذکر و حای عرض پیاده	
اولوب کردان طاق لاجورد اندود میستک شی قدر اولد روزی عید اولد ائم مسر تلم	هلال عیدی تا هرسال چرخ او زده همیارد ک عبده دولتی آقادن اندوه فر سادر
مهر ایده طول عمر ایله حق ذات مسوده عدو سی خوار اولد عزت بوله اول کم احیاده	

✿ قصيدة تبریک عید رمضان در مدحت شمید علی پاشا ✿

ایستدی ایمای بساطه مه نور فتح بنان نکمه نجی چوز دوب. پنج هجر خشان دلران اولدی ملر آر آیش کف میران ماه و ش پل دولا بدہ خور شید رخان عید کهده صالحون ب سیره چقچیر خوبان رسیانی چوش هاب ایستدی خی پر لمعان کاه کبوس لب و کاه در آغوش میان مد نغم مسون اولدی هنگ استه میان	ینه عید ر رمضان اولدی شرف چش جهان لمعه پاش ایستدی کریبان صباح عیدی پوسفتانه دونب عید که اسلام بول کردش چر خله کاوچ و کنی اولدی حضیض بیهار اولدی صالحی کبی قلب عشقان مه کبی هالمشتن اولدی صالحیه او شوخ مسته لینه اشارت اید رابر و کی هلال شیر فیض البست اید ر جامنی بریز صفا
شکل لا او لمیشکن غرہ شمشیر رمضان اولدی آزاد و مادر اید و ب کشت فرام سینه بر سینه و آغوش در آغوش قران	و عده بو سه یه نون نعم اولدی شمیدی بی هراس پدر و مادر اید و ب کشت فرام اولدی بردی بنانیل نزا کنده هلال

روزه

<p>سحر عید آن کم جلدی بیاضه الا ان روز ده باره نان بامچو بلای رمضان عیدی ایست که هتلانی هلال رمخان بوی عود ایله ترویج شمام دل و جان بولدی قولپن کور چکت ما سبونک رندان سرسر عالم بط ایلدی خوان الا ان الده چکول شکته یلمه تهی بر انسان دوشده عالم باشدن باش خوان الا ان دست بردست او لوپ احبابه بیگانه روان کیجهی کوندزه قاتمش کوار اوی جست عنان غمی زانو زده صفت نعال لیان بنجه مهر ایله محل کره مهد هان صبر مفتاح فرج اولدینی ایستی عیان ایدر اکرامله اجلاء سس سریر غفران جنک درست او لوپ مطرب کردن رقصان شهر عید ایجه تساط اولدی منان ارزان کاولدی اراسته یکر نکت جوان دپران اسم محمد حکایدر عینی صدر نده بیان دامن آصفی بوس اینکم تریک کنان حلقه او لودی اکرامله اشکته میان کلمسه ما کلفزاره اول رقصان علیله بنجه همسراو لم ما ه تابان کوکب طالعک اوستنه چرخ کردن بنج آصف که دوزن نقطه پر کار کبه</p>	<p>روزه ای هشتمی شب عاشی هدم تسوید زیور خوانچه صح اولدی عدیم او لشکن امتناه دلی بتدی فلک غره دکل عنبر فیض تراویح و صیام ایلدی عود روزه یه ایرمدی او لچوب ذکوب عیشه وستی آفرین ما ه نوع عیده تهی کا سمه ایکن اشق او لش ایدی ادل سه رمضان با بایه نه کرامت حاجی بیرامه او لوپ شمده ه مرید هر جا جلوه آمریش انسیت کم ماه نو صمنه کمین کو سده در تو سن عید لطف حق ایستی بو هنگام سرور افزاده سحر خنده کن چهره او کار صیام او لوپ آخرمه و قفل کشای امید روزه دارانه مه عید آچوب آغوشن بودم ذوق و صفاوه کورین صمنه هلال تحف شو قلم ما لی چک فلک هلال بودم بجهت اثر غبطه ده جندر بجبا ما ه نوع عید مید رو خس فلک آسماندن خم ایدر قدی هلال شوال او یلمه محمد وح مکرم که در نده مه نو طاق جا هنده کش طوب دش او میره ایدی بو یلمه محمد وح جمان آصف غالیشا نک بنج آصف که دوزن نقطه پر کار کبه</p>
---	--

(۶۲)

پنچ آصفم او لوب اب بلب شا په ذیض	هر کم او لور سه دهن سوده بوس دامان
پنچ آصف بر اشور او لسه اکر کر در هنی	زیب دیهم زر انزو ده هر خشان
حلقه در تکنه کوش مه غرا یه	اینه سه ملکوش فلک همچو قلندر شایان
هر ظن ایلمه کلچیج در اقبال	پاله نک یلدی ابدال سپهر گردان
او بهمن داور پاکرمه کبر کم او لدے	تعییه کو هر ذاتنده کمال انسان
سبق آموزه بستان کمالاتی عقول	طبع در اکنه ار و لح مجرد حیران
د مبدم یعنی دیر خصمہ جواب قاطع	معضلات قلی عقده کشاینده بیان
وصف رنگینی بو جمله مشاطه کلاک	اید ر آر ایش رساب خجال عنوان
صاحب عز و حشم حامی اصناف اعم	ماهی ظلم دندم مستند خرد و کلان
صهر محبو ب خدا ایلم سی و همانم	علم و تقواده دنی و ارشاد مردان
قابلستله دهره د کیسل مطلق	فرط حیثیله صدر صدور دوران

زیور مسند اقبال علی باش کم

اولدی داما دشنه شاه اقام سستان

فکر بار یکنه قیل و ندر همز بر کم	دیه مداحی مکرموی شکاف دوران
فارسان هنر هضر ب مثلدر علمی	بجنده دیر هنر ابو الفضلده او لسه میدان
خارق اعاده در اوضاع حکم پردازی	ایدوب اسلوب حکیم او زره جمانه فرمان
حاصلی عقل مجرد له بو تدبیر او مز	ایته سه تمیت الهام خدا ای منان
بللو در متحب شنج تقدیر اید کمی	نظر عبر تلم رأینه او لسه امعان
کلمدی بو یلم عمر عدل و علی خلق آصف	او للی نامور سلطنت آل عنمان
فلک پیش کریبان قبایه صحی	او لسه شایسته بیاض اوسته ذیل خستان
معن و حاتم در جوده جیسن سایی نیاز	سامل راه گند ار کرمی بر مکیان
جمله افعال یمنیده سی مقبول خدا	حر کاتی همه برو حق حدیث و قرآن
ایلمیوب تفرغ دون عدل بری اضدادی	بولوی عهدنده جمان تا و قدر امن دامان

ایستید مار عقد اخوت چو غزال شیران	سکن مینا ایم آب آتشل ش محله باد
برگ اشجاری پر شان یده هز باد خزان	تریعت بو اسنیم نفس فیضندن
سود معنا سنه مستعمل او لور لفظ زیان	بعد ازین چار سوی دهرده انصافی ایم
ایتمده باع خیال نم اطفه ریان	نوله بار آور فیض او سه قلم و صندنه
سیر اید ربادی کرد اهل او لوزیان	شربت باد یه مخبره احسان
طاشدن طاشه اوروب باشني هوج عمان	کف در پاشنه تقليید ایده هز چالمه ده
ایتمه دان صفوه فرمانه دخن نقطه نشان	حکمی تا او یله نفاذ او زره موئر در کم
خامه المکتبي ایم او لدیني دم ترو کان	چکر خصمی دلربکش یکان هرا رس
لام البتکانی او لوب دست تدو سنده عیان	خود بخود ترک وطن اته و خن منفیدر
خمشده قدین اید ر طاق سپهه عنوان	بر کمین عبدي دم کر نش سلسه نمnde
مرتلز ل ایکن اقطاع اقالیم جمان	یا بدی استاده هندس منشی تدبیری
ربع مسکون ایله بو شجودت چار ارکان	پاک یقین ایدی کاوله رخنه پذیر آزاد
خانه قطب او لیحق ذاته صدر دیوان	اولدی چون دفق مریع متادی اضلاع
یو قدر اول کو هر یکتا یه نظیر و اقران	وار ایسه شبی یه آیینه ده عکسیدر
ده کهنده بوله هز مرتبه ابد خوان	اب وجده یله مکنی اولان ارباب علوم
حالمه ایلد ک انعمکی بیحد و کران	جمله خلاقت اندیسی ولی نعمتی سن
لطف اسلامی اوند روی بحق یزدان	با خصوص یست یکان حسان شراعی عصره
فلکی کند ویرام ایلدی ساکا قول اولان	نیل اقصما مه مرام ایله بوق دخواه
بو یله تقطیب قلوبیله جمانه احسان	کور شنز جمله توار بخی کم ایم تش بعلم
قادر او لماز کر کنک شکری ایضا یه زبان	ییک قصیده یله سکن مدد حنک اتسه باشد
یو خسم هکمنید راو صما فکه حد و پایان	بیم تصمد یعلم غیری ایده روز ختم کلام
برایاغ او زره دوروب هندو یکانک وزبان	شوی اوصافی بغلکیم حماشات او لیحق
ایلد بی بو غزل بی بدی طرح ویان	بر اسانیله قصیده دیه رک بیری ایله

(۶۴)

دل سکینی که هر دم بیله در نهنج فسان بکسر اول سروه لب جویده و امن بیان مه ناولدے دهن باز تجیر جوگان زنجیارم ای طغنب ماه گنان	نیجه تیز اولیه شمشیر نکاه جانان جامه سبز ای طحشمه خیال قدی قوس ابر و خد نک مردی یاری کور و ب کوییان نصفی بود نصفی اور المانک
--	---

بنج بستیله بور عکین غزم ای سامی بهر معنیده اولور بنخ شاخ مرجان

عقل کل مرتبه صدر امتعالے قدر سر بر اول لدی بجهان بندۀ خود گر مکث سنسن اول ناظم سلک در رو و لکم ستده در کو هر خاصیت عقل اول اهم تحقیق و نظر یبلدی سر قدری دست تدبیر که هر عقدۀ سخت دشوار بنج در بنخ خور شید اجابت ایده لم تا که هر سال ایده بسیر بر و ج و منزل طول عمر یله خدا هر کونی عید ای قسون شمع اقباله بر و آن او بوب بندۀ لرگ بغلود کرد نه سلسله کا هشتان	ای ادلان باعث آسوده کی کون دمکان سیما منظر لطغات اولان اهل عرفان بولدی ذات کله شرف نظم امور اکوان کاملاً معلوم در اسرار کالات نهان سکاد ابسته بکل خطف جسم اذ عان نمکم جیب قباچوز مرسی دکلو آسان رفع ایده ب دست عالی طرف عرش همان بر برین ایده تعاقب مه عید و رضمان دانم او قاتن ایده ذوق و صفاوه کذران باغ عالمده چراغان ایده سن پچه زمان بغلود کرد نه سلسله کا هشتان
--	---

در حق شمید علی باش

ای ساخته فرمان بر خود تین و قلمرا ابر و سه تو نموده بکس شیده لارا جود تو که کو هر بسر خلق فشاند سر پوش شود در بر او اطلس کردون دست سخن لال رسکوش اصرها	وی بردہ ب بالای هم شان کر ما ناد اده لبست جای بجز اطف نهرا فواره کند کیسه دنیارو در ما احسان تو انجا که کشد خوان نهرا وقت دهراز ناطقه خارقه رأیت
--	--

<p>شاهنشه شبهه تو حکم کرد و دمرا بهر گل و صفت تو جین کرده نفر زانصاف شدم دندانه بور و ستر حالی بدیل تکنگ غاندست المرا شخصی که بنا کرد تو خود رفیع زیره تن خود ساخت جا ب کف یم را از موجه شمشیر حد و ساحل یم را تصویر حد و دست تو هیوالاے قدرا زان رویی تقدم و بود است دمرا دست توب و دشن فلک افزایت عطر طاق سر اذلاک کنند قامست خمرا آبرتن کو هر صد ف نتشیش قدرا بسکافته انکشت ثنا س تو قدر انداخت انک بر دست فرش عمرا</p>	<p>در عرصه ایجاد اثر سش تائید بیش از سخن میبل سر از معانی علوم شد از عدل حقیقی تو که اسلام از بس که بعد تو فرج دوش بد و شست دان و زبان در دهنش شد و بی وقت هر چند که در کشمکش خصم ضیغی باتقویه بخجعد است نکر فنتست آسان بسود تادل خود را گشید حل میداشت زیکر نکنی همتای تو اقبال شقه زشقی بخج خود شید بید دست آنکس که فرودا دب پشت سر تعظیم در راه کند په که در آید بحر بست شق قراند رشب تاریک مداد است می بافت نیمی فلک از رستمه انتشار</p>
--	--

آن ایمکن بدر بو زه احسان تو آیند
کیرند بکف هنجو که دسا غرجراء

<p>افزون کنی کرتا باید صفر قرا مقطوح بود باب تو اصناف امرا شده باذن کرمی اتب شیر اجرا از آشتی یکدیگری صوف غمرا فیضت چو غلکش شود طبع هر مر نمکست ده از چین کل تصویر نکاهش در هر سر موی تو قوان دید امر</p>	<p>یک نقطعه نکا بد ز مدار کرم تو بر عکس نکر دوز کشاپش در جودت در عدل تو بے باک دم رو به ناجیز کر کان بسر خویش چو بالش بنو مادند بر ذره اور اک نهند شخص عنه پای نمکست ده از چین کل تصویر نکاهش تر کیب تو از بسک محمر شده از نور</p>
---	--

<p>بگاختت کهرتا بدر ون رشتة دمرا کیرم که نهایت بند نطق رفرا در مدهست تو کربکشایم در فرا کز نطق دهم جان تن بی روح قلرا در کابن وصفت که زداین کون غمرا طاق سر افلاک کنند قامت خمرا در مکه هنر خامد افزاشت علما صیت سخنمن رفتہ بخار او مجرما آند مکه بدست آرم اکرلو و قلرا بنکر که حسان طبع من آراست حکمرا در روم چنین ساخت عبارات مجرما رفتند و من آورده ام این نازه رفرا گردم نجل این قا فله رو بعد مردا فراست و مباهاست درین مجردمرا هر چبدلم دانے چ کویم غر ضمرا این یافت که دار دشده حسان مجرما صد شکر که تقدیر چنین راند قلرا</p>	<p>کرد زالم فیض سما پیشکر نے تو وصفت تو نکجد بکیه بان عبارت کرد آمده ارواح معاف نه بهم آشد آن عیسی معتبر نفس سلطنتیانم بلبل بکستان سخن کر چه زارست انگشن که فرداده بنشت سر تعظیم آن خسر و پرسوکت نظم که باقبال تهنمه کلام شرف ملکت روست ایی است بانند دهن باز تجیر ایی انکه توی نموی شکاف هند داشش اکنون که بخون کتواند بده انصاف خاقانی دعرنی و کلیم سخن آرای پیرون ذکر بیان فنا سر نخانید محمد وح من المنه سده که تو بود یک کوشش چشمیت ز تو غیر نخواهیم کوی بدل قانع من فال بخیر است یک منم و یک نعمت بی منت و یک شکر</p>
--	---

سامی بکن اغاز و عاز و دکتائست

جولانکده قافیه شبهه بیز قلرا

<p>تا از اثر قدر شناسی بکله ایان بی فاصله بخشش کف جود تو در مردا در عوف زدن باده آرایش ذلت ذلت سبب فخر شود جاه و حشر</p>	<p>عمر تو فزون باده آرایش ذلت ذلت سبب فخر شود جاه و حشر</p>
--	---

*

عرضحال صاحب مقال *

<p>پناه غمز و گان زمانه ناساز قرین عطفگندر هزار اهل نیاز نه انتها متصور نه نقطه اغاز علو شامه عهد کده وقف عشوه و باز نه قادر اینکه پنهان سپهر شعبده باز کر سنگان مل شنگان دشت نیاز علی اخوص که اهل دلان نادره ساز عنایشک قوک اینکده جمله ون محناز بنی جسارت عرض مراده پرستک و تاز بو عرض حال بحق خدای بے انباز خدای کان فلکت بارگاه بنده نواز مد او آسله نظم او لور صحیفه طراز که اولدی سدره قبنده گچ و قشر پیاز تیج قالمدی طاقت دهانم اینکه باز ینه بوجهن که اطوار دیش بیلد چون کاز اوایدی دله اکروقت فکر دور و دراز ذرونم ایلدی پرسوز داغ است هر راز کوکله کر دکر هنچ سرمه آواز ادلم شنجکش دست چرخ محنت ساز شناک راره یاقشتر بونه سوز و کراز کاولور مقابل احسانک ای تمام انجاز پیاده قالدم ایاره نای شیم و فراز سک فتاوه نم ای زیور شمین ناز </p>	<p>ایا ولی نم صدر دلشته نواز سن او لیکانه کر مکار بی بدل سئکم محیط کر مک ادیله قصر عالیس در فتاد کان زمان چرخ نابه اماز زمان وقت لطفگند و چهره کامی نوال حین عطا و غریق احسانک جهانده کسیه می وار کاویمه کرمید کن بو عبد بیکه خود لطفه کن نهایتی یوق ولیک دغد غذ کثرت عیال ایتدی سیاده دست اثرب قلت معیشتند ایا کریم مرؤت خصال شفقت سخ بنم او غوطه خور قلزم فلاکت کم او دکلو بر ک نوازن کشیده دامن کو کل تشتت حا لیله با عیال غنوم هنوز او لشکن نا نوشته لوح امل نظام حالی همان خولیاده ایلر ایدم امان شمات اند ای صبر فزادن کاو گرفته بی اس ا ولدن عنایت قیل س زامی بار که کن مریع و مایم ایکن تیوچ ایلر ایکن جسم امر حمکن بو چکدیکم روز کاره بی شبه قوکت مقابله اطف ایله آیقند ر بو عبد خالصی رفع ایله خاک ذلتند </p>
---	---

(۶۸)

<p style="text-align: right;">در سعادت نکه سامی شکست ضمیر</p> <p style="text-align: right;">یوزین سور و بایدراحال رازنی ابراز</p>	<p style="text-align: left;">خداعلیید را سے جابر دل مکسور</p> <p style="text-align: left;">نتیجہ المسا کے قائدی سلطان</p> <p style="text-align: left;">عجمید ربو فوکٹ دانی کامیاب اول</p> <p style="text-align: left;">بلندی مقصد مانی الضمیر خاموش اول</p> <p style="text-align: left;">دعا یہ بسلہ خلوص اوزرہ بعد ازین ای دل</p> <p style="text-align: left;">بوز فلک ایدہ تاکم نجو سیلہ کردش</p> <p style="text-align: left;">زمانک اولہ مؤبد بوقت خاطر خواہ</p> <p style="text-align: left;">خدا و جودیکی حفظ ایدوب کدو زدن</p> <p style="text-align: left;">نہ سمعت کم ایدہ سین ہمت ایلم عنز جہاد</p>
---	--

<p style="text-align: right;">بودولت سنتی حق دانانہ پیر ایتسون</p>	<p style="text-align: right;">بود رچو تم بخیر مراسلات نیاز</p>
--	--

❀ حکایہ منظومہ در تقبیہ کفرہ بابوس ❀

<p style="text-align: right;">موذون روشنہ را آثار</p> <p style="text-align: right;">سہم دار کتبہ ران تعبیر</p> <p style="text-align: right;">مشاطی چرہ دست تدقیق</p> <p style="text-align: right;">مفتاح در ثنو را عجائز</p> <p style="text-align: right;">سرنامہ نویس و قدماء</p> <p style="text-align: right;">بو نوع ایدر بشرط انبات</p> <p style="text-align: right;">او لمشدی بو کہش لوح غبرا</p> <p style="text-align: right;">بو لمشدی نظام ملک دوست</p> <p style="text-align: right;">و کانچہ ارت کشادہ</p>	<p style="text-align: left;">آماج شان سهم انبات</p> <p style="text-align: left;">پریت کش مرزاوم تقریر</p> <p style="text-align: left;">پر چشت عای روی تحقیق</p> <p style="text-align: left;">کنجیہ کشای مختزن راز</p> <p style="text-align: left;">استاد مقال بینے خاص</p> <p style="text-align: left;">اخبار و قایع قتو حات</p> <p style="text-align: left;">ک نقش مثال خطرسا</p> <p style="text-align: left;">چون بو قلدون ہزار صورت</p> <p style="text-align: left;">چب داد و ستد خلاف مادہ</p>
---	--

ایش بلند نکاری جلب اموال	نخیل ب بلد و قوف احوال
ارباب دول ا وقت پرشور	غار نگر خانه ان مخدوار
سر جوش نفاق دلوب درونار	نگشیدی بناء دینی دونکر
نایاب ایدی کار خرمه نیت	وضع و عرکت برای رشوت
اولمشدی شنک تمه کلکت تدبیر	شمیزه ایسه در نیام تأخیر
سر جمله ایل بداندیش	ه ب صورت حقد کار در بیش
کیمی صفا ی یک دینه	ایلدی تلف نچند خزینه
کیمی مه نخو تبلید و موش	بیش و بیش ایلمش فراموش
کیمی هوای نفس مغلوب	ایتمشیں کی عالمی پر آشوب
کیمی اولوب ا دغاره مائل	ایتمکده هزار فکر با طلل
هر بیر سکت سلوک راهی	بیرون شرایع الله
ز حفظ حمالک و رعیت	ز غرست دین ز خود محبت
قا لشیدی بو عرصه کاه خال	مانشد کشت خنک الی
معدوم ایدی خرزه دامت	بو غیدی صیانت و حراست
دزدان ای او نایا غیدی هرسو	ایتمشده غلود و بدرو
اطراف اید و ب هجوم کفار	هر سال اولادی جنک و پیکار
دلدر طیلوب کلور دی اخبار	دولت یمه سویا شور دی هربار
هر کون بو سپهنا بسان	برکون مدافیا بدب نیان
موج آور هرج و هرج ایدی دهر	اکدار ایله جاققو زدی هر شه
سوز شش نکن جهان ایکن بیر	یم بو لشیدی سکون سراسر
بر هیدی تدارکت همات	مرزوک ایدی سوی بحر بالذات
اجناد موحدین اسلام	اطراف ایندوب شتاب و اقدام
کفار له برد و جنک جویان	سیاف جدل دی سینه کوبان

هر جانبه فوج بشکر از سال	کرجه اول نور و دی سال برسان
بهر که قلاغنه کیرمزاید به	آوانز بر دایر مزاید شن
جوش ایستدی فرنگ خد عربیما	تمناها چالیقی فضناست در بیا
باش کو ستر او لردی هر یقادان	در دانه کین ایله خفادن
خا لیج بو بجه کاه پرسور	کورد شن و مذکلیان مقبور
جو شنکه دلزن ایستدی طغیان	سکان حیل بدشت عدوان
سودای دوشوب هوا یه چندی	که بجزه کمی قرایه چقد شن
امواج بلا باشندن آشیدی	که کاتی پوصلانی بمهه شاشدی
اطراف جز اژره کید روی	که جرأت ایزو بخور ایدر و دی
فرصت بولوب اول گرده می نام	القصه بو کونه ایکن یا م
دال ایستد شن جبانقه بورایی	غضب ایستدی هژنیزه موره دی
ادله دی کو جله او ملک آکارام	سی ایستدی پنج شنبه روز اعوام
اول جاده خلا غ سانک	بر بیمه سواده اولند شن
حیله یله او سارق شفابن	بر قاج سنه ولردی انده ساکن
اد ضماع فلک نغایر او لردی	تاریخ جوییک بوز اون برا ولردی
بار آبے قراطیه صنادید	صلحه کیدن اولند شن تعمید
او لند شن مصالحه برا بر	نچه یلم و مقو ایله یکسر
تجددید معا هد است بیرنج	ایستد شن متواسطان افرنج
خاکت در دوست جین سا	اول رد قده مر خصمان اعد ا
جرم دندیک ایچون گاهه	ایستدیلر اود مده عذر خواهه
صلحی قبول ایستدی دولت	صد کونه رجا هزار منت
رو به منش اول محیل شریر	بولطفی اوند شن سکره خنزیر
دو شدی کیده رک بو اختلاف	عنم ایستد شن کر یوه خلا غ

اول وقتہ مشابه و مجاہکے	صلاندی بوزیان بدبل پا کے
موزون روشن استدی روزگاری	بود مر او دملہ لطف باری
بولے صوینی بوفق خاطر	دو لانب سپہر کچ دواں
کشف اولدی رمزتی شکلایا ک	حل اولدی عقدتی مفصلاتک
یکدست توافق اولدی آفاق	صف بند نظام او لوپ بدن طاق
اتیان حقوق ناسن موجود	اغراض ہو ای نفس نابود
انضاف برایستی بحر و بربی	ہر کار دہ معتمد تحریب
تکمیل رفاه ہر قلمرو	ایمکنده عدالت نوانو
احسان و کرم ہزار صدمیں	ابذار و سرف کشیدہ دامن
محملکش انساط اعمال	کمکر دہ رہ تعالیع افعال
ناس اولدی رسوم جوری ناسی	عدکاک یا پیلوپ کھن بنا سی
تیج کورمدی بولہ وقت انضاف	انضاف بود رشمان اسلاف
عہد شہ کامران عاقل	بود ردم بادشاہ عادل
نادیدہ جسم پیر عالم	بود در در اول زمان خرم
دادار یکانہ مظفر	ہنکام خد یو ہفت کشور
راحتہ طبع اتس و جانی	شاہنشہ ملک کامرانی
آسودہ نشین امن و راحت	عصر نہ ممالک و رعیت
دنیالزی طرزی ددل دادے	مخاولدی رسوم ظلم عادے

دارندہ تاج و تخت سرمهد

بو الفتح زمان خان احمد

صاحب خرد و عدالت اندیش	اسکندر خود بین تقییش
ہر حالہ کارنے خیرہ ملحق	ہر دمہ معینی حضرت حق
ہم خلق محمد نے خصائی	تو فیق خدار فیق حاجی

(۷۲)

بیر سینے میا ن عجز مز جو حق داما دایرو ب آصفینی کشندی بس در بو نتیجه اصدقا یه انتاج مال شکل اول دینز منی بو طبعه بار کش آنده بر بو یلم و زیر پا کش کو هر یکتا بر دشایه اه ایقان تمشتر ب دهم دل و موافق بو کله دیگی تکمیلت طافت بیر سے مه پر فروع نمایید مانند فرق دین خانے بو نکش کسی بر قرآن سعدین	اعمال ستوده سینه حدائق یمز می بو فعل حق بسندی کافی بو ذلیل مدحای ایلر بو مقدمات مجلل مقبوسے اوله بو صدر آکاه بر پادشاه دکل میسر علا مه ذوق نون دوزان سلطان جمانه صدر بلايق اول و ز دریقه سعادت بیری فلک کال خور شید بیر سے بر سکش قرین حالی خانی اوله کی او لمشدی کو نین
--	---

تائی سخن از سخن ربایم
مادر سه قصه خود آیم

جمهور دفل شمار نابا کش اجرا کشت کفر و طغیان قاروره سو منات عددان پامال کتابی هزیمت پر کابه فشان کفر مطلق شایسته صدقه و نفرین با هم شره چون تطیع خزیر مصدقه خانے ناقض العهد بد سیرت و بد نهاد و بد روای	اول شهر ذمه لعین اشراک مرداد نهاد و بد سرستان حر تزد کان یا س دهرمان خار و خس موج رذیلت کندیده فم کلام نا حق دیرینه خصوم دولت و دین یکر نکش و فاق اولان جماهیر دوری ایسه کالصی فی الہد بد سیرت و بد نهاد و بد روای
--	--

موضع کنیسه نخوست سے تجربہ متجوز کار یعنی وندیک مفسدت کیش شور و شنبیل طولے آفاق صد کذب و دروغ قنه انکر قولنده بالغ ایندے هر آن کندیسی فتاده اولدی آخر اولمشدی یم فسادی برجوش غار تکر او لور دی سلیمان مالیل اسرار او لور دی ناکام خر سرنگی لمشدی عادت کشف اولدی و شادوس شراری انکار ایله قریب رودی دائم دستور واقف دان و آکاه دست او ردي حسام انتظامه بر وقت سعادت احتواوه حلال رموز سر مغلق بینندہ ناواراے اجرام لرزش ده شیر و کوهساری ادر اکنه شخص علم بند استاده پیاده رو به خدام وجود است و بوجای است ایله آرایش مندو زارت	مانند بست کر به صورت نادان و نیاز موده کردار کنردم منشان زهر در نیش چون ایلدی نقض عهد و میشان یکش مکروه فسون فریب آمیز یوغیدی ثبات عهد و پیمان قرد بینی آغه بالتجی کا فر هازدم اید و ب آشی لی رو بوش در یاده کور نجع بر سفینه سوداکر اولاد کروه اسلام بولشدی شسلی نهایت آخر طویلوب نهفته کاری الحاصل اید و ب پنجه جرام احواله واقف اولدی ناکاه قصد ایلو ب اخذ انتقامه بر روز طیف دلکشاده صدر الوزرا کیسل مطلق دانشده مشکلات احکام عنوان سکینت و قارے حکمینه نفا ذ سر فلنده دولتم اید و ب پرندہ آرام بو شمشت و بوجلا دست ایله اولدی او بکاره صدارت
---	---

احدا اوله بیشکا چه حاضر بالیوسن کله موقف حضوره کله ای وند کلیان بی نشک جاسوسن خبر بر نهانه دروده امید اکاتلا همرنگ اخزان ایدی نمودی سیاپ عرق جواشک دیده دیکش یکش الوب اولدی قلبی پر دیش بر صورت بد غایی بسته تن که قائم اول از دروده که فناوه آثار ادب یو غیدی یوزده محایتدی وجودیتی مهابت چون کار دبا سخوان رسیده هزاده ایدی استخوان کفتار ای هشیدی شهری تیره سنتی شایان اول رسمه عبد مقاد بلکسر سدره ای سه ما آرا پیشی فهم و عقل و همت اتباع کرام طور دی صف صف رسنگ ایلر ایدی زبانی لاله اولدی اکاسه رس دیز کفتار در یوزه گر ایدی کاسه در دست اول صدر صدور بیدانه	فرمانی بیوزدن اولدی صادر منظیر اوله ثالثت بیوزده ارسال اولنوب بزرگی سره سنگ بایوسن دنیل او قش کانی بیلدے نیه او خرد ینه اما چون شب زده مرتعش و بودی هر بربن مویدے چکیده چون سکنه کنیسه اول دیش چهره خاطه صنا یعنده ن بریم ده رسان اولوب ستاده مجنون کبی خاطه ایده دی سوزده بیچ کوردیکی یوق بوكون حالت قلبی نیمه اول سدن آرمیده دل حینه رکلا جو خوکه که خوار بر میزه رکتوه دبلر که بستی بر مجلسیں یدیکم ابن عباد ایز شده خضیضی اسمانه بیراهه سی علم و فضل دعکت صد و نده نکین جناب آصف چون کله ای حضور پر کلاه تائیر سواد کفر د انکار چون شبهه من اکدی کله ای رو بست اول صدر صدور بیدانه
---	--

غیر اخلاق شه و لایت	مفضل ایوے علی فلانست
تجزیه خطاب اید و ب مدلل	اسلوب حکیم او زرہ ادل
ای لایق ذخیر سریز	دیدی که ایا کرد و ناجیز
بر صورت ایله رجا و منوں	ظن ایمکن که اوله مقبول
معنایی مفید اولور می ہیمات	بیرونہ تصدیق مقالات
یو قدر سوزہ اجتماں اصنا	معلو مکز او اسون ای خود آرا
در باده کے وضع نابجاگز	با جبہ بلندے ما جرا کز
حکمیند راستمانع او ایل	ظاہر او لیحق نہفتہ احوال
انکارہ مجال قوئے افرا	من بعد تجویل اولور مے اهدار
بی شجھہ بود رزان مودی	یاد ایمکن کذشتہ عمدی
بکز رمی غدرہ فلزم صاف	بود قته قیاس او لور می اسلام
شیرہ نجہ کربہ اولہ دساز	کنجیک ایله براد لور می شہباز
دامان خفا و شمع انجم	هر ایچک خثور او لور کم
یو قدر سہ شبهہ زر مساسی	او لرن غذ ذ کر قیاسی
سالوسہ باخودی کامل	بکرستے سیچ اهل حقه مبطل
یو زیکده بریسی کامل انسان	انسان اکر ج جملہ یکسان
صدر زشی هز دران	آخرا بد رکت او کمر ہان
نقضینہ اقامت براہین	ایسہی او حکیم حکمت آین
قطع ایلدی گردن جوابے	شمشر اولہ خطابے
سد جکدے زبان کفکویہ	الزم جمارے عدویہ
لب خای تائف و نداشت	اولدی او جیین بخاک خیست
مانندہ پر جم فرنکے	بر سیچ و خ اولری قلب تنکی
اوجدے رمہ حمام تو نیق	ایمی فسوں ایتدی تصفیق

| ایستے او غیور سنداد | اول فردشوسے طردو ابعاد |

| امرالدی تاکہ اولہ محبوں |

| بالیوس امداد کروه نخوس |

قسمنامہ در وصف شمید علی پاشا *

بنورنا صیہ بیراے مقفر اصحاب	قسم نام خداے مفتح الاباب
بخارا کشتا پرہ بو تراب عرش حتاب	بدست شیر خدا تعالیٰ در خیر
بیوچ موج خردش اجابت دهاب	بفوج فوج جیوش سعاد در دعوات
بزرگ پوشی زال سپه پر اندر	بزرگ پوشی ماه نود پیش شهاب
بهمت قادر شخناز چمار ستون	بهمت قادر شخناز آفتات عالمات
بلسمد پاشی نور توجیمات قلوب	بروشنایی آثار همت اقطاب
با آنیم شب س لکان راه خدا	با نجذاب دل عاشقان در دماب
بر زیدان مرانی زنگ بسته درون	بعار فان مرایا قلوب صفویا ب
بسکرین ثرات دعایا هل خلوص	کایید ردماغ سرو شانی لذتی سب اب
بشوی طفل دل صادق سحرخیزان	بموج شیر تباشر صبح فیض نصاب
بپوشش خان تن بر ہنکان نیاز	پیریان سفید مشمع دهتاب
بجز و فرد قبول تجزیے مو ہوم	بکل عقدہ جزراهم فن حساب
با تختیانی قد جنک در استین نعمات	بسیانی کوئی طبیور و نالہمای رباب
با خلاف طباع عدوی بد منشان	باتحکاد تمام شارب احباب
ب خوب و رشت عکوس مجالی او ہام	بنقش بوالعجب نادر ای پر وہ خواب
ب افیض نشوہ کو دل مت سر کرانی ایدی	مشام جانہ دنی کلمہ شدی بوی شراب
ب شاہمند فردوسی سخن پرواز	ب همچو ان نہمن طیمه اجر اب
ب خاصہ قسم آرائی مستقیم القول	کایید ملا طم صدقی بنای خبی خراب
ب حق شاه نبوت بجا ریار کر زین	بود ر خلاصہ احلاف صادق الاجاب

ن کلدی عالمه بولمه شومنش غازی یکانه صدر معظم خد بود ریادل که بحر هفتنه ن فلکت کینه حباب نکاهسان غم و من عواقب هر کار که الده خامه سیدر دو ریس راه صواب دقیقه وان خردمند و موشکاف هنر قرین فهم مزایای حکمت و آداب معانی کلامات هر ایس محقق صر اثر فقراتی کواعب اطراب سمی صدر شهنشاه طا هر الاسب هر بزر بیشه هیجا د لیر مر ک کیر
--

ک زیده وزرا حضرت علی پاشا
ک دا ایدر یم هستیده کو هر نایاب

شجاع بر دل و صاحب ائم که باشد جیسن بچاکن هوان اولدی رستم و سهراب غیجایدیه مدی اسب و لیله رکاب کهی هلال و کسی بدر ایدوب فلک قرقی مقام صدر حکومتده کوه حلم و وقار دم خاربه و نزه شیر بر ق شتاب هدو شکنجه خور چنگل هزیست او لووب او شاهزاده شکار اولدی مار مثال خراب عنایت ازی بحر و بردان ایتدی نهور خروش سیل و غاصصی ایتدی خانه خراب سواله بر میه قواعد ای هرزه بفتاره که تینه خاسه سیدر الده همزبان جواب تو نجح طعه شمشیر انتقام اولدی روس و شمن او لووب نیزه لرده کباب سرحد وی ایدر لردی کوی بازیجه غزانه خون شهادت و پر و ب نشاط شراب ز نیمه عطیه غیبیه الیه که میلنده نهود را بتدی لی شماره حساب ایده بو فتحی میسر مفتح الابواب ن لطفد روکه بچند رو ز مدتده فلکت بر امر عسیری ایدرسه کر اصعب بود ر بعادست دیر یسه خدا ای قدیم چمانده بر کره ناکشوده ظا هر اولد یاخود تراجم ایده معضلات دولت و دین او دم عنایت ایدوب بر وجود پاک کهر که جعل ایده بنان عقولی لی فر و تاب که بول علیل اولد چاک چاک اشتیه بو لور نظامی عالمه بو نقی نکر صواب ایدر حواله اد منکل کشای دانایه
--

گرددش اینمده ده دل او نزد بود که در دلاب	پنزو را وقت صفا بخش امن را هم در
که آنها نیمه شیر اولی سربیانش خواب	نمود و در بودم انتظام و آسایش
که چیزهای خاص احتمام او لرزی خوب عقاب	سر اسرال مدی آف اعدام و دادر
از پیر بحر دلا آصف که باشد	ایمان کف جودی جهان بدل نصاب
یا پله رأی رز سکله بجهان خراب	سن اول یکاداعضه فرید دور اشن
ایمن دبودیکن سرمه فراوی الالباب	یکون جمله ارقام کائنات اینتش
قو که رعایتیانه پناه کاه و مأب	ایا و زیر مکرم خدا یکان زمان
که حلقة در جود کشید یک طرق رقاب	مبارک اوله منصب عبودیت
که آستانه اوله با کوشش محاب	بود و لشک نجده شکرین ادای قادر اولم
سداد او لور سیم و حقه پرج خهفت قباب	کفایت ایلزاد صافک اینشک تحریر
او لور قلم دم تحریر سرمه پیش مجاب	بود رقصیده طرازانه رسنم دیرینه
سخن سلیس و مفید اذلیک بی اطناب	بلور قصوزینی و صفت بلند احمد
خلوص تالمه سامي دعايه ايله تروع	
که ایردی فیض زمان اجابت و هاب	
نیزه کاه جهانده تائیشه نصرت ایلم	سمند، سکنه ایده جلوه ایاب و ذهاب
بونک کبی پچه فتح و ظفر بسته ایده	غیر سکله جناب مفتح الاباب
خداجنابکی اقبال نیمه معمر ایده	
حسود و لشک خانان ایده خراب	
در مذهب شهید علی پاشا *	
ای وجود کن سبب بر قفت و شان دولت	آستان کر مک کیف امان دولت
مغیر خدمت در کاهک ایلم جاه و جلال	مرقع نسبت ذامکله مکان دولت
بر در شیما فته بخدا خور شید کمال	بهترین کوهر کنیته کان دولت

بهم نگاه ریم لی قفر و کران دولت	دوکله آب رخن دامنک تشنه فحول
تن فرسوده کام دلجان دولت	رشنه آب حیات قلم اطغیدر
ای کف منبع صد بجه فشان دولت	جوشن آمز محیط عالم در جا چک
موج درموج خردش آب رو ای دولت	تشنه دشت تمنای دو اندک اولور
نقش نیک اثر نام و شان دولت	خاتم شا به اقباله اینقییر اشور
نیزین فکه افزون جمان دولت	فلکه رایست زرشمه او اندک ر
ادله مز هم سریال طیران دولت	قاف اقباله عقاوی شکوه هکله هما
شا پدر مدربو که کامک دوزبان دولت	جود اشیات وجود ایستدی وجود کله سک
اولسه وه قوس قزح دکلوکان دولت	چخه هد کبی سعاده بسکنک ترایدر
اولسه قبضه دستکده عنان دولت	ضبطه کم قادر ایدی اسب حرون فلکی
عقل تبریز ایله رسطوی زمان دولت	کرم وجود ایلم رشک آور فضل حاتم
حضراید و ب دیدی فلاطون نشان دولت	کوری بکه ربه ایشیت استعدادین
نه ایمش شسته با کیره بیان دولت	کورسه بلز ایدی کیمسه سواد فلک
ای هستک حل همای بشان دولت	کیم باور دی کرم او لد یعنی ناسک برزل
وج رجحانه مقر بر میکان دولت	سبقت ایتدی کرمای سلفی دیرسم اولور
یو قدر استلافه بوتاب و توائی دولت	سکا شخصه صد رآین سماحت باند
هیب اولور لردی سکامنقبه خوان دولت	کامه عهد نده ارسطو و نظام آصف
صدر صاحب خرد و نادره وان دولت	حاصلی کلیدی ذاکت کبی بو شنده بیچ
ای دلی نعمت سر حلقه خوان دولت	ای میوب عالمه نعمای عطاوی یغنا
اولدی پرشکر شکر کله دهان دولت	بسلدی خلقی عقیده یلم زر احسانک
یاده گلو نمی فلان ابن فلان دولت	وار ایکن ذات شریفک کبی دستور کزمن
کور مددی مثلثی جسم نکران دولت	کلیدی سنجین دهره و زر اعظم
سکا اسکندر ایلم نوش و ان دولت	طمطر اق جشم وعد لکی کورسه قول اولور

(۸۰)

حضرت پادشاه کون و مکان دولت ایاپوب ذاکری ممتاز جهان دولت	غیری او صاف نه حاجت بو شرف کانید سی دناد این سو بایتدی و کیل مطلق
صدر روسنگره آصف خالی قدر	صدر روسنگره آصف خالی قدر
ایک نقش قدیمی تاج مران دولت	ایک نقش قدیمی تاج مران دولت
دانه چیستان سماط کرم جود که ر سیر جسم اولدی توین خرد کلان دولت با خصوص اهل دل و طبعه اید و بذل نام اولدی ملار غبطه ده دولتیان دولت	دشمنی کش اشمار می ایدن پای انداز هر بری رسته حالتند سخن ساز ایان حق بود رکا اولدی سرافراز جهان دولت
کالا زر کش اشمار می ایدن پای انداز بولدی تمعای قبو اکله شان دولت بارکت اسد زهی کرمی بازار کرم فرط سودا ملده محو وزیان دولت	کالا زر کش اشمار می ایدن پای انداز سکا هر شاعر معجز سخنان دولت
هر نفس ذکر جملکله او لوب سمجه شمار علم او مقدمه سکان قبه خوان دولت	هر نفس ذکر جملکله او لوب سمجه شمار علم او مقدمه سکان قبه خوان دولت
قصیده فتحیه وزیر علی پاشا *	
خر مقدم ای یکانه صدر رکنور کش قیصمه یمک مکرم او لستنک کهر با آفرین ای صدر حیدر حمله نصرت لو بوکه لایق دنمه احمد اسن تغاریق الاصا ایاپوب کرد نکشان عالمی رو در تقفا دارای سه کلکون دیسون جمله تو از آتنا ساکر مخصوص و سلمه بر بتاید خدا قالهدی شمشکر و بر سدر راه او لور سکا یمک دیر سم سزا اسکندر کریستان زور باز واله فتح ایتدی قلاع دشمنی	بارک اسد ای بهمن سردار میدان وغا چکدی بر موی ضعیف آسا کروه دشمنی دشمنه کو سرده ای الحق معجزات احمدی دشمنی شق عصایست کده فرقی بلک بومنی بغلوبنده ایست ک سلم اقباله بوله سهل مفتح او لشمنی بر فتح جلیل حاصلی او لش دکله در بوله بر فتح عظیم واریور کی فتح ایلد شرق و خربنی اسکندر کبی ذاتک دیر سم سزا اسکندر کریستان زور باز واله فتح ایتدی قلاع دشمنی

<p>خود بخود خستم کرفتار ایستادی بیم صوایش سوج او روب سیلابه طوفان خوش بیش دین کشند و آب و دانه سیدر چکمی خیل دشمنی وردی آب تیغه مسکت غزات سلطین صفنه کم جنگل و جمال ایچره تفک و هر بر در طوبای قوندق بر اندی خانان دشمنه</p> <p>چار هر واره پیجاوره کوندر روی طوبای چار بد هنجار ناچار الامان دیر سه نوله چکمی کیمسه بو هیجاده تیسب ماندیز رقصه کلده بزم رزم ایچرد سراعدای دین صوراید سے کویان فیر مهران بر تخلله آفتتاب رأیت نصرت او انج آشکار رأس کفاره دوشوب خباره انجم ذنان دوندی اعلین ساخ و میتای نیل فاسه چرخ ایلدی علاوه ادنایی بونصرت شاد کام کویسا بر قاج شوید اولان دلاور لایکون نشی مرحوم ایلمش بو مصرع بر جستی بر غزا ایستک که حشود ایلدکن رسنگری بر غزا ایستک که بیم تبع قهر کدن سنک بر غزا ایستک که تائیر صدای شهرتی بر غزا ایستک که شهد نصکره صف رزمه چار مقو بر کراوش نوله استیان ایلم قیصر و اسکندر یونان بو جنکی کور سه لر</p>	<p>ملحنه طابوری اولدی کشندی دام بلدا مهره طرس و تفک و موج شمشیر قضا ایلدکچه کافری کرم استه ما قحط و غلا ایلدی سرکش طابوری مثال آسیا المرند و اولدی کفار ضیغایانک عصما بر آغزد ایلدو بے هنگامه روز جزا یاش ایچنده قانلی باشمن سلک ایچون داما کم بوز لقدر عرف چار او لور البست رجا عادتی او لمقله قوسک قامتی اولدی دوتا طره لرایستکچه کوس چفت بخشی بر صدا ایلدی دشمنی افتاده خاکت فنا هیب طاغی دیشکر کفار نظمت آشنا عسکر شیطانی صنان رجم ایلدی اهل سما منگس اولدقدره رنک دشت پرخون وغا دیدی ملر تحسن اید بانس دلک نعم الغزا دوشدی ملک اهل پیچه حصن عالی گون بهما پیچیل اول سنک و صلکده انشا کویسا ایلدو ب اشر رسول الله الحق اقتدا تفته و غوغای سلده اولدی حالم بر صفا اولدی روح قربان رسنه حیر تغزا قارشو طور و ارایه میدانه کلسون الصلا او سه باب دلکده روی برخانک رجا عجز ایلم ائمده اولور دی در نده جمهه سا</p>
---	---

بویله تحریر المدم القاب مید حکم بیریا قهرمان هیبت وزیر غازی رستم وغا کار فرمانے ظفر صاحب قران نامور مالک مکت سعادت افخار سلطنت	کوش اینجده مرد ناکه نهود نصرت ارد شیر شیر صوات آصف جم منقبت کار فرمانے ظفر صاحب قران نامور مالک مکت سعادت افخار سلطنت
---	--

حضرت پاشای کرم دادر کردن حشم صاحب سیف و قلم ہمنام فخر الانبیاء	
---	--

اول وزیر صائب التدبیر کم توفیق حق زیب بالاغانه اقبالکم شایسته در بحد بر او سه نوله محتاج لطف و نعمتی پیشکاره شده جنیت کش شه خاورستان خاکال سده رفعتمدار آفتتاب شقدر ایاست اقبالیه تحریر ایلدی بعد ازین هر قشه عزم ایلدرس نصرتیا ایلور زور ایلم اعدایی صلح ایستردی غیری کمک نک ساقی بزم طرب اوله مکرس اغرا کاف شک اید و ب جای کر زی خصم سیم ہبیتی تقویت، بخش ضعیفانکم کمیں بر کاه خنک جب ایدر بعد مسافت او لندہ سال هزار نظره سی ایلور دی جسم سوزن عسی یتار لطفی یاد اتسه جسم نده کد ایمای ایلور بیس، بخت واژ کون بار آور مقصود ایلور ہر جبل بر قوده غیر ایلور جول کلاب بوی خلقی دار ایکن زیر محاف ناقدن غنی	ایلمش تقدیر ایلدی رأی رزینک آشنا او اسد جار و ب دری شہبال سیر غ وہنا برالی دریایی جود و برالی کان سخا ایلچ جاہنده مه سیمین رکاب پر پیشا چرخ راہنده کو وی ماہ در کف بر کرا س و ره انا فتحنا کلکت نایید خدا فالب او لور جمله اعد ائی دیسته غالبا قان کیر مردستی بو دلمرد بیزیب و مراد دست خوبانه ویره زینت پاخور نک خنا حلقه زنجیر ایلور بای عدوی نقش با ایلمه کمتر غبار در کهینه التجا فی المثلی مانند کوه قاف او لور سه کبر با غایکیا کیک اعمی فطری ایدیدی توییا موج خار ای بدیل نقش جیین بوریا ایرسه بر قطه مداد لطف وجود ندن غا بوی اخلاقن سیا با اذشار اتسه صبا ظاہر او لسے مجوا دلور منک ختن ایلرن خطا
---	--

مشکافان ارسطو حکمان روز کار رتبه و الای جایین بلس لاینزو دیلز شمسوار عرصه هیجا که بیشنه مدام او اسد دولتم سمند شوخ رفتاره سوار	مشکافان ارسطو حکمان روز کار اهمیت اختبار لالا خلا ولا ملا حضر تو نیق دخدا سے لمیز لدر در ہنما پایس او لور فتاوہ دشمن سسر در چوا
دو شنه آمش وجود ناز کن چون بوی کل آهوان زین پوشش آل ایله اتسه خرام جلوه ایلر کو سایبر دلر کلکون قبا ایلمسه هوا اکردستن عنانه آشتنا	دو شنه آمش وجود ناز کن چون بوی کل آهوان زین پوشش آل ایله اتسه خرام جلوه ایلر کو سایبر دلر کلکون قبا ایلمسه هوا اکردستن عنانه آشتنا

کوزیمو بآجیر قطر ارضی دریا میر همان
باعجب در قندینی یردن یسه او ملز جدا

قصیده و لغایت در حق بدست آوردن ناظر خود

جوده است اکادر رکم بجا هی تعزیز صادف رطیع کرم آیینه دن کیم او ملز اهمیت رفتاره ایدن جذب قلوب ضعفا بر وجود که برشته اوله نور حلم	عنوالله بشده که تاخیده لطف کشیر عکس روی سیه مجرم ایلمز نک پذیر ذره پروردگار او لور قاعدة هر منیر نظمت غیض و غضب اینز آن تیره ضمیر
ایدر اعدا کننکاری قبول اهل کرم مشرب پاک خطاب پوشش تغیر کلفر مصلحت یین نیاز آور اولادن ذائقه اید عقده خاطره پیکسی حل ایلینه	جوش آمیزش اهماری یم اینز تنفس خار و خس بحر درون صافی اید می تکدیر کارد شواره ائمه تعالی سپیر خد بخود محل او لور هر کره امر عزیز
کنلم غیض ایله نک و صرف پسندیده سنت عند رشته مستحبه اهل اسد حسن خلق آدم سرمای آر ایش او لور دست اقبالی او لور مای اکنجهنه کام	ایتدی فرقان کریمته سیان رب قدر عفو در سنت سغمبر معراج سریر دانما منج بنانده دو نر چرخ ایز بر اقلمش دلی هر کیمک اید رسه تعمیر
اتصف ایلمه اخلاقی حمیده ملک کشی	ایدر انعام الله بی شبهه تو اذق اقدیر

کار سخته غلبه ترمی روئے تدبیر
 خلقی کم از ایسے خارستمود لکر
 بر نفس وضع خلو صانه خوشخوی نظر
 مهر و شمشند الاصی او لور او ج میسر
 لذت نظرت مرضیه ایلم و ای پذیر
 اب اخلاص خواص آندن او لور لذتکر
 متصرف طبع سلحدار شه عالمگیر
 بیخ شمه عاقل داد آور دار اند بیر
 که سزا در کوته هفت قرال او لسه اسیر
 مالک ملک جهان صاحب دیهم در پیر
 فظنت و عدل کیاست ایله عالمد شیر
 که او شاهنشه عدل آور بیش و تظیر
 ایتدی براد هم دانای سلحدار شیر
 دو شش اقباله او وحنه سلطان دیر
 زینت خلعت زربفت و مرصع شمشیر
 کوشدار کلمات شه شیر من تقریر
 قامت با همه شایسته لباس تقدیر
 ایتدی بازوی عبودینی جو کم شیر
 خدمت دولت دارین ایله آن بشیر
 ایتدی روشنی جو هر عقلن شویر
 طینتی مای ا نوع صد اقتبلم فطر
 شا پر عدل یتر تجربه عبد فقیر
 سک عظیمده او لور آب ملایمک کایدر
 ایکی عالمده کل دولتی یکرناک او لور
 بد نهاد ایتسه و صد ساله عبادت او له مز
 ایمن خاک نشینانه تو افضل نکا
 هر سکنیز ایده مز ائمه تقليدین
 داد حقدن، علم شیر نی حسن اخلاق
 شمدی بود صفله بر طبق یسان بیشین
 نیج شه مظہر المام خداوند ازال
 بارگ اسد زمی باد شه هفت اقلم
 بهترین کو هر سک نسب عنانی
 درع و زهد ایله او رنک خلا فتده علم
 نه قلک قلزم جودنده جبابک کتر
 خانه خاصه دن فهم ایدوب استعدادین
 ایله سه تن ملکانه جو هر داری
 تن اجلانه هر و جمله حسبه ترور
 مجلس عالیه سلطنه محروم خاص
 فرقه اسکف زرکار سعادت لا بق
 خدمت خرد محبو ب خداده بخدم
 یعلم اسند تعالی ایده رم ب شببه
 پر تو شد و سدا د آینه طبعند
 غصر با کی فیوضات کمال علم پر
 دلنو ازو شفقت سخ کریم او لدینه

یا لکنیز بخشش نقدینه د گله را حسان

لطفدن عدا لنور عفو ایم حسن تعبیر

* در مدح طرازی غرامی حضرت پادشاه جهان *

ندم سر خیله او لسه رو ناق آرای ششان طفراء	دوز رطوطی آله کاوله زرین آشیان طفراء
آنگه مریوط تارز لفه سیدر حلقه دولت	رخ اقبال او لدی طره عنبر فشنان طفراء
او لور احکامی جاری دانه موج سطور او زرمه	کشاده ایاییوب کشتی عدل بادبان طفراء
القل اعتمد ال استقامت دن عبار تدر	ویرزه لفیله ز بخیر عده اللئن ششان طفراء
بیزه دینه آجده وه آغوش تعظیمین	او بودر خجیر ایلم دشمنه خجیر کشان طفراء
ایذر شیر او لسه ده خصی بزون صدر حله بردن	آکوب سر. بخچه پرسز دینه تیروگان طفراء
مد هب نقش زیبای مصنعله او لور گویا	زمین صفحه ده هر یک طاوس جنان طفراء
طیانون کله کرد نکشان عرصه آشوب	تہمتن کبی در بسته ایلمش کرز کران طفراء
ایدر حامله بینی چشم بد آفاندن مجوف نظر	سرزاده نام شاهی ایلم او لسے حرز جان طفراء
چکلیش بیضنه سدن ایکی مو زون تیغ جوهر دار	برای انتظار کشور ایمیش در میان طفراء
ندیضه بیضنه عنقای نام سلطنت در کم	ایدر آندن نیایان صد بای عزو شان طفراء
مداد زرله تحریر ایتدیکی دم خامه سیر ایلم	او لور مانند دست افشار پر ویز جهان طفراء
قفسه ده هیئت تو دیر ایلم بزم سعادت ده	مشیک بمحبر بر دود عنبر در همان طفراء
شبات او لمزدی اقباله کر عقد شریادن	برای ایشه کشیده ایمیشی آسمان طفراء
غیره شکل بر تأشیر نار نجات دو است در	کیم او لدی زبود رز سکم اعنای نیان طفراء
امام شرع دینک اولد و غچون اسمه بی جامع	ایدر صرف سطور که بیشکه شنده بکان طفراء
نهایت یوقدرا او صاف جیلنده خصوص امام	چکه مشور اجلاله او صاحب نام و شان طفراء
او صاحب نام و شان صدر دیوان سعادت یکم	اکا مخصوص دوی بانچکه بهر زمان طفراء
حروفی بر تناسب مدی هوزون لاهه لمرغوب	نو له هر چکیدیکی او لسے مشار بالسان طفراء

ش رفخش وزارت مصطفی باشای توقيعی

کم او لدی صفحه جود نه هست رفشنان طفراء

چکر دی خامه پاگی برای امتحان طغرا اکانتاییدا بجون کو یا دیز آسمان طغرا	اکر ناشسته رخسار او لمیدری تقطعه ما به یازر کن بیضنه نکن صنده قالش باه فو صنان
بولور هر شمه سدن اعتبار حسن و آن طغرا انکابا ز پکن نوک قلم در بیکان طغرا	قلم دستنده کم مشاطه هر چفت پیر اور کمال معرفت ده طبیعی هر وادیده یکتادر
نام اولدی سخن سامی کل انصاف ای طقابلی کاول بودن زیاده ملترم شرح ویسان طغرا	دو کشندی قافیه میدان شبیهات نشکن اولدی
کم ایستاده کیست خاصه بیضبط عمان طغرا پر است حسن اعمانی بیضندن دیر و بستا کم	پکن لاج بزینه خامه کرو ویسان طغرا
او بوب طمار بخت دشمن مسطور او لاما کم بران جا هنست تایید حی ستعان طغرا	
﴿ رضمانی درستایش ابراهیم باشا ﴾	
قدرینی سلن کور سه بلال رضمان احسنت زهی ماہ مبارک که طلوعی	خراب اید نور سجدۀ شکر ایمکه آنی جرم اولدی فتیل سیه شعل غفران
پر بجهت و شوق ایستدی دل طاعیانی کلده کده برجاغ همه نور صمدانه	بون پیر ریاضکش نورانی توحید بو غرقی بجون غفریت سیه کردن نفسی
محکم ته در اکنار پرستش میانی او لمش متی اچوب آغوش بشانی	طن ایمه تهی جشم بصیر تک قیل امعان عینیل کوش مکله در مردم مسی میکنی
پر در نم رحمته کاسه خوان ایمکده جلایانه جشم نکران	یعنی او و نے لی النعم عالمیان کم اول غرۀ مضا سے مکر مکر جو مضا
بسدر ز راحسانی عقیده طهمانی طغای سعادت در انکه نام و شانی	اعجاز ده احکم بک برلو له باز یکت سیمینی بل جدول نیل فلک در
سرشار غزوشیم نور ایده جهان کیم صون ایده جیش نوابی کند ران	قد خشنده مد ایلدی بازوی قبولی
اخذه تحف دست دهای دل و جانی	

الدن التاهم شه وک ایصال ایزدانی صد قید ولی تعمیکت منقبه خوانی اضون شکر سکر ایله بروج دهانی سر تاس سر آفانی فوال سر خوانی سر شفره جودنده که هر باره نانی کیم زیر نکین ایتدی کنی بحر له کانی بر کاره بید هستی بو کون و مکانی ایام بهار ک شجر ر شجوفشانی سیلا ب ناخانه غراب ایده غزانی رسک ایسدره حسن جمنه باع جنانی شمشیر کف و کلک سفریع الجیانی محایلدی خار و خس آشوب زبانی کیم باهه ایده هالم کبے جانه کشانی فواره آ بشخور یاقوت زبانی بو فوز ایده ربا غ سخنده سیلانی مدودح جهان اصف یکتای زمانیکم دنیاده بولنا ز آ کابر و جمله نانی الفاظدن اول سر خامده معانی پر جود و سخناد اور بی ش به و مدانی	اول تخفی دعوا است که افوج ملائکت اول دعوت مقبول کیم افطار اراده ایله شهد نکیر و میخ غم بسون کرسنه چشم ان سر بر ایله زیر او کر مکار جواد کت نور بر کتله چومه روزه سر شته اول منم بی منت صاحب بید علیا ن بخونه کان نقطه کبی قلده اهاط فیض آلس اکر بحر محیط کر مندن بر قظره که کلزاره طراوت و پره من بعد شبینه کی در برکی زمره کل اولوب اهل مانده سیلا ب او بحق منع انصاف صاف اولدی رخ آینه و ش ساخت دولت طبعید را و استاد شج باف عدالت ر نکینی و صفیله ایده رجو شنس معنی میر اب اولوب آب کبر مدحته خامد سرنامه تعییره محوس اوله یازدی صدر الوز راره نق دیوان معلانی
--	---

ادهم ششم اول آصف اعظیمک و جودی
اول مقد و جهانک سبب امن و امانی

دستور فلک رتبه کاد لور مهره شرفخشن چون مهر اثر قرب سر ایکت و بنانی جا کر لکه تعیین خرد نادره دانه خلاق ازل ذاته ایمیش دم خلقت نرم ایله ایله عشق یاد ایا ب انصافی بر اهل عشق
--

<p>شمشیر نکاهه بوله مز منک فانی صد بیله حاد کنیه اخنجانے تسمیم ایده تا"یر حسد خود بخود آنی بازار تصویر ده کی کالای زیانے شوبستر الطافی قبول ایته ضمانے خورد شید ک اولو برج اسد صانک مکانی کوسز سه اکر را کبی ار خای عنانی تمثالی ایده بے مدد پر طبرانے یقدهی شور نعلی چراخ دبرا نے ای خاتم اقباله ویرن نام و شانی آحمد ک جو مر روزه مسپه او زده گانی کسب الهدی تشریف کیا لم رفت و شانی بر فرد مقام اندی ذاتک کبی آنے خورد شید علم لطف در کرم منج و کانی مستقری اوار کرم خرد کلانے طے سازده طول امل کبر و شانی یوق جلوه ک مدحتنک حدو کرانے صر اسے مد - حکمده کی عجز جولا نے</p>	<p>خوبان ایدی یک تهیه اشکر مز کان دبوس جکر کاه بجلائک اکراته چون ریزه الماس زیلوب قلب درستی داع غم خر مانه سودا کر کامک کر خارج چصہ اوله تغاذہ سود اوله قحسوار اسپ قفر زین وقاره اول خنک سبکتا ز هماجلوه کرسووا بر بخطه ده مرأت مجلاء فلکده اول یک سوار سه اداهی حشم کیم روشنکه راپک دلاصف ضمیر سنیم ا دخلو قدزاده از شرف کم فرات، وجود کله نوا صدر و زارت تشریف ن تشریف کلکه بوقنه کلنج سر تاج اعم بحر هنم زبدہ عالم چون جسمه مهرایستی کهکش جوش زرده ها سون تمناده ایده ره ببر جودک پاینده دوزد شست اید و دیده موڑه اندیش ب مطلع اید ر طبعه افاده</p>
--	--

یک ییل قلم اول دشتک اوله ییک دوان

خليا وه ییل تفعی ایده مز حدیا نے

<p>چون دادی و صفتکه تمام او لدی تکابو ورد ایمه لم دعوئکے صح و مساوه</p>	<p>عطاف ایمه لم جانب دعوا تعنانی فت ایمه لم غفلتله روز بشانی</p>
---	--

ساتے ایده لم بخ نا زک عقبنده

* (۸۹) *

مشغول د عالم حواس دل و جانی

هر ساله ارباب دول خلاصه تاکم || محاب نیاز ایده هلال رمضان

مفوظ ایدوب آفتدن اند وجودین

امثال کثیر یلم شرف ایده آنے

﴿ در مدحت محمد کتخدا و اماد ابراهیم باشنا تقام است ﴾

ایله سرتاج سخن نام خدای اول	اولوب ای خاصه شناکار خداوند ازل
منظور جود ایده تاکم سنتی حق عزوجل	اول رسین قفل کشای در کنج الہام
کم اوله فتح طاک مات حقایق اسمل	سر بے کبی هریر کله عنیتمنوان ادل
بولغه کشف نهانگانه فیضه مدنخل	سی قیل کاوشن سریعه اندیشه ایله
اولورا کسر پر تنا ایله بزر جیب و بغل	اد لیحق فاتح کنجهن راز تحقیق
ات تو فیق سنتی و ستر مستعجل	کان فیض کبر آبتن طبع پاک
کمرین ذره ناچیز یمه وضع ایتمدن ایل	سو بسو سجده پر شکر اولوب امعان ایله
هارهین جو هر رنک آور خور شید محل	جیدا کنز طبیعت که فلک کبی و سیع
کوش بر کوش حکم شنک تفاریق و حل	تو ده بر توده واقیت معانی و نکات
آنده بر حلقه مژده طی العلیین ییکل	اول منس آویخته مج سویدای درون
ناخن دست خیا ایله ایدوب هرینی حل	اولا قیل ایه مالیده جشم تنظیم
نا میدر در کر اغا یه اخلاص عمل	آندن اول تحفه پاکیزنه بی اطمینانیست کم
کیم حقیقته او در کوهپی مثل و بدل	بار کشت اند زهای صدق خلوص خاطر
ایله اتحاف در مفتر ارباب دول	شاهد مدحت مددوح ایدوب فض نکین
مسند آرای جهان ما حصل ملک و مل	مفتر د لیان طبا حا جهندان
دا و راعظیه داماد دفور واعقل	کتخدا اصف شاهنشه مه بالاستقلال
عقل دند پیر ایله جمله د کلادن افضل	چسله ملکه جر خواه د کیسل مطلق

حضرت صدر فلک پایه محمد باشا

می

* (۲۳) *

کم او در معمتم دو لات شاه اعدل

<p>که رشیده او له مزد امنه طبع جبل صفوت مشربی چون زرمم قدسی هنول وضمی بر قاعده شروع نبی جرسی علی شاطه پیرایه ده حسن عمل دست ته بیرینه بر عقدہ مالا خل عطر شاهی کبی بوی آوار اور ثوم و بصل او سمه خاک قدمی هرمه چشم احوال شمع بزم کرمی شوقه زنور عسل شرقدن غرب او له تابعه میان فیصل دیز یلور تار شعاعینه در شنم و طل لمعه نخشای سعادت او له برجنده زخل مکر و تزویری تصویر ایده بر شخص دغل لحظه واحده ده سیر غایل حیل عزم کوه ایله سیر سور ضعیف و اسفل طرف دامنه ساقط او له بست جبل چو هر للا تجزی کهی صرا بے بلن آسمان چقه فی الحال گمین پشته تل ورق سینی باهک طبق باله ده حل ایده مزد ره ده دینه طلا بے جدول شر رنعلی او لور شمله فروز منعل غایسه داری صنادیده جال او سه محل طی ایده راه غنی دله قمز کرد کسل</p>	<p>طبعید رسیده بلند چون یکر نک استقامه دل با یکر ده بکعبه صدق حکمی همسنک ترازوی و قانین حکم عقلی استاد صور کار هزا یانی امور نکمیه جیب قبا چوزمه قدر آساندر باغه بوی کل خلقیله وزان او لسم صبا چاک ز جیمه بولو شخص نکاهی مرهم شومد یعنی پو ته کند و ده ز خالص ایده فر قد ایکش کم ایده یعنی امر تهریق جمع اضدادی مراد ایله هکمی هرگز ایله کوکه بختند اکرد رویزه صورت حقدره حضور عده اکرنا طاق او لوپ جسم باریک نکاه دل درا که ایده قوت شان و شکو هکمه او لوپ و ای پزیر باز کون ایده مزد ن قو پر دب کشتی و ش کوره نور دشت که همینه نسبت ایله دامن کوه و قاری که اکا سایه صالح آذتاب ایتسه ده ایکش شعا عیله اکر شمسه طاق ز راندو ده جاهینه سزا او فر سران سعاد تله سه غرایه را پیش ایده هم آهسته هم رو حسیمه کم او سریع المز که رخش صفا بخشی کورون</p>
---	---

(۹۱)

که میلید رانک قفل مینا به بدل	مدد اول لردن موزون صراحتی اندام
عرق آود غرام ایته او کلگون کفول	کتور کردشی یاده کیت جامک
شیوه سی عشوه خوبان زمان کیبی کوزل	حسن رفتار ینه میال قلوب عشاق
زلف شکننے عنبر جشنی عبد اقل	یال شبکو تند لشیقت روح لیلی
منتهما نظر بد را کا کام اول	جنیش نمه او قدر جست شبکپار کم
اکا اول حالت مافی کو دن سور مستقبل	ایته باوز مندی را کیبی هنگام شتاب
کاوی ماہی ایله بکلخت ایده آثار نعل	یاس کر در کن اکر ای تنسه در نک نا کاه
آسے خدا و مذاهالی کیا ر محی	مکرمت پیش خدو امتعارف قدرا
قومدی ده رد بامر عسر و مغل	سنن اول کار که آرای خرد کم رائیک
رند ناز کله ایده زا پرد لخخت جدل	حفظک اول مرتب کم بزم صفا دن مشلا

موم خاتم کبی جسمیده اولو بربیری نه
سک طعنی ویره مزا غربالوره خل

﴿ مرحوک اصطلاحات موصیده اولان آثار اطیفیدر ﴾

الف اول ترتیب مقام	ابتداء است ایلم بولری نظام
نیضر ناشری بقول رادے	ثانیا اولری بہادی حاوے
ذوق بیغایه بو لور بخ خواس	بنجکاه ایله اید و باستیناس
سمت نکریزه کیده فجه رقصان	مطری خامد اید و صد جوان
چار باغ اپچره او لور کلکت به	اصفهان او لسه مربع بسته
ذکریز ایلدے است ناد قلم	سمت نکریزه اید و بوضع قدم
اولری شهراه نفس نقش سطور	اید بچک عزم ره نیشا بور
حزن و اندوهی کو کلدن زائل	اید راع غاسی صد ای زاویل
قر دروب ذهنی ما چک تفخور	زهراه ایلم نعمات ما چور
سلیک اسرار دل مرأت اسا	نعمه سلک ایله صح و سا

د کا شه عاشق بی برک و نوا	او لور اغا ز نوا ر و ح غدا
مو سقید ن متله ذ عشا ق	او لور ای زا هد بی طبع و مدقاق
حوزه قلب غوم اندوزی	پر صفا ایستادے مقام حوزی
کهنه ایساتے ییاتی تازه	ایدر او لد قچه دویعت او ازه
کورینور بال هنامو سیغار	نهمات ایشہ همایونه فرار
کاس طنبوری ایدر سا غرم	بزم کاه ایچره می صوت عجم
بسته لرا نده سر اپار غوب	هیم عجم خوب و عشیر ایشد خوب
بو سه تائیری و پر نعمه عود	مطرب ایستاد کجه نهادندی سرو د
لی کهنه ناله سن ایلر انمار	ایده مز عشقه نهفته دل زار
عرض بار او لسو ن ادل شو خدلا	قیل هر ضبار ایلم عشقه اتها
تای ایتدی نفس او غلی زین	دم لنوب فیض بابا طهرون
ایکه تملی یه دونر شق قلم	ایشہ تحریک دو کاهیله نتم
یور ر آنکله قطار انفاس	رکب او لور قافله سالار حواس
ها مر جع او لور آنکله بنام	چار کاه او لدی خوش آیشده مقام
دو ح دله او لور غنچه کش	کر منه ایده آهنکه صبا
دم نوروز آچیلور زلف نکار	کلکه ادل شوخ مبرقع رخسار
او لدی بر تعره ایلد پردہ شکن	نعمه کم سبله د رکو چکدن
غیری امزدے سے زیندانه عناد	کرحیلی بلیدے زهاد
سید قمه و بر رحال و وج	نعمه و حیه حسینی با نجد
بزر کت د کو چکی ایلر حیران	بزر ک آغاز ایدج بجانان
دیر دی رامشکه صد شوق جدید	زمر و بمله نتم زیر کشید
آدمی شاه خراستان ایلر	ایشہ آهنکه خراسان دلبر
کل عذ اری متسم او لدی	لبه دلبر مترنم او لدے

اعزیزی او به جمک کامدے همان	بوسک نفیه سین ایستادی جانا
شو دلم رقصه کلوره هفت فک	بوسک ایله عشر ان اید بچک
حظایدر نرم فرادرین ایشیدن	بالطف زمزمه تکر دیدن
شوقا لور دله نوازو پیدا	کوش اولند قجه عشیر ان نوا
حدی ناده چنک اولدی جماز	راه تحقیقه بے قید مجاز
بسته اوسه اور یلو بودل و جان	ترک ضرب ایله مقام عربان
زیر کو له ایدر آنے بالا	زیر کواد نه ده مطرپ مثلا
اولدی دل سوز شاطه دزدار	نغمات ایله ایدوب عزم حصار
ذل تر کے ایله ده زا پر عزال	دکله کل بر زمده صوت عزال
برزم میده ایدر کای شه ناز	قیل او بر جمله سیده مست آواز
روح هر قالب اشباح اولدی	موسقی راحت الارواح اولدی
صاریلور بو ینه بازوی نیاز	استه کرد اینیدن بیار آغاز
نائل ایت ذوقی اول رسنید	او دم عشاق محبر ایله
بوسک لکدن کلور عشاقد صدا	کر محبره ایدرسک جانا
آشتنی طغرے میاندن کنتر	فکری زیر اگلن اولوب قصدایمنز
اور تو لیجہ کر کن آهنگ دهل	صوت دکشدن اچق کننه کوکل
چمدون سنبله یه چاق آواز	ایتمه دلداره محبر ده نیاز
کاشتہمار یلم طلبه شام و عراق	ایتمون ناله او کون عشاق
پرا او لور کنکره سمع طباق	بر مخالف نعم ایسمه عراق
اشتہمار آفت اول وجان و دله	کاری سلطان عراقی اوسه پیل
ایتمه ده کاکنه بسته نکار	ایتمه فریاد فنان ای دل زار
کوشدن چوشه ایدوب روح اثر	نغمه اسلوب سکاہ ایله ایدر
ما یه جاذبه حا ایسدر	صنمه کم حسن صد اخالیدر

* (۹۴) *

کو د کن نفه یا آواز هرام	تازه ربطیله اید رشد هرام
نفه آپقلنی تو اے زا هر	اوچ معنا دن او لور هب وارد
زا هرا قارچ قارایلر کن ساز	
قیر چفرد ارمی کور آنده آواز	
نره دن کله بکن او را کن ایلم	طعنی قوس اماد کی پاک ایلم
جند چ من جذبات الرحم	حسن صور تله بو لور اهل دلان
نفه د ربد ر قز اه یقین	سا لاک مرحله عشق همین
ایندی ساز قلم نادره کار	
سایا نفه تمثیل فرار	
﴿ منقبه در حق ملکت تبع شهنشاهی بن بر فتاوی مشتوفی ﴾	
ایمیوب شرح بخاری بدہ عیان	عینی فاضل اید ربوبی میسان
او لمشیدی شه اقلامی مین	تبع صاف دل و باکش بد ن
او لوکب ابتاعل اشیاعی کشیر	نام بتعل او لندے تو قیر
صکره کم او لسه او ملکه سلطان	اکاتبع دیدیلر خاق جهان
بعضیل اکا نبے در دیدیلر	اولندے لیکش محقق بو خبر
ایندیلر ختم رسالدن زیرا	صحتن بو خرگش استنبنا
بلزم دی ایزو ب حسن خطاب	دیر دی اصحابه سعاد تلم جواب
بیک سنه دل ایدی بعشندن	او لدے ایماند قلبی روشن
قومه تکلیف اید بچک اسلامی	رواید و ب بلدمیلر اکرامی
ذکر اید و ب آنکچون تبع حق	قومنه ایلدے نفرین انجق
سوره پاک دخانه نظریست	اکله تفسیر ینی کھل اصرایت
لاتسبوادیو بیور دی رسول	عذر پیش یشنس ایتد کده قبول
حاصلی کابل دریادل ایدے	مسئین ایدی ہم عاقل ایدی

حکمی

عومدی او لمشدی زمان انصاف	حکمی شامل ایده قاف اند رقا ف
ید سے اقلیم ایم بریج مسکون	ادلدی فرمانشہ چون نقطه نون
عرض اسلام ایم اول مرد سعید	قویتی هر زم ایدردے تهدید
تنج ار اشید ید تنج	ادلدے پیرای بازوی درع
او قدیز مالک عز و عنوان	ایم شیدی آنی خلاق جمان
شام دن ایر زایدی صناعت	کای ترسه تریب صفو اسپان
در کمندہ اعلما و صلح	تاج امرے ایدی صح و سا
خدمتندہ یوز او تو زیک آتللو	دانما حاضر ایدے راتبه جو
جملہ دن باشقة اون اوچ یکیک عمل	ہمدمی بیش رو او لمشدی اکا
بیلہ ایم لر ایدی عزم شتاب	ذیرہ ایاسه تحریک رکاب
بر سنس حال عبا د ایم ایدی	کشت اقطاع بلا د ایم ایدی
تار عاما نی ایدے انصافی	جست وجودہ ایدی هر اطرافی
قصند کلاشت ب هر اقام	ایسندی جون بر نق طرز قدیم
مکہ نک ساد سنه ضرب خیام	ایم دی سیر ایدہ رک صحن شام
غضبه کلدنی او صاحب اقبال	قوم شہر ایتیجک استقبال
اکا القابے خیالات و خیم	ایم دی و سو سه دیور جیم
یعنی تحریب ایدہ اہلین ایلاک	قلابنہ کلدنی بو نیت بی باک
حاصل اولدی اکا ضعف نیت	ناکمان اسدی سدوم علمت
قامتی صحتی ایسٹے دو تاه	بغتہ عارضہ طا تکا
خانہ اقلي کدر لہ طول دے	عضو عضو بدنبست اولدی
مرتعش اولدی سرا بای بدن	متفرق الو ب اجزای بدن
غوف جسمی وتف تاراج	ایسٹے بوز لزلسو مراج
بلندی نرم ایم سخت ایسی	تار و مار اولدی حواس خسی

اک از قالمشیدیکم ایره مرکن	نره دن کله یکنی یمتدی اور کن
اولیه سخنه سی شیطانک	بیتی خیره گر که انسانک
خیر در دیدی رسول ذوالمن	بتو منک نیتی اعلم لندن
علمت غائیه سی اعماک	بیت پاکید راهیل حاکم
صومه حج و صلات ایلمزگات	اولدی مشروطه شروطیات
نیت اول عسل ناموصول	عکسیده بوجه او ملزم قبول
ایمیشور آکه بلانا کاسته	کلکه تحفه ایدراول در کاسته
طاقدار منقبه ابرو سے حور	بیت حقد را در واق پر فور
عرش ایلد اوسه نوله طاق بطاق	دورینه شہر جریل نطق
فلزم رحمت رحمانه جباب	اولدی طراف حریمته قباب
حجر الاسود سے اکحال العین	کحل و ش خاکی و مردیده یزین
زلف حور انک اولور ہمتاری	او سیه جامہ منک آثاری
بکز دردم اکا ز رسم اسے	چشمہ گرد اولیدی آبی
نقشه مرکز سے پر کار فنک	کعبہ در خال رخ افراد زملک
در بیضنا سے جناندن نقطه	ز مزن ایلد سے فیاض قدیر
کوثره خنده اید راموا سے	قطره سی آب رخ هر حاسبے
رہنمای سے عرفات باشد	عرفا تید رانک تو ده راه
تحفظ مفترت آلو رح حجاج	نقد عصیانه و بروب اندہ رو راج
عمره نک رومی اید عمری مزید	مروده نک سعی صفا و جادید
کا ولدیلر جای کابر احسیم	پرشرف اوسه نوله جرج عظیم
داخل حلقہ آغوش قلوب	اولدی مانند جمال محبوب
طاقدیر انک اصحاب درون	ایده مزو و صلنہ هر بردا برداون
بتو منک قایید راند اوسع	شان بیت اولدی اکرچه ارفع

قصه هر می سبب ذلت اوله	قلب کم آینه و حد تدر
کسر قلب ایمه نک حالی نوله	قلبی مصنوع یند قورت بیل
مظہر سر الو هیش در	یو غیدی کعبه دن آثار نه و شش
عنبرین خال رخ فطرت بیل	حاجیان کرچه انک عشا قی
قلب آدم ایدی مسجد سروش	زیستهار عاقل ایسک ایله حذر
کعبه ارباب دلک مشتاقی	قلب مؤمن که اولوب پیت خدا
ایتمه دن کسر دل پاک کهر	کسمه یا ایله غفیل خطا ب
سمے قیل ایتمکه مهور د لا	بولدے القصه تزايد خلجان
طشنود لله دیره کور آگه جواب	بنضی بی جنبش و برکشته مجال
بولدے دفعه عذاق مکان	کمی سکته دیدی کمی دوار
ایده بلسو نی طیب است ملال	لا علاج او لو ب اطبای حکم
چکدیلر پیش دن دوا یه دیوار	علم و سلطون حکم جایینوس
اولدیلر سر بر کار بیان ندم	کور دیلر مطلبی یوق راه و صول
اولدی سرمایه اینک و ناموس	پیلدیلر بو هرضن رو حاتنه
جانب آخره میل ایتدی عقول	چاره یوق طب ایله تدبیر او لز
کورینو ر عارضه جسمان	کلدیلر بریره مائند نطاق
بو که تاثیر عقا قیرا او لز	ایلیوب ہاون خاطر ده رقيق
استشاریلدای و ب استطاق	ایستیدیلر ہر بریکم اولدی لیدب
سحقی اجزای تدبیر رحیق	سو زلرین یعنی ایدوب بریره جمع
مفرادات کلمات ترکیب	اتفاق ایله او لو ب اهل علوم
اولدیلر بزم تو اندده چوشیع	ایدوب اطمها رخباری ای امور
عازم مجلس شاه مرقوم	دیدیلر ای مک عدل آئین
اولدیلر رو بره عن حضور	
خلاف الصدق شهمان بیشین	

حق مصون ایلیه غمدن بد نکن	شنه یو ق طبع شریطکده سک
بو عرض در دلکل اراض بدن	شبہ هر قالمه‌ی بر مو جب فن
برزم دلده ایده کور جم حواس	شخص عقلکله اید و باستیناس
باده علتی ستعلام	مشورت ایلیوب آندرله تام
زیب سبابه دست ایقان	دکت بنس دلکن ایلمه همان
وکرد ر داود ظلم نخوت	نظرایت قلبه دردمی علت
ایلمه بیرا من دلدن بعاد	داریسه خاطره مکرد فساد
اولده سلم خود پنج خور	پرکاف اولد پیچون قرص قر
زخم سوهان ایلمه چکزدی محن	او لمه سخت سیه دل آهن
تب محنتله اولد ور زنجیر	افراس او لقی ایلمه عادت شیر
یری او لمزدی تکنای غلاف	سفاک دم او لمه کار اسیاف
اشک ابره صاحب فیل	اولدی سرکننه ضرب سجیل
او لور اعماقی ایلمه مجریون	ناسن اکر خیر اوله با خود دون
بولور ایستد یکنی مثل درویش	بویلمه دد کار جهان بی کم دیش
ایلمه آه تائسند این	لیک عجز ایلمه اولان سر بر زمین
قطره اشک نداشتله کیدر	ایشنه ده چر کش کنه طبع اثر
پاک ایده مصلحه استه غار	ویرسه اندیشه بد قلبه غبار
دروی مکلوس دلکل رویو قدر	چکه غم لطف الهی جو قدر
عنوار بارے بولور البت و قوع	سن همان ایلمه خوص ایلمه رجوع
ویره ایلد سوزلرینه حسن ختم	بو سیاق اذره اید و ب پنجه کلام
او لری مفتاح تفیضله چو باز	قفل کنجه اه ر بسته راز
کعبه یه ایستد یکی سوئیست	خاطره ایستدی خطور ادل ساعت
نیکم محروم شیراه مجاز	ایلمدی چاک کریبان نیاز

او لدی گریان و پشیان او لدرق	دست برداشتند دعوت حق
چهره فرسوده محاب رجا	او بحق منتظر لطف خدا
او لدی در حال سویدای درون	حجر الاصد پاکنده نمون
نو رایم قلبی او لوب مالامال	دوندی مانده فانوس خیال
کلبدی محاب سعادتمن اودم	کاسمه چشمته ما، زمزم
قطره ریز ایچک مز کانی	ایتدے بمریز کهر دامنی
گریه عیننه کلوب موج یسر	ویردی بر دست نک سبحدور
قبسمه جود ماغه بمحس	آصدتے قندیل پوزان خرد
غرق نور او لدی درون سینه	کندے طلتم غم دیرینه
با شلدی او لنه جسمی لی زیب	ماوراء شر اپرده غیب
مطلع خانه چوشمس آفاق	ایمیوب هر محبت اشراراق
صح تحقیق صداقت لمعات	ایتدی رفع شب تارشها
او بحق آینه و شیشه صاف	قالبدی ذره قدر زنک خلاف
ایلدی دعوت ابنای باند	خوان نهماسی چکله دی بیج
بن منج ایمیوب ابروسنی هم	ایمادے نعلیج نقش قدم
کوشش بجهه زواره	بغله دی رشته که به ظاره
سوردی رخسارینی خاک حرم	دولت ایل ویردی او صاحب کرمه
سجدہ ایمکلکی رفت سلیمانی	ذلتی تاج سعادت پیله دی
ذبل پوشیده بیت اللہ	قیله دی سر بنده کلاه شاهی
بایدی سبق ایدن اوں سانی	ایدوب ایباس او بیت الشفی
ہر سنمہ ایمکیدی عادت آکا	یکیدن بیت عشقی اکا
بسد تیم مراعات حرم	یزربک جانبه دکه عالم
کوردی بروادی نیروز جقام	ایلمه تے فص نکین آرام

پوغیدے اندہ مدینہ نامی	خوب ایدی صحون ز مرد فامی
ایتمدہ سوے جنابہ ایا	اصبح خضرایدی ہر بزرگ کیا
سدرہ یہ ایر مشیدی اغصانی	اویلم عالی ایدی خناک تانی
ما، تنیم الی باغ رضوان	التفات شجر و آب روان
صانک جنتدن اولور دی جاری	خاکی مشکل ایدی کلااب انماری
رشکت ایدر دی کافر دوس برین	رفح بخش اویلم رواج ایدی زمین
دیدیلر کم قاور ز بوندہ شہما	جمع او لوپ بریرہ کله دی علمہ
شرف ہجرت شاہ خاتم	بوندہ در شاہ درسل مسکنی ہم
او مارز کم بول دوزا که دصول	نکلیس بر آخر وقت ایچہ رسول

اکا محمود و محمد در نام
کم کے ایمان کتو روا لدی، ہمام

چونکہ ایشتمدی ملک تبع آنی	کندویہ قیلدے قبول ایمانی
طغمدن ایلدی اسلامی قبول	آن مدح الیمنی اصحاب رسول

فیدی اول وادی یشدہ دلا
امست او ملقفلق بر جمعت اکا

قصیدہ شتابیہ ناعام *

کم اعتمدالی یلم آب دھوا بر و دندہ	شتادہ اور نہ شہری خریب حال ترہ
کم سرتقدم ایدر پائیدن رفاقت ترہ	مالدر رہ۔ بخوبستہ سندہ آمد شد
کنار بامی سنان غنے ارا اتدہ	نہمال با غلر کی مردہ کفن بر دوش
کباری غانہ خراب اہل سو قی ذات دہ	شکستہ جاملہ شہنشیلری بر خاک
او لور خیص کبر بوز اولور سہ قیمت دہ	بھاری کر جو ہر شار ایمشہ طوئالم
انر قاور می بود جیلم حسن صور ترہ	جو ان بر ف ایلم بیر سفید ریشه دوزر
طبع اہل بلد متفق جما لستہ	چو اعتمدال ہو اعلم و معرفت نایاب

رحال شهر چون کج جم آب دوسته نتیجه سردی قحط ایله دول مشقتده بوشهره مالک اکر کلکه قیش قیامتده صوغق معامله سی خانگیک طبیعتده بوشهره وارمی معادل عجب نخوسته نکاه لغزش باه هنگه ارجیر ته شکاف پنجه دون طشره یه نظارتده کشی یه مانع او لور بریره هرزیسته کذار ایدر سه ده عاجز قلور همار ته که دست اهل کرم جمله جیب خسته اور نه خلقی عجب رتبه حما قنده	مثل بر ف نقو د سافران ضایع سیاه فخم ایله آتش به ماسه هیزم ویر ردی دوز خیانه محیی مشت ایله اصخر آدمه مانند سنک سرد مراج کنایه در غرض اطلاق دار مینه دن سر شنک دیده نمک و ش طنوب فتاوه ایده کسریع کبی قیش پای مردم جشمی زحایه را ہد کردو نهار کاوارک قباده خبیث بقر و امنده لوٹ و جمل او دکلوشدت سرمای بخن و امساکی ینه ستا بنوی ایله دعویٰ تساویه
---	--

دغی شداید سرمایی و صفت ایدر دم لیک
مدادم اولدی فسرده دم کتابتده

✿ قصیده ستایه ✿

عجب اسدی صادر دی پنجه کونک سردی سرمای ستا بنوک ایلک فلک تقطیم شانن ایمیو باغرا زمین او زره او دکلوپک صمار لمش قبضه خور شید فرلدی طبله سنه طندی کاس انجم نهرا کوزینه آن دوشوب بر فایله نرکس اولدی ناینا سر زده شعله و ش ظاهر اد لوک یکجه مه غرا نهال و روکیدی ببر دیدن خرقه بعضا خم ایتدی کپیر جنکی اشتا اشجاری جنک اسنا مثال زال نرمید اند چندی بصدی قیش اما	ینه آنارین انجمار ایله دی هنکام دی حقا دکل بر ف ایستنچل ایچه صاحدی اربعین ایچه زمین او زره او دکلوپک صمار لمش قبضه خور شید نوله عطار پر جکش ایسه دیزان قندو کافوری قدوم لاله یه نظاره سخ حسرت اول مقدم چمنه دوندی هر سر و سی برشمع کافوره صیونوب خانقاہ کاشنیده اربعین چکدی ینه ستا نک جالندی بکزی د سر دی سرمادن صوینش دی اکر چزو نهالان کشکیر انه
--	---

کور شور جسمت های مخصوص و رستیخ نسخه خرمیش پاشون تا کساتی کرم او لنجه نشانه صهبا بیکونه اندکا سس انجما دصورت غبرا کلام بار دین سرد ایلدچه زهر یر آسا شرار سنک او لور مانند از زن مخدود پیدا برد دست طبع ناره او یلمه تائیر ایلدی حقا اگر بو قیش قیامتده کوریدی خالی فرضا که روی مقلع سوزانه اوله پیچه نکه پیما	موغق طوشه عجمی شمدی رندان جا ابللو روی ایاغینی کیست می اشتدی یلمه کل تیریض عجب برأت یزیرنک نکده اولد یعنی مردی مکر کرسیده دیداری اوله شیخ مراینک کرا برآزه هر ایتی بودم زردشت صاحب نزد تباتی قللمه زیگلت اغفرده گماشدر ایرودی امتنان اهل محمدی ماکد وزخ او دکلو طبع سرمادیده یتار اولدی شوق آور
--	--

صندور بر کاسه در کم دانه رمان ایلد مخلو اکلیش اوستنخا کسری سکر و رکو یا
--

بو قصیده توید او اتو رایکن بلطفه جی محمدی شاعر ایل مغلل تصویری یا پله بوب ناتمام قال مشد

اد لرسے چنطر از نواین کهنه دم لوح زمینه ایلدی نقش سیمه قلم اور ارق بونستانه چکر بند و ل عجم زنجیر خوده موج بجودن دو کوب و قم ایستدی به واناری بهین طوب زر علم سربزه بهماری نامه تمار ببر و هضم اولدی بو فصل اینجنه صفا تختی ییش و کم کا و امش خجالتیله نهان کلاشن ارم صیف و شناسیده کل رعنای ییش ددم صد و وحد خار جنده انک در کناریم یاد ایله هه و اسننی بر شیخ پره هرم کا و امش نهفت آنده پیچه درج بسته فم	هنگام دی ایرشدی ینه با د صحیم نقاش تازه طرح بهمار کهون ینه کویا ک حل اید و ب ذهبي لا بوردی جو ایلد حساب نقد زدین خازن حردان سلطان صیف اید نججه سفر جل اسمه ذ اتسنده طغری ملق کور و ب ایستدی مؤبد استان بولک هه و ای لطیفی غلی اخنحوص احسن اعتدال هه و ای ستان بوله اولدی فصول چاره بکر نک چار باغ پر نخل سور داخل سوزنده رو و نه لر مغزمری ههان سید کافر و شش او لور هر تجنه شکوفه کنو ز د فیضه در
--	---

ا خهار اید و ب جا هم مدفون نه دیم	و قشده شق ارض اید و ب استاد نامیه
ا ستا د با غنا ن چنبره ر حکم	طرح اید و ب آنوسی سیمه شخته
صا قدر پیاز لاله بی وقت قت حریر ایله	جو شنده نمکو لعل دی واقیت اید و ب بهم
ز زین قد حله لا لا تردن حرق کوار و	
ه هر تخته اولدی نزکه شاهانه تخت جم	

تاج

ا هل سوق ایچره فقره و محکشم کیم در دیم	مرد پس طبع و سفید بدشیم کهد ر دیم
ا غی مانند خلا کند یه فم کیم در دیم	ریشه بشم خا ب خواج سراوش یکم در دیم
که نجس کو قاره بی خارک سکم کیم در دیم	شاپه ریست نسخه سن تحریر ایدن جا هم غش
اعم حرف فجهه زن دیو شاهم کیم در دیم	معلم قواد مشرب مدد من شرب یه د
ار نگا ب دین همساس عجم کیم در دیم	متعد کار غرزنان اولوب ستان بولده ایدن
ا ولان آغز کاره کفران نعم کیم در دیم	کاسه لیس یکن او مخدوم ولی نهستک
سوارق نهد و کتاب اول متمم کیم در دیم	صورت و غرسی مسلمان سیست و خاین مرشت
چون شغال شخص مژوم القدم کیم در دیم	انتسا بای تسه کیم لابد اید رخانه خراب

لغز

ه هیچ صقہز کوزینی بود اقوس	ندر اول طرد شخص لاغر تن
ناره بر تاب اید رسمند رو دار	بی مجا با او چوب کز ر هر بار
دانه آش نمای بای و کدا	بر او جاق زاده در بین سیجا
آسمانی بلاد راول شنکل	باشه صیف و شتاطا قرنیبل
کفشدن پاین ایلز خاره	بیش شاهانه ای تسه رفتاری
آینی بر چور ده قالمش در	بنج و تاب آئی شوبله آلمش در
ایستادن رلاد شخصه نوش شراب	دلی چرک ریاون اولسه خراب
اکثر سے نوجوان امامه او ر	کاه ساجد کمی قیام آور

* (۱۰۴) *

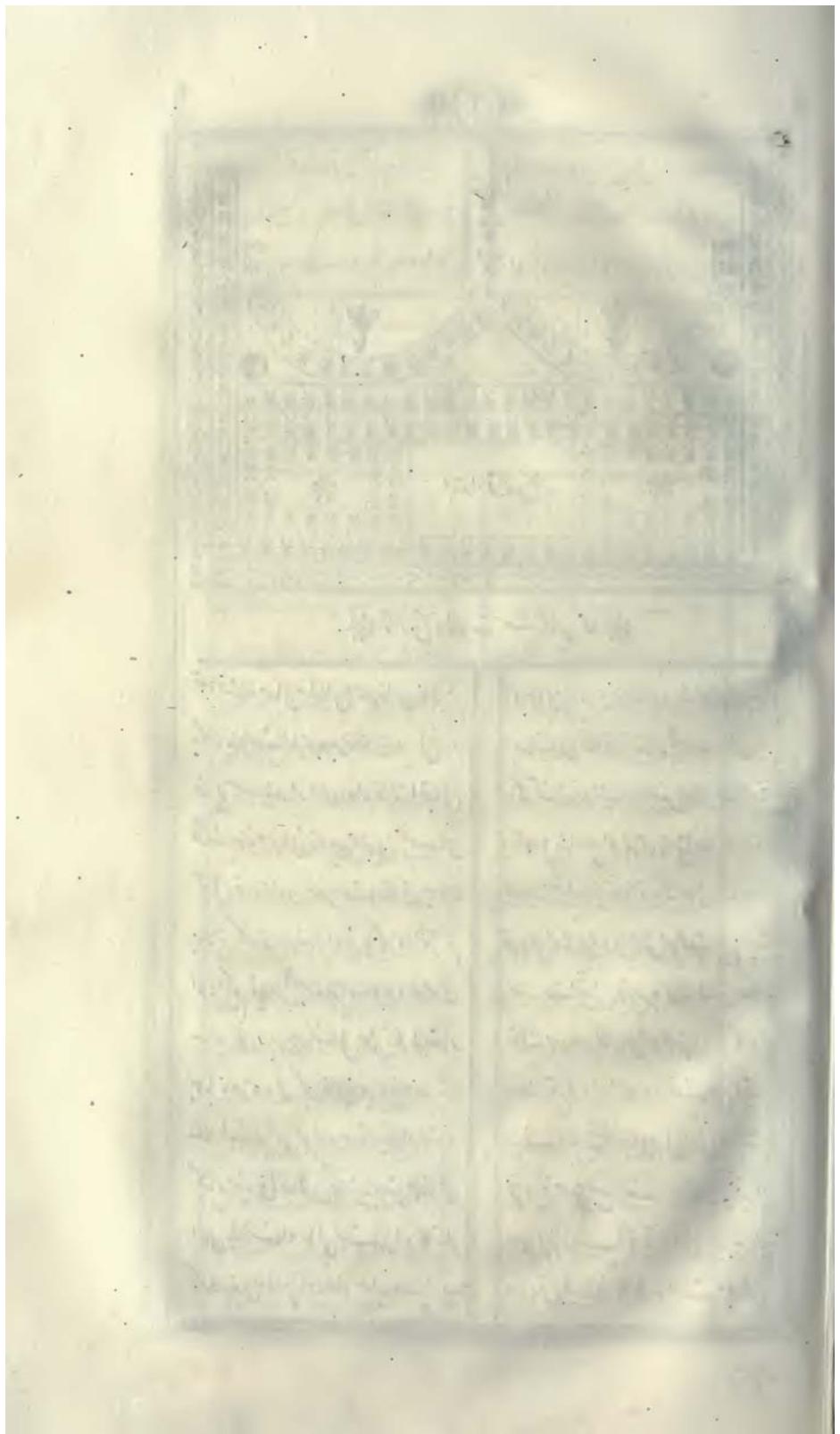
بواز سرین آگلین جانک	آفرین طبع پاکینه آنک
----------------------	----------------------

لُغَزْ دِيْكَر

جانی و اب هم جانی یوق مرغیب نصفی چار اماک ادچ سویلر زبان ظهری سه وار مش او بی یوق ریلک لجمی یوق با قلک صایلور استخوان لیکن نه طنبور و نه قانون نه کجہ کوندز الفتی او لور ایشی بست او لور کاهیچہ هم نالان وزار سینه سنی جاک اید رو قت سحر	اول نشیدر کم آنک شکلی عجیب اسمنک حرفی سکر ز در بی کان کو کسنه بر قاج خدنک اور مش فلک السری ایا قسر قوری تندر ہمان پردہ سی دار ساز دش بڑھنی الدہ طور تقدیر یعنی سلن کشی اکثر نے بالاشین اعتبار لیچہ لردہ خرقہ باشین بکر
---	---

بو لغز حلمنی سویلر ہر کر	کوہ قاف ایلم وران ملک فسه
--------------------------	---------------------------

تم

ابتداء تواریخ

تاریخ ولادت سلطان محمد

د جو دبی نقشیری ملک و دینه اولدی بیرزای جهان باش مظفر تاجدار آسمان باز که تخت دلستیدر عرش اعلایم همسایه محصل شامل اولدی همی اعلا و ادنای عنایت قیلدی بر فرزند پاک اول شاهدانای قدومی اولدی و ننینش دولت جرج میستای مسرت جنبش نورسردی نه طاق معلایه فلک مهد صدق کاری اول زهره اکادای سعاد تاریه دار النصره تشیینی دنیای صفح صلب شاهنشاه جهان اول دریکتای فروع حسنی صح شادمانی اولدی غبرای سراییوب بآقا قذ اتنی الدی بیرای در ون غبطه فرمايم مرأت مصفاای	شهنشاه جهان سلطان احمد خان خازیکم پکان پادشاه بجز برق خاقان عدل آور خدیو سند ارادی معلای خانه اقبال فلک منقاد فرمائی زمین مجنون احسانی کمال قدر تندن حضرت خلاق بیهمتا جهان کلدهی پرشهزاده پاکرنه اختر کم ادمکیم زیور کلپسیر مهد و جود اولدی مه پر نو ربرج نسل عناییک لایقدر جهان مرده لر کیم فال خیر وفتح انصرت در سلطانیک عجمی او لسر تاجیک او ماشد کنار مشرق اقبالدن خورشید و ش طوفندی الهی پادشاه عالمی شهرزاد کنیله کدو رمن صفای تامه محفوظ ایدوب بارب
--	--

(۳)

سریر سلطنتند طول عمر مله ایدوب دائم	او له غائب نمیشه فرد اجناد اهدایه
بحق نور باکت احمد مختار لطفکله	قومه بوان تقاضی خصم بد کیش خود آرایه
ایدوب شهزاده عالی نزاد ک عمری افزون	او له منظر قد و مه سورة انافتیا
خدا توفیق ایدوب سامی دعاکنده دیدم تابع	
سعید او له جناب خان محمد کلدی دینایا	

✿ تاریخ صدر ارت اهل پاشای شویید ✿

مرحباً سے اثر مردہ جان	کاولدی بربر صفا کون و مکان
آج دے کل غنج باغ الم	رشحه ابر عطاء سے یزوان
وقت نا مید بمحبدن	اولدی پیشانی کردون خندان
آچلوب باب مراد آفاق	شادمان اولدی توں خلق جهان
چقدی میدانہ شوق و سرور	اولدی غم کوشہ نشین نیان
قا لمیوب ب آینہ دلہ کدر	عکس رخسار نشاط اولدی عیان
تحفہ شهر سرت شمدی	چار سول رده متاع از ران
اولدے مانند کل زالہ نثار	چب د ہنڈ کھر خندہ فشان
سرنکون کاسہ خمیازہ شکست	ٹولو خندہ یلم، توں جام دہان
جوش ایدوب سیل دوان شناوری	کونہ بنیان غم اولدی دیران
بویلم نور و زخمیتہ اثر سے	عجیبا کور دیمی جشم دوران
دست توفیق خدا ایردی کشاد	غقدہ بر عقدہ ایدی کار جهان
ایلیوب ب حضرت حق عزوجل	چکیبلان دردہ نکافات احسان
خلقه لطف ایلدی انعام ایتدی	جملہ نک مطلبی ویرومنی ہمان
ایتدے بر قاضل عالمیان	اصف مهر بست دیوان
ذات بالیں لئکین اقبال	تاذار اولدی جو مهر خشان
مبخر صدر صدور و زرا	نجہی قا طبہ دو لیسان

* (۴) *

وقت آموز فلاطون خردان	بوعلی فظنست ارس طو حکمت
نقطه دائره امن و امان	ز بهه کار عقول عشره
علم و تقوی و صلاح و عرفان	لازم غیر مفار قد را کا
حسن تدبیر و نفاذ فرمان	طبعنک عبد کمر بسته سیدر
فلکی ماظن طراز تحقیق	فلکی کلکون طراز تحقیق
واحد العصر علی پاشا کیم	
من عدم ذاته شبیه و اقران	
لو تدی باش او زره علم ایتدی عیان	ایسمنک عینی تعظیم ایده رک
انتخاب ایتدی ولایت مشان	سنی راهتر سن حالم بیله رک
قان دره باتدی بد خشانده کی کان	شتم دست کبر افشار ندن
باب فضله نه غلام در بان	ابن عبا د و نظم در سطه
خامه سی بخش شناسنده بنان	تینی نشرت زن عرق خصما
تینیدر دشمنه قطعی بر هان	مد عیاد سه ده الزام ایله
تینه کاهر باسندک فان	جذب ایده رخصی چوموی ناجیز
شققتے در در جای در مان	عدل ظالم کش و مظلوم نواز
کر ک غداری ایده رله چوبان	عدل شامل اور کرم رمه ایه
بنج زهره شکاف شیران	شانه زاف خزانان اولدی
اغز آقدر مرایدی هرج عمان	کورسنه در سخن اصداف
ک او در نادره سخ ایقان	شرف ذاته بدر بود لیل
حضرت پادشاه دور زمان	ایلدی خرت ایلم دامادی
بعنی خان احمد عادل که انگشت	
بسندۀ سیدر نوشروان	
تاج بنشای سلاطین عظام	
بهترین کوهر آل عثمان	

وادر

خسرو کارشنا سس اکوان	داور عقدہ کشانے عالم
حکم فرمانے خواقین جهان	شاہ کردون عظمت دار افر
آسمان بخت و سکندر عنوان	ظل حق پادشه روی زمین
دشمنی اوله اسیر و خدلان	ایمیو ب ذاتی اند مصون
جست و جو ایلدی کی پیدا و نهان	پنجہ هنکام ایدے صد د قتل
لائق صدر و زیر ذیشان	بولندی شاه ته انت آئین
آصفن بو لدی سلیمان زمان	اغر الامر اید و سب حق الہام
اولدی منزل رس برج میران	هر مہرا یمی رکت دور بر ویج
ظہیر عدل حقیقی زمان	تند الحمد ہنوز ایستدے ظہور
حق یودر مہر دزارت شایان	بو لمبر آصف بیوہتا یہ
اشتہ تاریخ شناسان جهان	وار مید ر مشلے سیان ا تو ندر
طول عمری ملے خدا سے منان	ایمیذات شریف ن گھونٹ
او سون یامی صفا و کذ ران	یا الیہ بخیلی جمال
روزی عید و شبی قدور مصنان	او لم کوندن کون باعز و قار
نکرتا ریخنه بذل امکان	ایمیوب سامی نادیده مراد

دیدی تاریخنی دل مژده کنان

مهر کلدی اعلیٰ باشا ایلمشان

✿ تاریخ فتح کرد دس ✿

ایمیوب سردار تخت نکت معمورہ دن	حضرت خان احمد غازی وزیر اعظمیک
دشمنی سارددی حدیبی مولت مو فورہ دن	مورہ نکت فتحن ہراد ایدوب او سلطان غیور
جون تقالی لمشدی فتح ایکون برسورہ دن	مصحف باک سر قبر ای ایوب
ظاہر اولدی نعمتی فتح قلعہ محکورہ دن	بو کرامات شہنشاہ ولایت پیشہ در

او یحق غلطییده سر اعداد یدم تاریخنی

| کردوسی الی علی پاشا اک اول موره دن |

✿ تاریخ فتح جزیره موره ✿

بازار ک اندبار ک است آن دی و زیر کامگار صانع آن دی خداوند اس طو اشتمار آصف عالیهم بیرای صدر و قار ب خج تاب کردن افراد هر یک و دیار ب خود برده دشمن کوسه دی تیک ذوقه ظاهر اولدی نہزاد خصم ایله انجام کار قاعد رکیم، هر بری مانند کردن استوار تاب مائمه عمق خندق تاب مه قبضه رسم ایه صرف اید را بستین هشت چار مستقل بر یک ایله فتح اونه بونجه حصار قالدی شهد نکرو پیچ ساک سدر چندار جمع ذاکر که با جمله کمال است کبار	آفرین صد آفرین ای قهرمان روزگار خیر مقدم ای یکانه صمد رکشور کشا صاحب تیغ و قلم سردار اسکندر عالم زره شیر بیشه همچو کیل سلطنت سنده در دیشه سرمه شوای او لیا الله اندیشه صولت در کو در جنک نخت طوب رعد آواز و برق آزادون اولدی خراب بر ج دبار در حصانته عدم الاندراس بویلم مرصوص د مشید سو رل تسخیر یشه پیک ده ما همه مدلت ایچه بو کر استرد یله واریوری فتح ایله شرق و غرب اسکندر کی مرفت سنده جماعت سنده همت سنده در
--	--

یازدی و صنفه قلم بوصوع بر جستی

لافتی الاعلی لاسیف الاذ و الفقار

روسیاه اولدی خراب آساندوی تیره کار کله کوب صدید است اولدی خصم بر شعار خیالیدن یوز بیشیدی دشمن بی ننک و عار باقی نصورت بغلدی قردی کجور دی روزگار زهراه سینی کلمدی میدانه خصم خرسوار بر معماهی بنام ایدی موره فتح ایله ک حق تعالی دولت و اقبالی افزون ایدوب	یکلیل شاهیاز هنک صید ایله دی سرزشش خباره دن توچ هر بر کله دن اغذا تویله توکور دی یوزینه پو سکر ملر شیشه عهدی اید و ب آینه بی کافر شکست بر طبیعته تو فنک اند از لر چلتندیلر بر معماهی بنام ایدی موره فتح ایله ک ایله صدر سعادت ده وجودین بر قرار
---	---

(۷)

ایده سلطان جمانکیر ک دخی عمرین فربون | پنج نصر تکریز ندن لطف ایده پروردگار

| سامیا بوفع خالیکش دیدم تاریخنی
سی ایله آلدی موره ملکن وزیر کامکار

* تاریخ وفات همت اندی زاده *

فاضل نادره وان همت اندی زاده	د اعظت جامع مطبوع سبلیانیه
مرشد کامل همت رس هر افتاده	و اصل سرخدا حضرت شیخ عبدالله
پیش معمور ولی نقش سوادن ساده	پر تو سمعه وان آینه حالی خالے
عارف وجامی می صحبتند دلزاده	حسن تقریر ینه دلبسته حسین واعظ
راست کو اغده تکلفدن او لو ب آزاده	الفت خلقده یکریک ایدی مانند شرف
محرم انجمن وحدت ایدی معناده	لابال ایدی احباب ایله صورتنده ولی
حاصلی مثل و نظری یو غیدی دنیاده	پیر روشن دل صاحب نفس صاف درون
دم جانشی حیات آور ایدی جساده	فیضیاب او لفچون مرده ولازه دائم
اطلس چرخ بیرین اولدی اکا سجاده	ناگهان عازم او لو ب روح شریفی عرش
مزامن جای یک جنت اید و ب عقباده	کوچدے یاه و دیوبنک خانقہ عالمدن

| دم فوت شده کدر لد دیدی سامی تاریخ
کرسی عدنی مقام ایله هی همت زاده

* تاریخ زیبا کردون شهر یاری *

اسکندر زمانه خدیو جمان پناه	خان احمد بکان شهنشاه بحر و بر
اما منه مبارک ایده حضرت الله	فرمان اید و ب پا بلدی بو کردونه الطیف
بنده کجه فروشکت ایله آکر با دشاه	کردونه صانعه تخت سلطان مثال اولور
اولدی ہمای لانه اقباله جلوه کاه	زیرین قفصلے ایکی یانشده کوییا
ایکی کشا ده بخره سی شا بد و کواه	اولدی کشا یش در بخت شهنشاه
کلیج زرشانی نوله او سه مهر و ماه	کردون سلطنت در او کردونه الطیف

(۸)

پرورد کار دوست و عمرین فرزون ای بوزب	راحت ایده ای بخنده اوسلطان جم سبا
تاریخ نه موافق ایوب سامیا دیدم	کردونه مصنخ نو طرح پادشاه
✿ برای ولایت شاهزاده مصطفی خان ✿	
تعالی اندز من آثار فیض مسنه عائیم	نهوردن جمانه نو ذوق و صفا کلدی
آجلدی کل کبی دلبسته اندوه ایکن عالم	کستان مسردن نیم جانفر اکادی
قریر العین بجست ایلدی چرخ کون سالم	بوشوق تازه دن چشم جمانه روشن کلدی
ش بجست روکیم صلب جناب خان احمدون	وجوده بو لم بر شهرزاده خاطر کش اکادی
سعاد تله او ایوب تشریف ساز عالم تکوین	سریر مسد اعزازه خوش کلدی صفا کلدی
چمار اصداف عنصر دن بیدار او لدینی هنگام	کنار بحر اقباله در عالم بهما کلدی
کانیه لانه امده او شهرباز زید قدر ت	روس بند کان دو لته ظل هما کلدی
او پاکر ز کهر چون نیب دیم وجود اولی	مزایا سے قلو ب پرتو نور خدا کلدی
خلو حیله مقدم مصحح دلبن تفایله	نهور نصرت و فتح پیام دلکشا کلدی
ولود دن پی اندربی ایکی شهرزاده پاگک	دو شاهزاده مصدق فال خیره شمدی بیرا کلدی
مخدنہ اختصار آب کهر در شیر و شکر در	وقاطنا سے زمان تم بالغیره عا کلدی
جناب پادشاه عالم شهرزاد کانیل	و عایشلکیم صف صف سروشان علا کلدی
الهی بختن عالی عمرین افزون ایلم کم دهره	شعاع آفتتاب یمن ذاتندن ضیا کلدی
مudson ایست دیده حساذ دن آینه طبع	کنور پر تو زدن جسم جان انجلا کلدی
وجودین حفظ اید و ب شهرزاد کانیل معقر قیل	که خانه قصد تر زیه ایله اطفی دانه کلدی
دیدم تاریخ نه موافق ایوب سامی	
تولید ایوب آغا ارسلان مصطفی کلدی	
✿ تاریخ وفاة عفیفه سلطان ✿	

(۹)

صاد آه او مقصوده اید بکه ارجعي امریني کوش	خاک ايچره اولري منتفی مانشده کنچ زمين
دو شدی زمینه استخوانی جسم ناز کدن انک	بادخان ای طبری شمان اولري برکن یاسعین
حق روح باکن غرمه در باری رحمت ايله	تابوت یور کويا صدف ناز کن تني در نهين
آزروه ايلکن وجود ناز کن نور نگاه	شمدى یاتور خاک سیاه ايچره او جسم تازین
ناز و نعیمه لهد اول دختر ناز نهنده ي	غممان ای طایله بهشت جاد و انده هاشمین

تاریخ فتن آه بیحابه خیر ایلمدم	
اوله عصیضه نوزه و بس جمله خلد برین	

✿ تاریخ مولود شهزاده عیسیی ✿

بارکت اللہ زمیں سوہنیاون صفا	گر شہ عالم شہزادی الطف ایسٹی خدا
نیجہ شہ ما حصل سا لے اعتمانے	نیجہ شہ رابطہ دولت دین دینا
شاه جمشید حشم سایل الطف مولا	نامہت آموز کرم معدالت افراد رہنم
قططب گردون جهان بانی و عالمگیری	مرکز دائرہ امن و ایمان اشیا
شاه کردون عظمت دار دار ایسیت	خسروه ملکت اسکندر فرمان نظر ما

منظیر لطف ازل حضرت سلطان احمد	
کم انک بندہ سید رشاد قباد دارا	

او شاهنشاه قدہ رأی و خرد چاکر کیم	دست تدبیر نہ منقاد کر یسان قضا
او فلکت پایہ خدا و نہ جهان آر اکیم	زیر دستنہ در احکام اعم سرتا با
چہرہ د و ائنه فهم خرد آیسینہ	قامت ہمته لطف و کرم ذیل عطا
حسن اور اکنه مقتون عقول عشرہ	روے انصاف نہ دلدادہ سپہرو والا
بویلو بر پاد شہ عادل و پر انصافاک	کورمدی مثل و عدیلی بوجسم دیبا
ایلدی حضرت حق اول شہ عالمگیری	بر کنہ پاره سی فرند نجیبی اعطایا
کورمش مشنی حالمدہ سلاطین سلف	کلمشد رصد ف دہرہ بو دریکتا
مقضنای اثر نام شریفیدر انک	کایلدی مقدمی اشباح جهانی ایسا

(۳)

(۱۰)

شعر امیر اکابرین ستون زیبا کهنه اولماسه ایدرم آن عرض پرا قالته آویزه کهواره شهزاده سزا ایله خان احمد و شهزاده یه صدقیله دعا دانگا ذور ایده عالمده بو چرخ میسا پادشا هیله معا ایده معمر مو لا	آسمان اخراجیله موده صد نکاریده عیزایله حضرت شهزاده غالیشانه کوه هر عقد شریا یه اکادایه چرخ سوز تقام اولدی یتروقت دخادرسامی تارک آثاری خلدور ایمه سیار ایتک ذات پاکی اوله آسیب بجهاندن محظوظ
---	--

یازدی لوح قلم کاتب قدیت تاریخ	تیلیت عالمه روح اولدی قدوم عیسی
-------------------------------	---------------------------------

❀ عارف اندیشتن صدر الروم اولدی یغنه تاریخ ❀

محمد ائمہ اول بکانه فاضل و دانا ادیب نکته دان مشکلکشای بیدانیکم عجیبی غالب اولسه دهره انوار فضیلته دو منظراع دری شویست دیوان سعاد تدر صبا نشر ایمیج نکوت بیخانم تشریفات شده ملک معارف منتد آرای سخنداانی	ینه صدر معلایه شرفجشن قدوم اولدی وجود بین خلیلی افتخار ملک روم اولدی بو چهار عالم آراغیزیلدر مثل نجوم اولدی خر مکاه رفیعی مطلع نور علوم اولدے کروه اهل طبعه مای دفع غموم اولدی کیم آفاد دعای دلایی دأب رسوم اولدی
---	--

دیدی تاریخنی سامی شاکاری مسرتلی	جناب عارف باشنده صدر روم اولدی
---------------------------------	--------------------------------

❀ برای وفا است کوچک مؤذن چلبی خوانده ❀

مجلس ای صفا ببل کلز ار طرب احسن الصوت جهان یعنی مؤذن چلبی نغمه ای راحه الارواح قلوب عشق برزک و کوچکی دلیسته آوازی اید و ب	رندا آلوهه سبکردخ خوش آشنه کلام کیم دیر بدی نعمی سامعه یه ذوق تام دلده قالز دی نو اسیله نهفته آلام خواجه شایان ایدی اول مقفله شاکر دی ایتک
--	---

* (۱۱) *

دزهره یه قادر ایدی اینکه تعایم مقام چارکاه او زره سردد ایده بیوه فست جرام کلمدی خوش نفس بویله مفندی بنام کاه نزهه ب دیر کشکر من شربت جام عمرگ اغازینی زرا هن مضراب ختم ساز کارنده قوزگمه نک آهنگ نظام اد لوپ اشکته بو تار نفس سست قیام بنبه جسم بو لور سه نقدر اسکنم د هر دن بود خی بر چیده باط ارام ایتدی شو قیلده چمن صفت فرد و سه غرام اوله رو ضات ب استایچه قیح نوش مرام رج هنگله اوله عشر نکده سی دار سلام	موسقیده بله ب پرده ده استاد ایدی کیم مردم یکتنه در نادر ایدی مانند دور اصولیله سر اغاز ایده لی تطریب چرخ بود ر رعادت ساقی غلط چش سپهر نقش قانون فنک بویله در ایلر لابد پیر چنکی مخالف نعمات کرد دون سینه چون کاسه طنبور او لور البتة تمنی صرصر مرک اسا سندن ایده بر کنده حاصلی ایلدے بر نجی بیان پیش مین ار جنی امری ایده بیج دیدی جان باشی وزره ساقی کوش ایده بوب رو جنی سیر اب نشاط یا آنی حق رو ضه سلطان رسول
--	---

راسته ترک ایده بیک صوت سکا ہی تاریخ
اوچ ناؤاده موذن چابی بو لم مقام

برای وزیر اعظم شدن بر احمد پاشا

ویردی سرتاسر جهان انبساط شوق تام عرض همه اینکده هر کون چرخ برده ذقی مرام انه کاس روی خشدانی ب دید اولدی عام دور بیمان خیاله چهراً امید کام ایتدی عالمده شبند و هن رفع ظلام کیم کورندی پیکر مانی الضمیر خاص و عام صف ب چنچ و لده شادی دش برد و شن حام علکه دوزه اینه دندی سپهر کج خرام	مزده لر آفاذ کیم لطف خدای لایشام روشنایی بخش اولوپ طلعت تشنان غزه قالمیوب آیینه دله که و رتدن اثر آشکار اوله دی و رای برده افلک کدن دیده لر دشن سیه بختانه کیم صح فرح هه کسک مرأت فلبی اولدی صور تیاب نیض جا می دیکم قالمده کنجایش شخص غزه شمده هیزان اوزره در هب کردش سخیده سی
--	--

(۱۲)

اینک اساند رفکدن شعبه خدا تمام چشم انجمله فلک سر امیر شرود السلام صفی هستیده نقش قرعه فرخنده نام لطف احسان الحمدی بر طبق دخواه نام ایسدی صدر اعظم شاهنشه و الامقام در کشنده غلط بخشی ابن عباد و نظام خاکپایی بوهرا کسر اقبال نام	اہل دل جو قدن اردی کیردی دامانی الله حق بود کیم بوگال نشر احک و قتنی تج علم حقد رشا هر عادلکو ندان آنکار هر نفس صدمت است عظیم الشان کیم یعنی بر ذات کریم الطبع حالمیستی اویط بر شاهنشه ذینکه کتر جا کری آستانی بالش آسایش شاهان ده
--	--

او لیا خصلت سمی احمد مختار کیم
ذاتید روح کروه دولت و دینه امام

پادشاه یعبدل شاهنشه دین و دول	ظل حق عزوجل شاه فریدون احشام
-------------------------------	------------------------------

عقل مرشدی حرست ازای عقول کائنات	حدل و انصافی جهان باعث من و نظام
---------------------------------	----------------------------------

حضرت سلطان احمد خان ثالث کیم سزا
امرسنه شاهان پفت ادلیم اگر او لور سه رام

مقداری دودمان دارای اسکندر غلام	ادخار خانان دولت عنانیان
---------------------------------	--------------------------

کلمشدر بویله عاقل پادشاه نیکنام	هسب کور لمشدر تو این خواقین سلف
---------------------------------	---------------------------------

ایده اور نیک شهدناهیده ذاتن بر دادم	حق تعالی دشمن بد خواهی مقود رایدوب
-------------------------------------	------------------------------------

اکه ایلر حال استحقاقه او زره احترام	هر کسک مایهیت فطریستی فهم ایلیوب
-------------------------------------	----------------------------------

کیم چراغی اوله بویله صدر مددوح کرام	بویس بر یان واضح لمعه ادر اکنه
-------------------------------------	--------------------------------

چاق حضیض در کهنده چرخ ایدر ضرب خیام	جدیدا صدر فلکجاہ مصلح پایی کیم
-------------------------------------	--------------------------------

دستکر مسمندان بنجا خاص دعوا مام	صدر عالیشان وزیر خسرو دار ایشان
---------------------------------	---------------------------------

شیوه محسن مقبول سلطان انام	اول وزیر یعبدل کیم او لمشیدی تازل
----------------------------	-----------------------------------

ایلد بکه صادقا نه بدل دست دهتم	غدر من شایسته طبع هایلوں ایلیوب
--------------------------------	---------------------------------

انتخاب ایت شد کیم او در مدار انتظام	دولت دینه وجودین جمله اعیاندن
-------------------------------------	-------------------------------

(۱۳)

حمل ایدر دی فرط استعداد ای ملا کلام علت غایسی او لشندی دل مرد همام دیره تقدیر ایندرویرن ربط نظام شاه عالم قیامی داماد امیوب قائم قام کیم تحری اوزه عدل اینگاه آقاد مدام فعله کاری مسند صد رجکوسته تمام نو بتوانیدی تقاضا رغیتی انصاصام کور دی اول ایق سوارشو کشت بجام قیامی استه لال ایمه هم اکه تسلیم زام	دانی شکنکش دل کارندن استنای اید و ب ه ب ترانی مقتنای حال ایدی بود قنه کیم مستنای هرامور او قاتنه هرنیون ایمش کو سپرس نجیبوز خرس جمله حکم اذل او لدی مشهد و دنگاه اعتبار و دقتی بیلدر کلم طبعنده که بالقوه آثار چال حرب اصلی یه علاوه او لدی بیل انجذاب غیر پلردن سابق مختار جوان دلد بن هر اقبالی دیره بایتدی و کیل سلطنت
--	---

آصف بی مثل برایم پاشا کیم آنک
قبله آمال در در کاهی چون بیست الحرام

طغی سی هر و جمله جسان ولا یقدر قام کیم ایدر جبل مین شرعد دائم اعتصام دلکشیت یاسه المفی مویسا بخش مرام کرسو او غمین اولنه شکست رخسار غمام سلیم کردندن اعلا ارتقای فصر کام حلقه با بے او لر اول همای طرق دام قرص خوشیدی ایدر چون شعله سقط انزام با غزار شامدن کسب شمیم ایلر شام سایه ازیر جناح بازده محله حمام بر سکی در کاه احسان شده بر کسر غلام حالم معنا و اراده سلاطین غظام حاصلی او صاف محموده یله مشهور انام	حلوت شان وزارت دوش استعداد اینه را استند رس مزن تو فیض راه همی حادی جلب قلوب بیکسان روز کار عینیدر دیر دم کاف زر بخش کو هر بار بیک پایه او لدہ ایلر آستان بوس ایدن بال عنقا و ش اجلد قبی سحر عذری زیر نعل سم اسبندنه شرار رسه سک بوی سک رومی خلقیله قوه بو تسبیه کر او بیل سارید جهان عدل داد کم او بود حاتم طای رکاب کره جود نده بست او لدی بی شک صدری تشریف یلیخ شاد کام خیل نرم و طبعی نازک خلقی احسن و ضمی خوب
--	---

می

(۴)

(۱۴)

حضره دکتی فاصله اول سه قلم جاری بینه	مختصر تکمیل اطراف سنه ایضا کلام
ایله سامی بعدزین جون خط لعل موسان	
صفو اخلاقی دعا تسلیمه سکی انتقام	
آسمان دوند کج صدر کامرانیسه اول عمر و دولت بر زمینه عرض شادی بر رود اتم حفظ ایده آفتدن صحبت نهاد جود پاکنے او مرزا آنیه صاحب مائی رب الاسم بالبداهه ایکی مصرع هر بری تاریخ نام	حضرت خلاق بیهستاد جود پاکنے صدر تیریف است کی کونکن تاریخ اولهی بسط هر اقبالی انج طبعه الہمام ایسندی حق
آصف دورا اولهی ابراهیم پاشا یمنه بولهی ابراهیم پاشا ایله هر اقبال و تمام	
✿ تاریخ بنیاد قصر اغایی جس جیان ✿	
بهم سر جبهی کنخدا سی آنکم او در او جاغه ویرن پر تو وضیا حالا صلاح و غفت ایله اولهی شهره دنیا صدور ایده ب اکافرمان لازم الاجرا دلی بو کاخ بلند اولهی خیلی سستنا کوزل نشین پاکیزه در محلنده معمر ایده صفا ایله صاحب من مولی	رشید و ضایع کار آزموده آفاق بو قصر پاکی بیان لطیفی پادردے اکر چ قصر ایله بر در فضای سعد آباد تاریخ نیاد
عام او انج بو نونه دستله تاریخی مفرح اولهی بے بو قصر مصنع داعله	
✿ تاریخ ارسال خط ✿	
سمی فخر عالم حضرت اغایی ذیشانکم او در عزیله حلا کنخدا بی صدر عالیجه جمان او صاف ذاتن ایله شدربزیور افواه کزین فرد اعیان دو لست مفتر اشیاه ملک خصلت ستوده منقبت صاحب اکا وزیر اعظم ابراهیم پاشای فلک دکاه	محمد نام پاکه بر و جود محترم دکیم کریم الطیب بر همت خیر خواه دلی نعمت خلق و دلنو از و مرحمت ساز و کرم پژوه ایدو بد اتسنه استعداد کلی اولهی زین اور اک

فریشه

گمال صدقه معلومی ایدی خدمتی هر کاه	غزینه دار و داماد اطمیندی کنده یه اول
حضره عبد قبولی سفره بند همراه	قرین لطفه جودی بایوب او لمشدي همواره
دسته اعلام اسلام مکرم ایله اند	بود فعد و انجی استدی کتحادی دولت و اقبال
مقدمگی لاما سی قداسته دادن کوتاه	پویجده خامسیده کخا حق چو حکم او لمشدي
جمال مصطفیه حسنی ختم اولدی بحمد الله	ایدوب ارسال محمد روز نصبینه سعادتله
کنار ابرده همراه میان ہاله ذه بون ناه	عذاری اولدی شکلسته سدر و جه پا کیله
صفارله اوله اقباله برو فق خاطر خواه	جناب حق تعالی سامیاعین فرون اتسون

فلم رفع سرانکش اشارت استدی تاریخ
خط نو اولدی اوح حسن کویامد بسم الله

✿ تاریخ بریک جاده و فتری ✿

کم و کیل بال سلطان جهان اولدی ہنوز	بارک اند ای یکانه مفتر ارباب جود
کاو لمه نور چراغ را فتنے عالم فروز	و احانته ندو ری مظلومان طلعت دید کان
ایل جاست ای تسد رفع رتعه وه عرض رموز	بر نظر وه فهم اید و مقصود مانی الباانی
پادشاه و هرہ بی شک بعد از من جمع کنو ز	ایلرا کلوب حکیم او زرد بلا جور و ستم
کورسنه ناکامان عصر ک قلب پرسوزین ہنوز	لابد ایلر چشمیه سار شفقی ا طفایه سمنی
دلزم جودی یانشہ ہفت در یاما کوز	جو بار ہنسته آسیمان کسر جباب
ہر شی قدر اوله اک عید اوله بال جملہ روز	یا الہی طول عمر و دولت جاوید ایلر
کوش ایدوب نصبین دل اولدی بزرگ کلکش توق	کوش ایدوب نصبین دل اولدی بزرگ کلکش توق
ثانیا بر مضرع با یکزه ده ایستدی بر دوز	دفتری شق اول دوشی بر تاریخ پاک

کیم بومصرع د که ہانف دیدی تاریخ اند
صاحب صدر مژده جای دفتری بولدی ہنوز

✿ تاریخ داماد شدن ابریشم پاش سلطان احمد ✿

عالمه نشر فیوضات ایمیوب رب مجید	جلد کاه غیضن اولدی رخ شادی بدید
---------------------------------	---------------------------------

موج موچ اولوب، کار بیکران اپن ساط
بوزو سپس بازتر اولوب تدق بند نبات
زهره در دست ایلدی جام هلالی شوقلم
آشیان صنم شه هاباید و فلک تریب سور
خانه دل شوقله طوله دی در خمیازه دن
ستنای دهرده کسب ایلووب جانی انشراح
بارک اند بوته هنگام همرت بخشد ر
او لدمی آنکشت قلم بر فم تجبله دوات
دیدی استشافاید و بکویا اسان حالله
بو خراهم ربانیدن او لدمے آشکار

دیدی بشرسی لکچ جناب شاه عالم ایلدی
بندۀ خاص حريم عصمته صدر جدید

نیجه شه سلطان هفت اظليم اسکندر غلام
کیم در نده با دشنهان جهان عبد عیسید
ادصف عالیس عطادر ایلدی عدت القصید
فیلسوف حکمت آرای خرو مندر شید
عقل کل طبع و فلاطون رأی و افریدون حشم
بجزل ایل عنانیده ظاهر اولدی
داور خادل ش کامل خدیو صاف دل
بو بکر صدق و عمر انصاف ذهنوین جمل

ظل حق سلطان احمد خان غازیکم ایلک
مهر اقبال آستانتدن دلور دامن بدید

هر کسک مقدار استعداد و ذایتسین سیلور
فهم اید نجح رببه عقلن ایدر قدیر من هزید
بویز شاپرگال وقت و ادار اکنه
ایلدی بر طائل و دانایی داماد سعید
لایق صبریست عصمتسر ای سلطنت

(۱۷)

متقی صاحب کرم بر غیر کار و صنید	احسن الخلق وزیر آصف خاطرون از
اہل جود و اہل بہت صاحب خلق حمید	خیر خواه سلطنت پاشای عالیه مقتبست
شاد او رکان که نظفر و فرج حسان و لید	نشست ایک کویدی است او لوردی بوعلی
حاصلی هر و جمله اخری او دستور و حمید	پادشاه دهره داماد و مصاحب اول

ایلیس داماد یعنی سلطان عصمت شاهنی
شاه عصر بله مهر حضرت رب مجید

دولت و اقبال بلغمون ایدوب شاهنشه ک	دشمن بخواهی محذون ایدوب شاهنشه ک
اوله مقویور و مذر جمله کفار عنید	داور دینی طفرباب ایلیس باری خدا
بکر طبعمله ایدر کن سامیا کشت و شنید	لیلم قدر زفاف اولد تاریخی ایچون
جان شاهینه دو مصرع ویردی بوجون منکید	نا کمان مجمو عده غیبیه الهمدان
چون سه تمام اولدی دله مصرع ثانی بید	صورت اوج علاوه مصرع اول کجوب

اولدی بر ایم پاشا صهر سلطان جایل
شاه داماد اولدی بر ایم پاشای سید

❀ تاریخ ولادت برای شاهزاده سایم خان ❀

حالم معناد انها ر فیوضات عیم	حمد بند ایتدی لطف خالق جان آفرین
لوح مرأت صفاده پر تو صنع قدیم	آشکار اولدے و را پرده تحقیق دن
کایلدی فمحسر ای دهربی پرشوق عظیم	تکنای دله غفری قالمدی جای غوم
هر ومه عرضی یمده یوز شو قله روی بیم	آسمان انجمله و قفق خنده دندان نا
اسدی کاز از پرازهار مشیدن نسیم	نخل دولته آجلدے بر کل رعنایه
ایتدی سرتا رس شام حالم نشر شمیم	برزم هستیده او لوپ سر شیشه برای تلود
کیم سپه سلطنت دن طوفدی بر فور حمیم	مرزده لر آفاذ عز خدیده لر وشن چنوز
معداست معتاد و کسری داو و اسکنده زنیم	تاجدار سلطنت شاهنشه حالی نزد ا
بسنده فرمان بر آیات قران کریم	پادشاه متنه اجر اکن امر الـ

مـ

(۰)

(۱۸)

مشعل حکیمه روشندر طریق سنت قم طرز و طریق دانای بر موجب شرع فرم روج خش دین و دولت صاحب طبع سلیم دار و ای بی معادل عادل با کیزه دل	جانشین مصطفی سلطان ظل الله کیم رأی و تدبیری موافق در کتاب و سنته سنده ای خلافت آب روی سلطنت کار و ای بی معادل عادل با کیزه دل
---	--

حضرت خان احمد غازی که احسان ایلدی
آکه بر شهزاده سعد اختری حی و قدیم

معدن صلب شاهزاده دلنشک مانند عدیم مقدار میله تازه جان بوله دی سپهر کهنه سال کسب روح ای تنه نوله بو دینه عظم دیم اول یکانه کو هر کلا لاسیدر خان فرم چلوه کاه جسمی اوله قبض مرخص جهد سیم طول عمر میله اوله پرورد و ناز و نیم ایلم رم معلوم ذات کندر ریسازی عن صمیم تجخت دلنده کمال بیرایار بـ الرحیم	کو هر تابنده دلنشک مانند عدیم مقدار میله تازه جان بوله دی سپهر کهنه سال او ای سرتاج سلاطین زمان شایسته در صان درون بالله ما هجهان آر او لور یا الی سرروذاتی کو رمینوب باد خزان قیل جیبک عزمیه دعوت یارب قبول ایلم سلطان احمدی شهزاد کانیله معا
---	--

لقطه و معنا ی علم سامی بـ شده تاریخ من و دیدی
کلامی کوشیک لوز او تو زده جناب شه سلمی

✿ برای تاریخ کت. بخانه در درون سرای همایون ✿

یکانه کو هر سرتاج آل عنا نه سپهر معد لشک آفتبا رخشان جمالی پر تو خور شید صنع ربانه ایلم اوله ای کانو کشت جهانی نقاوه خلف دودمان اور خانه جهانی دیده هفت بخش عنوانه	گزین پادشاهان مملکت آفاق ریاض سلطنت فونهال اقبالی وجودی ظل خدا و ندانهان و زمین او بهترین خواصین ملکت عالم کیم خدایکان سریر قلمرو شاسته شکوه بخش اقالیم سبع کیم طهودی
---	--

جناب حضرت سلطان احمد غازی

کادور

کاودر خلیفه شرع حبیب یزدانی

او علی سی اید ر محظوظه اذ عانی
نصال دشیه سی برخج حکم قرآنی
همیشه خادتی کتب رضای رحمانی
جهانه ایله دی شر صفائ روحانی
اید و ب کمال ایل تعلیم شرع سجانی
اولور کور نجس بومعما ر عقل حیرانی
کردسم دلکنیدر طرح طبع سلطانی
متانت ایلم اساسی رصین. نیانی
محشر ایل مذیت پرخ کردنی
مشال کنز دل عالمان حقانی
او قبه لر کیم ایرشم سپهره حیطانی
فروغ شمس علوم ایتدی محض نورانی
موقق ایمه دی اول پادشاه ذیشانی
بو جایکاه علوم سعادت ارگانی
دحق علم شیف دلوی سجانی
ب علم فقه و حدیث و سر فرقانی
معمر ایلم اینی اد شاه دورانی
خلهدن اوله مصون انتظام دیوانی
اول مقام خلافت و پیر نورانی
سر تفکر ینه چکدی چون کریسانی

ویانت عمر ابن العزیز ایلم مو صوف
کتاب و سنت قولی توافق او زره تمام
علوم دین ایلی علمه رغبت اید و ب
یا پوب خلوصله بود ارعطم زیبا بی
کتا بخانه بنایتند سبب تند
خوش بناه مصنوع که طرز مطبوع عن
ز ته رو اق معلا طباق بیهدا
جداری رفعت ایلم آمدانه هم سر در
سر زابویت کاکک دو مصرع بابی
خریشه در جهاته فنوں شتای
سر ملا کنک آسمانه افسر اولور
چو خانه دل نورانی ر جال اند
بو کو نبرادر لپذیره حضرت حق
سرای پاک ہجا یونده ایله دی انش
ب محست صحف انبیای چار کتاب
بنور ذات جناب محمد عربی
سر بر دولت و اقباله مؤبد اید و ب
بنای دولتی معمور اولوب صفال ایلم
کمال صحتک شاہزاد کانے ایلم
نام او لنج کتا بخانه سامے بندہ

دعا طبقی ایلم راست دوشدی بر تاریخ
مبادر ک اوله بود ار اکتاب سلطانی

* (۲۰) *

تاریخ فتح تقلیس

که تائیر صدای شوکتی عالمشود اول ولدی پرستارانی شاهزاده اوزبکتیم مذوق اول ولدی همیشه کاری حب جاریاران رسول اول ولدی نوادگار اهل بیت و اولاد رسول اول ولدی شرافتله قدمه جمله دن اصل اصول اول ولدی سلطانین دکرانجیم بوشمس بی افول اول ولدی سموت شرط طول همیشه قفس مشوی اول ولدی رقاب کرجیان در طرق سلیمان و قبول اول ولدی اویز ریبا ای اهل سنت جای وصول اول ولدی رواضح جمله پسمناده ضعف و نجف اول ولدی که لطفی مؤمنونی نهایات حصول اول ولدی بوحالست حاصلی مجری و ارباب عقول اول ولدی درنده یعنی سنت فوج در فوج دخول اول ولدی که عریل جهان آسوده طرب و مکار اول ولدی صنان کوش دل درج لائی انقول اول ولدی	شاهزاده جما نکسر و خدوی مشرق و مغرب جناب حضرت سلطان احمد کیم رکابنده وجودی بیشوای داوران ای اهل سنت ره شہ قدس و مدینہ کزوہ پوش کعبہ علیا زمانندہ خلافت ربہ سین دعوا یکم قادر فروع رأیتی یانشده کنام عد مدد ره طاوع کو کب اقبال شاہدی ترجیح کنم او شاهزاده مسکون ای دیوب تسبیح تقلیسی محمد ائمہ ای ایت دارای عالم دولت سلطان دیکش اشکری قوت سعادتله بود ر ای بدیز خلاق نصرت بخش عالمدن اوله ضم ملکه عنانیه یه مدوره شاهلان بلدان خراسانه منشہ آفاقی مخصوص رایدہ کیم دائم معمر ایده ذاتن دانایمه دور اوله خصمی اود مکیم بو نوید مملکت پیرای ای انصرتدن
--	--

هزاران حمداید و ب تبریک ایلدسامی دیدم تاریخ
آیوب تقلیسی سلطان احمد اعد اسی ملوی اول ولدی

تاریخ فتح نجوان

با دشاده شهنسنی ایسر الموسین	داور عالم شهنسنی ایسر الموسین
بیشوای اهل سنت مفرغ دین و دولت	کامل پاک اعتماد و خسرو دولت ایاب
در سرتاج سلطانین عظام کایتاب	بر کریم دودمان دو ایست عنانیان

حضرت سلطان احمد بن محمد خان کیم

| بندگان در کوهیدر بهمن و افاسی باب |

همث و شوکت مددوح کرد و شج و شاب شیر حق صوات خداوند ولاست انتساب طبیعید و روح لطیف مرتضیادن فیضیاب حسن ندیم زده یوقد رذره کارناصواب نص قاطع و ش زبان یقینید حاضر خواب آه و ان ایلر سر شیر شری بالین خواب حلقة کرد اس کیم تنو و غرسوز کیاب نیجہ قابلدر کاوله اول شهسواره هم کاب حضرت فاروده اولری عدل ایلمان اش مناب بیری سی خرسنده شیدر بیری سی دربان باب صلح ایلم بولدمی عمارت بوگن دار خراب موی در آتش کی اعد اولوب پریچ و تاب هر طرفدن قیلدی رسال جنود بحساب سیما صدیقه دشیخنه طعن ناصواب خاکساز تهر اوله بیارب بحق بوتراب جوش زدمی عزیمتک غربی اضطراب خروان فالوره تبریز و هرات او ره خراب روز و شب بود ره خامن ایلم بیارب مسحاب نور بخش اوله فردغ راهی چون آن تاب دور ایده برو فرق دلخواهی سهرمه تباب لطف ایده سائر قلا عن و هقری ساخت باب	عقل واستعداد و تقوا و صلاح حیله علم بوکر صدق و عمر انصاف ذوالنورین حمل اول شهدنشاه هایاون بخت و کشور کیر کیم همراه عدلی سلطنت بر جشن اشراق ایده لی بر سو الی برق مز کرد نکشان عالم اسه جو لرده نسم عدلی کرم الفت ادولب اویلم ویردی اتحاد اضداده هکشد راوله سلطنت دعا و اسنی ایده ملوک تو نهود صدر و الای خلافتده اصلیل و کامران رتبده طهماسب ایلم میر محمود بن دیس باعث آسا ایش عالم زمان دولتی شعله صالحی سر بسرا آقاد ناده هیئتی شمده ای جمله ملا عین در و افضل رفته شیعه کیم خاد تلرید ره نقض اصحاب کرام حاشیه سد کیم اوله اندره حسب اهل بیت چار یار کش حرمتینه قیبل خدا ایملری بود ره ایمده ایلری یکسر فرج ایده دب را فضیدن اخذ ایده هب ملکت مور و شنی نظلت احاد و رفعی مخدون اولد ایلم بیوب مسند دولته طول عمر ایلم تائید ایده دب نخجوان تمحیر بی احسان ایدن حی لطیف
--	---

| سامیا بشیر برله فتحی تاریخ بنن دیدم |

* (۲۲) *

نحوی آلدی سلطان احمد عالی جانب

تاریخ فتح قلعه روان

نهاده ر میز است مفتر حالم محمد له کمال بهشت خان احمد بن خان محمد له به جم شکر شاه سنه بخشید مسند له که عالم امن در احست بولدی اول شاه مؤیدله او سلطان ہمایون بخت شاه اشاده اجدله خیال ایلر ایکن تاریخ باگک شوق بیحدله موافق ولدی طبعم چار تاریخ نسر آمد له قلم انجام صنعت ایلدی بویست اسدله سکر تاریخ اول ولدی صرف فکر طبع ارشده دو مراعن عروف جو هرسن جمع اید و خاص بویست دلکشادر کم اید رسماًی و قوان اتحاف	ینه بر فتح عالی آشکار اول ولدی میار کباد تعالی ایله عجب نصرت عجب فتح جزیل اول ولدی اللهی حصن الای روان یعنی رواده مندن فرزون ایله اللهی عمرت اقباتی دائم همیشه ایله دین و دولتی معور و آبادان نوید فتحن اول حصن معلماتک است مد کده جناب چاریارین فیضی ایله ایکن مصر عده ایکن تاریخ اولوب هر مصرع پاکر زمی اول مقدم مصرعک ثانیتی ایله نقطه سر عرقی یشن تاریخ زیبا اول ولدی فیض وقت اسدله
---	--

روان باک اصحاب اول ولدی ممنون جمله ای دل

روان اللهی اعلاء بهشت سلطان احمد له

الله ایله سلطان جهانی دان انصور | عدوی دولتن مقود رايد و باب جمله احصال

بو عالی فتح ایکون ساماًی بو ده تاریخ بالادر

قیلوب فرمان روان اللهی سلطان احمد عادل

تاریخ دلکشادر ای فتح روان

شکنور کشا سلطان پر همت کیم امشدر جناب شاه حالم حضرت خان احمد غازی شہنشاہ معظوم کیم دکلدر فردوس کنله بلشد اوان طاق عدالیه بکر دی باب جمله	خلافت تیرینی حق تعبیه طبع شریضند که خسرو لر و بودنده اول ولدی لطف امیدنده جم و کادس و دار ارتبه عبد عیین نده شبات او نسیدی کراسکندر ک رسیدنده
---	--

ک فیری قالمدی طاقت دل سخت عنیده	او دکلؤست عدلی جکمدی خصمہ تین فاروقی
ن جانی و ار تلوره شاه کمراه بایدنده	بر ایسلری مجاہندی بیم صدمه قهر
قرابا شک رئیس جیش مردو دطریدنده	مجالی قالمدی آرسنج ضف فلاکتله
برا ستم بی سما قالمدی جسم نایدنده	زبون دلوب رو ای ایلدی سلیم آخر کار
خدا معمور ایده شاه هنر شک عهد سعیدنده	روان حصنی یسنا ولدی نصیب اشکر اسلام
روحان با کنی خشنود بوخ جدید نده	محصل ایلدی شاه هنر شه آفاق اصحابک

سؤال یstem دیدی سامی بونو غد دوشیدی بر تاریخ
روان اندی سلطان احمد ک عصر سعیدنده

تاریخ مصنوع

د جوک هر برینه بر عنایت آرزو سیله	سکر ز جمله تاریخ ایلدی بیعت یهودی
روانی همیت ایلم الدی سلطان احمد اعد ادن	
ی سفح جدید اولدی یهایون ایلسون باری	

او لک احادی نانی شک عشر است دناتی ایلم	او لک عشرات دناتی ایلم
او لک مانی نانی شک احادو عشراتی ایلم	او لک احادو عشراتی نانی شک مانی ایلم
او لک احادو مانی نانی شک احادی ایلم	او لک عشرات دناتی نانی شک احادی ایلم

|| مصر تاریخ تاریخ سکر ز جربوی ملک عام ادولر

تاریخ قصرنو بنیاد

در دل تماشی رشک چرخ چار مین اولدی	جناب حضرت سلطان خالم خان احمد کیم
پا لمدی حق بیکم بر تخت نیاشه شین اولدی	ایدوب بونسند پاگر ز نکت بنیادین فران
بو میزل کیم قشین کاه شاه کامبین اولدی	نکاه التفاته و اقعا محثاج ایمسن بیلم
محل دکشا طرح جدید نازنین اولدی	تعالی الله زمی اور نک مطبوع ہماں نکم
کوفو بجاد طبع شهر یار خرد بین اولدی	عجمی او لسه معمار خرد مقتون و حیرانی
مصنوع طرحد مانسنه نص نکین اولدی	سرزاد رجلو کاه پادشاه نامدار او لسه

لطفلی پامش شاه بیست نو زمین اولدی اساس نزد بانی صحن فردوس بربن اولدی شعاع شمس تابان شرطه سردر زمین اولدی مثال شاه کیسون نواز خود عین الدی مفرح بیدل مقصورة دواتقرین اولدی کشسلطان جهان آنده سعادت مکین اولدی کذات پاکی دهره لطف رب العالمین اولدی شب و رایست کم حقدن بود عوت کزین اولدی بمصرع زیب نوک خامه فیض قربن اولدی	دسوم ناز کی سرمایه دیوان شوکندر مشیر عشکاوه متظر بر ساحه اقبال محمد جاملدن بر تو نقش نکارندن او پر تار شبک طره بام اطیفنده هنایون صفت صدر الصدور سلطنت در بو بو قصری ایله یارب داغامحو و آبادان در ونده کمال بیر اوله شهزاد کانیله عمر اوله طول عمریله ذوق سر تله تصور ایلر ایکن بالبداءه و قت اتمان
---	--

دیدی تار-خنی عبد حقیر در کمی سامی
مقام شاه عالی جایکاوه لشمن اولدی

✿ تاریخ ولادت شهزاده ابراهیم ابن سلطان احمد ✿

غایان اولدی بر در جهان بیرای تعلیم سپر سلطنتدن اولدی بر تواده هفت اقلیم جلیل القدر بر فرزند صاحب افسر و دیم شریادر اکا آورزه کهواره تکریم عطارد شمیدین آناده لوح مکتب تعلیم جهانه سربه فیض نشاطی ایلمی تعمیم دراغوش اینگه عزو سعادت بر برین تقدیم مصون ایده خطاردن بحق سوره حمیم خدا سلک اللائل دو لیزی ایله تعلیم شرفخشن دلوه اولد رقده صدشو قیله ای سامی	هزاران مرده لرکیم گنج الطاف العین ینه عالمده بر فور بجسم طاغدی عهد آسا تو ایله ایله صلب جانب خان احمد دن شمشهزاده عالی منصب خورشید اختر کیم دکل جرم قرسست اقبالی بچون ایله اود مکم زیور کلپسر مهد و جود اوله کلچر مسند ناز و نعینه قیلدی دوشاد و ش همیشه طول عمریله بودین حضرت اسد دخی شهزاد کانیله جانب داود دهربن
---	---

دعا اید و ب دیدم بمصرع یکتا ایلمه تاریخ

| وجوده کلدی یارب پر اوله شهزاده ابراهیم |

* تاریخ ولادت سلطان سیف الدین *

<p>گذات بی نظیری اولی و ننچخش مانکه دین یکانه کوه سر تاج نسل آل عثمانی سر زاده خلافت آبروی دولت پیشین کیم اسکندر له دار اکور سه دارتن اید روحشین سر امر و میر دی آسایش اوشاهنشاه عدل آین او برابر جرم خردله داد کسر جمله آفاقت او بودی عالمی او برابر نیم هدی رضا بخش عجیب سلطان عادل او روز شان عالم در خدابزم جد اکوسه مسون تخت سعادت دن جهان طور خود طور سون طول عمر مله صفارله جهانه کلدی بر شهزاده سعد اختری حلا کشاده ایلدی خاطر لری گلزار عالمده زهای شهزاده عالی نسب کیم اولدی محمد نده اگر جفت اول اتمحافی باریدی دایه کردن معمر ایلیه شهزاده والاکبر لرله او کپر لر او بصفدقه درج حفظت باریده</p>	<p>معظم پادشاه سند ارای جهانگیری یکانه کوه سر تاج نسل آل عثمانی ملوک کش سرفرازی حضرت خان احمد غازی او برابر جرم خردله داد کسر جمله آفاقت عجیب سلطان عادل او روز شان عالم در خدابزم جد اکوسه مسون تخت سعادت دن جهان طور خود طور سون طول عمر مله صفارله جهانه کلدی بر شهزاده سعد اختری حلا کشاده ایلدی خاطر لری گلزار عالمده زهای شهزاده عالی نسب کیم اولدی محمد نده اگر جفت اول اتمحافی باریدی دایه کردن معمر ایلیه شهزاده والاکبر لرله او کپر لر او بصفدقه درج حفظت باریده</p>
---	--

| دیدم کوش ایلیخ سامیا تاریخ میلاد دین |

| جانب خان احمد دن وجودی بوله سیف الدین |

* تاریخ وزارت محمد بک ابن ابراهیم باشا *

<p>مسند ارای صدارت زیب بخش سلطنت داور صاحب کرامت پادشاهی نظیر حضرت سلطان احمد خان ثالث کیم انک آذتاب روتنی افزود سپه عز و شان هر اموری نجنه اصحاب عقل دو رین</p>	<p>در کو الائمه برشا هان آفاقت مصیر کیم فرع رأی و تدبیر مله عالم سنت امر و فرمانی مدار کردش چرخ این</p>
--	---

اول شهنشاه جمان بیرایه کردن سرپر ایم ایم ایم ایم ایم ایم ایم ایم ایم بر وجود ناز نیزی ایم ایم ایم ایم ایم قیامدی بس خانع اقبال ایم پیرایه کر	هر کیک طبع نده استعداد اصلی ذم ایده رتبه ستر فرع اید و با قبایل ایم ایم ایم ایم شندی از جمله کور و بذات نهاد استحقاق فنی صدر عالی شانک فرزند والارتبه من
آصف و دامادی شانی و کیل مطلقی	
صدر اعظم یعنی برآتم پاشای دیر	
کاولدی تبریز مهرگان کارد شواری بسیر کیم جودید و جهان محض الطاف قدیر سرخ خدموم جلیل القدرینی ایستاد و زیر کیم اصالتله او در الحق وزیر ابن وزیر کسب اوزار ایلد که مهردن ماه منیر کوسته حق صدر اعظم حضرت آنی بیر سامیابود روحای خیر مز هر و ز و شب	ذاتی دید پیرایه اسر مندرج شد و سداد پادشاه دین و دولت قادری حقایلور چونکه قول معتبر در الود سرایه خلمت جاه وزارت قدری شاهزاده در والدر و شنضم سریلم عمر اوله لر بیری بیرندن مثل قردان دور او مسون
شوقله چرخ آنه کرتاجن سر اتمادی آن چون اوله دلخواه محمدی سکت وزیر ابن وزیر	
تاریخ بنیاد قصر سعد آباد	
کشور ده رکت یکانه پادشاه احمدی شهرت اسکندر و دارای کنام ایلدی دولت دیگران شهنشاه معلم اسندي چرخ دور مدن بیری مثلی جهان گلبدی او سر لر کسر غلام پایی تخت سرمدی یافت ایلد نوهد که در دولت جبار جدی کاولدی جامع جمله استعداد ذات احمدی	داور عالم شاه اعظم خدو محظی حضرت خان احمد ناٹ که فرد شوکتی آل عنانک کزیده تاجدار سروری او ملک بر سلطان ذیشان در که عقل و رشدله پادشاهان سر افزان بجرد بر سرزا سلطنت دعوا سن عهد نده کیم قادر آنک اول خداوند همند س طبع افلاطون خرد

التفاهه صحن کاغذ خانه بی کور دی محل
اول ناشا کا به اقبال استی طبع ارشدی

دو رعد لنده قلوب شاعر ان دش دانها	هر خنکه چونکه میخواه مسیدی مقصدمی
بوی طبر وادی دلک شایسته کیم مسروک اوله	شن و آباد او لدینن طبع شریفی استی
آصف داماد ابراهیم پاشایی اودم	رسمی تقدیم ایدوب تأسیسی امر ایلدی
	اوی طرح ایستاد و کم بر فرد ایتمدی
	سی ایدوب بربو جب فرمان او صدری تغیر

حرق و خفرای استردی بربنبری میان قیلدی بند
ایلدی مبنی دوحض اوزره بو قصر مفردی

بوی طبر قصر مصنعله ایکه حوض کبیر	جنت د و ندر دی حقا کیم بوجای سعدی
سیر ایدن هرم ستونله بو قصر دلکشی	یاد ایدرمی دلبر سکین دل موزون قدی
فلکه زرین افسر زیب سقنه آنتاب	اطلسن چرخ او لس لایقدر قماش مقعدی
پادشاهه حق مبارک ایلسون بنیادینی	اول نهواره فزون عیش وصفای ارغدی
سامیا کوش ایمیوب تکمیلی تاریخ آنجون	وقت ایلر کن بقاون حساب ایجدی

راست کل دی سویلدم بومصرعی حسین ایلم
رسمی نازک قصر سعد آباد سلطان احمدی

تاریخ دلکشای قصر سلطان در سعد آباد

شہنشاہ معظم تاجدار گشوار عالم	سلکندر تخت دار ایشت خود رخت کسری داد
جناب پادشاه بخود برخان احمد ناٹ	کیم اولدی امر نه سر جمله شاهان جهان متفاوت
او شاهه شاهه هفت افلاک کیم شوکتله دولتله	سلاطین عظامی در کوهنده ایستاد استعداد
خداوند خرد چاکر جهان بان فریدون فر	شاه روشن که روزنی ده دینم استعداد
پناه دین و دولت مقتدا ای فرد اامت	رہمین جود و هست تکیه ساز مسند اجداد
جهان دا و بہم خاقان عیج اور نکت هر افسر	ہنر و پادشاهی تغیر و مکرمت معتماد
غبار آستانی کیمیا بخش سعادت در	کینه کردار ای بخول چشم زمرة اجداد

کنار آستانی باعث آسایش افراد گال رشد و ادرآک و فارو عقل و استعداد فطانته سر شست با کنی حقیقتی اینجاست نمایندگانه کلاسته کندر قابل تعداد حکیمانه همینه سی ایشان اسلامی مزدای بیلور و قصر زیبایی عاشا ایلیم ایستاد مفرح صحن کاغذ خانه ده بوقصرو نیاد نه قادر قیل قلم اینکه تصویری بی بزاد بله دنیاده ناگذر اینکه مثلثی انشاد قرین اولی نگران اکید دیده حداد لسان حال ایله او مقدمه کویای مبارگیاد در و شده ایده خلاق عالم داناد انشاد اید کن صرع تاریخ کنک انشادین استداد اید بجه صرع ثانی یا اول صرعی امداد	حضرت سرمه غنائی اوج استقالل او شاهنشه که در مشدرا کا خلاقی بهتای منال شیر و شکر فخری حکمته آن غنائی شمار اولیق نه گلن طبع در آنکه کی فضلت خصوص صاطرج بنیاد ایلکده طبع جالاکی نایش طرح ایستاده طبع هایونی عجب زینده رسم دلکش اولدی پادشاهان نیجانی و ارنتوش طافنی رسم ایلیه مانی بو قصر کواد رسیده بلسم شبه و مانندی سلیمان تختیده کیم چارا زدربا سبان اولش نوله دل دو کسی هر بر لوله سی جون خودن دانم شونشاه جهانی طول عمریم مفالر ل دیم بکمیل و اخانمده الهام ایلدن بو یکی صرعک هر بریت نایخ اولدی ای سامی
---	--

فرخ اقصر سعد آباد سلطان احمد عادل

بو نظر اول سلطان احمد ک طرح جیل سعد آباد

❀ تاریخ ولادت شاهزاده سلطان نعمان ❀

کنامی زیب لوح منقبه در جرج نظاد یازمشدرا جهانده بحمله موجود اولان آفای در بایکرده دش اول داور زینده اخلاق طروح آفتا ب آسایی بخش اولی آفای اولوب نایاب فروع هم بر انواری از افاد مشابه لاله نعمان سلطانی برای	یکانه پادشاه هفت کشور خسرو عادل جناب حضرت خان احمد فازیک او صافی خدای خرچل بر شاهزاده ایلدی احسان پسر امتدان طوغنی بر نور مجسم کیم زایی شاهزاده عالی کهر کیم بر تو حسنی عذاری ورد کلزار سعادتند و در خساری
---	---

* (۲۹) *

اولوب پیر ایه سلک طول عمره کو هر ذاتی | همیشه رونق افزوده کنچ حفظ خلاقه

| دیم تبیشر بر لسان میان تاریخ مولوین

| جهان مرده لر شهرزاده نهمان کلدی آفاد

تاریخ فوت زلنجا

صونرباقی قالودار ذاتی	عجب کیدر که بر حال او زده دائم
قویوب کندی جهان بیو فایی	کرنگ بای و کراک مرد وزندر
بو لور عقبای عزم ایدن بقاوی	دکله رکمه یه باقی پو جعل
مساوهی عدایده غلمه صفاوی	ایدن راحت بودنیاده او در کیم
او زیباد ختر حورے لقاوی	ذلک خاکیلیکسان ایستدی سیرایت
اور و ب دست اجل خار بخایی	او نورس عجیبی آزرده ایستدی
مقام ایستدی بهشت جانفرزای	بری زیر تراب اولدی اکرج

| وفات ایستد کده هاتف دیدی تاریخ

| زلنجانک اوله فردوس جایی

تاریخ فتح همدان

مسند افزوز حشم خسرو جمشید شان	داور اعظم و اخم شه خود شید علم
رأیت افزاز و غاصف شکن و قلعه ستان	جانشین خلافاً لک شمشیر غزا
ملکت گر مؤید سرشاهان جهان	منظیر لطف خدا حضرت سلطان احمد
قادن قاذ کفی کافی لطف و احسان	هفت اقلیمی بدی بجه کهر پاش کرم
ایلش در کهنه شاهره کوف امان	او خداوند معظم که خدا سے متعال
رامدرا امرینه سر جمله خواهین زمان	حکم فرمای عرب پادشاه روم و عجم
حسن تدبیری جهان سبب امن و امان	تئی سرتیز یور اهد ای پریشان قلبی
بخرخون او زده حباب اولدی سر خسروان	بویادی قائد قرباً باشد رک کله لرین
کایلدی شیعه مرداری پریشان جو سکان	جند اصولت شیراز شاهنشاهی

تختنگاه‌هند و ایکن اول شه اقامی سستان	بارگ اند نه گر است نه همایت در کیم
ضرب دستی ایم و بارسال جیوش	بوزفوناق راه بیده اید و بارسال جیوش

حق بو کیم آصف داماد شاهنشاه جهان
ایندی بو کار و چو حق تمشیت بی پایان

زیرخواهانه دل نعمتنه خدمت اید و ب-	روزوش پایندی تبریده تقطعنقصان
اید و ب آماده همایات ولوانم نه ایمه	قلمه‌ی صرف تدارکده تا صح بر آن
حاصلی بولمه او لورا شتمه و کیل مطلق	کیم صدا اقتله ایده خدمت شاه دوران
ایلیو ب شاه جهان ایله مغمدر اتن	ایده تد بیرنی تقدیره موافق یزدان
و شمن دولشی، همواره او لوب نفریتاب	ضصم بدکار لرے او له ربین خدلان
رافضی رفعته چونکم او شه آنا گاک	ایلدی همث شاهانه سی دله هیجان
پنده سی دالی بند اوی اید و ب سرعکر	ایندی سرحده بقین یر لری فتحه فرمان
ستی اید و ب او لد خی بر موج ب امر عالی	او لری ب مصلحت احمسه دامن بیان
اولا حصن حصین همدان صاردے	ایندی محصور ای چون هاله ماہ تابان
جیش انجم خد و می اسنی با کیزه نهاد	برچ دیار ولری آللر یلرا او رتایه همان
خانان سوز رو افضل او له رق هرسودن	اور دیلر طوب و تو فنک خبره شعلم فشان
یاندے نار غضب حقه تبر ایلر	کوییا جشد سر و شش ایلدی رجم شیطان
همست شاه جهان کیزه فریدون فر ایل	سهمل تد ته نهور ایلدی فتح همدان
پچه نصر تماره مظہر او لوب اول دادر دین	متین اول بو فتح جلیل العنوان
فتح تبریز و روانی دنی اید و ب اس هیل	عنقریسب ایلیه اند تعالی احسان
دولت و عمری امزون ایده حق عزو جان	اوله اوقاتی مسر تک همیشه کذرا بن
کوش اید نجعه بخر فتح و فتوی سامی	شو قیله مضرع تار بخن او لور کن جویان

کلدی تبیشیره او چلدیدیلر تار بخن
هحمدان بلده سدن الدی عجمک احمد خان

(۳۱)

تاریخ فتح بلده تغلیق *

حضرت سلطان احمد خان ملکه کار شدی بو عالی در مکتب ذهن شده طفل ابجدی ذات و ذی شایله فخر ایلر خلافت مسدی خیوه شری بلیوب فهم ایتمدی نیک و بدی شمردان افلمیمه کسه تهدی ایتمدی مالک الملک تفرع قدمی نصرت اسدی ایردی در کاه الوبیده حصول مقصدی هاست ایتدی روح ابدادینی احیا ایلدی قبضه تفسیره ایلدی بین سکونی بدی توأم اول سون نور توفیق ایلمی بخت احمدی	پادشاه بیع مسکون شهر یار شرق و غرب فن استعداده اول فیلسوف کامک حکم ران رومدر سلطان اعجم و عرب رانضیله کربی خزیری خیانت ایلووب حضرت سلطان سلیمان خان سلطان زدن بری غیرت ایتدی اول شاهنشاه سلطان انتشار زبور حسن قبول اولدی دعا سی هاقت بارگ اسد قوت بختیله اول سلطان دین بوبله بر عشقای قاف همکتاب جو قمی اکر هره ماه اولد پچ پر تو بخش افلاک وزمین
--	---

چار بار امدا و اید و ب دید ایکت تاریخ نهی

بلده تغلیقی آلدی امر سلطان احمدی

تاریخ صلح استرف خان *

وارث والانزادی دولت جد بر جدک خاکپالی تاج اقبالی ملکه کشت اجده کن آستانه سزا اول شاه کرد و مسند ک مطلع خود شیده عالمتاب بخت مردم ک ویردی حکمن حق بو کنیم بو تختکاه اسعد ک عهد انصافنده عالم اول خدیوار شد ک استیازین خلقه بلدر دی ینه نیک و بد ک پکدی جرم ساقنه فرقه بد مقصد ک اولدی بار سیغنه آسوده شه جم مقدار ک	پادشاه بحر و بر اسکندر کیتی سستان حضرت خان احمد خازی نایاب کیم او لور کاسه ده بوزه ای تمسه افسرین فففور جین تاجر ار تملکت پیرایه کیم در کاه بیدر فتنه و آشوی سرتاسر جهان دن رفع اید و ب حمد شاد الدی تدبیر مل آسا یش پذیر آشتنی شفقتی جنک اوزره ترجیح ایلووب شمده از جمله نیاز صلحی اید و ب قبول او لیحق اتفاق نیازه لطف اید و ب فریادرس
--	--

* (۳۲) *

حق خطاردن امین او مسون وجود پاکنی	طل عمر مله او شاهنشاه عالی سند کن
صلح اشرف خان تاریخ نادلی ایلر کن حساب	سامیه مرمری بویت پاک مفرذ کن
عفو الهم جرمک قبول ایشک نیاز بید کن	اولدی اشرف صلح اید و ب محکمی سلطان احمد کن
✿ تاریخ طفرا، غزا زیبا ✿	
مددوح جهان منشی و صاف جناب	چکدی بوشانی همچو سلک در ناب
سامی ددم اکه بوله تاریخ لطیف	طرح قلم باشک رئیس اکتاب
✿ تاریخ بنیاد تکیه حاجی بیرام ولی ✿	
بارکت اسد خانقاہ حاجی بیرام ولی	کیم ایک قطب اوله شنده بود قدر اصلا اشتباہ
منظر فیض طربی شیخ همت حضرت	بو مقامی ایلمشد سے جای اذ کار الله
عالی قدسے اید فرج بر حلت اول بیر عزیز	اولدی فرزند نجیبی جانشین خانقاہ
اول وجود پاک مستشاد خی پنجہ سنین	بوجلدہ ساکنی ایلووب بر انتباہ
غرق نوار تجلی ایلد سے ارشاد ایله	دلدرندن ناسو اظلیلترین ایشی تباہ
سر لاهوت ایلووب بوعالم ناسو تدن	اید بیک اندر و خی ملکت بقایه عزم راه
اولدی مشکلف اکا مخدوم عالی کوہری	هر لطفندن اید و ب کسب ضیا ماند ماہ
پیض بیران طریقت نور سردار الدی	اولدی ذاته عیان چون آن تاب صحکاہ
یعنی مددوح السیر شیخ ابن شیخ عبد الصمد	عارف باشد و انسی فضیلت دستکاہ
ایلووب تجدید اساسندن بود الا تکیه لی	ایلدی تحسین و سبابش اکا هل فتو و جاه
حق بود رکیم رسم پاکی و لنشین دلی تظیر	قصر جنده نمونه اولدی بو توحید کاہ
اویلد روحا نیتی و ارکیم او لور ازو اواره غرق	سجدہ کاہنده اید نمر صد قلم و ضع جباہ
مهبط نور تجلید رکشاده روز نه	سایه صمالشد را کا بال سرو شان ال
کیم فلکیا نسسه سزا درزیب دستار کلاه	فی المثل ببرور در عنای نهال عشقدار

تاریخ بنیاد جامع النور ابراهیم پاشا در فوشهر

آصف خان احمد غازی وزیر بی تظیر	کیم رفاه کو نه باعند وجود نافی
حضرت شاه شاهزاده کشاد اماد و صدر اعظمی	ظلیز زد امکن چراغ بر فروغ ساطعی
صاحب الحیرات ابراهیم پاشا کیم اودر	
آسمان بوجود کت آفتا بلامی	

سر فراز سرفرازان همکن صاحب کرم	کیم اودر رایات زرخونق المظک رافعی
چکدی پیش بخدا سکندر کبی سعد سید	شرق و غربی طویلی آذاعطا می شایانی
شن و آبا و ایمه در دنیا می قصدی دانما	حالمک آسا ایشیدر تکر طبع بارعی
کاری هب جلب قدری خیز و عدل و داد و لوب	پیچ عیش بر فعله بقدرت نفع و قست ضایانی
قالمده بایتمدق عهدنده بر جای خراب	پسر بین معمور ایدوب یاد رومی بزم طامی
شمده از جمله ایدوب منظور چشم التفات	نوش بمرده ایلدی اشت ابور عنای جامی
منش آپا ک وجودی او لشیدی دل محل	ایلدی شمش مد نظم کو رو بوضض صانعی
مدرسه جامع عمارات حجره لرنیاد ایدوب	قیلمده خیرات ایل شادان وح پاک شماری
بو اشدن اول از اکنونه ارواح ایله	مالک و ختب امام اعلم و هم شایانی
بارک الله معبد پاکیزه طرح داشتین	کیم ملا مکدر امکن که واردی که راجحی
ایدوب آمد شد سر و شان الهی دبدم	فیضیاب ایلر کرده مؤمنین طامی
سجده ایستگره مصلیلر صلاة خمسه و	رحمت حقدر در طاعت ناسب قارعی
او لیحق شاخ منار نده مؤذن عند لیب	کل کبی ایلر شکفت کوش قلب سامی
منبر یدر کردن حواری عینک هیکلی	قبه سید رنه سپهر ک تاج فرق طامی
عمرین افزون ایلوب توفیقی ایده رفیق	حسن رده ک باقی قال میار بس بخرنافی
کوش ایدوب اتحانی تاریخن ایلر کن سوال	ویردی بومصرع ایله طبع جواب قاطعی

<p>کیم از در داماد صدر کامران و کامبیز در که اقبال ایشان قبیله کاه و ازوین اولدی بوذ است خردمند و شید خرد بین دولت دینه وجودی لطف رب العالمین بدل احسانیله عالم او مده راحت فرین اولنیلر خلقی جهان تختنه اسایش کزین اول محلی ایلوب رشک اور خلد برین و عبا دنگاه زیبایی ره حقده متین فیضیاب انشراح اولدی قلوب مؤمنین اولدی بوجامع فرجیش قلوب ساجدین مسجد کاهنده خلوص ایله ایدن وضع جیش بومنور بیت حق یانشه چون نص مکین مطلع خود شیدر محمد در کشاده روزی حق تعالی ایلیوب بای صاحب خیرین دولت دارین ایده اکاعطا حی سین</p>	<p>کخداییک حضرتی هنمان فخر الانیها یعنی صدر اعظم ابراهیم پاشا کیم فلک بجمله ملک امور بے خیرواد دلتی تمشیده آصف ذیستان ذاتی بی ظفر کاری خیرات برایتیمه در داشت ایک شا خلصالدی در خست سای داره هتی ایلیوب اش اچنار جقده بو والاجامی ایلدی بنیاد و عالی قدر و محمد وح السیر حسبه ته اید و بب بو معبد پاک بشنا بو مفرح جای پرا شجار و جنت کبی اویلم رو حانیتی دار کیم اولور انواره غرق کوییا موزدن مناره اولدی ایکشت ملک مطلع خود شیدر محمد در کشاده روزی حق تعالی ایلیوب بای صاحب خیرین پچه آثاره موافق ایلیوب بوئنک کبی</p>
---	---

سامیا تاریخ اقامن ویدم تکیه ایله
جامع نورانی با گزنه طرح داشتین

تاریخ بنیاد شدن باب جبه خانه

<p>ملوک عالمک بر تاجی سلطان احمد خازی گردد آستانی زیب تیجان اولدی شاهزاده شرف ویردی وجودی خاندان آن عنانه که مظہر در جمع کارده تو فیق یزدان اعلی بخت ابراهیم پاشا کیم فزان</p>	<p>ملوک عالمک بر تاجی سلطان احمد خازی او شاه شوکت آین بجهان بیان معظم کیم خداؤندعدالت کیش و شاهنشاه خیراندیش عجیب توفیق حقدر کیم و کیل مطلع او لمشد</p>
--	---

(۳۹)

که ذاتی سند از ای خشیده عزو عرفانه قلم و ستد مفتاح اولدی تفضل این احسانه یا بلدی هم تسلیم حق بقاع و قصر و کاشانه کو نل تمیره تجدید اولدی حقا کیم طوکانه صادر لرسه جبه شایسته در امثال و افرانه صادف شدمی دست اتفاقات صدر زمانه نر و نق ویردی آمد شده که شهرهاد ووان ویرد خجلت سپه پر خجوم و مهره خشانه اول هر دمده مشکل مکشف و ستور دورانه رسیده اوله سر طاق بلند او ان کیوانه ملا ذای ترسون در دلها بک کام جوانه قلم کادمشدی سر کرم بلاغت امر و فرمانه	وزیر اعظم بیشل داده اد کر مکاری زمانده اجلدی هر کنک باب مقصودی مرادی دانگهوری بنیان دلسته بود رکاه و دیعک شهدی بنیادین بدو بفرمان جبجی قولرین سلطان پر ک ایلدی تطییب او جاق اربیانک بولدی کشایش باب آمالی با قلسه و اقعا محتاج ایش تجدیده سر ایله محللا شمسه لرز رفلک کلیخ زنکیشل اچلد قچ بونو باب محلانک دو مصراعی ادلو ب دلسر ای قدر و شان مرتفع دامن وجودین حق خطالردن بدو بمحفوظه همواره ایدو ب تشریف ساق اهتمام اشنا دمار بخ
--	--

کور و ب آرایش تجدیدینی سامی دیدم تاریخ مکاف باب نوله بولدی زیب ایحق جبه خانه

تاریخ ذیکر

نام ایستگر باب اولدی بوصوع دخن تاریخ	ینه رعنایا بلدی باب زیبای جبه خانه
--------------------------------------	------------------------------------

تاریخ آخر

توانی ایستگر تکمیل بنای باشند تاریخ	مزین طرح والا اولدی بوباب جبه خانه
-------------------------------------	------------------------------------

تاریخ وفاه مصطفی افسدی

بنایه اید نشیدی در کهکش که ایله بای مقد ما او وجود شرف و بیهسته وجودی لوحته حکمه ای خط عدم ای دای وجید عصر ایدی اول سرفراز صاحب رأی	کنین اهل دول مصطفی افسدی کیم رئیس دفتریه شرق اول اول مشیدی هنوز دفتر ایینی ایکن د بیر اجل قدر شناس و اجیان از وراحت ساز
--	--

اولوب کتابت و انشاده طبی کوی ریایی یوغیده راه کمالاته اکا یهای بولمنزیده ادوادیده غافل و دنای همای روی سعادت اولدی بالکشای که صدقی جانی تو شکنای غصه فرای شراب تنه کلاو کیر مرک جان فرسای طلوع طلوع صونه جام هبور فیض نمای غریق بجه رحمت ایده جناب خدای	برادری قصب السبق فضلی مح زایدی موافق روشن حکمت ایدی رفتاری نتیجه منصر او لمشدی شخضنه نوعی او انج کوش زدی ارجمندی مبکت توجه ایله فتحت سر اسے عقبایه ای پخوردی ناک اکا بوسیاه کاسه فلک روان پاکنه جسته ساقی کوثر ایدوب وجودیتی اساخ جرم دن شست
--	---

وفات اید بند عاکوند و شدی بر تاریخ
خداجانه ایده مصطفی اندیه جای

* تاریخ جلوس سلطان محمود خان خانی بن مصطفی خان *

سر بر قلمه جمانه کرم و رحمت وجود عظم شانتی بیلدودی و خلاق و دود صورت قهر و جمال ایچره جمالی شهود نظمت غصه و غم او لشکن زنک آود اولوب آنا قد ان اثار مظالم تابود اوجهان داوربی مثل شم داد نمود قیلدی بر وقت مبارکه سعادت مقصود عالم و عالمیان اولدی سراسر خشود	محمد بعده یمه اند عظیم الشانه حکمت و قدرتی خلقه نایان یتدی اولدی برد مده بس برد و قدر مدن بولمے بمحبت جلا آینه کون و مکان عدل ایله دامت و دین بولدی نظام تازه ایله سے یعنی خدا عز و جل شوکت پایه تخت معلای شهشتاهی یه مسد سلطنتی یتدیکی ساعت تمریف
اید بچک تخت جلوس اول ش فرخند جنود آنکار اولدی قدو میله جمع مقصود مقد من ایله اند تعاشه مسد ایله بفتح و فتو حیله زمانی خوشحال	طلبدی فیای صرف اند رصف اولوب بیش سرور بارگ است اند نه کرامحت نه سعادت در بو ایله بفتح و فتو حیله زمانی خوشحال پیغمبک کیسه ببر کونده کشا مش دیردی

مورد شوق و صفات ده فیض و عطا	مدحای ایکی بابت دلخواه سید کوه
شوق و ذوق و جد و حالت صفات قبله	طول عمر به معنای ایده بازیگران ال
سامیا تاریخی و شدی استاد احمدان	
بهمت هالی ایلم پابلدی زیبا کیه کاه	

✿ تاریخ بنیاد دار الفرب ✿

کذا تکمیل بشاری کریم دو لست اجداد	ملوک نامداری خالکش شاه ظفر کاری
نظام کون باعث داده جمیع احمد شاه	جهان ملکیت دار است حضرت خان احمد شاه
عدالت پیشه و رعیتندگی کرد و دنیم ممتاز	او شاهنشاه عدل آین او رنگ سعادتگم
نزول ایلخانی هنگام دارای استعفای	خداوند سکندر جا کرد و ارجلا دخشم
و بودین ایلمش حق فتح کراپی استعداد	نه کوش قابایت و ارایه ذاته پیدا در
کیمیکیه والی مصر ایرانی حاکم بغداد	او سلطان جهانگم بند کانی آستانته
سلطنت او لدی جای سلطنت بروج استعداد	ایالتگر کحال اولترین تعیین ایدوب ضبط
ایلیسله ایران ملکی کسر امیریه منقاد	نامدان کنچ قطبیه دروان شروان و تبریز
ایدرا انصافی روح پاکی و غیربرک داشاد	خصوص صایر ب و ب طحاده حکم ایلیوب اجراء
ند کلاوی تمسه میر زمره افغانیان فریاد	مقامی بست او لور ایلیه ایلیوب ایلیوب آستانه
در ایام بولدی نقش سکه شدن خرت مرداد	منابر خطبه اذ کار نامیله فنکن پایه
و عای خطبه من هر چهل تکه ایست بیلر اوراد	اور لدی سکه سی کشوی پکشوار بروی دنیا
شنبه ب نجبل پرخ اقیمه و کسه ایده مرتعداد	شمار اولتی نمکن نقد دار الفرب احسانی
او خاتمان چالون بخت دشنه ای انداد	تیجیه سکی مرده قازوی فرط همت
یا بلدی قالبدی عالده بر جای خراب آباد	زمان دولت آسایش افزایی سعیدند
بودار الفرب والا طاق عنای ایدوب بنیاد	قیاب آسمانه ایلدی بیوسته با نجبل
اساسندن ادم فرمان ایدنچه اینگه ایشاد	و کیل مطلق داماد ایلام پاشا کیم
ایدوب بوکارک ای اسندن بیل قمع استعداد	او ده فکر مین دوقت رای زرینیله

اورستور مسندس طبع اود انای کرم معتماد کمشن یا پنه قادر و گلدر خمیره زار استاد کیم ایلرسه نظاره ناطری غدن ا ولور ازاد او طاق و قبه لر کویا بروج آسمان یمیاد در و سندہ زر بر اق و سیم او لز قچه پر تو زاد سر فراز ایلدی جرجی و یمیاد بهین ا بجاد جناب حضرت خلاق یه سنتای بی اضداد اول ویرانه خذلان قادب دشمن و حصاد اید رک خامه الهام جناب حقدن استمداد دم چکمیل دانامنده اول یمیان حالیست	بورس و لشین و طرح عالی او زرہ یا بد روی تعالی اند عجب یمیاد مخصوص اولدی شاهانه مفرح طرز مطبوع و صفا بخش دلار باجی شقی نار و نقو دیم وزر بجم در خشاندر او لور خورشید و ما هکن جتاعی برج واحده ایرشدی تاحداری قبیسیکش تاحداریستی معمر ایلیوب سلطان دهری طول عمر مله مشیم ایلیمه طاق بلند ایوان اقبال دم چکمیل دانامنده اول یمیان حالیست
---	---

اودم تاریخ سانی بوله دوشی مصروع کیتا

یا بلدی سک کاه آل عنان مبارکباد

تاریخ چشمہ باب یاون از آثار سلطان احمد

حمد بار ک اسپیارک اند اول شه پر جوده کیم اول پادشاه بحر و برخان اسکندر اثر در کاهنک هر مرصعی شهیال سیرغ و هما عدل و کرامت منبی شمس ولایت طلبی	دستی جهانی ایلدی مستغرق بحر عطا صاحب لوای معتبر شاه هشنه فرماده اویاد شاه بحر و برخان اسکندر اثر
--	--

سلطان احمد بن محمد ابن ابراهیم خان

آب رخ عنانیان دریم خود و سخا

ابداوی ارواحینی شاد ایتدی اول سلطان جواد بولدی صوبن یین قدول سیران عدیله کوزل ایسکندر آسا او لا اید و بکم لزو و بنا جونی دیوب سلام بول ایل دلی جالی کایساب	خیزبراتی زیاد او لدی سا لفدن بیریا سیراب او لور هر بر محل الطفیل پر فشو و نا سد ایلم قله ای جم ما اول او رکشور کشا سلطان دشنه شیخ و شاب ایمکده در غیر و حا
یاشهرباک اسکدار او طرمی رشک هزدیار هرسوده قیله ای شکار پچه عیون خونکوار	انعام و لطف شهر بیار اید و بکا اجرای ما ساحده خود اول چشممه سار آیینه خالیها

<p>حق عمر نبی افزوں ایده قلمن صفا مشخون ایده آثار خیری دمبدوم اینگدہ خلقی مقتنم</p>	<p>آفتدن ماؤن ایده شاه جهانی داها شمدی بوجای مجرم اولدی عجب جای صفا</p>
<p>مامور حکم محکمی اولدے وزیر اعظمی بعنی و کیل کرمی داما دا برائیم پاشا</p>	<p>بوجایی بادان ایده اجراسی فرمان ایده ایدوبادده درف هم صویر یمن خرچ درم</p>
<p>یا پلدمی آزموده هم بوجشمہ فیض آشنا خضرو سکندر تشه لب اول رس کرا کاسرا</p>	<p>اولدقچ جاری بوز د شبہر لوله سی او طرز عجب و عینه ای صافی و دون دستیکی کو زر کسی صون</p>
<p>ہر قطڑہ صفو تمون اول مقدمہ زیر اجا نفرزا با نیسنه اجر کشیر احسان ایده باری خدا</p>	<p>حقا کیم اولدی بی ظاهر بوجشمہ سار دلپذیر باب جاوہ قریب دل تصریح ویردی نیسب</p>
<p>معمور ایده ہی مجیب بوجیری تارو زجرزا پیرایہ در اسلام بولہ بو طرح سلطانی بتا</p>	<p>تاره بخی کر الہام اولہ طبع ہما و نون لہ ایدو ب ش فرخندہ فال انشاد تارہ سچک خیال</p>
<p>سامی بایات قدیم ایتمم دروغ اسد عالم شاپیر طبع سلیم بود رمال مدعا</p>	<p> قادر میدر انشادیسہ تنظیر یسناک ایجاد نہ شاعر لرک استاد نہ لوح و قلم اشتبه صلا</p>
<p>اد لو ب شمشاده جهان خیره موافق ہر زبان ایده مؤید کارمان خلاقی بیجیون و چرا</p>	<p>اد لو ب شمشاده جهان خیره موافق ہر زبان ایده مؤید کارمان خلاقی بیجیون و چرا</p>
<p>سرتاج اولان تاریخ نیچجون بومصرع پاکیرنہ در آج بسم ملیلہ ایج صویی خان احمدہ ایلم دعا</p>	<p>سرتاج اولان تاریخ نیچجون بومصرع پاکیرنہ در آج بسم ملیلہ ایج صویی خان احمدہ ایلم دعا</p>
<p>✿ تاریخ اور طہہ ای ترد اران در سرائی عتیق ✿</p>	<p>✿ نظام الملک عالم صدر ذیشان صاحب دولت ک در کاد ر فیمندہ اعلیٰ چہرہ فرسادر</p>
<p>ک ر ذات بی تنظیری مقندای دین دنیا در مکاٹ خوی مکر مرد فلاح طوں رأی و دانا در</p>	<p>و زیر بیمید ائید ز خدا و نہ معظیم در جمال شاہزاد اکنه عقل و خرد مقتون</p>

چناب صدر عالی رتبه ابراهیم پاشا کیم
حضرت آستانی و بخش چرخ والا در

بزداران او جاغندن شکنده ذات گشادر	اوور دی چرا ان کاستان دولت اصلنه
از لدن ره بسی هکرده راهان تنادر	او جاقدن شعله لندی شعل شهر اه اقبالی
فروع شجراغ همی کو ندن چویدادر	طلوع اولندن کو کب اجلانک حلا
انکجهوم اولوب للقده هر کس شهدی برپادر	او جاق چلکت چراغ ایتمشی یکسر شمع اقبالی
طیور دی عالم خلقی عظامی خوان یغما در	دکل انجق او جاقی مظہر انوار احسان
سماحت کاری بهست عادتی جودی می سادر	بوه کامه کلنج تا اود مدن اول کر مکار ک
سجایا در اکا جود سخا این سجایا در	جلشدرا کاظلف و کرم حقا جلشدرا
وجود پاکی مانندی محض لطف مولادر	محصل کلمشدر بو مصاحب جود آفات
خطا لردن وجودین صقل یا اسد و یا قادر	امانت ساکر یاری امانت ذات مدد وی
بزدارانه دائم رأفتی بیحد و احصار	او صدر کامر ایکیم شیمه نستخنسی جو نکیم
بز دفعه دانی لطفی اندر ک حقنده پیدادر	او لوپ مهار چا کدست بجود و میتی در کار
بو سو فکم بزدارانه راحتکاه و ما وادر	او لنج محترق بنیادین امراستی سعادتل
او جاق را بانک فرط خساری آشکار ادر	خرنک اشتعالی بفته طاقت شد از اولدی
کنار غصه ی خاطر زندن قصدی اطغادر	مکافات یستدی جوش موج بحر لطفی المحقا
انک هر کار و هی شک معینی حق تعالادر	موفق اولدی بنیاد اینک و مینست که ای
بود الاجایکاهی یا بدی کیم بیشل و همادر	دیر و ب اسکی سرای تازه رونتی اصفه دران
اکر مند کور او لورست شره و کشا بیان اعرا در	بو خیر پاک و بو زیبا اثر له نام نیکوسی
اور عناطرح دلکشله بوناز کن راه شهدی	بو نک کیمی پنج آثاره حق توفیق ایده ذات
گردانم یست پاکر نه سی تعرس دنیادر	خدابنیان جاهن ایلیه معمور و آبا دان
که بمواره در دولت ای خلقه مجادر	ایم پچه کوش بکسلن دیدم تار بیکنای سامی
بو طرح پاک نو بنیاد ابراهیم پاشادر	

ایشیدلش دکل اسلاماف کرامنده دنی	بویلم بر لطفه عجم کرم نامعده داد
غیرت سلطنت هفت شاهنشاهی	حاصلی بویلم او لورانجیا ولورس موجود
طول عمری ملاید و ب تخت خلافت مقيم	ایده اعدا سانی مقیم و مدر مرعبود
جست و جواهر ایکن کوش دله ای سلامی	خردقت بخاون جلوس ایستادی درود
دیدی تاریخ حقوب بیری رجال الامک	
چوق شکر حمه جلوس ایلدی سلطان محمود	
✿ تاریخ سال بهنگام جلوس علی طریق مدرس ✿	
خدای عزوجل قدر تناید و ب انمار	عیانه پقدی نقوش عجیمه اسرار
بوقتی حکم شتو ناست خاتق جبار	اید نجده لوح قلم ثبت کار لیل و نهار
سپهر طاقه تاریخ سال ین آثار	
یاز لدمی فاعبر و ایلمیا او لابصار	
سراد قاست نهان کنایا قضا و قدر	اچلندی دست مشینله چونکه سرتاسر
خفا دن اولدی نایان هزار نقش عبر	سر و ش غیبدن ایردی جهان بوله خجز
سپهر طاقه تاریخ سال ین آثار	
یاز لدمی فاعبر و ایلمیا او لابصار	
ایدن بصیرت ایلم لوح عبرت امکانی	اید رشاده اسرار عرض رحمانی
کل ایلم سندخی ای دل نکاه امعانی	سکا دلیل یتشمز می نص قرأنه
سپهر طاقه تاریخ سال ین آثار	
یاز لدمی فاعبر و ایلمیا او لابصار	
نثور ایدن بوجد کوهد بوله شور و شب	جز ای سمه سو، حالمدر هسب
تام غضات ایلم پکشیدی رو ز ایلم شب	بوایت آدمی اکاه ایلمز می عجب
سپهر طاقه تاریخ سال ین آثار	
یاز لدمی فاعبر و ایلمیا او لابصار	

عند دفع کی نور عدل الو ب روشن	سوا د ظلمت و ظلم اولدمی مجموع عالمدن
قاویه ویردی ضیا آفتاب سر رأی حسن	کانج ذ قفت پریشانی نجوم فتن
سپهر طاقنه تاریخ سال یمن آثار	
یازلدری فاعتبه و ایله یا اوی لا بصار	
دم خلا فست محمود خان عادل در	زمان سلطنت پادشاه عاقلدر
سخا بودی سرا یای دهره شاه مادر	جلوس استدیکی ساعنگ سعد کامدر
سپهر طاقنه تاریخ سال یمن آثار	
یاز لدری فاعتبه و ایله یا اوی لا بصار	
او باز شاه معظم که قرص هر و منی	سرادر اتسه فلک تاج پیک زر کلکی
سعادت ایله تو شاند قده شادید و ب سپهر	میانه تیغ مرصع نطا ق باد شهی
سپهر طاقنه تاریخ سال یمن آثار	
یاز لدری فاعتبه و ایله یا اوی لا بصار	
قدو می ایلیوب آفاقی سرب رخندان	دعای دولتی عالم است دے ورد زبان
پر اولدی و لولا کوس شو کتیل جهان	چاق آسمان ایشادی صدائی مردمیان
سپهر طاقنه تاریخ سال یمن آثار	
یاز لدری فاعتبه و ایله یا اوی لا بصار	
او در حلیقه حق مقتدای دوست و دین	مرادی وزره دونه دانبا بو چرخ برین
وجودین ایلیوب آفتدن مصون و امین	معمر ایلیه خلاق آسمان و زمین
سپهر طاقنه تاریخ سال یمن آثار	
یاز لدری فاعتبه و ایله یا اوی لا بصار	
سنه حسابه بو آیت بدین و جلیل	توافق استدیکی سامی سر کواه و دلیل
کیم اول خدیو جهان بانی شبیه و عدیل	اولو ره ایشده موفق بحق ذات جلیل
سپهر طاقنه تاریخ سال یمن آثار	

یاز لدی فاعتبرا ایله بیا اوی لا بصار

چهانک اوکر شم معداست شعایریدر	جلوس پاکن تاریخ ظل بازیدر
ملوک ده رک او سرتاج افحخاریدر	وجودی آیت کبرایی کرد کاریدر

سپه طاقه تاریخ سالین آثار

یاز لدی فاعتبرا ایله بیا اوی لا بصار

تاریخ وزارت علی پاشا *

سر افزار شر فحشای تخت آل عنانی	خدادوند معظهم تاجدار همگشت بیرا
جهانیان حمالک شوکت دار او اسکندر	مسخر در سراسر امر عالی شاهنشاه دنیا
شونشاه سریر افروز اقلیم عدالت کیم	موفقیلمدی تدبیریه تقدیریمنی مولا
او دمکم طالع اولدی شرق عز و سعادت دن	شاعر عدل دادی دهربی پروردیسته سرتایا
مرا یا سے قلوب کرد غمدن انجلا کلدی	جهاندن ظلم ظلم العداصه طویلی یوزحالا
جناب خان محمود ابن سلطان صطفی کاولدی	سپه معد لنده آفتان برج استهلا
تفر دایلمدی نامی کبی ذات هماونی	او لووب سکک اللآل سلطنتده کوهنیکتا
او سلطان سلاطین عواقب بین کار آگاه	وزیر سپاهن جون حکم عدل ایلمدی اجرا
تصور ایلار ایکن حضرت حق تو جمله	مناسب صدراعظم ایتمک کیم در دیوانی
سر و شان الهی قیلدی کوش قلبته الہام	ادلو رهم اوشاه نشناه صاحب بهشت والا
وجوه ایلمد سزای هر اقبال اولدین یسلهی	سمی شیر حق سرعکتر بریز علی پاشا
کتو زدی ایمیوب تبریز دن دعوت سعادت دل	ید اجلانه هر شریفی ایلمدی اعطایا
مراد او زره و کیل مطلقن بولدی مبارکباد	چنزو زادل پادشاه قدردان حائل و دانا
مشیر بنظر صدر کبرایی دکارت کیم	او لور شمشر و خامه کار کرد ستد هبی پروا
او دستور علی الشان بر جود سماحت کیم	وجودین ایمشد ر حضرت خلاق بی همتا
عدالت سخا و تمظلفانش شجاعتنم	بزر جهر و حاتم بو علی هر بان سیما
وزیر صاف طینت اصف غیر تکش دولت	مزیل نام رشوت کارمان صدر استغنا

* (۴۴) *

خدادهای بد خواهان بید هنابود و ناپیدا	صفای طبع و طول عمر بلطفه و طاید و بذاتن
ایاص احباب نکین کامبین سند عالیا	اید نجده کوش تشریف قدومن صدر کبرای
دعا الهم سور و بت یوز خاکسایه ایلدی انها	آوب دسته قلم سامي مخلص عبد و رکاه کت
نامیشه دولتک مسعود فلسون حق دیدم تاریخ	
و کیل پادشاهی اولدی مهر طعلی پاشا	

تاریخ هزیریست هماساب

تعالی اسد زهی تخت هایاون جهان بانی	کم بیار و بیاور بیدر دانه تایید ربانی
شاهنشاه فریدون بخت دار ارخت عالمیخت	جهان بانی مظفر تاجدار ملکت عمانی
او اسکندر صلابت مسدار ای خلافتکم	برایستی کوش در هری صوت کوس شوکت و شانی

جناب حضرت سلطان محمود خان عادل کم	
جهاندن سیف الهم قطع ایستی هرق قلم و عدوانی	

او شاهنشه که حقظ ملکه بریان قاطع در	هدویه بیم شمشیر قضا تائیر بران
کشاده رایتی عنقا سی اوچ فوز و نصر تدر	که بر و بال او بود را که عون الطف بزد ای
مثال بوم ویرانه نشیند ره رز بونده	شکوهی ایله کنام ایلمسدر شاه ایرانی
زمان دولت سعد اختران پادشاهیه	بوزلدی هر محلده یش منحوس پریشانی
خصوص صادشت کور جیانه فرط عزیست	تو زندی شکرین ماننده کمل صفا بانی
چکلی چندی کندی جسمی قالدی لیکش هیر تد	کوریدی کمل ایدر دی برد فنی خاک صفا بانی
بور سوای و بد نامی نافر جامدن سکره	خطای فاحشی اولدی قرین فهم اذ عانی
بیلوب حدین فراغت ایلدی دعوای شاه یزدان	اقامتکا ه ادب ای ایدنی کنج شیانی
قالوب ناچار حب چار یار آسادر و ندن	چقدر دی عاقبت سوای جنک حرب و عدوانی
فتاده اولدی دامان رجای صلحه اینگار	او ب سلطان حالمکر ک از دل عبد فرمانی
کور و ب اطماد عجزین بادشاه مرحمت کسرت	خردش اتمشیدی اولدی ب محبل پایان احسانی
مقدم ایست کی ک تا خلق در دن چکلشیدی	او ب معمفو کننسته لی نهایت هرم و عصیانی

قبول انعقاد صلح ایله لطف فردا نی	نهورایمتش آیکن سلطان هفت اتفاق آفاقت
قرن بلاشک نوله مخدول او ورس قوم فتافی	فراموش ایتدیلری کاسمر بوجو شفقت اولدی
رو افضل دواتیشک کبر و شمسران خاقانی	ره آیند و دینی کبی یاکلش سمته خزم ایتدی
چکوب همساس قولی دیدکلری بی دین دایانی	هر زاران رنگاب حیله و خد عیلم میدانه
غایان ایتدی فتح صلح و نقض عهد و پیمانی	او دانی چاهلانه جنبش بندار و نخوتله
ایندج و هله اولی ده بنداد او زره طغیانی	او کار ماجر اکوسرتی انجام فساد اتن
کلوب دعای مردان ایلدزد حصن برقوه	کلوب دعای مردان ایلدزد حصن برقوه
شای عصری اطریحی خراب آباد او ملعونک	شای عصری اطریحی خراب آباد او ملعونک
حسام انتقام اهل اسلام ایله اخراج	حسام انتقام اهل اسلام ایله اخراج
شموزشاه ہمايون جاه اسکاندربسیاه آخر	شموزشاه ہمايون جاه اسکاندربسیاه آخر
محصل بیلدرو ب مقدار ینی سیف شرعتله	محصل بیلدرو ب مقدار ینی سیف شرعتله

دکیل سلطنت غیر کاش دولت اهل باشا
چون ایتدی مشورت جمع ایلیوب اعیان وارکانی

ایدوب علمم او دستور صداقت کارذیشانی	موفق ایله ای تدبیرینه تقدیر ینی مولی
عجمی او لسم رأی مظہر توفیق سجحانی	ہر ایشده اتفاق و مشورتله کار ساز اولدی
اصابت ایامیوب ایتدی سپهسالار سلطانی	تجھیج نامور عنان پاشا می یکور ای
شب و روز ایتمدی تیج شیشه ذره نقصانی	بوکار اتغامه صدقیله دامن در میان اولدی
یانجده یزکتو رمز لشکر بخند و بایانی	محمد اتن ایدوب جملہ تارک ایله ای تریب
حکیم رأی بو دا، العضمال بوله دی درمانی	وجود ملکتی تصحیح ایچون افساد شرمن
دعا لردہ سعی ایتدی حقاً صفت اعظم	بو امر خیر ده سعی ایتدی حقاً صفت اعظم
کیدله شمن او زره قطع ایدوب شست دیمانی	غاما لازم سر عسکری بکیلیدن صکره
کرده شیعه نک سرخیل جندنا سیمانی	ورو دمدن خبر الدقدہ یچش اهل اسلامک
طور طاغدر کبی بیشنه کوردی جنک جویانی	کچوب ادن ایکی سا ساعت قرشو کلبدی جونک بخندو

* (۴۶) *

خروشان اولده امواج سیل کوه سنار آسا	مرتب صف کشیده مستظر لر قهر اعدای
مپها عسکر انجم شمار آآل عنانی	تیه او غزادینینی بلندی طماسب قولی کافر
کور نجف بو صلابتله بو طور ایام ایانه	نچاره او روی کشیدن قلزم پر خون هیچای
قاد شور دی بر از جر کاب شوده بجز عمانی	طقوز ساعت تماکاه جزو کاه مدا یستدی
یم حرب د خانکش چوش امواج طوفانی	نیم فزو نصرت عاقبت سهی هراد او زره
او لوپ چون جا سبل میانه عون بیزدانی	قرلدری بشکری مجرف او لوپ کشیدنی فرار یستدی
خد امداد ام پکون کون دردی بی شبهه سروشانی	بیشنه ایمه اعدا سنه حق غالب مطلق
پچه بو کونه نصر تارله شاهه مشاهه دورانی	سریر سلطنتده طول عمر یلم صفارله
مؤید ایمه مولی او سلطان جهان بانی	

سر جشی دوشوب سامی دیدی چو گنگم اکتا و شخ
عجم کچکی قلجدن بو زدی آنی جند عنانه

✿ تاریخ ختنان محمدیکت ✿

جناب صدراعظیم یعنی ابراهیم پاشا کیم	او در دو اندک حالا پادشاه عالمه داد
سعاد تله ختنان سیر مخدوم من ایدوب تصمیم	او ایستدے محمد سخن اول مفسر امداد
بهمان ایمیوب سورختانی مشرب جودی	کتور دی بحر لطفن جوشم اول ذات کرم معتماد
او لوپ آینه ابراهیم خلیل استاد معلم عامل	حیب کبر یانکش ایلدی روح شریف نیاد

ستوده منقبت فرزند ذیشانی محمدیکت
کیم اولده می غنچه ناز و نیم کاشن اسعاد

ویرلدی سنت پاکیزه غلت صدراعظیم	کروز عید اضمی ایدی اوں کون زده اعیاد
طراد تله او لوپ سرشیشه پیر ابراهیم دولته	کل طبعن کشاده ایده هردم گی بی انداد
مشدون یده خطادون جسم ناز آلوالی مولی	اصابت ایمیه زخم نکاه دیده حساد
جناب دالد الا نژاد ایده معا یار ب	کمال پیرادله اول پیر صاحب شدو استعداد
دم سو ز ختنا نزهه هزاران شوق و هستله	شب ازینه ده ایتمم پراغ خاسی بی ایجاد

* (٤٧) *

ضیا ویردی درونه سامیانور بشارتل | ایدوب بمصرعی الهمام زبانیدن استمداد

کلوب عیدک ایکنجی روز اثیتی دیدم تاریخ

محمد بیک او اندی یمنله سنت مبارکباد

✿ تاریخ وفات ✿

ارجی امری ایروب دار فناون ناگهان | عزم عقبایستدی او معدوم پاکیزه سرست

ایلدی مجموعه عمرن بر شان روز کار | لوح حالنده بوجه او زره ایمش الحق فشت

دست رحمت عنبر و کافور ایلم تمحیر ایدوب | بوی جنت نسرایده قبرنده خاک و سکن و فشت

غازم بالا او لنجیدی تاریخن ملک

یا این اوله احمد بلبل ورد بهشت

✿ تاریخ وفات ✿

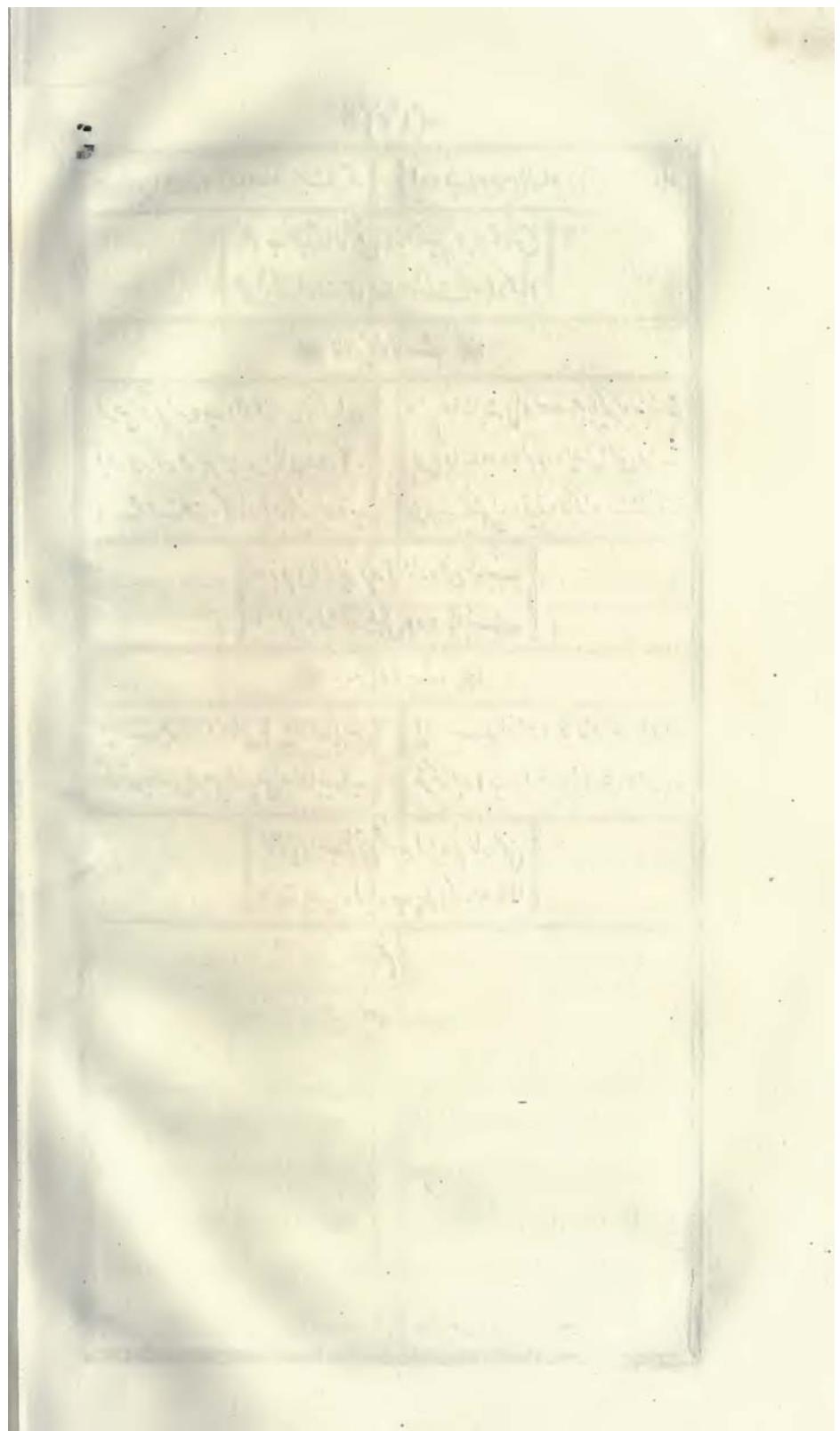
چف بر تازه نهال باغ عالمده بست | ایلدے افتاده خاک صرص باو ذرا

کوش جاندن ارجی امرینی اصفهانی ایلیوب | ترک ایدوب دار فنای ایلدی عزم یقا

کوش ایدوب فتن تحرسله دیدم تاریخنی

جنت عدن اوله یار ب جلوه کاه مصطفا

تم

ابتداء غزلیات

فِي حُرْفِ الْأَلْفِ

عِزْدَهْ مُحَاكَشَس ادراکِ ما هیست بکا	رِهْنَمَا سے جادہ تھی قدر حیرت بکا
عَثْقَدَر سَرْمَایه اَوْاعِ خاصیت بکا	بر ہیو لادن نھور ایلر بیخ صورت بکا
یاره کستاخانہ دل عرض ایستادی داغ سینه یی	آتشین براہن اولدی کرمی خلعت بکا
دِبَودَم سَاعِر کَدَای بِزَم عَثْقَدَر غَرَد	دیردی صہبای محبت بشقة کیفیت بکا
کَرْجَ عَنْقَای فَلَكَ بِرَوَازْ قَاف وَحَسْنَم	لیک دام صید او لور سر حلقة صحبت بکا
بِيمَكَ اَل وَيرَمَای شَجَنْ طَرِيقَتْ طَبَعَه	برایا غیله ایدر پیر مغان، همت بکا
پَایِ خَمْدَه کَلَه رَنْدْ قَلَنَه رَمَشَر بَم	افسر محمد سفال کہنہ اعشرت بکا
کَرْدَشْ سَبِيجَه دَوْر سَاعِرِی اِسْدَم بَل	برقدح میدن کا در زاہر عجب حالت بکا

غَمِيكَ خون جَكَرْ نوش اِيمَكَ اَلْمَقَ کَباب
سَاسِيَا جَلَكَدن ایدر کَاسَه منت بکا

کَوَش ایت کوکل بیان سیان سویلمَم سکا	یوق بلک رشته دل و جان سویلمَم سکا
مَزْکَان قَلَم صَحِيفَه بَکَه مرد مَكَه مَدَاه	بر حشم مو شکاف بیان سویلمَم سکا
تَنْ جَفَانِي دل سَکَنَی تَیز ایدر	ای دل دکل فسانہ فسان سویلمَم سکا

(۳)

تجاه له لبک رشان سویلرم سکا	او پیش رقیب دیولین خواب نازده
هر زخم خونخواری دهان سویلرم سکا	شمرح اینده بجزیده صدباره دلی
برد ببر شنک ته زبان سویلرم سکا	رینک سخن اینده کهرباره ریزشوق
سامی هریر خامه نظم سلیمانیله	صوت لرزید آب رو ان سویلرم سکا
جوی بهشت خوشبزیان سویلرم سکا	اجرایدوب حد بجه او صاف آصفه
سرمه مطرمه لوچ جهان سویلرم سکا	اول آصف یکانه که مدح بلند نه
صح و مساد غاسن ایدوب زبور لسان	
ای عرش ورد فیض رشان سویلرم سکا	
کلی مستغرق خون ایستادی چشم عنده لیسا آسا	عروق کلینه خار اولدی نشرزبن طیب آسا
دل زاری ایدو سرگشته قیس ناشکیب آسا	در آغوش اول آپوچی خشی اجتناب ایلر
او غبغبکم بار مشکر دن صاف زده سید آسا	اولور عشرتک و صلتنه نقل باوه لاعکت
اگر بزم اشنای یاراولم در سکت رقیب آسا	شکست ایست شیده ناموسی ای جان ستم دیده
تجدد اختیار ایست پیری برک و نصیب آسا	اوم دیر سکت اگر آزاده قید خود پرستیدن
سنک افتاده در راه گده سامی غریب آسا	درین اینده دل هجر آزمادن ذوق یابو سکت
زن خدا اندن ایر مرذل اول سروکل نه امکن	
اولور صان شاخ گله آشیان سازعند لیب آسا	
او مژ کلام و صل دلار افم آستنا	اول نه م کلاه مزه بکل غم آستنا
شمیر غره یاره لری مرهم آستنا	او مژ مسیح اید رایس اجر اسنی ده سحق
رخسار سرخ کونی کل غرم آستنا	فریاد اید سه بلبل دل عشقه نوله
سوزان اید او رسه اکردیدم آستنا	بللور حشم مهر خک پرتوین آور
اکنست یاره او لم ندم خاتم آستنا	جسم نزار غفرانه ز یکیر دن کجر
او مژ بزم دهانزه ما تم آستنا	ایست ک کلوی شیونه کرد غنی محل

(۴)

<p>بیک سا غر شراید این ترم اجتناب سامی اویسی دسته جان جم آشنای</p>	<p>کلد کچ سوز عشق او مباره دن بکا آتش و پر فتیله نظاره دن بکا ناد ای خواب غلبه قور کردشش تکا معلوم در بو خبترش کهواره دن بکا شانی خواب کلدی لب بیاره دن بکا تیغ نکاهی موجه آب حیات ای ایش دلت زشن حلقة کرد ای زلف بیار دلت زشن حلقة کرد ای زلف بیار</p>
<p>بو نظم آتشینی قلم ایتدی اتحاب سامی جریده دل صد باره دن بکا</p>	<p>ایم حسنه بقلم ردم شناه سکا ایم کدو کسید رآ فتاب و ماه سکا نظاره ایلر ایدم رو یک بود ر خوفم و پر عذاب کر انباری نکاه سکا یتر و سیله عفو خدا اکناه سکا عیارزد حکث رو سیله پیدا در کوکل چور تو هتاب مو سفید اول دک دنی کور نمده بیمی مهر صحکا ه سکا</p>
<p>کهن سفالله صهبا که الق ای سامی حریم میکده ده بد رعنو جاه سکا</p>	<p>عاشقم بیت الحزن بر جای ماندر بکا کلخن آتش فروز عشق سکندر بکا بابل آتش نوایم بر ق آتم آشیان چون ممندر فقط آتشان کلشند بکا طور عشقم بن تجلیدن بری ای ما هرو ست صهبای استم او لمزم بیچ هوشیا کنخ د بحور طر بکانه شنیده بکا</p>
<p>صیقل طبعم جلا سنج بلور عشق در سامیا آیده اسرار روشندر بکا</p>	<p>چشم بدار مسون دیوای نازنین سکا تعویذ حسن یاز دی خط عنبرین سکا بی نشک و نام ایکن قلم ای ساده لوح عشق سر سطر خیحال ایدر خط جیسین سکا تقریر ایدر بور است بیسامی نکین سکا نامی چیزی ساضه سیه روی کرد کت</p>

سوز

(۵)

سو زیقدرا مصور او نازک سخن فی | کو کلچه نقش اید رست اگر آفرین سکا

آیینه درونه مقد جمه ایلم صاف
ز نک اور او لمدین نفس و اسین سکا

لباسی نیز او لنج تناسب اعضا	مرنده جمله اسباب حسنه سرتایا
قیامه کله خرام ایلس قیامت او لور	آن کور که بل طرسون او قامت بالا
شکار او لور صانور ایملر بکادل آهولی	ر قیب سک اید راما که آن هب پیدا
روان او لور سه نول خا کپایسیم سر شک	ای اهل سک ای سر و قد کلور دنیا

ار ای تیخ قلم قطع اید رمش ای سامی
فلجلم سو ملشور ز غافل او لمسون اعدا

سمند حسن کا غوش نک باشد رکاب شرا	بکرو خط کند رنک بر یده پرشتا بشرا
دل من تمست آشوده کی هر کز نمیدارد	مکراز نبده داعی کنم بالین خواب شرا
بشو خیهای حسن هکن افکنی کرجام صدمه را	بری بوشد ز مینه اخانه مفر جهاب شرا
خیال تیخ او از بسلک دار و منع به بودی	پسای ریشه هزار نجیر ساز دموج آب شرا
به عمری عقد ها از کاک طالع کشادم لیک	سفید لاج ییاض دیده را کردم خفنا بشرا
دل نای بسکانه از بذ خل است طبعان نیست	به زخم سخن آید لذت دیگر کبا بشرا
در ان چاهن کیوسف می شود عاری نپر اهن	کستان باشد قیلی در برجاغ نایتا بشرا

در ان بزمی که ازیاد لب او رنک بر خرد
سیاض کردن می تابود حکم شر ابشر

❀ حرف الباء ❀

عجمی او اسد رویک نور بخش سینه همتا ب	اور خور شید ون پر تو کدی آینه همتا ب
جوز زنجه حکمه سینه نی ادل پنجه خور شید	آجلدی قفل الماس س در کنجنه همتا ب

تن عربانه شب زنده دار رنک عشق ک
قبای بر نیا ندر خرقه پشمیه همتا ب

(۶)

غرضم روشنی دیده کو کسب یار ب	ایتمدن سرمه فشان آنکی هر شب یار ب
نقشه کلکی زیب رخ مطلب یار ب	ایلم رنگینی معنی امچون کف خضیب
نسمه طاعی ایله منه هب یار ب	چره نردم اید و بزیور سر نامه فیض
اول رق اره کش نعمه یار ب یار ب	پیک دل هر کیج قطع ره افلک ایلم
غیر دن ایله منکش مکسب یار ب	بنی او زد ایک ایلم راتسه خوار کرم ایست
ایلم مجموعه آمالی مرتب یار ب	ایتمه شسر ازه امیدی ب نکسته یا اس
تنک اول جلوه سنه تا که فضای او هام	
ایلم سامی یه عطا و سمت مشرب یار ب	
تو جم کا مخصوص قیل کایار ب	فراغ نام دیر و ب غیر یعنی بگایار ب
کان سخت فلکدن دیر و ب رهایار ب	خدنک آنکی آماج زیب تا شیرایت
جناح باز نجاوه ایلم مرغ جان و دلی	ایدم او دمده که رفع ید و هایار ب
فضای کامده کمکرد راه یا اس ایتمه	دله ہدایتک ایست خضره هنایار ب
عنایت ایلد دل سامی کهنکاره	
مثال آینه صاف انجلا یار ب	
مست مدار آه ک بقدی بزی شراب	قالدی ایقه هجر عده صفت خاطر خراب
یاندر دم اکه اشک تری نیمه کم سحاب	تنم امید حاصل اوله دیر دم او لمدی
صاند کن بودار محنتی وار ایمه جای خواب	زنهار غسلت ایلیک بر دکل صفن
ضرب ایلم منع او لمندی طاشلریدی کلاب	اغیارک اشتباوسی قی خوان و صلکه
کوروب حکله دی باده کسلدی او دم کباب	کندی هفاسی میکده نک قالمدی مرزه
منکل دکلید رایکه منع ایده محتسب	منکل دکلید رایکه منع ایده محتسب
سامی بو اید ارب بو هم سوز ناکه ر	
اشعاره کمس ویر مدی بو رسه آب و تاب	
فیض مرکله دله تاب صفا ویر یار ب	او نهان خانه نار یک ضیا ویر یار ب

ایلم ب

(۷)

دسته مسلحه نار ہر او یار ب	آیا یوب دشت حقیقته دل آش رو
علم جانه دنی صج و ساد یار ب	عشقی خور شید و سو بای اید و ب بد رمین
دانه مرد مک جشن نهاد یار ب	نخل نظاره ی قیل اشکانه سرس بشود
دل سامی یه تکابوی طاییده مدد ایت	
مد آهن آکا آهندن عصا و یار ب	
یاد خسار کله بزم سینه کاشند رو بشب	رو غن کلدن جراج داغ رو شند رو بشب
شیوه مز کان یاره دیده دو ز حسر تم	جامه خواب راحتم لبرین سوزند رو بشب
هجر رو سے تابنا کلکه پر پرانه دن	
شمع مجلس سر بجیب زیر دامند رو بشب	
فته چو هاکس ابستی چا ب در ته آب	پر نک اعل شود در ناب در ته آب
بجز دلم کز جوش هر شک سوز انس	نذیده ام شده ما یه کتاب در ته آب
ز کرمی نظم همچو آتش کل یافت	رخت ز شبین خوی آب و تاب در ته آب
دل بتان بخیال ابست ز کریه کداخت	چنانکه سنک هنک شد غراب در ته آب
د کر ز چرخ بزیر محیط اشکم غست	که میکند حرکت آسیا ب در ته آب
میرس حال که چین دل در استراق	ک وقت غوص نیاید جواب در ته آب
بغور صاند لان چرب طینتان نرسند	چور و غنی کرش در اهیا ب در ته آب
ز بسک تظم ترم سامیا سلیس افتاد	
ز دست موچ زهر بیتم آب در ته آب	
حروف الماء	
ای طوطی بهار اطاافت تکلم ایت	نطق مسج معجزه کو یه بشم ایت
یاق بور یاس کرده کو کل داغ و شرد دن	اول شاهد عرض چین جیین تظلم ایت
تله بیز اید و دنکی چرکا ب سمع دن	در دشرا ب نابله زا ہد تیم ایت
ای دل سپه کردش جشم نیازده	ہر قطره مر شکنی مانند انجم ایت

(۸)

ای شوخ تاکی بونهانی کر شده از سامی ناشنیکیه نگاه تر می باشد	
اوی چشم سیم دست فدو شا ز محبت	اے طره خم در خم هم از محبت
صد پاره اید ر بخیشمه باز محبت	صید اینکه مرغ دلے هامون قضاوه
جودح اید ر نیشت ر از محبت	آیینه ر خسارت دل اولو رس نظر پاش
ادل دل بر آفت نمکی کچین جیعنی	امواج یم حسن سر افزار از محبت
کو کلمده خیال الب میکوند سامی	شب تا بسحر جلوه گر اعجاز محبت
اندرین بهرو گرد و شندل شدا ز توحید و رفت	اندرین بهرو گرد و شندل شدا ز توحید و رفت
سر بردن کرد و حباب سیل هستی یک نفس	چون هتو ادل شیوه افلاک اخنفید و رفت
شعلم شمع ملایم جلوه را ماند بدن	کرزه پنهان روغن دامن شمر اید و رفت
چون شرار افسوس نمیخواهی ده هزار آده است	کرمیان نکش و آهن خوش راز دید و رفت
جسمت از بحر عدم ابر کهر بار وجود	بر رخ خوابیده دل قطره پاشید و رفت
این جواب این غزل سامی که صانع کفته است	
صد سخن کفیم باوی یک سخن نشیند و رفت	
پادشاهی که ادر کو شه میخانه است	
مید هر آر ایش دیکه سیم سی دل	
نرم طبع از تو ای ز کردش جسمی کشاد	
صادفل زامیر ش بد طینتان یا بد خمل	
شیشه ام بالد زیاد سر و قد او بخوش	
شهر اسلام بول بنزد محکم تهای او کر	
این غزل سامی جواب آنکه نامی کفته است	
عزت همان بقد رفیم صاحب خانه است	

حرف

* (۹) *

حُرْفُ الْثَّاءِ

غُرْبِيْ مُضْطَرْ بِشِيْوَهِ شَنَاهِ عَبْتِ	خُرْدُشِ عَنْقَدَهِ تَعْرِيْكُ دَسْتَ آهِ عَبْتِ
لَيْمَهِ اِيلَمَهِ آَبِ رَغْكُ تَبَاهِ عَبْتِ	چُوبِيدِ بِلَهْرِ دَشْنَهِ دَرْ كَفَ آَزَارِ
غُرْدُ دَولَتِ يَادَرِ رَكَابِ جَاهِ عَبْتِ	قَرَادَادَهِ كَلِ جُونَكَرِ دَشْنَهِ قَلَّاَكِ
كَنَارِ جَوِيِ فَرَاوَانَهِ حَفْرَجَاهِ عَبْتِ	آَقَبِ كَلَورِ سَكَارِ زَقِ يَنَمَهِ كَادَشِ تَدِيرِ
شَهُودِ مَهْرِ حَقِيقَتِ آَبِ غَرْضِ سَامِيِ	
كَيْنَهِ ذَرَهِ يَدَهِ اِيلَمَهِ نَكَاهِ عَبْتِ	

حُرْفُ الْكَافِ

تَا اَوْلِيْنِجَرِ ذَلتِ اِيلَهِ خَاكَسَارِ مَوْجِ	اِيْنَزِ كَنَارِ مَظَلَّبَهِ كَوْهِ شَارِ مَوْجِ
اَوْلُو نَمِيِّ مَيْجِ صَخْنَهِ يَمَدَهِ شَهَارِ مَوْجِ	تَعْدَادِ لَطْفَ نَامَتَنَاهِ مَيْهَقِ مَحَالِ
قَطْحِ اَوْلِيْنِجَرِ ظَاهِرِ اِيدِ رَمِيِّ جَنَارِ مَوْجِ	سَهَرِ دَيْرِ مَدَنِ تَلَاطِمِ رَازِ اَوْلَهِ آَشَكَارِ
وَيْرَدِ كَجَهِ سَبَزِ زَارِهِ نَسِيمِ بَهَارِ مَوْجِ	كَشْتَهِ طَبِيعِيِّ غَرْقِ نَورِ شَاطِئَهِ اِيدِرِ
بَنَدِ رَكَهِ سَوِ اَحَلِمِ بَغْلَرِ قَطَارِ مَوْجِ	اَوْلَوِرِ كَنَارِهِ كَيْرِ تَوْكَلِ عَنَادِ بَزِ دَيْرِ
غَرْقِ اِيدِهِ مَزِكِينَهِ خَسِيِّ صَهَهَزَارِ مَوْجِ	دَيْرِ مَزِبَنَاهِ فَقَرِهِ خَلْلِ جَوشِ حَادَنَاتِ
كَمَدِ دَكَاهِهِ جَرَزِ اِيدِرِ آَشَكَارِ مَوْجِ	وَضَعِ خَلَافِ اِهَلِ كَرمِ حَكْمَتِ اوْزِهِ دَهَرِ
تَعْقِيْبِ اِيدَوبِ بَرِيِّ بَرِيِّنِ اِيْنَزِ قَرَادِ مَوْجِ	بَابُوسِ يَارِهِ تَشَهِهِ اِبِ جَيْبَارِهِ دَهَرِ
كَرِهِ جَبَلُورِ سَاعَدَهِ رَوْزِ كَادِ مَوْجِ	جَشْمِ جَبَانَهِ طَقْفَوْرِ مَشَرِبِيِّ بَوْدَرِ
سَيَنَادَهِ كَوْسَرِ نَجَهِ مَيِّ خَوْشِ كَوَادِ مَوْجِ	زَنجِيرِ جَمَكَدَهِ عَقَلِيِّ بَرِيِّ كَيْبَيِّ شَيْشَهِ دَهَرِ

سَامِيِّ كَنَارِ صَفَحَهِيِّ عَنْبَرِ فَشَانِ اَوْلَوِرِ
اَنْهَاهِ اِيدِهِ نَجَهِ بَوْ غَزَلِ اَبَدَارِ مَوْجِ

حُرْفُ الْمَاءِ

سَاغِرِ بَكَفِ اَوْدَكَهِ اَوْلَهِ بِيْغِ صَبَاحِ	آَيَيَنَهِ سَنَدَهِ ظَاهِرِ اَلَوَرِ حَالِمِ صَبَاحِ
اَيَمَرِ بَجَاهِهِ مَصِ دَخَانِ بَهَمَمِ صَبَاحِ	

(۱۰)

پیر انکه اشک جسمی خم پیره فیض اولور کلزاره حسن تازه دیر ششم صباح	شب زنده دار عشق که جسمن هلال ایدر زربالش آفتاب او لور اگدم صباح
عیسی طبیعتانه خدا بخش روح او لور بستان مهدون لبن مریم صباح	او لور کنابر بحر سیدامی بر صدف در باش اولنج موج سفیدیم صباح

﴿ حرف الشاء ﴾

بزم پاک حسنہ زیور در او زلف خال و رخ کردن بلور کن او زره کو سیا بر شیشه ده	دو دعنبر مجرم زر در او زلف خال و رخ سنبل و شبوکل ترد را او زلف خال و رخ
داع غم سودای سرتاپ جکر گتمک محال شمع شب پیرای و پرسو خسته بر وانه و ش	دلده کم دانم مصورو در او زلف خال و رخ متصل کرم آشنا را در او زلف خال و رخ
علم آهه سپند اولق سویدای درون کاشن حسن ایچره دام دانه آشوب مده	یاده کله کچه مقرر در او زلف خال و رخ مرغ جانه تیدیک در او زلف خال و رخ
حلقه جنم جمالی نقطه نور او زرفه در سو ز حسرت مردم جسمی پریشان خواب ایدر	صفمه زیب روی بلرد را او زلف خال و رخ تاکذیب روی بلرد را او زلف خال و رخ

قیلدی حسن شاهزادی و بالاس ایما
جون رد یغمده مکر رور او زلف خال و رخ

﴿ حرف الدال ﴾

صون ساقیا بزه قدح بیلال عید ظاهر او لور دلیل صفا و صمال عید	ایمای عشرت ایتدی بنان هلال عید لوح فلکه ماہ نواوله قد ده دال عید
روی صیامه صحی بسم فروش او اوب رنکن خون اشک ایدر عشاوق جام من	رنکن خون اشک ایدر عشاوق جام من دوی صیامه صحی بسم فروش او اوب
خوبان کینج ال بسته آل آل عیسید نمیازه تخریم دن هلاکت ایدک	خوبان کینج ال بسته آل آل عیسید نمیازه تخریم دن هلاکت ایدک
او لاما سه ما یه بخش رسمل خیال عید	او لاما سه ما یه بخش رسمل خیال عید

|| شایسته در تسبیه خوب بہشت اوله ||

(۱۱)

س امی بونوز مین غزل بیشال عید	
چیزدی صکره بیاضه صباح عید سعید	مقدم ایستادی شب روزه عشرتی تویید
او شوخ بلمه دولا بدہ او لنجه بدید	طلوع ایدر صانورم مدبر برج میراندن
صانجق ایچره او لور حسنی بر فردغ الحق	صانجق ایچره او لور حسنی بر فردغ الحق
سکله طار نله مز عید کاه حسن ایچره	سکله طار نله مز عید کاه حسن ایچره
مکر معا نقہ ای تکلکلی ایدر ای مید	هلال عید آپوب آغوشتر ابره ای تکلکلی ایدر ای مید
دیز لری سلک سان بنان خامه ایلم	
معانی سخنمن سامیا چو مر و اید	
مسر تجش جان راحت فزاده صحن سعد آباد	مفرح داغ غم دلکشادر صحن سعد آباد
ملوکانه عجب جای صفادار صحن سعد آباد	بهمانده مثلی یوق عبر تندار صحن سعد آباد
تماشا کاه عالم یوسف خان زمانه ربو	تماشا کاه عالم یوسف خان زمانه ربو
ملوکانه عجب جای صفادار صحن سعد آباد	دلکلدر گمنه دادی تازه طرح دلستانه ربو
یدی اقلیمیه صیات استهواری داستان او اسه	نوشه هرباعی سلک چار باع اصفهان او اسه
ملوکانه عجب جای صفادار صحن سعد آباد	های دو اته هر قصری لایق آشیان او اسه
دکشم سامیا اقلیمیه ایران و تور ایک	کیمیه بر غبارین او فضای جنت آساینک
خدا کلکلکن کو سرمهون سلطان دو رانک	
ملوکانه عجب جای صفادار صحن سعد آباد	
حرف الاء *	
ایهام بو سه آنده نه رکابن خیال الدر	خطابک که مصرع زیب نادر
سر ایلم قد خشنه می اکه الدر	دل قوس ابره ای المدن نادر چکر
اول طفل نور سیده دیر کم وبالدر	ایلم رستم مرغ دلکت پرو بالنی
بار نیاز ایلم اکیلور احتما لدر	اول نکل عشوہ هر نقد رسکش او اسه ده
کلکلر چمنه غرق خرستے افعال الدر	طن امده رال در کورن رو سے باردن

(۱۲)

نظراره دور بین بلو رین اولور سده	کورمک تن نزار می امر محالدر
سامی مید جام جم اینز کدای عشق	منون باده خوار می کهنه سفالدر
دور نک ایسه کل رعنای عجمی بوبردر	دو فیم او لور سده تن دله آرزو ببردر
او بزر مکا بهده کم ساتی و سب و ببردر	کوکل خراب می بخودسته و حد مر
بودر سخانه و معنا که گفتگو ببردر	نتیجه عین مقدم قضیه خود معلوم
بلورین آینه بی ایله رو ببردر	نکاه ایال حقیقتده رایی و مرثی
طريق عشق الهیده حستجو ببردر	کریوه کرد خلاف اولمه هر و صدق اول
یانشده چن جین ایلم سر فر و ببردر	حصیر پاره ذات بد و شن تجید ک
کمال عشقله اول خوش در دم توحید	
نفس هزار ایسه ده سامیا کلوب بردر	
یا شر سه مردم جشم منال فوح اید	
عجب مؤثر اول رنجت واژ کونم ک	
عقل پایی نسیم او لمدی رسیمان خبر	
ذخواست کاری سود ایلدی زبیم ضر	
کلنج خانه مه ہب حشم عاشقانه بصر	
کورندی عجب آزده پاسیده او پرسی	
اید دی آینه سن و قف سنک ناموسی	
جمال یار نوله غالب او سه فهره کاولور	
با تجھ سو خته سدر شتمه فروع نظر	
زبانه وشن دل مانند شعله درسته	
او لور دی تافته دست شاععای سامی	
طوق شم بخچه خوشید ایله او ماه اکر	
نادانه او لک بحر سخن در لین دوکر	
کیا کن ناکه مز طلیه جو هرین دوکر	
یام او دمکه جر عدو بوب ساخرین دوکر	
بزی یاغیله شمع ضیا کسرین دوکر	

خوشید

خوشید صح او لور رخنه دل را باقی سود امیانه صاریلور اوی زمانه کم	دستار نو خدور مطلاصهین دوکر دلبر سرینه شال کمراد جلدین دوکر	کشته بجامی عالم آب ایچه قولمن دریای شوق ساحله لشکرین دوکر	کلکر چنده آخرا بر کشت ترین دوکر یکروزه در کشاد کی نوبهار کام
سامی سخنده پیر و نظم نظم او لوب نیشکر زراعت سکرین دوکر	جام شو قم نون معکوسن خط اشکته در موچ موچوم هد اسره شسته کلا دسته در	باده بزم غم رنک رخ دل خسته در کلاستهان عالم آبده ماند حباب	ضف. بخت تیره دن مرکاش چشم چرم خون استک حسر عم فکر قد موز و نم
دل خیال مدنی بوس دهان یار ایله هاچو تار مسطر مشق خط نور سته در	آنچهون طرفة العین ایچه زخی ذرول و جاندر او اول غمزه لرکم ایکی یوزلی تیغ بزاندر	او شهلا چشمکیت زنکاهی حفته . یکاندر دهان زخم دل قادر می شرحد و کدوکی قانی	کل ر عنک کبی هر زخم خوینم غما ندر
خیال چشم شو خی بی شمان کفر درونه دن سوید اوله چون نقش سه باسی غرالاندر	پیچیده از دهار کبی کنیمه دن چتر عکسک درون خانه آیینه دن چتر	آه شرفت نک دل و سینه دن چتر ای تیکن نک بو جاذبه حسن و آلم	ر نک تعلق الیمه تازون بدید د منای عیش و نک کلکشت با غزار
نظم او لولوی صدف آغوش فیضدر سامی بحیط خاطری کینه دن چتر			

دلو اهل عشق خدا کلور کور نور
عذر ایاره خط منکسا کلور کور نور
عرق فشان اب دلار آدن صقلید قب
گر شمه در بغل شرم ایکن او غچه شون
اولور سه الده اکرد و دین شیشه امی
سراد قات عدمدن مثال ظل خیال
در دن محزن تاریکش دله کوه راغ
نهفته ایمه حسنه کناب نخودن
غبار سرمه صوت و صد اکلور کور نور
کناره مو جمعت نا کلور کور نور
می مقید در نکت حیا کلور کور نور
نشاط باده خاطر کشا کلور کور نور
ند کاود و رایس دلن صفا کلور کور نور
پزار صورت هستی نا کلور کور نور
شکاف زخم تنه دن ضیا کلور کور نور
صقین صقین خطکای بیوفا کلور کور نور

یونس کے جواہر مضمون یعنی معانید ان
سفینه غزل م س ایسا کلور کور نور

برم وحدتکم اولور تریب روح افراسی بر
صورت اشیامائی شستر ک الفاظ در
لاؤ الادن در و نکت او اسدہ بزرگ زبان
ظرف مسحود رتر اکیب و بوجه عنصری
یاره عرض ابلوی یاره سدن جاک شوق اولوب
کاه فکر بوس احکم کر خیال کا کلک
ناله کاران کل صدر بزرگ خس این هزار
شبے صوری معنوی خاصیت او ملقرین
او لیه سامی کشور حسنی ایدر قشنی لم بر
او صفت مرکان ابلویش خط فویید اسی بر

او لیه سامی کشور حسنی ایدر قشنی لم بر
او صفت مرکان ابلویش خط فویید اسی بر

فرق ما هیست دل جسم تاشا و ندر
بر تو نیکت و بدایمه سیداد ندر
روزن خانی سرماده کشاد اینکدر
حاضر اول بزم مکافات ایام است غرور

صاغر تیر نهاد اند اولور دیض رسان || که رافشانی ساحل گف در بادندر

سایا خانه براند ازی دل همچو جباب

جوش مو جو سیلا به صوبه بادندر

خطک که کرد جام لبکدن نهود ایدر
کلبو سه فنکان نکاهکن خطک نهود ایدر
کل غنی کشیده چشم سرو رايدر
نیکانه دل غبار ایدن آیسینه دلے
خیازه دل ز حسرت اولان عینه شمیدن

اهل ملامت شر سنک کود کان

ایقاد مرده شمع حزم شعور ایدر

لبکن کباوه جام نکاهم او لمشدر
دودیده مست مدام نکاهم او لمشدر
شیم بخش مشام نکاهم او لمشدر
فتباد دک طشور سوز حسر نکاه هرم
او چارا و حشم کبود ک خیالی چشمده
او کبک حسني جناح خطایلد طوتی کوزم
ظفاره اولدی سبب خشم غمزه یاره
کشیده تین نیام نکاهم او لمشدر
اداشنماش کلام نکاهم او لمشدر
ربوده ساز زمام نکاهم او لمشدر
یا کلسه سه نول کلکون ا شنک او بخچه هر

شکسته زنکی روی طیفی ای سای

شان بای ز حام نکاهم او لمشدر

ندر سجد و نه ز اید قلابه و ار
تمازه لر گیفنه دل بیر سه نایه و ار
طغرسی هضم ایده هم وضع که زهادی
حلاقه اذ کری اولور دام دل بوالهوسان
دو نر کن خیس کبی ناچار او کرد ایده و ار
مجاس مرشدہ تشویش درون ایلد وارن

* (۱۶) *

نیت سلسله سی در یقین اشکان	دم طفانم او لان موج اسی مایه و اور
شر آسا نله برسوز ایه در سخن	اوی تار نفس ک جاق دل پر تاب و اور
غفلت اول مرتبه کم پندی صانون افسان	
سامی مرد مک دیده لرم خواه و اور	
خویکردہ رواید رس او کلبر ک تر نهور	کوز دن بکای اشکان ایده آب کهر نهور
دل اشکان جوده شهد مکافات ایده نهور	طوطی قفس نشن ایکن ایلز شکر نهور
بیهوده اینمه اهل زیادن ا مید فیض	اینزو دخت خشکنادن شر نهور
طبع درستی روی طایم زبون ایده	بر کشته ایلار آبده حاکم صور نهور
بن لعل یار عشتات او لور تیز ناکوار	میدن ایده جبا بلع صده حشم تر نهور
دل چن زاف یار وه قالدی اسریند	اسے باد صحیح ایلمد سے پر خبر نهور
عزم ایشنه کوی یاره دل ناتوانک	رنک پریده سنه ایده بال و پر نهور
آزاده در طبیخ دست نکاهن	خط صانمه روی یار دن ایتدی اشر نهور
کرد اب بحر آشن ایده هاله می	سو ز نهانم ایله دل دن اکر نهور
سامی بونو قیماش سرافوش بای اول	
کایندی او شاه بسندر تخت همز نهور	
عقا نظر حضرت نابے افسندی کم	ثابنسی یوقد رایده لی نوع بشر نهور
استاد کل خدیو جهان بان ملک تظم	شاندن ایلر عالم اشعاره فر نهور
غیر ملم جوق جوان همز مند سے پرایدہ	طبع بلندی ایلسه بیرانه سر نهور
حق سلطان سایه محمد و عمر ایده	
تاکیم جهان بده ایلیه شام و سحر نهور	
عقده مردمک حشم اور خ آلهه در	ناخن دست تظاره کره خالده در
رنک حسنی خط نو خیز بربنده ایده هز	موج برو از هما جنبش شهبالده در
کردش نور نکه زیور آغوش ایده لی	بای حسنی او همک حلقه خنالده در

محب

(۱۷)

محایدر ذوق خستینی خمارنجام || تیکامی که ترنج کف اقباله در

تر جماند رقلم بخوب نظم سایه

چهار تیخ زبان نقش کف لاله در

هرتاب حسنه هاله در آگوش فتنه در	کرد خنده خط که سیمه پوش فتنه در
خط کیم خبر سان بنا کوش فتنه در	سردار زلفی مک دلی تار و مار ایدر
چشمی سیاه مست قد حنوه ش فتنه در	نمود ایدن نکاهی مناز و عشه در

ملکمنی آب جشنمه غرق او مه دن کندز

خیز او اینجنب بلده که سر جوش فتنه در

قالب تبیره فتح روح فیض آثار ایدر	خامه کیم توید لفظ باک معنی دار ایدر
صفه رنگینی الفاظ ایله کلزار ایدر	خامه کیم اولدی چن برای باغ معرفت
آکه تعلیمی معانیدن نقطاً ملرو و د	عشرش اعلاهی معانیدن سجده اشعار ایدر
کیم ای غواص تردست خیال یار ایدر	بحدله کوهر حکمت صد فرد رپا کن

عالمه غیب ہویشن کلام اید و ب خلور

کیم اسان حال کلسه سر حق اخمار ایدر

﴿ عرف الزاء ﴾

سرشک او لمزمه لوح دله داع آتشین او مژ	مقدم صفحه مناک او لسه نقش تکین او مژ
زخم ناخوده دول لعل ایکدن بو سه چین او مژ	تن موم او لمدن سوران ایکین او مژ
حلاوت و رعقدر ملخی دشام لعلکده	مرارت مانع طعم لذیذ او رجین او مژ
تواضع ایتسه در رویافریسان او مهد لبسته	بناسر در زمین انحراف او لسه متین او مژ
او لور سود اکران نظمه ناشایسته رغبت	متاع معرفتکم زیب دوش آفرین او مژ
ولان آینه دش و ارسکه خود پرستیدن	دلنده عکس نشت کینه دن چن جین او مژ
خيال چین زلفی ماي اخا موشی او لسه چینیده این او مژ	مواد موی چیني او لسه چینیده این او مژ

پر پرواذه تدبیر تحریکشدن ای سای

(۱۸)

| خدائیش شمع تقدیر نه باد آستین او ملز |

دلبر مستعل فانوس سرور ایلشنز	روز کار غمی صد مرحله د و رایلشنز
او ملز ز خواسته ز یورده بر بدض	کنج کاشانه مختنده حضور ایلشنز
استکی ریزان ایده لم دامن عصیانزه	آه کیم رسم عبادت ه قصور ایلشنز
روزن طور کے آیمه دیده مزه	پر تو حسنک ایلم مهبله نور ایلشنز
زاهارند غرباتی کوردوب عیوب ایتمه	باده وحدت ایلمتر ک شعور ایلشنز
لشکر تیل مزه ک صفت سپاه آفت	دل ویرانه مزی دادی سور ایلشنز

| پلزز معبد زهاد و کلیسا سامه |

چکله د و د غم عشقه نهور ایلشنز

تناسب جلوه گرد عشقده بیکانه جمع او ملز	بلی شمع ایلم بليل و روایلم پروانه جمع او ملز
دل بهادر اید و سلک اللائل کردن تخفیف	کره بیجیده تاره سجده صدوانه جمع او ملز
تلش حرص بیجا آدمی خودم گام ایلم	کدست عشیده دار ایلم طولی بیانه جمع او ملز
دل حق دست نقش خود پرستیدن هبرادر	اساس واحد اوزره مسجد و بخانه جمع او ملز

| سکسار ان طلاق ایلمز بوخا کدانه میل |

های اوچ پرواز ایلم سامي لانه جمع او ملز

فروع لطفی فزادن ایسه ما هیکریز	سبه رجته ضیا پاش اولور دی اختریز
سیاه مست جنون ایلم راشق زاری	ندم اید رسه پریشان طرده دلبریز
دو شرسه پر تو حسنه پیالا طرب	ایدر جهانی مشتعض ضیای سا غریز
فغان آتش عشقکله آذتاب جهان	زبانه آور تقسیده خیز نشتریز
ایدر رسه مفچی عشوه ساز ساقیک	پیاله جم اولور سا غرچو هریز

| فلکده او لمسه خوشید سامي دنیا یه |

کفایست ایلم ایدی شمع داغ بیوریز

صور تده کر جذر ره امکان اولان بزرز	معنیده آذتاب در خشان اولان بزرز
------------------------------------	---------------------------------

(۱۹)

بیکر ف جشم یار ایله ایست که مکالمه کردن بطرق ساله لزاف دلبرز هشیما را او لرزه ملتار و زرستخیر	راز آشنا می نکنه غرفان اولان برز دشت جنون عشقده پویان اولان برز مستانه می امپ جانان اولان برز
ادل قطره بز که فرط چکیدی عشقدن سامی مرور وقت ایله عمان اولان برز	عشقی اول خوت پرسنگ پر خون استمز علمت سودایی عاشق آبی لیموں استمز کیمیه ده شیر ازه سامانی کرد و ن استمز خانه زیر زمین ای خواجه التون استمز لکن ناشقی اسداد صابون استمز دشمن آکا په تد بیر شیخون استمز ساده جاشمار آر و قتلی مضمون استمز رفت روشن لای بخت وار و ن استمز
آهدل اندر داغ و چشم پر خون استمز ترش رو کوسنمه جانا زردی رویم کور دب ب خود هری بریشا نیلدرا و راق کلی جانی سلیم ایلمه فکر زر مد فون ایله تیره دل خیض صباح عشقدن بی بهر ده غاییست نفه دیکرد مرد کل طاعات شب خوف یدر حرف یتکه اندیش سن دانی کبار سرنکون اولور همان فواره دون چقد قده آب	ترش رو کوسنمه جانا زردی رویم کور دب ب خود هری بریشا نیلدرا و راق کلی جانی سلیم ایلمه فکر زر مد فون ایله تیره دل خیض صباح عشقدن بی بهر ده غاییست نفه دیکرد مرد کل طاعات شب خوف یدر حرف یتکه اندیش سن دانی کبار سرنکون اولور همان فواره دون چقد قده آب
سامیا تخرم رویان مضمون و نکات شیخه تنظیم کده در بر غیر افسون استمز	صاحب نظر آرایش کفتاره یا پشم هر کار و دعا نل کوزه در سمت سهولت کوچ در دل صاف اوله سکسته آنی یا بقی جیب ظلکی بخشه آهدل یدر چاک هر دان سی انکور دن اوله یند زدان جویا سے جمال احیت جو شکم خوار یا پشم
سامی بی انددم سر کو یکمده مقیم ایت زیر اقوی اولوب غیره او بچاره یا پشم	معنی کور راعی کبه دیواره یا پشم انکشت خرد عقده دشواره یا پشم بر بریسه آیسنه صد با ره یا پشم فرهاد کیی دامن که ساره یا پشم چون دست ریا سجده اذ کاره یا پشم جنتده بیله نهمت بسیاره یا پشم

مردم پای نکاه انتظاره خار در سفر	رده آمده شد تظاره شتر زار در سفر
عجمی او لس نامه م داندار شعل حسرت	قلم دستمه مرغ آتشین منقار در سفر
کوکل سخنیده میران چشم اعتبار ایمزم	پنج و سف ملاحت شاپر باز از در سفر
دو بالادر او جارا برو ایله حسن کاووس زک	با قلسه ساده رویان نکننا خار در سفر
چراغی شعل آواز بلبلدن فرد زاندر	کوکل ای کلبدن شب تا سحر بیدار در سفر
چور و اندل استخراج وش سامی زاره	
کل شمع تحسر زیور دستار در سفر	
او سون فرون قویمه ده عشقکله داغز	خورشید در فتیله فروز پر اغز
ساغر کد ای ده که میخانه بزولی	فرق سپهر جرع فشاند رای اغز
بر غیری نهم کور بو بد ایشکیده فکت	ایام کوده که ده اسدی تو لاغز
داغ او له کهند داغ نوچ جسم زارید	
روی خزان کور مون ای شوخ با غز	
هر غنچه نوزسته نکاه ایتمکه دکمز	اویزه دستار و کلاه ایتمکه دکمز
چو کان تمنا ایلمه موون کرمده	کوی همه قدسے دوتاه ایتمکه دکمز
رد کردن اولوب تین هر اسان قضادن	موی بد نه موج سیاه ایتمکه دکمز
صد آینه تو به ایشکسته ایت ای دل	خیازه ایلم باده یه آه ایتمکه دکمز
اندیشم آرایش دنیا ایله سامی	
رد سے الی زنکت کناه ایتمکه دکمز	
بز اسر عشت ساقیلر ک مقتو یوز	بسته ز نجیر موج باده کلکون یوز
پای خمده جام می اشراق فیض ایلم بزه	بزم عشقک نشیه یاب عقل افلاظ یوز
سر بر هنہ بر کد ای بی سرو س امان ایکن	حالمکت با بر زهاد تاج افرید و یوز
نو له کج بعناده ای نس، نامز خار زبان	شاه بیت د تک بر مضرع مو زد یوز
کیم چکر طل کران منت د دن مشربی	کور مسک بر قطره جام لطفنی مجنو یوز

(۲۱)

بار هبران قد مر سامي خم ايشنگن ينه	اول در الا جنا يك حلاقه بير و نيز
روشن او مژدل خیال چشم خون آشامسر	شعلم ريز او مژجز اغم رو غن باد امسز
سینه ده سوزش کر کچ چر کنه باک او لغه	ایلز صابون استه خار اثر حمامسر
خوابکاه سید رساد حشم آه وی ختن	کاولدی دل تکر نکاه میار ایلم آر امسز
کلفشان شمه مستی شراب تلخدر	بے نکد خنده اهل ای دشنا امسز
چون نیم آه او لور سامي شر خیر درون	کلاس باد صحدم بوی کل بیخا امسز
صید مرغ د قته فکر مر زکر مر	کردش حشم بتاند ر حلقة ز بکير مر
رشمه آمالدن قطع تعلاقی یتمدک	چشم سوز در چو عیسی حلقة ز بکير مر
طی نشرت زار اید رو لدن ای ری شجاعه	صانه بیعت اولدی دو پاره سینه نقره مر
ادل ضعیفر کایلک عزم ره مقصد او لور	سا یار مکان حشم مو ر دامنگر مر
جو بیار صفحه ده بر ک کل سیر اید	
معنی رنگین ایلد سامي رخ تپیر مر	
* حرف اشين *	
زلف سیمی کردن بلکوره صار امش	بر پرده در اول آیه نوره صار امش
مرأت بنا کوشی کنار خط نوده	صان صبح خفادر شب دی چوره صار امش
غم رهانی کیم ریزه الماسله سحوق	فریاد که زخم دل جزو ره صار امش
خال سیمی عارض خور شید ضیاده	پر وانه کبی شمه کافره صار امش
سامی او مه ایستگه نکاه غضب آود	
قصما ب اجل قبضه سا طوره صار امش	
عال غریبه شخنه عبر تما امش	هر نقطه سی تیجه صدم عال امش
اول مو میان سینه یه صار ماق شب وصال	آفتاده چ ذقنه مو میان امش

(۶)

پی

(۲۲)

قال ایمین دے نفسن ایل خالدر	هه ب قیل و قالی زا هر خنگک چو ایمش
سر کشور صفاي دلم پادشا يمش	بوعصمه ده کدا اي نندپوش کوشمه کير
سامي بوکار خانه سهاب اساشه	اکسیره رغبت ايمك كيميا ايمش
جسينه او پزري زلف منکسا آصميش	سر فلاكت عشا ذبر بلا آصميش
دکل سرزن و ميان صنخ بجزه دست حسن	او موئے ناز که بر پرضه هما آصميش
فلکده شمس و قمر صمنه آه شعلم غزو و شش	او کهنه سقنه و قندیل بر پريا آصميش
وراي پرده دن انبات مدع اسکل	او دعوه املی حاکم فضنا آصميش
ديز کاولور او کهر هفت کرده ادبار	عرودس باجهنه منکوش اعتصنا آصميش
ايسير کافر زلف سیاه ايدوب ادصم	شکنج تارینه صد بجان مبتلا آصميش
شہود عالم و حدت نه ملکن اي سامي	وجود حشم دله پرده خنا آصميش
ایلدی الماسدن کویا که بر ساغر تراش	ایلدی بکرد ذقندن خطني دلیر تراش
اد لهدی هرموي سرم ماندر بشنخن طور	اد لحق موسی بدست ناز اشون خسر تراش
دست آهی ايمدی سنک دل شپر سنکار	بیستونده کر جوزهاد ایستدی حق مررتراش
شمعه بخت سیمداد حک او لور حرف غلط	اد سه کراوح فلکده نقطه اختر تراش
اتکاد جنس ايلمکر تک او لور سه خاصيت	
جو هر اطمداد ایده هر سنکدن کوه هر تراش	
اول کاگک که صنخ خدا سروه ايمش	بال هما سے پايكه کسر تره ايمش
حال بثاني مردمک جسمه نقش ايدن	حسني از لده عشقه برو رده ايمش
اظماری تاره بود سر اپرده ايمش	ناج کار خانه بجزه تجا لکه
شخص کنهاي ماشطه عفو کرده کار	ها هر نک حسن شون سیچرده ايمش
زا هر ده ججازی حقیقت نشان ايدن	حسن سلوکی جلوه آخرده ايمش

سامي

(۲۳)

سامی بلندپرده ساز مجتبی
خیا کران عشق خیردہ ایلمش

حُرْفُ الطَّاءِ *

خانه قلب شراب او لسه معمار نشاط	ای خیا زه اولور رخنه دوار نشاط
او لسه تجربه می سرم بچشم ادر اکن	اف سرجم کور نور جام نکون سار نشاط
او الدی میسا نای پری خانه لطف نده جباب	جام بلور در آینه رخسار نشاط
نهره مستبلد داد و ستد نوشت انوش	بوقدر انجق اولور کرمی بازار نشاط
نقد رر طلی کران او لسه چکر صبا ی	ایلکر قاست هوش دلخ بار نشاط

او لهدی هر بیتی بور نکین خز نکات ای سامی
تازه میر اب خم با ده کفتار نشاط

او چشم خسته طبعه عنبر قوت فزاد رخط	شکست رنگ حسن یاره تیخون مو میا در خط
ایدر فواره خوناب حسرت نو کم ز کانی	رک کام نکا ہے طرف کرد منکسادر خط
نسیم عشوہ دن آب حیات حسن او لور پر موج	جباب صاف غبین دن چنان رنگ ہے او رخط
دہانے نقطہ رنکین پر کارت بس مر	احاطه ایمتش آنی حلقة دور و فادر خط
سویدایی درونم عکس ایدر میسا نی چشم مدن	آنی کو ته نکا ہان طن ایدر کم رو ناد رخط
او لور هر آت بقدس سیر چشم لذت دیدار	غزال سبزه زار فتنه یه سنبیل خدا در خط

او چار ابرو یه ایکی مصرع موزون در سامی
که حسن مطلع شمیمت ابرو ی دو تادر خط

حُرْفُ الغَنِيِّ *

او لسه خال بی تجالد وه مانشہ داغ	دل اولور سین پر ناله ده مانشہ داغ
خال رخسار که نظاره کرم ایست کچہ	مردم چشم او لور لاله ده مانشہ داغ
آه اید و ب فکر ظهور خطرو بیکار بو شب	اولرنے سه دا لرہ ہاله ده مانشہ داغ
سوزش هجر لب آبله دار کله او لور	ہر جباب آنس سیاله ده مانشہ داغ

کل او لور موج ته زالده مانده داغ	خویکرده جین باخرا او آشپزه
هزه دال او لور عیی دخی او سه بجا	ذیل نوبافته کالم ده مانده داغ

تاب غیر تله ایدر مشک سدادم سامي	
ناف آهی کهن سالده مانده داغ	

جسم حباب آبده همتا بدنه فروع	همتا به کله سے آینه آبدن فروع
مسنای صاف بولدمی نابدن فروع	چون رنگ شرم کردن بملود هوشان
خاکسته فسرده سنجابدن فروع	مرأت قلب کلمه ایا جامد پوش کیر
اعنی بولور فتیل رکت خوابدن فروع	غفلت پراغ مطلب او لور بی بصیرت
قالمه نحمدہ هبر جهانتا بدنه فروع	آنار زهر سے بارہ عشق محایدر
کاینه بولدمی الفت سیبادن فروع	روشنده لان بربر سنه فیض بخش او لور
بولور پراغ دیده احبابدن فروع	فانوس آیکینه کبی سینه صاف او لان
باد لطیف دامن مضر بدن فروع	ایلد خدو ر شعله او از ساز ده

نظم ترمده روشنی کوہر سخن	
سامی جوش پراغ دیر آبدن فروع	

حرف القاف *

اول بلبل عشقکه کل ویا سنم یوق	اول طوطی کویا سے فاقم جنم یوق
بن عکیه عشقکه او عربان عمم که	بنهان بدنه ایتمکه بر پیر هنم یوق
اول خانه خرام غم بحر انکه بیت الحزم یوق	فریاد فغان ایتمکه ایلم آه
بیو ده همان مجره دل او لور آتش	آه ایتمکه بر طره عنبر شکم یوق

پروانه طبیعت کو کل ای سامي نشید	
سو زانا وله جق مشعل انجنم یوق	

ندم دروندن اطماد دواید ر حاشق	کمین شراری نیز نموداید ر عاشق
عدم عدم دیو محو وجود اید ر حاشق	خيال نقطه موہو مه دهانکه ایلم

(۲۰)

نغم زیان و نه امید سودای در عاشق	ملف پذیراً دلور جمله نقد سامانی
بر هن دل جای سبودای در عاشق	کنست عقده هنگسته ابروی باری
دروی محبت نور شهودای در عاشق	ایدوب دل آینه سن پاک زنگ هستیدن
	سبهی مظظر ب سوزش ایلارای سامی
	ندم درونه انمار دو دایدر عاشق

﴿ حرف الکاف ﴾

دشت هوسده سد کنر آبرو کرک	دل کسر اغشا هر آرز و کرک
صرف نگاه ایلیه هم با که بو کرک	رویکت تصور یله کل هر عالم
بلد مکه چرخ کجد شه سرفه کرک	قدم بکله کی کشمکش بخت دون یله
آبیله تیخ غزه یارک و خو کرک	خراب ابر و انسه ای دل برسته
چون شاهزاده مسکین بو کرک	چان پیام طره مشکین بو کرک
سامی بهار کلد یه بزم با غده	
برالده جام با وه برالده سبو کرک	

نصفی چوش تیغه رکوب ایکدن سنک	پرفتندر غزه جشم نیخو ایکدن سنک
اویله ستم با وه رنک چا بکدن سنک	بردنی نوش می تغاره یه طاقمه وار
بوتاش ادار که زایم زنقا بکدن سنک	پردۀ چشم دن ایلر کن کن زون رنگاه
دست روشنیه پای شتاب بکدن سنک	جام دل چون ساغر قش قدم اشکته در

بولری سامی نشمه یه اهل می دشنا مدنه
موج اوروب رنک باسم اهل نایکدن سنک

بزم معنا ده بکوش دنبودیده کرک	کوش تحقیق شنودیده جان دیده کرک
ایده کور با مره یه شاهره اکا هسته	ره بار یکت نک صنه که خوایده کرک
بیت موز دن ایکی مضر علم ترازو کسیده	آنده و بط سخن و معنی سخنیده کرک
بهر کاس ہوس خشک دصول ایلینک	تاب یا سیله لب خواهشی تضییده کرک

(۷)

(۲۶)

خانه نیشکر و مزای سخنده راما	د هن دیده انصافا فله خاییده کر کت
لذت قند معانی ملمسای تظمک	دو اب مصرعی بر بیرینه جسیده کر کت
یاض دیده یوسف کبی او تن نازک	نکاه ساده بترجیف ایده او بن بد ن
که یکنفعله اولورست او غنه دن نازک	تام لرز شش و سرتاقدم تمحق ناز
خرام نازک و بانا زک و بد ن نازک	دهانے کوهر ناسفته انجالست ایکن
ن نازکان کپر رشتة سخن نازک	صول بوس نظر دن او فرط شناسه دن
مدن اولور جورخ یار کل بد ن نازک	بلور دی خط سبیه روی خالدار نده
بنفس نازک و کل نازک و چن نازک	
مجمله اولور اول پرسک ای سامی	
سیانی جون مرزا آهودی ختن نازک	
کرمی خاکشینناه در اهل کریمک	
بر ایکی نقطه ایده د تبه سن افزون رفمک	ی بودان ایلم الفست سبب رفع تدر
پردہ سرنسازده تیچ لطفی اولور می نعمک	صحبتی او بان کوش غراش دلور
اکمه حال ایله مستقبل د ماضی المک	ابن وقت است مراللیله جبل افظن
بنجی چره بدل ایندی بو نظمی سامی	
همست پر ایلم فیض نفسی صحمدک	
خط کله ایم دیر ایدک شهدی نه در سک	
ای عینه حالم دیر ایدک شهدی نه در سک	ای شوخ خط آور بهم وار می صفا سی
چیر ایکم دیر ایدک شهدی نه در سک	کل سو بلشه لم جمله کجن دلمری جانا
مستانه که هب کم دیر ایدک شهدی نه در سک	کیف می عشق آش اشتم سمنی کافر
چکم قدح غم دیر ایدک شهدی نه در سک	مخمور او لوپ ای مست می خوت دوات
اول کیم آدم دیر ایدک شهدی نه در سک	کودکی نه رها قبعت جنت اقبال

ای خواجه طوتمدی نفسک قبره ده کیر دک
بوعالله صفیم دیر ایدک شمدی ندویرسک

اغناو پیر مز مناع مستعاری دوش دلائلک	ند رسودی بوازار فناده جلب اموالک
شکست قوه دن آواز نوشانی شوالک	جباب آسا کربان صماخ زهی جاک ایستادی
اولور می ماکیان لطف بردازی پروبالک	کرانجانان تهرا عمال ابله او جهن امید ایلم
اولور ادبیار البت ماوارسی فرط اینالک	سریم ابره ایرسه ظرفه باران خلوده ایلم
دکلس ای کل نورسته مهد و راه پامالک	ایدر خار مردم آزرده بیانی نازگلک شاید
اسهار اتی بدله رکنگویه هردم لالک	چکلم و ضع ناسازی سکوت یلم رسوده نادان
بود قتب جسمی نیوان سوانح ایستادی هر بالک	تپر بنیک و بد عین ضرور خوده بینان
اولور نهمی فردون باری کران دلچیه حمالک	تحمل عنت سرمایه امر تعیشد

نه همکن بیرون ادقق نایی استاده ای سامی
سوادنا بجاده منق شعری کلکات طفالک

او حالمی که می خوشن کواردن کوردک	نه فیض زهون شیخ دیاردن کوردک
نه هفت شنیده ابروی یاردن کوردک	مال عقده بچشم غایه امید
بو سری آیه جو بیاردن کوردک	چوسرد سرکش اولان بست او لور حقیقتده
تلاءم یم عشقه کناردن کوردک	شناوران غریق دلسته کشتیل
تام حالم آبی حصاردن کوردک	طرادست جن دنوش می اب دریا
جو اب بی صدد کو حصاردن کوردک	خلاف جمل صحبت نایجه مزايد و کن
در ای پرده وحدت نادل دین زا به	در ای پرده وحدت نادل دین زا به

بو فیض ناطقه روح بخشی ای سامی
نه بور نشمه اول بهاردن کوردک

بو سونش کورمندین بار طباری افت اسیدک	او شمع حسنله بردانه وش کرمیست اسیدک
ایدر سکده کستان دش جاک بجیب حرث اسیدک	تک و تهنا کیج او لما ملئک صحبت اسیدک

(۲۸)

شکسته تو به اصمیای زاهنیست ایسید ک	نه جرم ایست کند در کسر خاطر جام میناده
بعب ارشاد ایدی ای پیر صاحب فیض میانه	بر ایکی جامد دفع خواره هم است ایسید ک
اد نخل عشوره برد رسایسنده راحت ایسید ک	دو شوب آیاغنه مستانه ساقی کل اند امک

ایمود کن تازه تازه بول نظم دلسته داشنا
کهن وادی شعره بزده سامی غبت ایسید ک

طق سخنر دل ما در خاند رکم کر ک	فتنه دور قرآن فت جاند رکم کر ک
مار پیجیده سر کنج نهاند رکم کر ک	د خش سیم شکم ناف اکا قفل الماس
جسم پاکنده ندم جلوه فشناد رکم کر ک	آب حیوانه اولور حلقه کرد اب بدید
طاق دلخوی بل موی میاند رکم کر ک	جوی جسمده اولور خیل خیالات همز
صان کوش صوی ابلج شمه عیاند رکم کر ک	او سه کر جلوه که خنجر سیمین بر آب
باش بش و پر دی بلی فتنه دساند رکم کر ک	دل بر جنگل ایشدر سه کر کن بس بلی
مطلع خیم مرتع فساند رکم کر ک	برج قوسه مه نوایلدی تحبول هنوز

طاقتن طاق ایدرسامی تجھشته قیدن
پیش تادی کمند افکن جاند رکم کر ک

﴿ حرف اللام ﴾

کوکل داره بکنار کوی دلداره نشانن بول	کوکل سو رنقش پای کحل چشم عانن بول
حساب ایت نقد شکن بق هله ز دیانن بول	د کان سینه پر کالای غم فکر نه رای دل
دیمک لاز معیده بیچ مادره طفلک هانن بول	خوش اول شر فیض دل کلوب سستان معنان
یتر بو خواجہ نکت بر لقمه بی امستانن بول	کلکو کامی صدجا ک ایست ک ای جرج سی کاس

طوقه زال چرخک بخچه مهر مله ای سامی
پک آساند رهان میدان عشقک پهلوانن بول

کوکل ک سیر جمالیله ک ایساب دکل	او مهر منعکس دیده پر آب دکل
سنخجل دل اید رنور حسنه باز پچ	فلکده شمشه قرص آفتا ب دکل

هر اس نظر نکا هنگاره خامه مژ کان	کنار دیده یه تصویر ساز خواب دکل
مثال مشرب سیاپ تاب عنده هنگاره	تئور غمده کوکل راحت اتساب دکل
او لور حمامه دل شاه باز چشم کله صید	کلوکر فته اسره پنج عقا ب دکل
فغا گنگ چهره مقصود دن فیلم اصل	کره کشای سبز برده نقاب دکل
خیال باده العنكبوت تدریسانه	
که خاستکار شاطر اتاب ناب دکل	
و حدت کزین کوشی قاف قناعت اول	عنقا کبی کشاده پراوج شهرت اول
نقلم ایلد رشتہ مژه یه درا شلکی	دست نکوه سمجھه شوارند امت اول
کرد و ن زشت رو نظر ایتر جو آینه	سرتایسای استرایک قابلیت اول
مانع دکل رفاقت گلستان بمان	ماند تیر راست رو استقامت اول
بچشم روزه نقشهه الدانه عالمکن	
سامی صحنه شوی نکاه حقیقت اول	
حسن خط عزیز فام او اسد ده مانع دکل	جلوه همتا به احشام او اسد ده مانع دکل
خط العنكبوت کردن گافر کی یاد ایلو ب	روز شب عاشق می آشام او اسد ده مانع دکل
سرایدن اول کافر حسنک شکاف سینه دن	چاک ریز جیب اسلام او اسد ده مانع دکل
برنکاهای تو سونده جانان سوزن مژ کانه	سینه همچون قشر بادام او اسد ده مانع دکل
نوش میدر آرزوی دل کنار جویده	بررسی سرو کلندا م او اسد ده مانع دکل
پای خنده تک درسته لسون صفا خاطری	رنده بر اشکسته لب جام او اسد ده مانع دکل
قید محمد ن دل مقام عجز ده آزاده در	مرغ بی بال و پرده ارام او اسد ده مانع دکل
سن مان سعی بیت و صمال بجهه سامی جون حباب	
بر نفس خاطر ده آرام او اسد ده مانع دکل	
کشور عشقک شه صاحب ایند رکو کل	یخش اند و هنگ کار و ایند رکو کل
قطره سنده پنجه دریا لرنها ن اند رنها ن	او لین موچ مجیط بی شانید رکو کل

مرکز پر کار سرگن بگانید رکوکل شرح متن هفت جلد آشنا نید رکوکل شاپرد غیبک ندیم عکت دانید رکوکل ساغر شارزرم لا-گانید رکوکل خامه صنعت سویدای سانید رکوکل کوه خوشین داغ واریس کانید رکوکل نخل آه آشین بار زمین سینه یه	با، بسم اندبد اکاف و فونه نقطه در نقطه سنه معنی سیح المثانی مخفی محرم خلوت را سے برده الها مدر جر عصی خاک و جباری نقباب چار طاق دور اندلاع نخستین نقطه پر کار در پرورشیاب فروغ آفتاب عشق اولور نخل آه آشین بار زمین سینه یه
---	---

قاف سقنا عشق دا و حکای همیک

سایه عنقا وال آشیانید رکوکل

حروف الميم

آجل ای غنج برآز روکیکل کل کل کوره لم نکه جا کخوار تیخ تغا ذل کوره لم هر سے آند اخته خاکش تزل کوره لم وصنی قابلی، لم دوره تسلیل کوره لم	نشمه میله رخ آنکلی کل کل کوره لم بامیخ احوال ایده لم سیر دو بالای جمال آج نقاط ب رخک ای ما تجلی سایه نیجه تعریض ایده یم کردش لایم غنی
---	--

شیده تویی سایی پیچ بر حفظ ایده لم

و ازه لم بریره کاشنده کل و مل کوره لم

تاشای رخمن کامپایم کشت باع ایتم شیم و دنی سر شیشه پیرای دماغ ایتم تائیش سوزنم بو انجیکاه تخلده سر اسر محمد در پرخ بزم کاشن حالم	عجیب پر وانه یم بو انجیکاه تخلده صد سے ببلی تفریق آغاز کلام غ ایتم دنی همیان اولور سمهه اکرنقد سرتدن
--	--

قد حنوش شراب عشق رو حانی شا طلکه

فلک خورشیدی صونه دسته سایی باع ایتم

خيال قاشنکاه بر نهال طور در کلم	تجلا سے جماله جایکاه نوز در کلم
---------------------------------	---------------------------------

نکاه دیده آزار ایلم میخورد کو کلم	معلمیانه عالمده سوز آموزادم هرچج
فغان عشقه پر کویا منصور در کو کلم	ایدرنی کیپی هرسوراخ داغی نالی یا چو
مثال نامه مهر اعلمه تمور در کو کلم	درونده نکات خط نوشته کلک قدر تله
ظلام پرده غمک شب دیبور در کو کلم	ایدر خورشید حسن کا کلک با صابر قع
من حکمت ملوس اغرا بلور در کو کلم	نایان پر تو صافند هسر عالم منی
نظرده آستان در کهشدن دور در کو کلم	نکاه ایلداد آفت دورین چشم عکسیل
غزالان عریم دلبر کجشانید رسما	
ز من شهر شده کعبه تمور در کو کلم	
شیعه دشن اخدا لور قاسمی آلامده نام	چترن وضع بر ایلم دشنه مده نام
موی چینی کبی نایز ایکن فغان ییدر ک	رخنه دار اولدری توون ملکت ایلامده جام
بوس لعلی خط شبکوی ایلم رنگیندر	یشه چسبات اولور طبع می آشامده شام
ایدب افزون جنت حسنی مشور خطی	بلدی دل مرتبه عشقی ایلم ایکامده کام
سور یوزین ذیله ارباب قلوبی جذبایت	
سامیا ایله کور صورت اکرامده رام	
چیشم نکته سنج او لوپ آچر اولمه کلم فم	رموز علم الاصناد اور مزاد افی آدم دم
کلام بر کلام طعن طعن تیرنا تیر	او کلمرد که حالیله سنج ایلدسه مرهم هم
شود کادن کام غم انجام هم چرکدن	کذوق شهد حاصل ایلم کروش ایدر سنم
محب صادقانه قلبنده دلخواه غم	ندن تسر و راوله دلکلای شاه فخر بح
جباب آسانگلکار مضر بدر دود آهمند	
فراقیله ایلدلن سامیا آفاقی کریم یم	
دو بالادرمی صافیله عیشیں یکدم عالم	او لور آیانه ساغرده دیکر عالم عالم
ن محنت دلیمه اد خار در هم عالم	خیال مجمع و فقدانیله پیدا در هم عالم
بن خمپای تخت خسرو ایک عصر تدر	کادور بر جام ملوش ایدن آنده جم عالم

آچلسوں نشناهی سینه دن سد غم عالم	سکندر و ش بوغاز دن ابله اجر اجر صوبایی
آور یلدز قدر خور شید نقد شبنم عالم	سه روته رنگ و بوی مستعار کنخ کاشنده
اولوراول قدم اشکشم پایی سلم عالم	کرانجیان نخوت مانع قطع مراتبه ر
صوازه وضع او لمسه دار اساس محکم عالم	بهمان نقش برآب اولرین اکله عاقبتین اول
دکل شایسته امکشت رغبت خاتم عالم	نهاند زیر فض دلاتنده زیرنا کامی
لو شیوه سر زاه بیری او سه زیر افلاک	
که انشاد ایستاد طبع سامی معجزم عالم	
اول خطای کاغدر تکینی تزهیب ایلدم	عکس رخسار طردی یاری بر زیب ایلدم
ضریت چوب مژه مله آنی تادیب ایلدم	مردم جسم رحکت آزرده اینتز بعد ازین
نفل بر زمی تازه شفتالو ایلد سیب ایلدم	کاه بویس غصب مساقی کسی نوش شراب
جان شیر من جست سود ای سود ای دلی	
چشم بیارگ کاچون مجنون ترکیب ایلدم	
سر نامه وجوده یازد ب نون و القلم	پیروزه حقه فله صوندے ال قلم
او لدی بوكار و ان خیال ایتمدین نهور	رایست کش طلیعه جیش ادل قلم
بیرنگ و نام ایدی دسته صفی غلک	
چکشدی لوح فطرة نقش ازل قلم	
✿ حرف النون ✿	
ترشح المین بود ردهان ناف آهودن	خوش و حشیک قدری فزو تخرور سخنکو دن
او ایخار که پیداد رنهان چن ابرودن	زبان مو شکافان ییانه بچش افزادر
رقیبا چاک چاک اول بکم ال امان کیسون	ورای شانه مرکاندن تظاره در کارم
شکاف لبک ظاهر در اوناز ک روی دلخودن	کیمک چاک ایتدی مقر ارض نگاه احوال بلجم
ایدمی فیض کامل سود طبع فقص یعنانه	نهانی در دستی آخ طاش کوه هر لتر از ودن
نچه د ملر کر که مهمنی رنگین اولخه بخته	

(۳۳)

ادوار می شیره یکروزه سامی فرق بیج صودون

جسم زارم کجسه تیرآسا اکرذ یکردن	کچم اول بزوی پرسین کان تائیدن
منقمه مد رجو هر آینه شمشیر دن	پیز طبعان ز کا پرسیج و تاب غصه در
چاره یوق حفظ انوزه برده تد بیردن	آتش پرشعلی برقیل تحصین یته در
خانه مرأت اشکسته سر تعمیر دن	خاطر و شندلای نقم کم وارسته در
ایلم بونمعنای استدلال قد بیردن	سر فوده هر که انجام کار سر کشان
سایغه بزم جنون اولدی دهان شیر دن	بر جکر در کج تهاییده سرستان عشق
فار غز کیرای اس رحلقه شیر دن	کنج استهنا ده آگوش تمنی بسته در
شاہراه رزقی روشن ماهتاب شیر دن	طفل نادان شب تاریکده ایلم خدا
زخم کلاک بد سخن افز و تردد تیردن	انده وار امید بهبودی بوهرام تایزیر
فرق ولنز لوح دل مجموعه انصویر دن	مر قسمده هربست روح آشنا کنک صورتی

نظم راست تخفه با گزنه از مردم

خبرت ر سامیابی کل شیر دن

اھ کم یاندق طرندق شعلم اذرا کدن	احتراق بجم بخته بلز ز افلات کدن
شرح حال ایلدل خونکشته یی صد جاکدن	غنجه صد برک آچلند تجی هزار کاشنه
دو دمان شعله جعیت بولور خاش اکدن	ناتواند رسیب عشقک سر و سامانه
آفتتاب اولد قجه کوه هر چین شبنم خاکدن	روشن دلزی تواضع بیشکانک عزتی
صفحه نامه م پرسه و از جالا کدن	سو زشم ادل شمع نخوت شعله بلز او سده
هافت بت اولدی تهی دستی تایان تاکدن	دارنی صرف بجا ز دختر رز ایلدی

د امن آد ابن ایلد شسته چرک اجر مدن

سامیا سرست اولان صهیابی عشق باکدن

* شهق *

کوکل یاقدی برع عشقی شمع روی آلمدن || صفائی دل طومندی بخته مهر جمالکدن

ترجم ایند کن کمک کرده در اولدم و صالکدن	زوله برآهای ملطف سپهی ای مسم سوزان
تحمل اینزاولدی استخاره بودل و جامن	عجمی روزوشب افلاک ایرس آه و اتفاق
قیاستک قبرکل قامت سرواعند الکدن	غرايان اول تاشا کاهه حق کره بر سلطان
کورشمی دسمین ساق ای مدادل ساخبلور	ندر اول زاف عنبر بار ای مدادل بالدر کافور
بل مرآت بق حسنک چترمی کور خیا الکدن	سوزانش سست شکرخواب نازادل بیده چمنور
اد مردو شد کجه خشم انتقامک بودل مقتون	در یغا اولدی بر کرم مساعده طالع وارون

اویوب اغیاره اینمه سامی حسره نکشی خزون
بصوب ای شه سارم کجه لطف ایت پایا الکدن

کا و شکرد فنیه اندیشه در زبان	آنخوش دست ناطقه ده یشه در زبان
ساقی قلم پیالم دهن شیشه در زبان	و صف لبکده نشمه ویر باده سخن
استناد بیره دست حکم بیشه در زبان	طرح اونکن نقوش نهان خانه خیال
واساز برد دل بر دینه در زبان	مفتاح قفل بسته در دخمه کاه عشق
کاهی هنر بر بیشه در بیشه در زبان	که مر هم شکاف درون چیره بند او لور
ضراب نو ترم اندیشه در	نار نفس کشیده طنبور سینه در

بو نخل آبد ا و بر و مند نظم دن
سامی زمین تازده چون رینه در زبان

اد لور گلپوش حررت سرفی رنک جا بندن	نکه کابوسه چین ا ولق نه چکن لعل نابندن
غایاند رسشک دیده بلبل کلا بندن	بو کلاشنه چخ ارباب دل گلچن کام او لسون
سپه کریکس روزه دوست پادر رکابندن	عجیدر خلق ا لور نسر دره و ای جاده نخوت
قیاس ایت شبک خورشیده فرات انتسابندن	غريب خاکمارن قدر می عالی او لمین اک
سخن زنجیر ا لور پای ییانه سیج و تابندن	سر موایدہ مزدل و صف سود ای سرز لنکت
لو تریس ای مل سامی کسب فیض ای مل جا بندن	ای و ب بو نظری عرض خاکپای حضرت حarf

او د انادل کاد لور خورشید و مه پامال اضمحلال

سبه طبیعت کسر شعاع آذتابندن	
شک خارخوب اولور زنگی یه صافای نه دن نقش مارک فرقی نه آرایش کنجنه دن نقش حسک دیده دن داغ خیالکستینه دن مزرع امیدی تخم و عده پیشینه دن اطلس کردونی جیب خرد پشمینه دن قصمه شارع رغبت جمیعت آزینه دن پا بر دن اولق طریق عادت دیرینه دن	تیره طبعی نشت خویر بیچ ایده کینه دن چون تهی دست نیاز او ملکه جین وصول شکل هر دن ماهی هر ک محو اولوب کنتره نوز مفرانجیز ایدن آخرا و لور کلچین کام سیر ایده بر کوشیدن سردر کریسان فرغ باری بر کون هفتہ ده انسیتی تعلیمیدر دوش طبعه فوی نتو تحملی بار طعن اید
قید و حشتن بیریده سامیار و زآشنا	
مرغ دست آموزا و لور آزاده دام جینه دن	
نک چمنی کلچین ادله رخسار دلار ادن	
ز خام فوج نور انتشار غاشادن او لور دفعتمل بر ترکیل شیرین مفر خرمادن خریدار متاع رسسه باز ار تمنادن کیده می قنده نیشن زهر آکوده زینور نمایند بلو معنا یستکن شک کالادن ایمان بلجز یه تیخ قضا تا پیر مز کان تبصص اتحاد صاف طبعانه دلیل او ملز حقیقتله مجاز ک اصل و فرعون بیلدی بردا	فضای راستیده ساق صدقی ایلمین شمس فیک نقدینه خواه اشک محرومی خاطر در اشر ایلمرمی قنده نیشن زهر آکوده زینور اولور همدوش عزت حقیقت و ابسته محنت ایمان بلجز یه تیخ قضا تا پیر مز کان ویر میانا ی جاس جین ججه وح صحبا دن کورند کچه دو شعلم پر تو فانوس می نادن
او انجو راغب پا کیزه کوی پر دای سامي	
صدای آفرین باداولدی ظاهر شخص معنادن	
ش رمله خون دشان او لور اف رنی نقاب ایکن	
تعیج یا تشور می نجم اوله بر کیجه ما هتاب ایکن شعع ایدی بزم عشق دل دیده لرم پر آب ایکن بان و غزال عنوه یدیده می مست خواب ایکن	آتش من د آب بردا و لور مجلس اتحاد ده هر مزه سنده بسته در شیر دلان دشت عزق

لقدی بزی شراب عشقی ساغری صونمہ ساقیا		صوفمه کل او جانمہ خانه دل خراب ایکن
زاهد راز خانجہ مسئلہ دان عشقی دلور		نسخه صنح حکمکش نقطه سی برکتاب ایکن
سخن زاولور نکا یمہ سیر جن دیکن		بلکه ستم جانمہ بوی سمن دیکن
تبرید آیدی بندن اوکل روی روز کار	هر مویم اولدی سردی غمله دیکن دیکن	مرکانی سوزان ایده مکر رشته جانی
ادل جسم نازینه کوره پیر ہن دیکن	کوستردی باغان ان ازل نوردن دیکن	خط کلادے روی یارہ کل آفتادن
صد چاک کا دلسو نی دل زاری بلکت	دانگانار غنچہ دهنا و کٹ فلن دیکن	ادلسہ نکاہ کرم تاشای حسن یار
مرکان جشم جرت اولور دلشکن دیکن		
سامی زارہ بو سے العالیں دریخ ایدر		بلیم او کلمہ زارہ اولور مے دہن دیکن
جرخ لیم صاحب عرفانی نیسلسون	نادان او لان عریف سخنداں نیسلسون	اوی آذتاب حسنہ نکاہ ایلین جو صح
چاک ایتموندہ جیب دکریسانی نیسلسون		زہادیرہ دل فوج بادہ کود سہ
اعمی فروع مرد رخشاں نیسلسون		کامل خراش کجنہما ندن ایسدر
شمیر صاف شیوه سوہانی نیسلسون		طبع سقیم زہادیدہ مر عشقی جلوہ کاہ
اوی اسب لئک و سمت میداں نیسلسون		
آسان ایدی علایقی سامی جماندہ ترک		
اما کوکل محبت جانا نے نیسلسون		
ساقی زرنک بادہ رخت شعلہ یا بکن	از بر تو شش بنان نکا ہم خضاب کن	برقع زرخ فان بشب و روز رانی
مہتاب راز کردش رنک آذتاب کن		ان جوہرش توج بال دپر سے بیین
آیینہ زار کرمی رخسارہ آب کن		از مصحف جہیں تو مقدار نقطہ
جائی بخا کبودی من انتخا بکن		ای دل زخو دکوی برسی طلمعنان کذر
بر سوی شان چورنک پریدہ شتاب کن		

(۳۷)

دل رایین خردش باز و خراب کن	از خویش رفتیست چو سیلا ب' فنا
در یک نفس نایش خود چون حباب کن	بالانشین مشویر بحر شرمان
از داغ نبه در کش و بالین خواب کن	ای دل ز سایه فلک آسوده کی مخواه
خوین دل چو خوش فشار و شراب کن	زین سا غر تهی مطلب ر شجاع شاط
در بزم وحدت از محل رعنای کلاب کن	دل اگد از موج دویی ر ایکی شمار

سامی بسندنامی رنگین سخن که کفت
پایی بر نک کل زن و دستی خضاب کن

فرش رو و زیر شم ججناب کن	این خوش قماش رومیم ای چا کرقلم
خود را بخاک بوس در شکایت کن	آن صدر کارانکه بکوید فلک بمر
کوید که خویش را به سمندش رکاب کن	داما د پادشاه که به نیر آذتاب
با این وسیله جابر آذتاب کن	ای دل تو هم بد امن مدهش جیسن بسای
وانکه زبان بدرج دهن لعل ناب کن	اول ایب نیاز باب کهر بشوی
از فیض حق بدست دعا فتح باب کن	پاے امید را بهشت قبول به
این آصف بگانه شرف انتساب کن	یارب بیار کاه شهنشاه ملک دین
تأبید را به خیمه وجاهشی طناب کن	بر پاست تاب دشت وجود این خیام سبز

حرف الهاء *

چهار هر شب ایکن چون عرضه آنهم یار رسول الله	جمالن رز و ایلر نکاهم یار رسول الله
سیاضا ملد مدد روی سیا هم یار رسول الله	شب عصیانده فالدم هرا حسانکله لطف ایلم
و جود مد رین جرم و کنا هم یار رسول الله	ای لطفکله رفع ایست قلبم سد سید او لدی
کرم سندن یا پشم حلقة باب تمنای	قوکدن ماعد او قدر پنا هم یار رسول الله

در سرتاج اقبال غبار آست ما مکدر
عبد دید رانجق عزو جا هم یار رسول الله

نخل کل نخل تجلد در شب هست بسندار شب هست بده	سر و موزون بست بسندار شب هست بده
---	----------------------------------

(۱۰)

خرق موج نور اولو ریستن از ای باصره	آب کوه بخش دریا در شب هم تابده
شیر خوار سوی حور اوز شب هم تابده	هر جا ب دختر زدن اب طفیل نکاه
باق کریسان چاک شکر خواب ناز اینک او میار	
جوی شیر جنت آساد رشب هم تابده	
رو امی بی سبب جور و خاله ایامیه جانه	بهانه استر اینک اول شهید ادام احصانه
او اور دیوانه دل این کور نجف عاشق زاری	و کل بغل رس عیب اینه او زاف عیبر افشاره
طوش ددی اکا جان نقدن دون کیچه محلده	عجب قلبی وار پروانه نکث شمع شبستانه
سن اولد رتیغ غر نکله غرض قتل ایمه کنک اغیار نادان	حوال ایمه لطف ایمه کنک اغیار نادان
وفاسی یوق ندر بوله جفال اینک ای سامی	
ند ویر دی ال هر بلک فک ارباب عرقانه	
او اور سه کشور حسنه کریسان غ نکاه	خیال دیده یه کلزینه فراغ نکاه
پراو ایمه باعث مرستی و تکمر در	نمی شاهد بیار ایمه ایان غ نکاه
دکل هنوز هم آغوش عکس رخسار ک	عجمی مردمک دیده او ایمه داغ نکاه
قتیل تافتہ کار خانه هجرت	همیشه سر بر کریسان او اور چراغ نکاه
تصور درخ ریکنین بار در سامی	
کل شکنن کلین طراز با غ نکاه	
ونکه رویکله او اور متوجه ای نکاه	صورت شعله بذر اولدی چیو لای نکاه
آلمه کوز جنسه اول یوسف حسنه ای دل	اکاز ندان او اور آغوش زلنجای نکاه
خط دکل ایلدی هرأت رخک کرد آلو و	فرط آمد شد صدموج تماش ای نکاه
فوت جاذ به حسن کلو سوز کدن	دوشدی سهاب کبی رعنیه اعضا ای نکاه
آب یاقت ایل بیازدی قم شرمی شکت	صفحه عار صلک کلک کرز اسے نکاه
او ایمه هر موی تن آبستن صدق تظاره	کلمن ای شوخ بکاینه تسلای نکاه
کلا کسر خار سوے نخود در	فرش پای شه حسن او ایمه دیسا ای نکاه

یاد رخساره رمکین عرق فریز کن ایده	ا شکمی رو غن کان طرفی میسا نکاه
صفنه کم بر زده رخسار دراول مسامی	جای بجا ظایه اور نقش تپای نکاه
دوم سیر باهه سانی ایده لم کل عزم صحنه	طوفن در دسته آن آتش سیاله بیانه
سیه ابر و سی او لمش متصل بر گذته مرگانه	طیامش چشم مستی کویسا بالین سوده
کمر و ب میدان حسنه باش طوشنده کشکره ات	دو هند پهلو ایندرا و سکین بروان پر چین
بود چیمه اد لور سسم نوله پا مالک قصر اه	قا شهد نعلیچ کر سیمی جینم نقش گفتکه
دل ناز ک دوزن میثیر اد لوب سینه نگدا نه	اید رخنده کلاب اوله پچ بغم سیع منشده
بور مزی شرح اید رغاشق نظر قیل جیب دیمانه	مقام عشق اید ریکر نک و حدت زیره بالای
اید نکر چشم مظلوم سر شک آلو ده مرگان	اید رآج نکبت صد رجا هن تیر بارانه
عطما ساز دل افتاده لرد امانه دوش دکجه	ینه قیدا ملمه جانا دفتر احسانه دوش دکجه
اید کوثر تراوشن سلسبیل عدن دن کویا	عرق چین جیعن دل بر فنا نه دوش دکجه
عجمی نظره اینز سرم ز تخدان دلار ایه	یصاص ابله پرده اور چشمانه دوش دکجه
کتو رویی لطیفی عطسه ریز او اکون عشق	صبار اه ک اوسنک طره جانا نه دوش دکجه
بولو سامی خرابات ایلی شوه ہنچ جام جم	کلام اهل دل بر حلقة زندانه دوش دکجه
با قلز اول نک شا ہبای ز تائیره	که ناخ افکن اد لبد رہزا رنچیره
نیاز مفترت ایلر کناه میخواره	چمنده بر ک روز افسرده او لهدن شیره
تعرض اینز اید کت ایل عشقه ای زاہر	کلیدی حالت سودایی عشق تبیره
عجب دکل دل زاہده او لس غم عشق	نظم او لور می کمر رشته کر ہکیره
اکر سردادق تد بیرا دلور سه تو بر تو	ینه حجاب اوله مر آنتاب تقدیره
بو شعر تازه رو ش طرح طبع سامی در	

اعیینی هاں سخن طالب اول سے نظریہ

پای خ تخت او لور شرب شاہانہ مزه	حلق در دیده جم در که میخانہ
فرش آینہ او لور سیل فنا خانہ مزه	رشک ایدر قهر شہان کوشش دیر اندر
قرص مصالح بستان کسی او لور طلتفام	کیر سه خور شیدا کر روزن کاشانه مزه
برز اول شیشه بدست می حیر تکم او لور	کردش رنگ سبب کردش پیمانه مزه
ایخز کسہ یا آب رنی در زان چوکر	باعث نشوونا او نسہ دخی دانه مزه
یاد نہ کاسہ اکر قطع ره کوی وصال	موج شمشیر او لور سالم دیوانه مزه
خود بخود چشم سخنازی او لور خواب اولد	ایلم رغبت او جادو نکار افسانه مزه

فکر چشماید را دل سکد لک ای سامی
راه کھتار ده بو غر سشن ستانه مزه

دکل مد سریع السیر ایوان طباق او زره	صعود ایتدی شرادر دد آهن احراق او زره
خیال هار سکله سرده داغ افزوز عشق او اسم	کورن چیدر در وضوح و لمنش سکل طلاق او زره
او کلنج شیم و صلنی وعدا یلر عشا	یسه او مژ رشکته کلبن باع و ناق او زره
فرموشن ایام بیوی آورئ زاف جانانی	صبار کشته در عشقان صغر ای فراق او زره

او لور سہ حلقة خنال آغوش نکاہ مدن
سرزاد سامیا اول سرو باع تازہ ساق او زره

شمیشیر یعنی طاق بچ نخشد را دبل اینجہ	شمیشیر یعنی نطا قبچ نطا ق اینجہ بل اینجہ
کھسار مجتبیہ کی راه اینجہ بل اینجہ	بارغم ہجر ان چکیلور میے جبل اینجہ
حیفا کر ھر دس تدق آرائے امیدم	آغوش دل موی سفیدا ولہی کلکچ
پر رعش کر کدل و سط خوف و رجادہ	چون قبسلہ ناد ر ک حق یون لنجہ
وابستہ در ای دل دوز لنا حک کارک	شیر ازه جموعہ مطلب دوزہ لنجہ

نظم یعنی سامیک اولور رغبتہ شایان
اولمز سہ ده ای خامہ نظمیک غر لنجہ

(۴۱)

یاخود کنار جوده لب دل راد لس	با غم مثل حکم آفر سا غراو لس
او مژنایشی عرضک جو هر او لس	لطف سخن نزاکت طبعه نمونه در
بر عارض او لس خارضه زیور او لس	عشق ای پنهانه حسن خداداده در نظر
آه درون دل کبی بر حصر او لس	بو کهنه آسی با حکمت دن بولو را کون
بو شجاعت مهیه اشدر او لس	ای نزدی گمبین مه و مهدی خلقی زار
قطعا زخم زخم ایلم دله برا او لس	تیر کا ہنسینه وارد را جکر ده جائے

سامی یارمی جو هر یان ہز قبول
اشعار آبدارم اکر کو هر او لس

اول دق زبون کشمکش احتمال ده	هجر کنیال یادوب دخی وعدو صالده
کنجایشی ادموی میانک خیال ده	آغوش زیب و صلت او لورمی محال ایکن
اویشس رقیبه آه ستاره م وبالده	او پمش سیاه ایدنچه بن خال گرد نک
معدوم او لور تمریلور ز فونما لده	بر بو سه در ایسیده مزاول طفل نازدن
بیتاب او لور دی چشمی جواب و سؤالده	کاہی کر شمه ایتھے ماینه غمزه ر
بر طوب نفشه در سپه دور د آلدہ	کو یا ادق مرزی فس ایلد طره جیسین
ہب نقش آبهر د کورین پر و بالده	طاوس ناله کاری کورب ترک ز تور بایت
غوغایی قبو مد رسمه قیل و قالده	سلیم او لوب نحال ایس ای طبع موشکاف
دل داغدار آه و بدن خرق جوی اشک	آب ہوا کا شن عنشق اعتماده

سامی قلم نتیجه عرض مرام یادوب
وصاف او لور بو نظم کشیر المآلده

اول آصف یکانی کیم بی تظیر در	ذات شمر بی رتبه فضل و کمال ده
ما فوق دیده عدم ایتھش مثالانی	صور عکر مفسکه لوح خیال ده
کا لشمش فی التمار جیشنده آشکار	نور اصالت اول کبر بیشان ده
رشک اور طراوت کرو ییان او لور	خلق حمیدے پرتو حسن و جمال ده

(۱۱)

کردون زیر ذیله صفت نعالده او لام سه اعوجاج ضروری هلالده در بان ایدی او باب فلک استمالده سره هنگ عقل پیش نفا ذنده امریک لشکر برافسنه قلزم جاه و جلا لده در با خود شدر کفی جود و نوالده ظاہر اولور او اعظم معنی متألده فهم درستی ناطقه مالده مربوط ایکن زبان کره کوش لالده فیض نفس ناخن سرکوش حل ایدز	زاوزن مقام عبود بینه ادولر کیوانک اولسه طالع فیروز و اسدی بیری غلام حلقه بکوش ایدی بریسی فرهنگ عقل پیش نفا ذنده امریک فلک و قاریک اوله مرصدی فلک صد و کر منشار قبودان کامکار کمتر چکیده قلمدن جهان جهان بیر سخن شکسته کراوس دشکیز فیض نفس ناخن سرکوش حل ایدز
--	--

مود و ندر صدارت اکاغرہ عاریت
یقدور شیریکی دعوی جاه و جلالده

ای دل بکانه رتبه سن انجق بو باده اشنکمه باد کرد خطی اولدی همچو خال بو خشک آن غمده سر اباب اولدی نشنه می افتداده سن اسدۀ کردون جنابده	
---	--

نکر خلو ر خطله تارسیا و آه
کیسوی یاره غالب ادولر بیج و تابده

بزرگ نخل کهندن امید بار ایته بو سقف کوهنی موقوفیک شرار ایته نکا می دشته برج انتظار ایته کشایش استمه بل قدر عقده یاسی صفیه هوسی سا حل توکله جاک بر ایکی قطره میدن ایچوب بومیکده نک او لور می مد خلی شایان کار خلیانک	دله فریغه و عده کبار ایته کوکل در وکل چک اهی آشکار ایته تلور کو ہز نا سفنه امیده غبٹ کشایش استمه بل قدر عقده یاسی صفیه هوسی سا حل توکله جاک بر ایکی قطره میدن ایچوب بومیکده نک او لور می مد خلی شایان کار خلیانک
---	--

براز یور تند سپاه نگاه حسرتکی || او صاف آیه حسنی پر غبار اینمه

پر ایلم قلب احبابه هر دم ای سامی
خلاف مشرب اولان زا بهد کند اینمه

نمرد دن کنار آیند از خسار آلمده	خط سبز من دیدی اول طوطی عشوہ سوالمده
شکر آلوده با دام دو مفراده اول لذی خیال مده	اد شو ملا جشم است اول لذج شیرین خوابدن بیدار
نه خوش در لکنست اول همباره نازک مقالمده	دور نکین صرع اهل اینده سلطنه در کویا
سوا دایست نور اولدی ظاهر حسب حالمده	تفائل ایمیوب دل مصحف خط عذر اندان
ضمیرم یانه راجدر اوشون اتفص المده	ند کلود و رایسم صورتده معناوه بعید او لم
او لور ناچکت بار هرجست نور سس نهم المده	پریدر میوه لطف و کرمدن سرو سبز آسا

نشیلسون لذت اشعاری قشری اولان سامی

نه نادر لب معنی نکته شیرین نالمده

غزم ایلینج مرحله خواب راحه	داماکیر او لور مرده لر جشم حسته
پیرای او مده او کبر کوش رغبة	اشکم فناوه او لدی خضیض مذاته
چنان ده قان یلاشت دل بر عقد اخوته	هم شیره او لدی دختر رز لعل دلبره
دو شدی چو ای عشق ایلد و ریای فرقته	کشتنی دل کناره مقصوده ایر مددی

میسای دلده او لدی پر نگاهن خیال

سامی نگاه اید و ب او رخ پر لطافتة

سیلا ب اسکن و زمزمه یار فیق ایلم	دو شد کره مجتبه قلب رقیق ایلم
آغوش ب جکنم آهمنی بر طبق ایلم	مانند خمیده ای علم افزاد شت ناز
خلط ایلم راسکیوز او بابای عتیق ایلم	پیرمی ایلم آرمده سوز فارشد و ان
کور امتر اج باده کشانی رحیق ایلم	زا بهد نجف ب هویه بلا بزرعه بکچجه
راز آشنا د کلکنک او بزر عینق ایلم	ضع کتمه زا بهد اهل دله اعتراضه
ترکن دیار ایدیدم او یار صدق ایلم	دلدن کجدی تقاده نکرت دطن

* (٤٤) *

سامی سزاد را لسہ نو شتبه بونظم باک	لوح یسانه سودہ منکت قیقیا لم
نهال سورده کے برکن و بارہ الدانہ دم شباطده کے نوبهارہ الدانہ کرا ضغیف ایسہ ده غاقل و لم آہشن	د سوم قتنہ نا پاید ارہ الدانہ آپلہ او لسہ ده نادان کشاده روی تفاق صفن وجود حیر شرارہ الدانہ
رفع ایسکدہ کو گکس کرمہ زیر پایک بق نهقتہ لغتی خیال ایت حصہ الدانہ	
او لسم او ستر اسلہ بر کرہ بربره آہم نام او سندله ایلدے اثر صد آفرین کس کس نی قازدی مرمه جسم احاطہ ایلدے مخدوٹی نظر کیردی نهان اولوب او پری زیر خادرہ او مژدہ ان تکنی تبسم فروش ناز	عکس ملہ ظاہر ایلدہ او آینہ بربره آہم نام او سندله ایلدے اثر کس کس نی قازدی مرمه کیردی نهان اولوب او پری زیر خادرہ او مژدہ ان تکنی تبسم فروش ناز
سامے او لجہ بیر و او طبع سکله انکشت الملم اولدی یار عیلہ مجرہ	
مدح کو شرک کوکل صانعہ دو شرما مولہ واعظا و صف دہن بو سی کجر مقبولہ نار کیل شیشہ می سنبل شکنیں ول	واعظا و صف دہن بو سی کجر مقبولہ نار کیل شیشہ می سنبل شکنیں ول
خاکنک بل شرف و قدر یعنی کیم اور ننک کعبہ دن اول او لور سجدہ می استانبولہ	
* حرف الیاء *	
مو جنیر او لدی یعنہ اشکت ترم سیل کبی هر کمین قطرہ می سرمایہ صد نیل کبی شعلہ باش او لسہ خیال رخی قندیل کبی ز ز داعی وہ جلا دشمنی میل کے سر نکون او لسہ اکر صورت اکلیل کبی بوریا جنسی ایکن جانی او لور مسند دوش	غرق ایدر ظلک دلی جوشش سیلا بسر شکت جسم نادانہ معانی سواد کلکم بر او لور افسرشاہی ایلم کچکول کدا نان جھمانے ایدن تیسہ ز نیل کبی

فقدم

* (۴۰) *

فوجدم اول ح و حی سانی دیوالاف اور دی قیب	بللی یوچ صحی ضعف او زرہ سوزی قیل کبی
سر نز و ده ن کارا یلدی کور ای مزور	پشنک نیشنی خروم سرفیل کبی

کل رنکین مضا من ای مسامی قصد کن
بو سکر بیتی بہشته یہ ن تمیل کبی

جیدنک طاغت اول طرہ سمنے ای	پیالہ نوش جنوں ای عقل خود رای
ٹکم ای طوب اول شاہد شکستہ زبان	کمال شرط مجاہدی سیحابی
ہمیشہ زخم خور شیخ جسم مخمور	ریاض سینہ وہ سیر ای مل و در عنای
اسر کافر زلف بت خشن اندازم	کہ شفقت دل ایندرو سف و ز لخای
خضیض کوہ ملامتہ اول دل ق آسودہ	سپہرہ عزت ایچون ای تر ز تمنای

حریم میکد وہ سینہ چاک دون کور دم
ہجوم کیفل سامی مست ورساں

میسان حلقہ زلفندہ خال دان کبے	ینہ بو دام ہا صید مرغ جانے کبے
اید بچہ گرم نگاہ اول پری عذارہ اولور	حجابدن رخ برتابی شیشه خانہ کبی
کل بخ خاطرہ ز بیرون حک کا کل یار	ہزار بارہ اولو جیب غفل شانہ کبی
قرز دی بادہ دن اول دیدہ خمار آلو	ہنوز ناو کٹہ کانی کیردی قانہ کبی

وق ططراتی بونظم سلیمان سامی
جماندہ سوزمی دار اشعار حاشقانہ کبی

صحیفہ رقم خط نواں لنج یو زے	حساب نقد سر شکم او دمدہ بولڑی یوزی
جمشستان ملا جتھہ نو برجیده ہنوز	لکچر یہ برا آج و نکل قول اونقی قوزے
فراق بوسہ لعل نکفت انکله	مذاق دلہ شرابک نہ دادی وارنہ طوزی
گور بچہ جام لیکڑ زاہد اولدی پر کفتار	جمادی نطفہ کتو رو دی انک اظیف سوزی

وکلدر آبلہ لعل اسندہ ای سامی
او صاف کوہ پا کیرہ نکٹ کورندی یوزی

(۱۶)

کنگره داد وادی هجران اوله دو شدی	دو لکیم ہو س عشقلم او لدم بوله دو شدی
اول پادشه ملکت عنده تو له دو شدی	ییش خطی کله کده اند و ب پسنه نوازی
بر آه کلو سوز ایلم کار صوله دو شدی	دون فکر خنکه طرف کاشنه وارد
شیتمل ایکی نز کس جسمی دله دو شدی	انهار ایده درم صاندم او کلنجیه رازم
کور بختی قیب ایلم او مه قول قول دو شدی	آغوش نکه دن بیلله ایلم ردی تکاشی
نا پنجه ایکن میوه و صلت او له دو شدی	اش کلمل نهال قیاره دیره رک صو

سامی او منی ہاله آغوشہ چکنج
غیر تلم سپهر حسد اندوزاوله دو شدی

لب خیازه کاره خود بخونه در دست ر دشمنی	چکوب فرط ہجوم غصہ راه ییش سد شمدی
برابر دینمده امتیا زیک و بد شمدی	شوئات حوات چب محکم سرو حد تدر
مر جدر لباس پادشاہین نم دشمنی	متع کامیاب چار سوی بی نیازیدر
حساب ایتم تمیده ر جمله صفر دشمنی	سود بمحج ارتقام کرم بر عکس ہم تدر
مثال حلقة بیر و نر چشم حسد شمدی	نکه سنج تجدد در حريم بزم اقبال
کیمک آغوش زیب و صلیده اول سر قد شمدی	او لر کن ہر کشیده کردش نظاره دون اول

خریدار قماش معرفت نایاب رسامی
نفسه فالدی ایجق کرم او دوست شمدی

دم جکرا وج غم جمایے کبی	دام زافی دکٹ مقامے کبی
حجر الاسود استلامے کبی	دور دن خالک ایلم رم تقیل
رده مو قدر سلامے کبی	زاہر کہر کلام مو خو عے
فلکٹ ارضه الیا مے کبی	بسنه اکرام ایدن او لور بالا
کاربان عنے حرایے کبی	لشکر موج باده غارت ایدر
ذن برستا کنک احتلامی کبی	اہل دنیا بقا ده نادم او لور
دلبر کش خوش خرامی کبی	سر و ده طوغری سویلہ شیوه می وار

جلوه کاهش محبت تدریج	دل شید امکان سامی کبی
بر سخن در مظاہر اطلاعاتی	ذات عنقا نهود نامی کبی
انتظار ایلدی هلا کش بني	کل مدد اینمه غصه ناکش بني
ایلم ای پادشاه ملکت ناز	زسر پایکده همچو خاکش بني
جشن مک ایلدی چاچ کش بني	نمک ایلدی کچه اظراره
ایلدی سفر و حدت واقف	ایسنس فی جیتی سوا کش بني
ایلم شریفک ایلم ساسی شاد	انتظار ایلدی هلا کش بني
تجزد ایلم مسیحیانک فشت اولدی	جمانده مال ایلم قارونی کور کبست اولدی
صون اول پیاله ای ساقی حقیقتکم	جمانیان کمین نزوه سیله مست اولدی
ضم صنم دیرگ ک بو لدی شاہد تحقیق	اودم کنثت مجازیده بست پرست اولدی
رو امید رک نظردن دوشوردگ ای سامی	
هتر ارباره او لو بجام دل شکست اولدی	
مشتعل افزو زیده اور سوز آه مولوے	مشتعل افزو زیده اور سوز آه مولوے
بر پرده کلکش تجزد بیشکان عشقی حق	جمع رو حائیاند رخانقاہ مولوے
پیک زرین تاج شاهانی کشور تجزید در	سالکت چاچکرو صاحب کلاه مولوی
ملک استقناوه سلطان اولدین بن تنیج ایدر	دسته نای الد قبچه خاقان کش کلاه مولوی
روح مولانا دن ایتسه کسب فیض مشنوی	کرسی چرخ بر سند جلوه کاهه مولوی
چرخ اور دب تزوره ایلد السه سرکرم سماع	دود آیل دوزر شمسه جباء مولوے
بیدف و نای ورباب اولق ایلم در سامیا	
چجره سنده زهر خشک ایلم کناه مولوی	
میسانی جسم عبرت وضع ایلم لالی	سیر ایلم بزم دولت و دور پیاله ای

کور جام دور بین شراب دو ساله بی ر تکین یاره بزاردل اے غنچه نالی ابره مهارایندے آغز مسکی زالی شرج ایتدی درس بلبله داڑ سالمی	عالمنا اے هر دو جهاندر بهمار ده زخم دے تداری آقاشکی دمیدم مانند دایه آجدے فم طفل غنچه بی آجد قچ غنچه کلا استاد نو بهار
اسکو ذرله خامه کلر بز باف نظم نزج ایتدی سامیا بوگرا انقدر کالی	
مثال حشم سا غربو خسه حیران مجتبی یاخود سرمهایه صدموج طفان مجتبی سواد کفر می یا نور ایمان مجتبی قیاس ایست بوندن بادانی ویران مجتبی	کو کل هر خطه مست باده جان مجتبی سرشک خونشانی دیرو دن بیزان دلان هر دم رخنده اول بسک زاف گری تکبری ندریارب غراب ولرقه کوکلم دخنه کاه فیض دلور زاه
کو کل قور تسدی جور فلکمن بلسم ای سامی ملامست ایمک اصحا بئی شان مجتبی	
نفعه سن صوت هزار یلم بر آهنگه قودی کل کبی یا سمن خارگی رنگه قودی ره نظاره ده بر بیری ایلم جنکه قودی شره ری آهنگی بو خسه رک سنگه قودی	بزم کاشت نده که مطریانی چنکه قودی کارنی سحر حلال ایلدی مشاطه می چهدی اشکم آرد دن صف بصف مرگان نیبور اکلمین رابطه وحدتے حق
سامیا هذهم ایده کور نشته سرازی او نشاطی میه اول حاتمی کم بسکه قودی	
کور دم فروع حسنلی بر آق ساده لی او لمش او روی آل نبراق ساده لی ایتدی او ماہ طاقتی طاق ساده لی نادیده در کو کل بو آجلمش کل سفید	کور دم فروع حسنلی بر آق ساده لی دو نمش بیاض شیشه ده بر قرمزی کلام آغوشی میانه آه ایلسیم نطاق کل کل شکاف سینه یه پکش باق ساده لی
سامی بیاض صفحه ده اول شوخ سیمین	

ایستادے زبان کلکمی انصاق سادلی

یدی و رن کلکمک غنج مطر اسی بره نیازه نکا ہتملہ بر صود بیسا سی شناه امر مدی تیر چو س بود ریا سی آنکھوں آیینہ سندہ نکاہ اید رپا سی مشال کمل ازیلو رعا شکنک سوید اسی پری یہ شیشه درایمای جشم کویا سی اوای خجبلدن ایکن آب تین محرا سی مقعر ذقن یاره دوشدی سودا سی	او نخل نازکت او لور بخچ مجناسی بقوب سر شکله اول سیم ساده فرش ایتم نویل باس س کاندار آہم او اسے سیاہ کوکل سنی کوره لی غیرہ نظرہ پاش او لمز خیال جنمک ایلد سر مدان قبضہ رجیق نشمه مینا کک کو ستر بیر نک بود کلو نشمه عشقی صواردی حیران کور نجد دل او سیمہ خالی چان میانشہ
--	--

چودو شمعه کافور سامیا قشور او کردن او زره سیه زلف عنبر آسما سی

کاکل افتاده بچاک او لش اوں آت قوبدی فتنه با صلدی ولی با شقہ قیامت قوبدی تیشه شعله آہیلہ او سنکین دلن	ہمبل بر پارہ دل زاری مس شفقت قوبدی
--	------------------------------------

باد آہم آیرد ب غنج لری شاخندن یور کی طباکت ای ورد ملاحت قوبدی
--

باده کم رو نی فزانی شیشه در ہر قظرہ سی در دنابیزی جراحتشوی در دغصہ در جان فربادی دمی مست و سراند از ایتکم اوی خم بر فیضنکم جر عدو نش حکمت	غازہ ر خسارہ اندیشه در ہر قظرہ سی مر ہم زخم دل بر بیشدہ در ہر قظرہ سی آب دار جو ہر شیشه در ہر قظرہ سی ما یاعقل فلاطون پیشه در ہر قظرہ سی
--	---

آتش سیاله عشق ایستدی سامی جانہ کار کم شراری شیر سوز بیشه در ہر قظرہ سی

او شوخ مولوی حسنیلہ شکنک تفتا ب اولدی تنوریلم درون ہاله دچون ماہستا ب اولدی کور دل کرم جوان شعلہ جوال دش وین مشال موی آئندیده و قطف پیچ و تاب اولدی
--

ز نگران اطیفی شیده موج کلاباولدی یانجده جان دل برداش برسوند تاباولدی او سرقد سماع ایستاد که دل پرا ضطراب اولدی لب بیان اچشم تاشاده شراباولدی	سماع ایچره ادنیج خونفشنان کلبرک رخساری رنی زیر کلامده شمع قانون خیال آسا طلواشیدی پاینے چون طرق قمری رشتہ انتظار اداره ایمه وہ مستان عشقه ساقی حسنه
همان فواره اب حیات دندی ای سامی ادو مکم کردن پاک حرفرین جای اولدی	جوش اشک دل پرخون بر مجرای ایکی صفدم آیعنی اول خود پرست ناذدن خطب شتم لب ایدر ایه ام شم دبوسی محترج واردی اقبالی خوارشنه دن
چیکم فلک که شخون بر در بیانی استز عشق او لمغه مجذون بر لیلا ایکی صرع بر حسته موزون بر معنا ایکی رزو کارک دیر و مکی معجون بر ایز ایکی ذوقیاب لطف شیرین و عتاب حلخیوز هستی اشیایی کونا کون بر کویا ایکی نور خور شید و مه کردن بر اما ایکی	لباش اشک دل پرخون بر مجرای ایکی صقرم آیعنی اول خود پرست ناذدن خطب شتم لب ایدر ایه ام شم دبوسی محترج واردی اقبالی خوارشنه دن
بر کر کرد آرزو خاطرده کر حق جوی ایک سامیا او لمز دل محذدن برسود ایکی	کوز لر ایچره همتاز جهان سرو بلندم سن مسلم طرز و طریق دل بر عالم پندم سن
کوکل خالن بلور شوخ و طرفیت شهلو ندم سن بنم سن نور حشم یار جانسن انددم سن	کوکل خالن بلور شوخ و طرفیت شهلو ندم سن بنم سن نور حشم یار جانسن انددم سن
لباش اسم طویل یوز رم سورسم او رخساره صخا ویر س شمیم زلف شکست دل زاره	لباش اسم طویل یوز رم سورسم او رخساره صخا ویر س شمیم زلف شکست دل زاره
سیانکت چکسم آغوش سوزم باد اس، یمو اوه بنم سن نور حشم یار جانسن انددم سن	سیانکت چکسم آغوش سوزم باد اس، یمو اوه بنم سن نور حشم یار جانسن انددم سن
جمالکت عالم آرا طله شک بیشل و همتادر تناسب چب بینده قد و قامیده تماسادر	جمالکت عالم آرا طله شک بیشل و همتادر تناسب چب بینده قد و قامیده تماسادر

خیالک دیده و هردم نمک تلبده پیدا در	بنم سن نور حشم دیار جانسن افندم سن
امان بجزمی جنمه که هر نضده جان کارایلر	تغافلکر کشیده غیره لرستانه جنبشد
نوار برگره وه ظالم نگاه مرحمت کوسته	بنم سن نور حشم دیار جانسن افندم سن
وصال امید اید حضرت جگر سامی خجد مدر	کل ای آنونکاهم قاجه کوکلم ساکو خود مر
کوزم او زده بیک و ارجله کاچک صحن سینه در	بنم سن نور حشم دیار جانسن افندم سن
✿ شرقی ✿	
غضنای دکشادر صحن زیباده فخر نادر	صفار ایله سعد آباده کل شوکله خنکارم
عجب رعنای عجب زیبا عجب جای تماشادر	صفار ایله سعد آباده کل دولته خنکارم
آخر صوحض ملو قصر دلو صحن عزبر بو	اطفا فتده فرخده هر طرف جای صفادربو
انظر کاه شهنشاه او لغه شایسته در هرسو	صفار ایله سعد آباده کل دولته خنکارم
سرای بورنی بسکلاش اسکدار و قصرت سان	جهان با غنده یو قدر کر چ بونر کیی شاهان
ولی غیر مکر در بو طرح پادشاهان	صفار ایله سعد آباده کل دولته خنکارم
او لو ب ماند کل طبع شریک خرم خوشت	بهیشه جله کاه دولتک او لسوں صفا کسته
دعاید و ب بولی ببلیک بی سامی و لک سویلر	صفار ایله سعد آباده کل دولته خنکارم
✿ شرقی ✿	
هزبر خسار کله آشتیز برآقد ک جانه	د ائندر یقده ک نمکای سینه سوزانه

(۵۲)

حاصلی کار ایمه‌ی عشقک دل سوزانه	وجھی واریا نسم با قلس عشق سلطانه
بر عراست وارکه دله‌ایه هم شرح ویان	هر نفس چرخی سیاه استکده در آه و غافان
الامان دوستم جنار آساطونندم الامان	وجھی واریا نسم با قلس عشق سلطانه
سوی ملسم راز درون خلقی هر آن غلدر	در دمی اطماد ایدرسیم عالمه قان غلدر
باقد غنیه رویکه ایه هم تابان غلدر	وجھی واریا نسم با قلس عشق سلطانه
خیل دم در رجقوب صالحندک ای سروقد	سامی زاره ایدر میسین بوجوری تایید
باری بر کرز رویکی کوسرت همان باری صد	وجھی واریا نسم با قلس عشق سلطانه
* شرق *	
غاشا که طیلز بر عجب مهیا ره سن جانا	کوز لسن بی بد لسن حسنله ممتاز عالم سن
ادلود سیر ایلیستر هر با قشیده عاشق شیدا	کوز لسن بی بد لسن حسنله ممتاز عالم سن
کور حسکا لو عاشق ایشید و بکو رمین مفتون	ملکلردن پریلردن فروع طاعنک افزون
جمالکت حق بکم او کش بر اتمش خاتی بچون	کوز لسن بی بد لسن حسنله ممتاز عالم سن
طلوع ایدوب او کنم هم رخسار کعیان اولدی	آوکلن بچاره نکسیچ صوره احوالن یان اولدی
نیجه طاقت کتو رسون حسکا آشوب جهان اولدی	کوز لسن بی بد لسن حسنله ممتاز عالم سن
مدد فردای صاحله بر مراد ایست قلب ناکامی	المرأت آکوب باق قورمی حسکا لده آرامی
سن انصاف ایست نیجه آه ایتمسون میرا میسون سامی	

کوز لسن

کوزسن بی بدسن حسنله ممتاز حالم سن

مقطعات *

بوقصر پر صفا بر شوخ مستثنایه بکزه کیم	روان اولد قچ آبی سل بیل دلشینیدن
اووب خویکرده تاب نشہ جام سر مدن	لطافت موج مو عشوہ در چین جینشدن

وله *

یا الله بو تحفه مجموع	سر بر طلد بفن صیب ایله
خطد بر له زلف یار کے	دل غریب اولد بفن صیب ایله

وله *

روینده کور و بسبز خط معشوی	پاز هر ایله باد ائمه لم فار و فت
هر زا هر مار خلق تک کور لکنه	اے دل کور هلم ذمہ سحوت

وله *

شهمیز لشکار غراب اولدی عاقبت	مانند بوم خانه غرا ب اولدی عاقبت
یک خط خود نمایی با در کابدن	اہل غرور بر ق شتاب اولدی عاقبت

وله *

سو ز در او لان آ رایش مجموعه جود	سو ز دن دوزیلور دو مصرع بود و بنود
کلز د سے بو کا نشا ت آثار وجود	سو ز او لم س کاف و نون ایله جلوه نا

وله *

دل جشنمکه پنجه اولد هم راز در عقب	هر کوشہ ده نکاه سخن ساز در عقب
یارم کنامله ز لفکه جای اتدی مرغ دل	بر آشیانه د و شدی کشمیاز در عقب

وله *

یکرنک بین اوج و حضیض اول طلب بود	شتم ایله تلاقی مهه سبب بود
اول مو میانی سیره نظریان نظره بی	قیل در پی قفسیج مرکان دلب بود

وله *

با قینک اید و ب منرب عضری اوزره	تاك فلی خوشة اشعار سے بدید
چون نشمہ تازه مے کوئہ ہنوز	معنا ی کہن لقط عبارا سے جدید
* دلم *	
او لشیخ جهان با کرد ریغایاد اولدی	کو کلم غم انزو ہلنا شاد اولدی
معمورہ دل سنک جفا دن جیغا	کاشانہ بوم مثال بر باد اولدی
* دلم *	
کو کل شتاب ده در پوی کاه غصہ ده حیف	کیست یزرو جام ایمیشتر کیف
صفین صقین نکمی مست خواب سکسکندر	بیل فسانده در خبر مریم او سیف
* دلم *	
پرسوز او یحق گر و شیمنای نیازک	آتشن صاحیلور قطره لرندن می نازک
دقنله نکاه ایمکم اشکان حقیقت	عکس اونکان آیانه سیدر دیر مجازک
* دلم *	
نوش ایلد کچه جام مے آبکینه دن	دل زور ق قدحلم کچ آب کینه دن
راز دلم او لور سخن آتشن دلیل	شعله نطور ایدر سر کنج دنیمه دن
* دلم *	
برآفت ولفری به مفتون اولدم	شمیش بر جفا ایلد جکر خون اولدم
پھنای فضای غمہ مجنوں اولدم	زنجیر بکدن فراقی یتدی بمنی
* دلم *	
محجری جان ایتمدہ ای شوخ جهان	ہمودارہ فتو داشک چشمی ریزان
خوابہ فشانے دل بر غم ایم	مز کاندرم اولدی شاخسار مر جان
* دلم *	
امساک و فاعاد سے بر نایہ نور	ویردی دلم چون روزہ جفا سیلہ فتو
شام خطون کنج او پر دے لب	ہنکام غروب ایلمدن ذوق ظفور

وله *

دارف که نکه بر سمن و بید کند	در باغ فنا عشرت جاده کند
هر برک چن سر برآور دخاک	انکشت اشارتی تو حید کند

وله *

خیست بوت شارع بیان یادر	عنوان طراز فضل اید و کن شیوه سلف
کردون چکر اصوله صاقن ضرب دستله	برم صفا دهیم دیو کرم کوکس چودف

وله *

ای طاب قرب خالق جن و بشر	قیل شرک جایدنده خفیدنده حذر
مقصود ایه سری مع الله شهود	لاتدع مع الله الها آخر

وله *

نبوع وجود یعنی سر جسمه هد	کاویش بوکون طاس انگاه مملو
فیضنده انکش بخنی بامز اما	هر کیشی اور لر آنی مقدار سبو

وله *

ای نجوت جا هیله او لان کوشہ نشین	ابرده کر ہمہ تابکے چین جین
آخر فلک ابر و انک ایلر کوز ک آج	جون نعلچه زیر کفس ادباره قرین

وله *

فرم اطمی نایشلر کچ بور	جمله خلقه ادلاشدی رنجی
کز ایچه طبتدے طشدن کافر	نامچو دست مرض افرنجی

وله *

شهر ایچنده شمدی خورشید مه رخساره وار	حسن عالم سوز ینه یلد زدر او اره وار
ای پری رو چار سیلور می هر بته مینائی دل	جاندہ ییم قلب سختک کبی سنت خاره وار

وله *

الحمدن اوز کیوق حقیقتده حکیم	مؤمن بوی باضروری ایلر قلیم
------------------------------	----------------------------

غمک افلک بقدرست ایکن	پک ظاہر در دروغ هم تیجیم	دله *
اسحاق کوکل اولمی ساک مشتاق	پراولدی صد اوناله مزلم آفاق	دله *
شب تاب سحر اینمه فائق فریاد	بریابل منشد مرغ اسحاق	دله *
کبریایی سلطنتک ای جاہل نادان نواز	کندی زعینج برای مصلحت در کار در	دله *
لیکن فهم ایسک کران جسم کران جان اولینگاک	فهم ایدر دک خلاصه اوضاعک نه کونه بار در	دله *
زنهی بلای بلدمقدمی او شخصک کم	نخوستی سبب کثرت و با اولدی	دله *
وجود شاهدو است ز پاک ایدمی اول	درین شمدے فرنکی به مبتلا اولدی	دله *
چالندے زیر کلیم خفا وه طبل امور	بلور مدمی نعمات خفیه رشوت	دله *
قرار کاهی مقام رها ویدر شمدے	فرنکین اصولینه بسته در دو لست	دله *
زمین و آسمانی بلژ او لکم ایلیه تشییه	خضیض آستان در کهن چرخ معلایه	دله *
ای قلندر وی زراه غمده قالمشکن دل شیدا	کیست جام ایلکلدي یتشدی نشاده بنا	دله *
برقره ولتعیی یاقدی سینه دلغ سیاه	خانه قلم طشمادر او جاقدن شمدی آه	دله *
سردار او انج حسنہ او میر سریر ناز	بیراقدار او غلی اولدے علمدار یک تاز	دله *
جلسده مصحف رخ دلدا ری دون کیجه	بوس ایتکه تو جایردکن رقیب دون	دله *
اول کافر ایلکلدي دیدی لا یمسه	بن بوس ایدوب دیم الالمظرون	دله *
رباعیات *		

کم مقدمید ر بلا سے ہر مرد بلد	اوں صاحب کرد نخوت و بیض و حمد
ابیس المسا بته نفرین بد فرعون ایمہ هم زبان دعوے غلط	
	وله *
تبریز و تصریف اد کھرا سے در کیا کت	مردان خمام کے خلفی مردہ ریک
ہر کار د، کھدا سے مرداری ایمہ	ما نند خصیتیں خرا ولہ دی شریک
	وله *
کار اعلا مده خطیب او غلی	ہمچو بحیا سے ابن اکتمدر
فضلی دار کر جمک الغ باوه	لیکت بو اجمل دا اغدر
	مطلاع *
مطلاع در قلوب نکتہ سخنان سخن پیرا	جمالی ولہ دی کویا آذتاب علم معنی
	وله *
جالی جاتن ترک ایت ن لازم باشک غوغما	جمالی سمن اد خشک ملایم در سکازیرا
	وله *
دل اور ترک اولور مش طوطی یہ مر آلم حقا	جمالی ایم شدر مرغ طبع باس کے کویا
	وله *
باغزہ طاش با صوب اکشانہ آہن عصما	کویی جانا نی ارد تیر کت قبلنا
	وله *
معمایی چھوپ کندین اد کر نادان بی برودا	بو طرز ایم کیسہ برآ و چتر مقاستہ اول خودا
	وله *
بو سہ جویا او ایقیب ذقن ویر سہ بکا	قارغز طوق چکہ بلکت ایمہ اعطنا
	وله *
سرخ خدمت ان کیوب اغیار ایم کوردم تہما	قرنی چقدی او سیمین بد کنک و اجیفا
	وله *

زورق جامی مد دویر مکت بکا | [بنده کز چکد م و طور سیون ساقیا
 دلم *
 عکس جانانه ی هندم اول هم دیر شاهای | [بعض آینه نی عکس کیر و دو غر اصل
 دلم *
 قیس دیر سه سرینه لانه مرغان ہوا | [تہب باشیده در اول بیمه ایلار شکوا
 دلم *
 یدی افکیمه نظر صالمده در حشی دلا | [سفراند ر وطن اینکده در رقبله نا
 دلم *
 قارشو و ارسم بن و خورشیده دیر ایکن تزمای | [زدمه دو شدی مهان سایم ادم ب پروا
 دلم *
 کندوسی اولدی پیچون اول صنمکت پل ادب | [وزنل سویلدر عاشقانه سو زلری تہب
 دلم *
 دونه مانند دلاب ای تسه عجمی اضطراب | [طاشی طاش ا ذر و قوق لازمی ایدی ای ساب
 دلم *
 سر کو یمن ایران ای پیچون قیلدی فریب | [آدم کوره پنجه مکر ایلار ای عیش دیور قیب
 دلم *
 کوزایوب ایتدی و پیچ حسن احباب غضب | [اشک بارانه اشته بو در شهدی سبب
 دلم *
 جرح حضم دیر سه دلدارم بن ایتم ارتیاب | [غاللر انجم رخی خورشیده لئی افتتاب
 دلم *
 پنجه بیک زر صقلیدی جیلینه دیونه قیاب | [هردن طاس کید رو ب باشینه ایلار عذاب
 دلم *
 نیجه او اسون دل افتاده یه عشق نده شکیب | [او قیون قزوں آغوش ایده چبان قیب
 دلم

وله *	سی سرد فر خوبان دیویا زمش کتاب کسنه نک انسنیا ز لمد ایا هبر جناب
وله *	هرنه د نور سه اکروصف جوانده مرغوب سوز یا تمینه کرکن لیک اکلور سه محبوب
وله *	تیوش طغریلیق! تمسک یستایمتر غبت چل سز در او قاشی یا ای مله او مژلفت
وله *	کانن الدی سسه عارن اندون حکمی اولن فت یس بر طوز ق پر مقدار مراد دل ر بالبست
وله *	د هن یاره دیدم حقه لعل یاقوت اغزیستک او بوسنی الدی همان استدی سکوت
وله *	نبلا کوش او انه غیر داندن عشرت جامه منت یارم اغز ل ایدرسه دعوت
وله *	یال و بال یاری اکمه ایتمه بیهوده رفت بان دیمکاه اغز کی طنی او لور صنمہ عبست
وله *	دیر سه صرد شته ترسا که بوسو زند نصوح سی اغیار یا پار عالمه ای ر خری یوح
وله *	برزمی ا نسے ا کشیکلکر ل نو له د لدار تیخ بانده البتة خام او سه او لور انمار تیخ
وله *	رنخنده خال کورد ب طوق اهم او لدری بلند کدا ی دل نه عجب یلدزه اتر سه گمند
وله *	دیدم افتاده عشقیک او لور می ازاد دوشوش بغلودیدی اول شه مکث بیداد

(۱۰)

صورت یاری خیال اینمده یم بن ناشاد || بردمنی دسته نیج خاصه سرگون بزراد

وله *

بوده بر بشق هنر دیوا لور می تعداد || چقره نقشی هر کوردیکی شخسمک بزراد

وله *

انتظار ایستدم بوشب ایچره او لنج با مداد || چحمدی خوشیم آیا او لم بی دقت تنا

وله *

نوله دهان سرم او لعل کهر لذیز || جمع اوله مو رو مکس او لم نچخون سکر لذیز

وله *

آه ایلم جنبش ای تنسه عجیبی تن نزار || جوب پرنور می اسمسه خالده روز کار

وله *

کورمدى تائپرنی چوق اقدی نامچخون جو پیسار || کوزیاشن کوزدن کوکلدن براغور عشاقي زاز

وله *

چکرم بشدی دیو کوزیاشن ایستدم انتمار || صوقمه پشمی اش دیدی او شوخ خدار

وله *

ان آه دلم یاند ردی کو کلم یا قدی او لد لمر || دل و دل را یکی سی همدم او لم قدره یا قشمشلر

وله *

حلقه وش فامشی جو ایلم پر میخ ایلمر || او باشی بکش قاشی یا شو خکرش جاسک اکر

وله *

کله همده ملکن عیبا یتمون کلشنده سینه المر || و نشما سنده نتسون نه نهال کلهه بایبلر

وله *

غیره ناطرا او لم با گر خات کافیدر || یوز یککا کوسرت شی آینه دن صافیدر

وله *

هوادن هم قبارطن ایتسون مرأت دشکر || او شو خیوز یوزه کلید یکنه شرم ایلدی دیرلر

وله

(۶۱)

وله *

الآیینه الان او سنه اکرا سکندر || آهن و سکنیج المی او زادردی بربر

وله *

دارسه مخانیه کم وارینی افساده ویر || نقد عمرینی الوس بمحجر با ده ویر

وله *

دیمه اکدر درون یاده ای باده الور || ای کل افسونه عقلک او حرام زاده الور

وله *

تواضع هایدر ساغر یاغن بوس اید بکلر || صرامی سرکش او لدم نچجون آخر سرفوایلر

وله *

بزه ساقی لبک امده ده دلک تابنی کور || دوسون او دل دختر زدید بکلک اربابنی کور

وله *

او تو زلولر ایلم کر جه کیم پیازه جکر || کتاب ایدوب دل بجه دی سیخ نازه بکر

وله *

چمیور کوچه احسننده ایلک سیم ایلم زر || سیچ دلک جاز صدار حسنه متاعن دلبر

وله *

طوفری او زلوردن او سنه جهان ایچره منار || سرفراز او ملقن فور میدی آنی روز کار

وله *

فصل شناده بویلمه و احق عطا سیدر || قرطاس مشق دستک ایل یازه و اسیدر

وله *

یار قوشنده بلوس ب عاشقان ایتدی آزار || بوله یعن سویاکه باشدیدی شوخ غدار

وله *

برودت افع اوله بیمزده د بکلک بکر || هماندم بوسین حسم ایچره جان دل دتر

وله *

(۶۲)

چکمه خلدر غیر یار کمه دیز سرخوش اولور	بنده کز چکسم اکرد یار لر دور یانوش اولور	وله *
تارینی رشته یدوب کشمکش اینمه زینهار	ینار آتشندر او خور شید طول شمه یوری دار	وله *
کچه کچون بنده سندن کچه قی قس حسن یار	نچ کچدن سندنی ای هاشق بچاره دار	وله *
کلم آغوش ویر کن واری عشقی زار	یوق به ماسنه رقیب ایلرمیانن در کنار	وله *
خرام ایله کیوب خفتان ای دیر سه پیش لر	قدبالا کی آل ایله ناشتا اینهک استر لر	وله *
وقاد لو جوانک دستن المش دستنه اغیار	بوطرز ایله وقاد ارم دیک استر او شیر نکار	وله *
در لیوب ناز ایلسه او ضماع محجا نگر	دل شکارینه صاحب میدان عشقه دان لر	وله *
ط غز کن او آهور ونسی سلسه زر	خط کلدی دیوش مدی ای قله بیدر لر	وله *
کلکت مویند مرد کن مر آته تصویر کیا زر	بو الحبید رب کلک اکلر آنی هل نظر	وله *
یوفا او مژدی البست جیم ایلردی مقر	آدمی شکلیلم سکون او لمیبدی سیم وزر	وله *
نوله مائل ایسه تحصیل دینار اینهک دبلر	ک طفل ایکن انک کفینه ایلرن نقش زر مادر	وله *
هر وار ان صوینده برو چو س دیوانه در	کویسا حما طر شهرا چه بکنایش خانه در	وله

(۶۳)

وله *

طفل نورس نیسم اول قاشری یاسن سویلر || خلن اکسم او دوزراف دوتانس سویلر

وله *

آله شکان ستم دادم شراب ایچر || زاهد کچوب رقیب سیه رو خراب ایچر

وله *

دہان نفمه پرد ازایلد کده ایستم استفسار || صور رسک بمقامی بوسه کلد ردیدی اولد لزار

وله *

طفل حکا که دیدم چکه فتر یا نی وار || ار اولان ائکی طاشدن چقر دیدی او بار

وله *

خوان رزی ایچون شخنه دریو اسرنا د بسزدر || کوزل خامت پیر عشاقة اما کسم سزدر

وله *

استغماست ایده هرباشنے قاقشک صدار || آکثری او غریاق ابلکچنور ہب نجبار

وله *

رمدون با غلش چشاننی هن ایندوں ایملر || او شبر کزوی با غلی جره در صید و شکار استر

وله *

ن اولور قائل نظاره یه عرف و گفتار || قبوسن قابه مج امسن اوشونی انغار

وله *

پیله سوره ایست و قیبی قنده گتنه اول نکار || ایست سودی تحقیق قرآن پسندیده اینشن اعتبار

وله *

خدست باری رقیبان ببر سنه دیسر || کویی ایست ایته و ایست ویر و غنہ امرایدر

وله *

بنده اسن کجس نوله داد اینه غماز خر || بومشلدر جان اجیان اشک اسنه کبر

وله *

زینهار ایشانه خاطر مزدیر سه سنه در	دلدن دکل محبت جاتا سه دهنه در
ساعته محبوبه ساعت کوسه و برقن باز	ساعته محبوبه ساعت کوسه و برقن باز
امک ریزا او لسه نوله چشم سرا پر هیز	دو کیلو رقطه لری ساخرا او لنج بریز
ایمک باعث او در زلفنی تابو یلد دراز	قرتله چاه ذقندن دلی او ل بشده نواز
ندیسم رویه تویه ایدوب اکلر مکوس	نیجیب آینه جی یار ایلد اولدوق مانوس
آستاک بنده مسی او لقلنی قیلام ہوس	آل بنم ایاق سناک ای ساقی چسی نفس
صالحی سیرینه خرم ایمتش عشاچی اللدر مش	نمایل نور میم یانجنه اغیاری صالحدر مش
دیدم بیر مغناه سماق دیر خم ایچره می بیمتش	دیدم کم قالدر کن آیاغنی کستا خلق ایمتش
کوکله اولدی خیال دنی جونقش فصوص	کتاب حسن دل اولدی ذقیره درس خصوص
مودیوب ایلد م حضور یک عرض	یوق نه دیفسون میما مکم با لفرض
منصب عشوه دن عزل اولدی دیوایمه غلط	حسنی تاییده چشم در او هر و نک نخط
بحث بالای دراز ایمک اولور وقت ضیاع	سر و دن قیدنک اعلانه وار می نزاع

(۶۰)

وله *

با غلدمی خفایم ب رو قده بازوم او زردا غ || دیدم ای مرد نور قرن بکاداغ اوستی با غ

وله *

بی پدر کلمسه زور ایلم او لمن نگایف || اختیار ایلم کاور مجلسه ادل رند طریف

وله *

نه ستمل جکر اغیار دن ادل شوخ نظریف || کچشی دار کمی او ضماع ایده یور اکه حرف

وله *

بیلور کن کلاحدار م بوسه لکدن حظایدر عشق || او شه ناز ایلم در ای خواجکرد انسه دن پحاق

وله *

عرض دینار ایده ب ادل شو خدیدی هنقره بق || التون آدرینی با قرا یلدی صوفی احمدی

وله *

در ونن یاقمنی نارستم اغیار بد کارک || بکا ایشدتی ایدی شمع برزی دون کیجه یارک

وله *

جفا سن جکر آدم کرک ساختنی دلدارک || دمر دند ر جکلز مانی ادل شوخ جفا کارک

وله *

نابی زلکنی مدخ ایلم کوب بکارک || خوش کار دوده قد ک بشنده کرسو ز طوزنی کرک

وله *

طائشور پایی کور و ب شو کتنی دادارک || دلی طتو سمه فوله دشمن بکرد ارک

مفرمات *

بنام باک تویار ب جریده سامی || شود کزیده ظالم چونسی جا سه

وله *

منزل الدیردی خندکانه هنده یاری قشنی یا || خطک تو ز قیران دی سمه بود جمیله سرا

وله *

(۱۷)

می

(٦٦)

جامع میستادن اپنج براکی قدره ش راب	صکره دور استدی ای او زره ساقی والا جناب	دلہ *
یا رب این جمیو عار نمکین نوشته	بیرون باشد چو کلامای بهشت	وله *
ترقی سلوک معنوی درستی صور است	مقام اوج زیر پرده های ساز میباشد	وله *
بند شلوارین چوزد ب او سکس نرمی نوله	یارمه شفتابوسی باع و صلیک غایت لذیند	وله *
مثال طوطی سنکراب سخن بردار	سماع ناطقه صحبت ک کوز مده او چر	دلہ *
دون استری پیر مغان دختر زی اقرار	فقیر و یعنیه انگشت و عدد کریم سی و اور	دلہ *
حرش اعیان معانیدن و رو دایلر سخن	اکم تعظیما یاراع سجدہ اشعار ایدر	وله *
سن همان ایله خلو صیلم رجوع	عفو بار سے بولو رالبت و قوع	وله *
تیرمن کا نکت ایله آه در و ندر صنه	توز قبرد سے یعنیه منز لکر دلہ تیر ک	وله *
ا کسکنی طو تغفہ ما ہکٹ فاکٹ	دوند سے ترازو یلم تاصجد ک	وله *
بال طاؤس از کلاب قعود رضوان پرو ورد	تابساز در مو در مو سرم کرمائی من	وله *
طوقند قدره لسب نظاره اول اعلی شکر خشده	مردم چوب بناته دوندی دیدم سیده قدره	وله

* (٦٧) *

وله *

کل ای صوفی بحرب جام طوری سبایت ادرانی || بقدر مقايد قمر لر بونده نایاب کی

وله *

سخن بدر ق راه کمال ولدی بکا || غلام شمع شبستان خیال ولدی بکا

وله *

جمع کرد این جریده نامه || کمتر از ذره مصطفی سامه

تم طبع پر الدیوان * بعون اسر المکات المنان * بطبعه صاحب السعادة

الابدية * ببرلاق مصر الحمید * فی او اغش شهر بیع الاغر

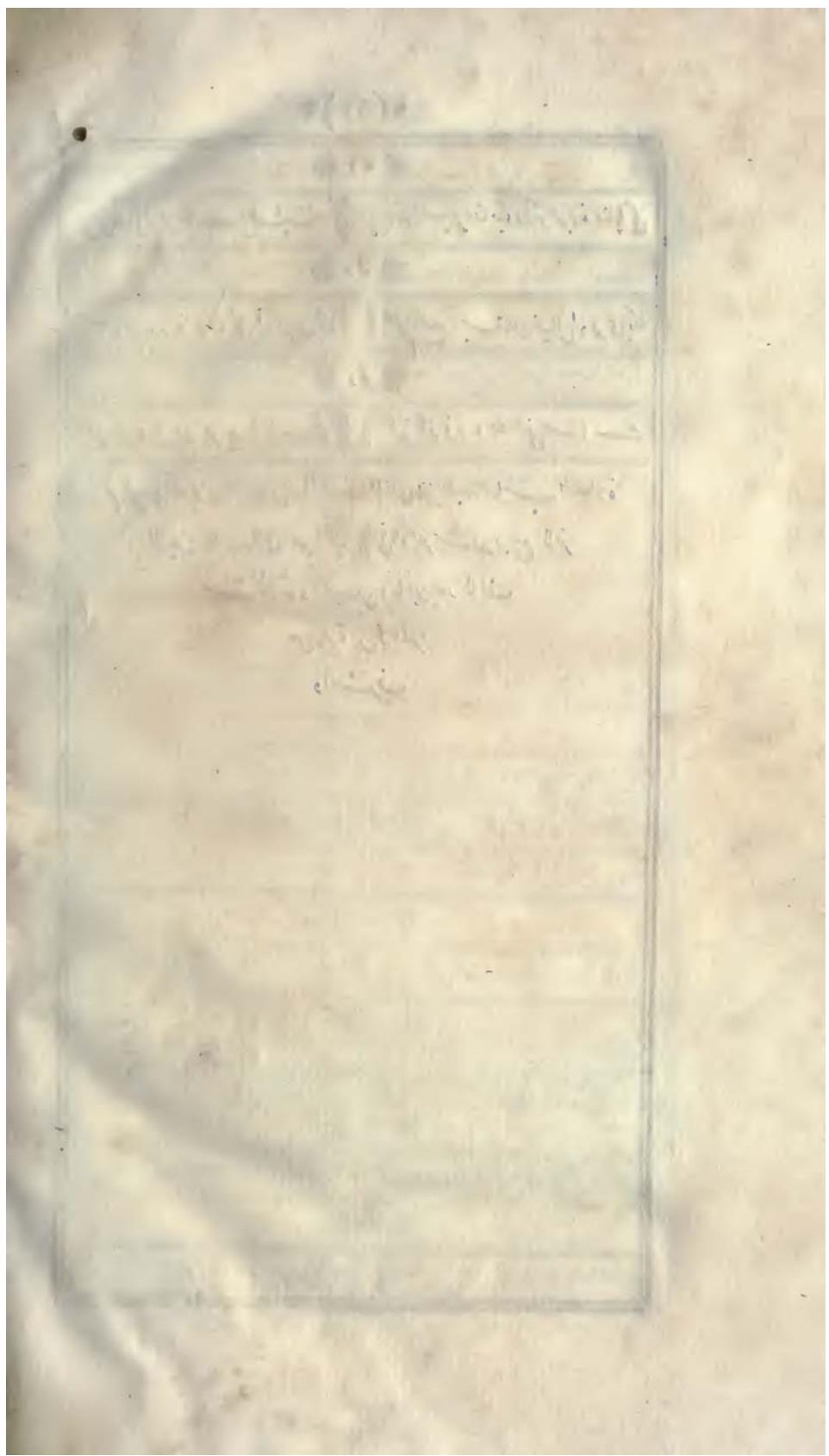
سنه ثلاثة و تسعين و مائين بعد الالف

من هجرة من له العز

والشرف

١٣٨٣

لوجات ١٤٠

عدد ۸ اور طرف

مولانا حضرت

عائشہ اور لیلہ
پرستان کل عیا

